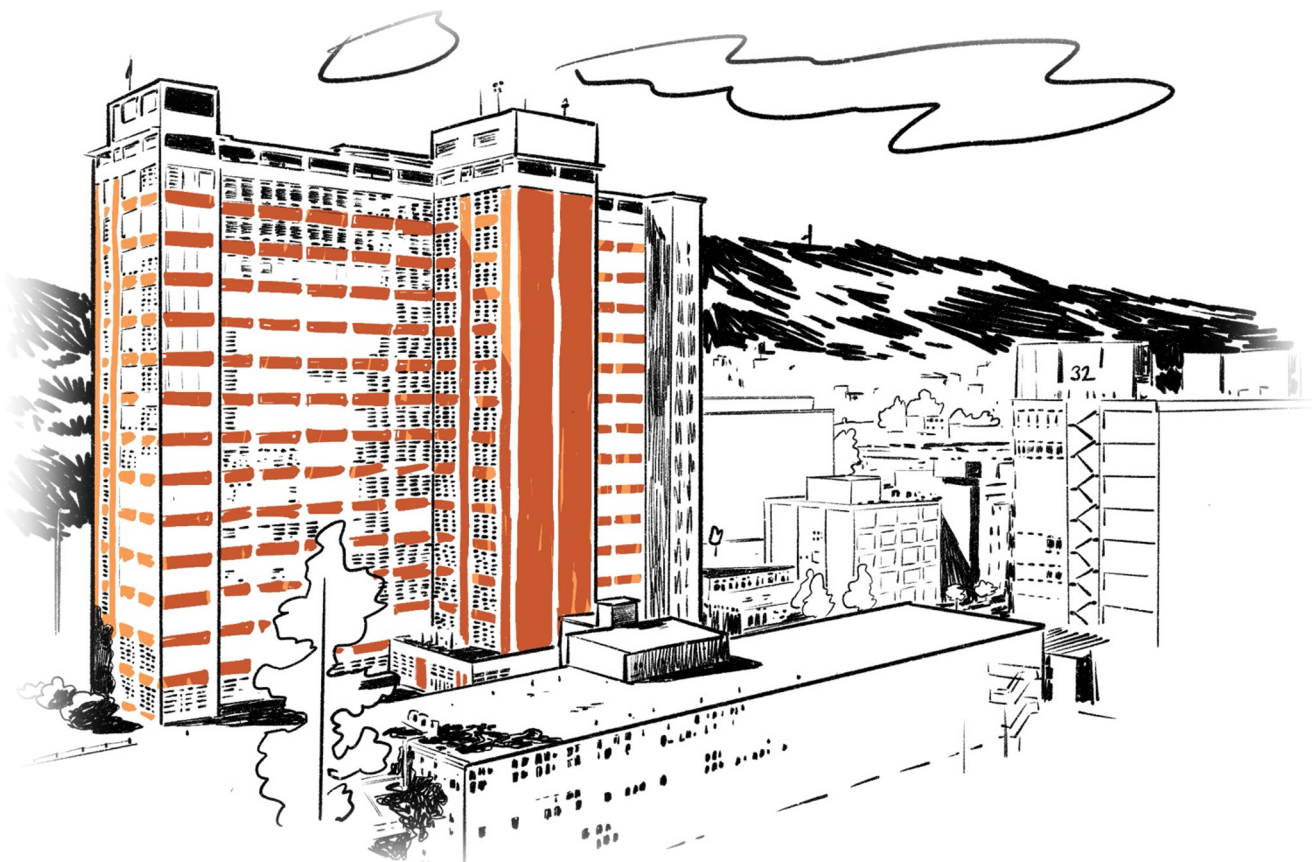

Analýza kulturního prostředí města Zlína

Analýza kulturního prostředí města Zlína

Verze ke konzultaci s veřejností říjen 2022 bez jazykové korektury.

Objednatel:

Statutární město Zlín

náměstí Míru 12, 760 01 Zlín

IČO: 00283924

DIČ: CZ00268810

Odpovědná osoba: Ing. Eva Ryndová, vedoucí odboru kultury a památkové péče

Zpracovatel:

ONplan lab, s.r.o.

Karmelitská 379/18, Malá Strana (Praha 1), 118 00

IČO: 03481387

DIČ: CZ03481387

Kontaktní osoba: MgA. Olga Škochová Bláhová, skochova@onplanlab.com, +420 603 173 858

Obsah

1	Úvod.....	6
2	Strategický kontext kultury ve Zlíně	7
2.1	Strategický kontext kultury ve Zlíně na národní, krajské a městské úrovni	8
2.2	Vyhodnocení míry realizace doporučení studie Kreativní a aktivní Zlínsko.....	11
2.3	Hodnoty a problémy ve vztahu ke strategickému kontextu KKO ve Zlíně	14
3	Kulturní profil Zlína.....	15
3.1	Aktéři kulturních a kreativních odvětví ve Zlíně.....	16
	Zlínské kulturní organizace a zařízení ovládané veřejnou správou.....	18
	Instituce a aktéři nezřizované scény, kteří čerpají dotace z MMZ	28
	Aktéři rozvoje KKO	31
	Potřeby jednotlivých odvětví KKO	32
	Hodnoty a problémy identifikované zlínskými aktéry KKO, kulturními organizacemi a zařízeními ovládanými veřejnou správou	38
3.2	Kulturní infrastruktura	39
	Kulturní zařízení	42
	Veřejná prostranství pro kulturní a komunitní dění	53
	Umění ve veřejném prostoru a drobné památky, vizuální kvalita parteru města	58
	Kulturní profil místních částí Zlína	67
	Začlenění rozvoje kulturní a komunitní infrastruktury do uvažování o architektonicky – urbanistickém rozvoji území.....	73
	Hodnoty a problémy kulturní infrastruktury ve Zlíně	79
3.3	Akce a aktivity.....	81
	Žánrové složení akcí opakovaného kalendáře	84
	Význam kulturních akcí pro cestovní ruch	86
	Hodnoty a problémy v oblasti akcí a aktivit ve Zlíně.....	88
3.4	Dostupnost kultury	89
	Aktéři KKO – hodnocení nabídky ve městě	90
	Dostupnost kultury pro cílové skupiny	93
	Bariéry v dostupnosti pro další specifické cílové skupiny	95
	Dostupnost kultury pro studenty UTB Zlín	98
	Dostupnost kultury pro žáky mateřských a základních škol	109
	Dostupnost kultury v místních částech Zlína	111
	Hodnoty a problémy v oblasti dostupnosti kultury ve Zlíně	116

3.5	Značka města	117
	Akce významné pro značku města	119
	Nemovitě památky a významné architektonické hodnoty architektury 20. století	121
	Hodnoty a problémy ve vztahu ke značce města Zlína	123
4	Agendy a nástroje podpory kultury ve Zlíně	124
4.1	Agenda oddělení kultury na MMZ	126
4.2	Nástroje podpory kultury a kulturních a kreativních odvětví	128
	Dotační programy	130
	Propagace	131
	Využití veřejného majetku	132
4.3	Hodnoty a problémy v oblasti agend a nástrojů podpory KKO	134
5	Přílohy	135
5.1	Strategický kontext kultury ve Zlíně	136
5.2	Kulturní profil Zlína	149
	Aktéři kulturních a kreativních odvětví	150
	Kulturní infrastruktura	153
	Akce a aktivity	164
	Dostupnost kultury	165
5.3	Seznam použitých zkratk	168
5.4	Seznam tabulek	170
5.5	Seznam obrázků	173
5.6	Seznam grafů	174
5.7	Zpracovatelský tým	175
6	Zdroje	176

1 Úvod

Analytická část strategie přináší ucelený obraz stavu kultury ve Zlíně. Popis shromážděných dat demokratizuje znalost, kterou díky své profesi nebo zájmu mají jenom někteří kulturní aktéři a může vytvořit novou společně sdílenou představu o kulturním prostředí města. Na interpretaci této představy mohou aktéři vytvořit konsenzus, který bude východiskem pro další diskusi problémů a rozvojových příležitostí ve městě během následného procesu tvorby návrhové části strategie. Strategie by následně měla být živým dokumentem, se kterým bude úřad ve spolupráci s aktéry aktivně pracovat a využívat jej k rozvoji města prostřednictvím kultury.

Dokument je dělen na tři základní části:

Strategický kontext kultury ve Zlíně

Kulturní profil Zlína

Agendy a nástroje podpory kultury ve Zlíně

Metodický postup tvorby analytické části strategie je kombinací kvantitativního a kvalitativního sběru dat. Analýza vychází z dostupných zdrojů dat a je doplněna vlastním sběrem prostřednictvím dotazníkových šetření: s klíčovými hráči, kteří byli dotazováni na silné a slabé stránky města v oblasti kultury a podmínky pro kulturně komunitní dění v lokalitách města; se studenty, kteří hodnotili kulturní nabídku města Zlína; s aktéry KKO a dalšími zainteresovanými aktéry, kteří hodnotili nabídku kultury ve Zlíně pro různé cílové skupiny; s vedením mateřských a základních škol, kteří hodnotili dostupnost kultury pro žáky a koordinátory pracovních skupin komunitního plánu sociálních služeb, kteří hodnotili dostupnost kultury pro znevýhodněné cílové skupiny.

2 Strategický kontext kultury ve Zlíně

Následující kapitola představuje strategický kontext uvažování o kultuře na třech základních úrovních: státní, krajské a městské. Rešerše dokumentů na státní úrovni přináší zejména oporu a inspiraci pro aktivity místní samosprávy. U krajských koncepčních dokumentů je pozornost zaměřena na opatření, která se mohou přímo dotýkat rozvoje Zlína a následná rešerše vlastních oborových dokumentů města přináší již obraz uvažování o kultuře v kontextu jiných oblastí správy města. V roce 2011 zahájil Institut umění – divadelní ústav projekt Mapování kulturních a kreativních průmyslů v ČR. V rámci tohoto projektu vznikla pilotní studie zaměřená na město Zlín a Zlínský kraj. Výstupy studie přinesly několik základních doporučení, které by mělo město Zlín následovat. Vyhodnocení aktuální míry naplnění těchto doporučení je rovněž součástí této kapitoly.

Základní otázky kapitoly

Jaká je opora pro činnosti Zlínských aktérů na úrovni státních strategických dokumentů? Kam směřují státní koncepční dokumenty a jaké sledují trendy?

Jak strategie kraje v oblasti kultury a památkové péče Zlínského kraje podporuje rozvoj kultury regionální metropole Zlína?

Jak se téma kultury propisuje do dalších oblastí rozvoje města Zlína?

Do jaké míry jsou naplněna doporučení Lii Gilhardi z pilotní studie Kreativní a aktivní Zlínsko

2.1 Strategický kontext kultury ve Zlíně na národní, krajské a městské úrovni

V následující tabulce je uveden přehled hlavních problémů, cílů a opatření, která ve vztahu ke kultuře města Zlína rezonují napříč národními, krajskými i městskými dokumenty. Na národní úrovni se setkáváme zejména s problémy nejasného vymezení samotné oblasti KKO, nedostatečného sběru a analýzy dat či fragmentace aktérů působících v tomto odvětví. Na krajské úrovni se řeší problematika nedostatku vysoce kvalifikovaných osob pro vědu, výzkum a inovace (VaVal), stagnující návštěvnost kraje, nedostatečná spolupráce jednotlivých institucí z oblasti KKO působících ve Zlínském kraji či úbytek lidových tvůrců. Na městské úrovni se jako zásadní problém ukazuje samotná absence strategického dokumentu pro oblast kultury. Provazby s tématy kultury obsahují všechny relevantní dokumenty města vyjma Střednědobého plánu sociálních služeb na Zlínsku (2020-2024). Koncepce vzdělávání kladou v oblasti umění důraz na zájmovou činnost v podobě rozvoje ZUŠ a spolupráci se ZOO a organizacemi působícími v oblasti rozvoje kreativity a umění. Detailní informace o provazbách analyzovaných dokumentů s oblastí kultury naleznete v přílohách 5.1. *Strategický kontext kultury ve Zlíně.*

Tabulka 1 Přehled analyzovaných dokumentů

Státní úroveň	• Strategický rámec Česká republika 2030 • Státní kulturní politika 2021–2025+ • Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ • Strategie rozvoje a podpory kulturních a kreativních průmyslů (2020–2030) a Národní plán obnovy • Strategie rozvoje cestovního ruchu ČR 2021-2030 • Strategie rozvoje vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ • Národní RIS3 strategie 2021-2027 • Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021-2027 • Strategie reformy psychiatrické péče
Krajská úroveň	• Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030 • Regionální inovační strategie Zlínského kraje (aktualizace 2020) • Koncepce rozvoje cestovního ruchu Zlínského kraje na období 2020–2030 • Koncepce rozvoje místní kultury ve Zlínském kraji na léta 2014–2024 • Koncepce rozvoje organizací Zlínského kraje v oblasti kultury pro období let 2015–2024 • Koncepce účinnější podpory památkové péče ve Zlínském kraji • Koncepce účinnější péče o tradiční rukodělnou výrobu ve Zlínském kraji na léta 2018–2025 • Chytrý kraj – Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030
Městská úroveň	• Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030 – ZLÍN 2030 • Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021–2027 • Informační strategie statutárního města Zlína na období let 2019–2024 • Střednědobý plán sociálních služeb na Zlínsku na období let 2020–2024 • Integrovaná strategie pro ITI Zlínské aglomerace pro období 2021-2027 • Plán udržitelné mobility města Zlín do roku 2035 • Strategický plán pro regeneraci městské památkové zóny Zlín na období 2021–2025 • Strategický rámec Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání v ORP Zlín (verze 05. 2022)

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 2 Přehled hlavních problémů, cílů a opatření strategických dokumentů ve vztahu ke kultuře města Zlína

Úroveň	Hlavní problémy	Dílčí cíle	Opatření
Národní	Nejasné vymezení oblasti KKO a absence její podpory na státní úrovni. Fragmentace aktérů působících v těchto odvětvích, či absence institucionálního zázemí podpory. Nedostatečný sběr a analýza dat či podpora podnikání v oblasti KKO.	- Vnímat kulturu jako mezisektorovou oblast. - Vyšší veřejné investice podporují klíčové funkce kultury a rovný přístup ke kultuře a kreativitě. - Rozvíjet potenciál pozitivní role kultury v rozvoji aglomerací. - KKP jako příležitost pro rozvoj ekonomiky a akcelerace socioekonomického rozvoje ČR. - Cestovní ruch jako nástroj podpory regionálního rozvoje. - Knihovny jako klíčový hráč v rozvoji kulturně komunitní infrastruktury měst.	- Stát metodicky vede další aktéry státní správy a samosprávy. - Podpora vzniku kvalitních kulturních politik velkých měst. - Rozvoj strategického plánování na bázi funkčních regionů. - Restart cestovního ruchu po pandemii COVID-19 a udržení a rozvoj inovativní a kvalitní nabídky CR respektující potřeby místních. - Podpora vzniku kreativních klastrů a uměleckých center. - Zvýšení objemu veřejných financí -> dlouhodobé finanční plánování kulturních organizací. - Kooperativní financování kultury (systémové propojení státu, krajů a měst v rámci financování kultury). - Udržitelný rozvoj kulturní infrastruktury v regionech.
Krajská	Nedostatek vysoce kvalifikovaných osob pro VaVal a kreativní základnu regionu. Stagnující návštěvnost kraje Nedostatečná úroveň spolupráce, komunikace a koordinace aktivit mezi jednotlivými aktéry cestovního ruchu Úbytek lidových tvůrců v regionu	- Zajistit ochranu a rozvoj kulturního dědictví v regionu. - Přispívat k posilování role kulturních institucí v regionu. - Vzdělaný, inteligentní a kreativní region (SMART). - Podpora podnikání a rozvoje v odvětví cestovního ruchu. - Zkvalitnění destinačního managementu a marketingu. - Organizace zřizované krajem aktivně přispívají ke zvyšování atraktivity regionu pro obyvatele i návštěvníky. - Podpora života v kulturních památkách. - Zachovat dovednosti, technologické znalosti a z nich vzniklé produkty tradiční rukodělné výroby.	- Péče o nemovité a movité kulturní památky a nehmotné kulturní dědictví. - Aktivní propagace a ekonomické využití kulturního dědictví. - Posílení spolupráce klíčových hráčů v kultuře a propojování kultury a vzdělávání. - Zajištění propagace a mezinárodní spolupráce kulturních institucí. - Podpora zpřístupňování turistických cílů a usnadňování mobility návštěvníků v kraji. - Vytváření podmínek pro rozvoj systému destinačního managementu na území kraje. - Zkvalitnění sběru a využívání dat a informací o cestovním ruchu. - Zvýšení finanční soběstačnosti organizací. - Podpořit spolupráci designérů a tvůrců v oblasti tradiční rukodělné výroby. - Zvýšit zájem mladé generace o technologie tradiční rukodělné výroby.

		• Podpora infrastruktury pro rozvoj kultury využívající SMART nástroje sloužící místním i návštěvníkům. • Rozvoj komunitních center s využitím SMART řešení.	• Zvýšit informovanost o tradiční lidové kultuře. • Podporovat SMART řešení v kulturních, pamět'ových a vzdělávacích institucích jako nezbytné podmínky atraktivity regionu a příležitosti pro všechny obyvatele. • Vytvořit systém podpory komunitních center a místních knihoven zabývajících se mezigenerační spoluprací a využíváním SMART řešení pro seniory.
Město Zlín	Nedostatek pravidelných kulturních aktivit v letní sezóně Chybějící platné strategické dokumenty pro oblast rozvoje kultury, sportu a volnočasových aktivit na území města	• Koncepční rozvoj oblasti kultury a dalších volnočasových aktivit. • Rozvoj podnikání v oblasti KKO. • Zachování či rozvoj úrovně i množství atrakcí města. • Podpora spolupráce aktérů volnočasových aktivit a spolkové činnosti. • Podpora kulturní nabídky pro školy. • Rozvoj kulturního povědomí žáků • Zajistit udržitelný rozvoj kultury a cestovního ruchu ve Zlínské aglomeraci. • Revitalizace veřejných prostranství vytváří prostor a příležitosti pro kulturní, společenské a sousedské aktivity. • Zvyšovat statut památkové ochrany vybraných památek a zvyšovat kvalitu péče o baťovskou architekturu • Zpřístupňovat významné památky baťovské architektury	• Zpracování sektorové strategie pro oblast kultury a aktivní zapojení kreativních průmyslů do její realizace. • Zmapování kulturní infrastruktury. • Aktualizace pravidel financování prostřednictvím kulturního fondu. • Spolupráce s UTB na projektech ovlivňujících kulturní život ve městě. • Zpětná vazba od návštěvníků a realizátorů kulturních aktivit ve městě. • Podporovat a rozvíjet činnost a vzájemnou spolupráci zařízení pro zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity, zachování nabídky ZUŠ a jejich spolupráce se ZŠ a MŠ. • Zkvalitnění prezentace kulturních aktivit na portálu města. • Podporovat rozvoj a spolupráci s organizacemi působícími v oblasti rozvoje kreativity a umění. • Aktualizace informací o bezbariérovosti veřejných budov včetně kulturních zařízení. • Oprava a údržba kulturních/hmotných památek a navazující infrastruktury. • Vytváření kvalitního zázemí pro trávení volného času návštěvníků a občanů. • Program dočasného částečného nebo úplného uzavření prostoru vybraných ulic pro bezpečné společenské, kulturní a komunitní akce, které podporují místní aktivity a podnikání • Památník Tomáše Bati a 21. budova prohlášeny národní kulturní památkou (NKP), rozvíjení „rozptýlené expozice“ baťovské architektury, urbanismu a kultury.

Zdroj: vlastní zpracování

2.2 Vyhodnocení míry realizace doporučení studie Kreativní a aktivní Zlínsko

Studii Kreativní Zlínsko připravila v roce 2014 Lia Gilhardi, mezinárodně uznávaná odbornice na kulturní a strategické plánování. Na přípravě studie participovala řada místních aktérů z řad veřejného, soukromého a akademického sektoru. Tito aktéři se také v různé míře podílejí na naplňování jednotlivých doporučení. Na úrovni statutárního města Zlína studie nebyla formálně zařazena mezi strategické dokumenty, kterými se město řídí. Míru a způsob naplnění doporučení studie hodnotili zástupci institucí, kteří mají povědomí o míře jejich realizace: Fakulty multimediálních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (FMK UTB), fakulty managementu a ekonomiky (FAME UTB), Statutárního města Zlína (SMZ) a Technologického inovačního centra (TIC). Míra realizace jednotlivých doporučení byla hodnocena na škále 1 (nerealizuje se) – 4 (realizováno).

Nejúspěšněji jsou realizována doporučení v oblasti regenerace filmových ateliérů, kde se již organizují první iniciační schůzky SMZ a aktérů sídlících v ateliérech. V minulosti rovněž vznikly iniciativy jiných subjektů jako např. Kabinet filmové historie nebo Filmový uzel. Dalším úspěšně realizovaným doporučením je vytvoření značky „Made in Zlín“, kdy byl již uveden koncept ocenění živnostníků a firem z KKO z celého zlínského kraje s názvem Created in Zlín. Úspěšně se také daří prozkoumávat možnosti získání finančních prostředků pro podporu kulturní/kreativní ekonomiky z fondů EU, od CzechInvest i z dalších tuzemských i zahraničních zdrojů – výzvy sleduje průběžně odbor koordinace projektů a pravidelně o nich informuje. Dle respondentů jsou veškerá doporučení stále aktuální a má smysl usilovat o jejich realizaci.

Tabulka 3 Vyhodnocení míry realizace doporučení Lii Gilhardi

Doporučení	Konkrétní úkoly (opatření) ve vztahu k doporučení	Míra realizace	Co se již podařilo
Tvorba Komise pro kreativní Zlín	Provést sběr a dat a informací o kulturních institucích a kreativních firmách a jejich koncentraci ve volně dostupné databázi regionální kulturní/kreativní ekonomiky a organizací ve sféře kultury	2	- Na úrovni Zlínského kraje byla vytvořena koncepce místní kultury - Existuje databáze Zlínského kreativního klastru
	Vytvořit adresář tradičních řemeslných výrobců	2	- Na úrovni Zlínského kraje byla vytvořena koncepce místní kultury - Vytvořen katalogfiremzk.cz
	Zmapovat existující plány a schémata v oblasti kultury, cestovního ruchu a kulturní/kreativní ekonomiky za účelem vytipování společných cílů, možných synergií a potenciálu pro společně pořádané akce	1,25	V roce 2017 byla založena Destinační společnost Zlínsko-Luhačovicko
	Do dokumentu Strategie – Zlín 2020 zapracovat nové informace a zařadit akce orientované na kreativní firmy	2	TT v KKO
	Prodiskutovat možnost využití prostředků z fondu kultury k financování akcí zaměřených výhradně na podporu rozvoje kreativní ekonomiky v regionu	0,33	

Založení pracovní skupiny, která učiní kreativitu součástí struktury města a kraje	Ve spolupráci s univerzitou vytvořit plán na zamezení odlivu talentů (měl by vycházet z trvale probíhajícího průzkumu zaměřeného na pohyb absolventů univerzity po ukončení studia)	1	- Svoji činnost zahájilo Centrum Kreativních průmyslů UPPER Zlín pod hlavičkou FMK UTB. - Byl založen Zlínský kreativní klastř a agenda podnikání v KKO významně zakotvila v TIC. - Strategie Zlín 2030 obsahuje téma rozvoje kulturních a kreativních odvětví.
	Univerzita by společně s hospodářskou komorou a předními firmami měla v první fázi vyvinout schéma odborného vedení, stáží a praxí pro studenty audiovizuálních médií a designu (v dalších fázích by se pak schéma rozšířilo i na další odvětví kreativní ekonomiky)	1,75	Povinnou praxí v audiovizi si volí studenti dle svých potřeb, spolupráce se Zlínskými firmami je v tomto směru funkční i bez řízení, kdyby zůstalo jen u Zlína, produkce by poptávku nemohly uspokojit.
	Prozkoumat možnosti získání finančních prostředků pro podporu kulturní/kreativní ekonomiky z fondů EU, od CzechInvest i z dalších tuzemských i zahraničních zdrojů	2,75	- Výzvy se sledují průběžně a odbor koordinace projektů o nich pravidelně informuje - Téma produktového designu je součástí Regionální inovační strategie (RIS3) a TIC Zlín je aktivní v čerpání dotací na rozvojové projekty
	Provést soupis existujících plánů na regeneraci území města Zlína a vytipovat případy možné synergie v oblastech, jako je zabránění odlivu talentů, vnitřní investice, agenda související s kvalitou života apod	1,66	- Soupis plánů regenerace připravuje oddělení koordinace projektů Magistrátu města Zlín (MMZ) - Na celokrajské úrovni se tématem zabývá Zlínský kraj a regionální kancelář Czech Invest - Založení Kanceláře architekta města Zlín, která se věnuje koncepční tvorbě města, podporuje architektonicko-urbanistický a sociální rozvoj města a kultivaci veřejného prostoru.
	Provést soupis opuštěných, nadbytečných a bývalých průmyslových areálů, které jsou k dispozici	1,33	- Soupis připravuje oddělení koordinace projektů Magistrátu města Zlín (MMZ), na celokrajské úrovni se tématem zabývá Zlínský kraj - Povědomí také buduje TIC včetně kontextu RIS3 Strategie
	V první fázi zjistit, jakým způsobem by kreativní firmy ve Zlíně mohly za rozumných podmínek získat prostory k podnikání a vlastní prezentaci, inkubátory a výstavní prostory	1,25	- Svoji činnost zahájilo Centrum Kreativních průmyslů UPPER Zlín pod hlavičkou FMK UTB - vznikl podnikatelský inkubátor zaměřený na kreativní firmy v rámci TIC
	Setkat se s realitními agenturami a vypracovat strategii toho, jak z veřejných nebo soukromých zdrojů zajistit levné výrobní a výstavní prostory pro zlínské kreativní firmy	0	

Založení pracovní skupiny zaměřené na zlepšení spojení města a kraje s okolím, vytváření jeho image a kvalitu života	Prověřit existující plány a projekty filmových studií (ateliérů), ověřit vlastnické a majetkoprávní vztahy a iniciovat dialog s příslušnými místy s cílem navrhnout strategii regenerace filmových ateliérů. (Zvažte možnost vytvoření interaktivního muzea filmu v těchto prostorách.)	3	- Filmové ateliéry jsou znovu filmovým centrem Zlína, organizují se první iniciační schůzky SMZ a aktérů sídlících v ateliérech. - V minulosti vznikly iniciativy jiných subjektů: Kabinet film. historie a Filmový uzel
	Zabývat se otázkou dopravního spojení (včetně obnovy zlínského nádraží)	0,66	Zkapacitnění trati Otrokovice – Zlín je ve fázi projektové dokumentace a s tím souvisí i výstavba nové výpravní budovy.
	Prověřit možnosti aktualizace územního plánu centra Zlína a bývalého areálu Svit	1,25	- Existuje Strategický plán pro regeneraci městské památkové zóny Zlín na období 2021–2025 - Probíhá postupná regenerace objektů
	Ve spolupráci se subjekty z celého kraje aktivními v oblasti cestovního ruchu začít řešit výše zmíněnou otázku lázeňství	1	Vznikla destinační společnost Zlínsko-Luhačovicko
	Ve spolupráci se subjekty z oblasti cestovního ruchu vytvořit silnou a pragmatickou marketingovou strategii ve vztahu k baťovskému odkazu a architektuře	2,66	- Existují propagační materiály, specializované prohlídky - Tématu Baťovského odkazu a architektury se věnuje centrála cestovního ruchu Východní Moravy - Byl vytvořen Zlínský architektonický manuál
	Prověřit možnosti vytvoření značky „Made in Zlín“, již by se označovaly výrobky kreativních firem (ale rovněž výrobky lokální kuchyně, víno, sklo apod.), jako první krok k implementaci plnohodnotné marketingové strategie pro kraj	3,25	- Vznikla značka Created in Zlín - Probíhaly diskuse v rámci Zlínského kreativního klastru (ZKK) - TIC vede projekt – kampaň je zaměřená na cílové skupiny v rámci i vně Zlínského kraje

Zdroj: GILHARDI, Lia., 2014, vlastní zpracování

2.3 Hodnoty a problémy ve vztahu ke strategickému kontextu KKO ve Zlíně

Tabulka 4 Hodnoty a problémy ve vztahu ke strategickému uchopení KKO ve Zlíně

Hodnoty	Problémy
Národní úroveň • Do popředí se dostává širší pojetí kultury a kreativity, jakožto mezisektorové oblasti. • Význam KKO a kultury pro rozvoj aglomerací je stále více akcentován. • Snaha o zajištění rovného přístupu ke kultuře a kreativitě napříč Českou republikou a s tím související rozvoj kulturních center v regionech. Krajská úroveň • Na krajské úrovni byla vytvořena koncepce místní kultury, která akcentuje spolupráci napříč obory KKO, kreativců, institucí i propojení s oblastí vzdělávání • Strategie rozvoje chytrého regionu počítá s podporou rozvoje kulturních a kreativních odvětví • Regionální inovační strategie obsahuje doménu specializace s tématem produktového designu Město Zlín • Na městské úrovni jsou provazby s tématy kultury ve téměř ve všech relevantních strategických dokumentech města. • Strategie Zlín 2030 má ambici rozvíjet kulturu koncepčně. • Ve Zlíně byly provedeny dílčí kroky u mnoha doporučení ze studie Kreativní a aktivní Zlínsko Lii Gilhardi (v podpoře rozvoje kulturních a kreativních odvětví v koordinaci hráčů veřejného, akademického a soukromého sektoru).	Národní úroveň • Stále nejasné vymezení oblasti KKO a absence její systémové. • Fragmentace aktérů působících v tomto odvětví. • Nedostatečná podpora v podnikání v KKO. • Nedostatečný sběr a analýza dat oblasti KKO. Krajská úroveň • Nedostatek vysoce kvalifikovaných osob pro VaVal a kreativní základnu regionu. • Stagnující návštěvnost regionu. • Nedostatečná spolupráce mezi jednotlivými aktéry cestovního ruchu Město Zlín • Na městské úrovni chybí specifický strategický dokument zaměřený na kulturu.

Zdroj: vlastní zpracování

3 Kulturní profil Zlína

Kapitola popisuje obraz kulturního a kreativního prostředí města prostřednictvím dostupných dat a zpětné vazby zainteresovaných aktérů. Na půdoryse vybraných dat je představen celkový obraz kulturního a kreativního prostředí propsaný do terénu města. V rámci tohoto obrazu města jsou nasvícena některá témata, která mohou z pohledu vnějšího pozorovatele vystupovat ostřeji než z pohledu zevnitř. Kultura je pojímána v širším smyslu jako kulturně komunitní podhoubí města, nejen ve svém úzkém vymezení na oblast umění. Cílem je ukázat, že toto podhoubí pro kulturní a komunitní dění tvoří široká škála aktivit i prostředí na celém území města.

Základní otázky kapitoly

Kdo jsou klíčoví hráči v oblasti kultury a kulturních a kreativních odvětví a jaké jsou jejich potřeby?

Jaké jsou potřeby jednotlivých odvětví KKO?

Jak jsou kulturní akce rozvrženy v roce a co tvoří páteř kulturního kalendáře?

Jakou kulturní infrastrukturou Zlín disponuje?

Jaká je dostupnost kulturních zařízení ve Zlíně?

Jsou nabídkou obslouženy všechny cílové skupiny?

3.1 Aktéři kulturních a kreativních odvětví ve Zlíně

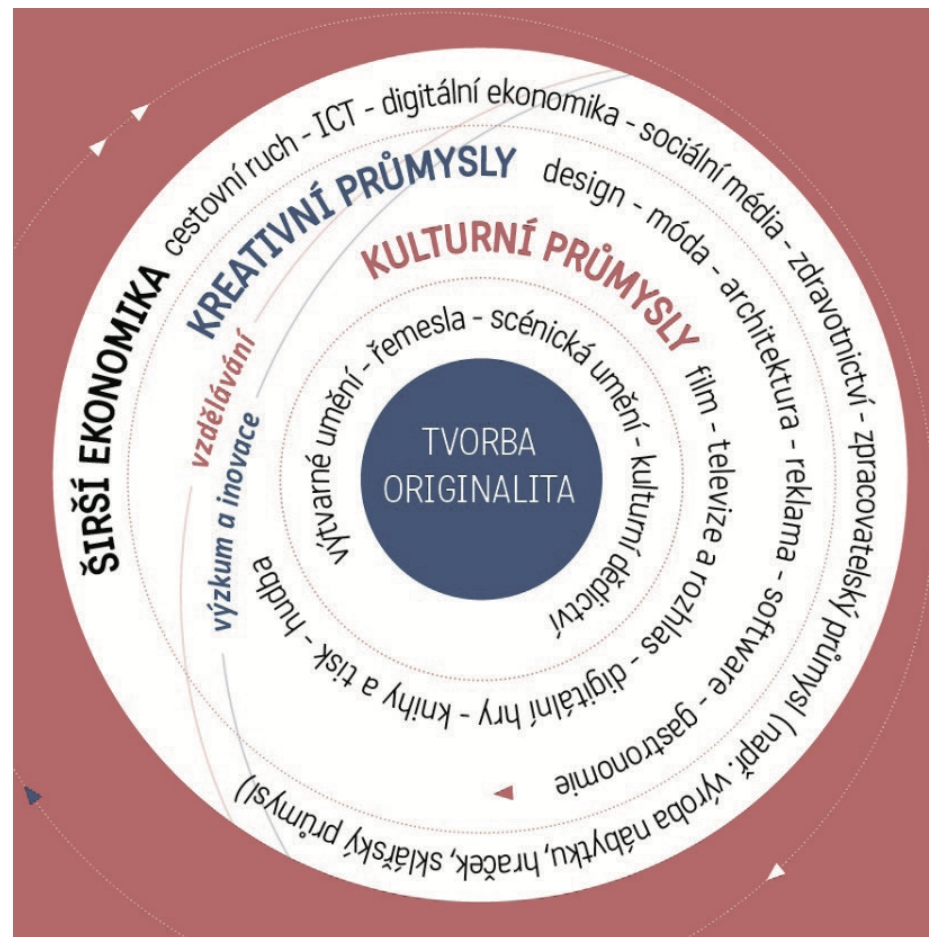
Kulturní a kreativní odvětví zahrnují činnost, jejichž základem jsou lidská kreativita a talent. Mají kořeny v umělecké tvorbě a opírají se o duševní vlastnictví. Patří mezi ně architektura, design, reklama, film a audiovizuální média, hudba, knihy a tisk, herní průmysl, software, nová média a navazující IT služby, rozhlasové a televizní vysílání, scénická umění, výtvarné umění, umělecká řemesla nebo kulturní dědictví.

Všechna odvětví i subjekty v oblasti kultury a kreativních průmyslů se navzájem prolínají a doplňují. Film potřebuje hudbu, scénická umění architekturu, reklama potřebuje grafiku, filmaře a televizi atd.

Kulturní sektor označuje odvětví, která produkují nereprodukovatelné zboží a služby, které jsou „konzumovány“ na místě (např. koncert, představení, výstava). Jde o následující umělecké oblasti: výtvarné umění zahrnující uměleckou tvorbu a fotografii; trhy s uměním a starožitnostmi; scénická umění zahrnující operu, orchestry, divadlo, tanec, cirkus a provoz kulturních institucí; kulturní dědictví zahrnující muzea, pamětihodnosti, archeologické lokality, knihovny a archivy.

V **Kulturních odvětvích** vznikají kulturní produkty určené k masové reprodukci, hromadnému šíření i vývozu (např. kniha, film, zvuková nahrávka).

V **Kreativních odvětvích** se kultura stává „kreativní investicí“ do produkce „nekulturního zboží“, patří sem například design (módní, grafický, interiérový nebo např. produktový design), architektura, reklama, vývoj softwaru, knihtisk, řemesla (např. oděvnictví). Kreativita je chápána jako využití kulturních prostředků ve výrobním procesu, tedy jako zdroj inovace.

Zdroj: Metodika mapování KKP na lokální a regionální úrovni ČR, IDU 2016

V rámci této kapitoly je pozornost věnována zejména kulturnímu sektoru a detailněji jsou popsány zlínské kulturní organizace a zařízení ovládané veřejnou správou. Aktéři nezřizované scény jsou nahlíženi prostřednictvím dostupných datových zdrojů – přehledů příjemců dotací od magistrátu města Zlín. Komplexně jsou popsány potřeby jednotlivých odvětví na základě odborného hodnocení zástupců těchto odvětví.

Zlínské kulturní organizace a zařízení ovládané veřejnou správou

Následující podkapitola přináší souhrnné výsledky šetření mezi organizacemi ovládanými městem Zlínem, Zlínským krajem a dalšími organizačními složkami města. Nejprve jsou představeny základní silné a slabé stránky, které u sebe kulturní organizace a zařízení vnímají, následují rozvojové příležitosti, které jsou rozděleny do pěti tematických kategorií a přináší celou škálu možných budoucích kroků, které by mohlo město v rámci rozvoje kultury podniknout. Třetí částí jsou společenské a oborové trendy, které kulturní organizace a zařízení sledují a promítají se do jejich aktivit či programu.

Představení vybraných organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou

14|15 Baťův Institut p. o. (14|15 BI)

Institut vznikl konverzí dvou budov bývalého Baťova továrního areálu. Dříve industriální prostředí se změnilo v moderní kulturní centrum, které se řadí svým konceptem a expozicemi k evropským unikátům. Sídli zde Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, p.o., Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, p.o., Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, p.o. a servisní organizace 14|15 Baťův institut, p.o. Předmětem činnosti servisní příspěvkové organizace je zejména zajištění provozu, údržby, servisu a majetkové správy 14|15 BAŤOVA INSTITUTU a péče o kulturní, duchovní i společenský rozvoj Zlínského kraje a jeho obyvatel, a to prostřednictvím podpory zasídlených kulturních organizací při plnění jejich předmětu činnosti a koordinace těchto činností (zajištění marketingu a propagace 14|15 BAŤOVA INSTITUTU, tvorba a správa webových stránek, tvorba, vydávání a šíření periodických a neperiodických publikací včetně propagačních materiálů, poskytování služeb v oblasti marketingu, informačních technologií, komplexní správy majetku; v oblasti ekonomických služeb zpracování účetnictví, mzdového účetnictví a personální agendy) a dalších činností, které mají přiblížit oblast kultury ve vztahu k veřejnosti (pořádání konferencí, seminářů, výstav, kulturních a vzdělávacích programů, koncertů, představení, oslav a trhů, vzdělávacích a výchovných kurzů pro veřejnost (vztahujících se k předmětu činnosti spolupracujících příspěvkových organizací).

Krajská galerie výtvarného umění p. o. (KGVU)

Ve Zlíně působí od roku 1953 a přes její širší působnost tvoří většinu jejich návštěvníků a uživatelů jejich služeb obyvatelé Zlína. Je zřízena za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat sbírky výtvarného umění, umožňovat veřejné užívání sbírek muzejní povahy a poskytovat služby výchovné a vzdělávací pro studijní a vědecké účely. Od roku 2013 Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně sídlí a realizuje svou činnost v prostorách 14|15 BAŤOVA INSTITUTU.

Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně p. o. (MJVM)

Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně má historii sahající do 30. let 20. století. Oficiálně bylo ustanoveno jako Krajské muzeum teprve v roce 1953 a zastřešilo tak dosavadní sbírkotvornou činnost městského muzea sjednocením Obuvnického muzea, Studijního ústavu firmy Baťa a Městského muzea ve Zlíně. Teprve od roku 1990 existuje muzeum pod názvem Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně. Od svého počátku mělo dvě oddělení – společenskovědní (archeologie, historie, etnografie) a přírodovědné (botanika, geologie, zoologie). Muzeum vykonává svou činnost ve smyslu zákona 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy. Je zřízeno za účelem získávání, shromažďování, trvalého uchovávání, evidence a odborného zpracovávání sbírek muzejní povahy, zkoumá prostředí, z něhož jsou sbírky získávány, umožňuje jejich veřejné užívání, poskytuje služby výchovné a vzdělávací pro studijní a vědecké účely. V roce 2013 došlo ke změně sídla Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně do prostor 14|15 BAŤŮV INSTITUT.

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně p. o. (KKFB)

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně je největší veřejnou knihovnou Zlínského kraje, plní funkci centrálního knihovnického a informačního pracoviště a zabezpečuje vzájemnou koordinaci činností veřejných knihoven v kraji. Plní také funkci městské knihovny na základě smlouvy se statutárním městem Zlín a podílí se na celoživotním vzdělávání knihovníků. Jejím prostřednictvím jsou zajišťovány regionální funkce knihoven a koordinace statistických výkazů. Organizuje spolupráci knihoven mezi sebou a s jinými paměťovými institucemi. Služby jsou poskytovány přímo v hlavním sídle knihovny a detašovaných pracovištích ve Zlíně, řada služeb je umožněna on-line prostřednictvím internetu. Od roku 2013 Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně sídlí a realizuje svou činnost v prostorách 14|15 BAŤOVA INSTITUTU.

Filharmonie Bohuslava Martinů o. p. s. (FBM)

Společnost poskytuje následující obecně prospěšné služby a doplňkové činnosti na území Zlínského kraje, celé České republiky a také v zahraničí: interpretace hudebního umění, provádění dokumentační, archivní, muzejní a výstavní činnosti v rámci svých produkcí a užívaných prostor, vydávání propagačních materiálů a publikací majících vztah k Filharmonii Bohuslava Martinů a hudebnímu životu vůbec, podpora vzniku nových nahrávek orchestrální hudby, zajišťování výchovných a vzdělávacích aktivit pro veřejnost, spolupráce se školami a dalšími výchovně-vzdělávacími institucemi, nákup a prodej hudebních nástrojů, hudebnin a hudebního příslušenství pro členy orchestru filharmonie. V rámci doplňkové činnosti vykonává společnost reklamní činnost, příležitostně prodává a půjčuje hudební nástroje a prodává vstupenky na koncerty jiných subjektů.

Městské divadlo Zlín p. o. (MDZ)

Městské divadlo Zlín patří dlouhodobě k nejvýraznějším městským divadlům v ČR. Pod vedením předních českých a slovenských divadelních režisérů a umělců zde vznikají výjimečné inscenace, které přitahují vysoký zájem veřejnosti a jsou pozitivně přijímány odbornou veřejností. Herci působící v Městském divadle Zlín získali za své výkony Cenu Thálii, která je nejvyšším ocenění české divadelní scény. Hlavní činností Městského divadla Zlín je jeho dramatická tvorba, tedy především pořádání divadelních představení ve Zlíně. Dále se zde pořádají koncerty a akce pro děti. Prosklené vstupní prostory slouží jako výstavní galerie. Divadlo každoročně pořádá festival Setkání – Stretnutie, který je přehlídkou původní

dramatické tvorby zejména českých a slovenských divadel. Zlínský divadelní soubor je aktivní i mimo budovu zlínského divadla. Dosáhl mimořádných úspěchů při účinkování na řadě evropských festivalů. Stává se tak významným reprezentantem města Zlína v zahraničí.

Živý Zlín p. o. (ŽŽ)

Cílem je posílit skrze aktivity Živého Zlína značku města jako místa s bohatým kulturním vyžitím, aktivitami pro rodiny a kvalitní uměleckou nabídkou, chytré město podporující inovace a kreativní tvorbu. Živý Zlín – kulturní a kreativní centrum by měl být tvůrčí, kreativní a pružně fungující organizací, "výkladní skříní kultury krajského města". Aktivity by měly být v souladu se strategiemi a plány města. Organizace má potenciál zastřešit kulturní aktivity ve městě. Projekty Živého Zlína by měly pracovat s mezioborovostí, tj. propojení kultury se soukromým sektorem, propojení s cestovním ruchem i spolupracovat se vzdělávacími institucemi. Dosah organizace může být nadregionální, v ojedinělých projektech celorepublikový či mezinárodní. Stabilizovaná organizace může mít ambice spolupracovat s významnými umělci a vytvářet projekty, které by mohly dlouhodobě podněcovat kulturní prostředí Zlína. Jedním z cílů by měla být soustavná práce na udržení absolventů kreativních oborů ve městě (ve spolupráci s dalšími organizacemi v regionu). Dlouhodobým cílem by mělo být zařazení mezi Evropská kulturní centra a zapojení do mezinárodních projektů – výsledkem může být, kromě prestiže a dalších možností financování činnosti, vznik hodnotných a atraktivních programů pro širokou veřejnost a zájem mimořádných osobností. Koncept nového kulturního a kreativního centra vidím jako spojení kulturní instituce, umělecké laboratoře a komunitního prostoru – kombinace programu jednorázových akcí, sérií akcí, krátkodobých interaktivních expozic, ale i dlouhodobých projektů. Ve veřejném prostoru by organizace měla nabízet program vysoce kvalitní, ať už se bude jednat o kulturu nebo kultivovanou zábavu. Její činnost by měla být pro veřejnost jasně poznatelná, neměla by se krýt s činností MDZ, FBM, PTB a jiných organizací kulturních a sportovních. Dotovaná kultura musí mít přínos pro obyvatele města. Organizace má pracovat na tvorbě kulturního programu také s komunitními organizacemi, má jim poskytovat odbornou pomoc – poradenství (propagace, administrativa, organizace).

Alternativa – kulturní institut – organizační složka MMZ (ALT)

Kulturní institut Alternativa svou činnost zahájil v roce 2003. Sídlem institutu je budova Kolektivního domu ve Zlíně, která patří mezi architektonické památky města a je jednou z jeho hlavních dominant. Základní náplní a cílem institutu je nabídnout široké veřejnosti možnost využití volného času netradiční a ojedinělou formou. Za téměř 20 let provozu se tuto ideu daří v plné šíři naplňovat. Program je zaměřen na propojení lidí skrze kulturně-sociální aktivity, což je realizováno v podobě výstav, kulturních a společenských akcí, koncertů, besed, přednášek, prostřednictvím kterých je zprostředkováno zlínské veřejnosti setkávání se zajímavými osobnostmi různého zaměření (výtvarného, literárního, hudebního, vzdělávacího atd.). Je podporována také tvorba mladých umělců. Prostory Alternativy slouží také k pronájmu, především pro akce typu školení, konference, prezentační akce, festivaly, klauzury studentů UTB FMK ve Zlíně. Prezentace hudebních a výtvarných oborů základních uměleckých škol.

Památník Tomáše Bati – detašované pracoviště Odboru kultury a památkové péče (PTB)

Památník Tomáše Bati je považován za perlu světového funkcionalismu a je architektonickou ikonou, která svým významem výrazně překračuje hranice České republiky. Vrcholné dílo architekta Františka Lýdie Gahury z r. 1933 bylo postaveno na počest tragicky zesnulého Tomáše Bati. Tato mimořádná stavba prošla v průběhu 20. stol. řadou změn, které popřely původní záměr autora. Město Zlín dlouhodobě usilovalo o obnovu této

unikátní památky do její původní čisté krásy. Pod odborným dohledem architekta Petra Všečky zahájilo město v r. 2016 tříletou citlivou rekonstrukci Památníku, který byl slavnostně otevřen pro veřejnost ve své původní podobě v květnu 2019, tedy po více než 75 letech. Od té doby se stal vyhledávaným místem pro milovníky architektury a fotografy z celého světa, také obdivovatele fenoménu Baťa, i občany s prostým zájmem o historii Zlína. Hlavním smyslem tohoto architektonického skvostu je prožitek prostoru, hry světla a stínů, zastavení se a zklidnění. Památník T. Bati připravuje pro veřejnost také celoročně nejrůznější akce. V rámci doprovodného programu se jedná např. o krátkodobé výstavy, speciální přednášky s odborníky ze sféry architektury, historie, umění, aj. a nově je součástí také edukační program pro děti s lektorkou.

Silné stránky

Kulturní organizace a zařízení nejčastěji jako svou silnou stránku uvádějí kvalitu a šíři nabídky svého programu. Další často zmiňovanou silnou stránkou je množství kontaktů, kterými disponují a navázání úspěšné spolupráce s konkrétními organizacemi, popř. dobrá spolupráce se školami. Pozitivně je hodnocena také kvalifikovanost a mnohdy i oddanost personálu a i prostory, ve kterých se instituce nachází. Důležitou roli hraje také renomé.

Tabulka 5 Silné stránky zlínských kulturních organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou

Silné stránky / název organizace	MJMZ	KGUV	KKFB	MDZ	ŽZ	ALT	PTB	FBM
Poloha						X		
Dostupnost			X	X	X	X		
Prostory	X	X		X	X	X	X	
Technické vybavení			X		X	X		X
Nabídka (program, rozsah sbírek atp.)	X	X	X	X	X	X	X	
Stabilita					X	X		X
Kvalifikace personálu	X	X		X	X	X		X
Návštěvnost	X					X		
Spolupráce s jinými organizacemi/ školami	X	X	X	X	X	X		
Renomé	X	X	X	X				X

Zdroj: šetření mezi zlínskými organizacemi a zařízeními ovládanými veřejnou správou, ONplan 2022

Slabé stránky

Mezi hlavní problémy, se kterými se organizace a zařízení potýkají, spadá omezené množství financí na rozvoj organizace, nevyhovující či chybějící prostory pro činnost (i přestože mnohé organizace hodnotily prostory jako svou silnou stránku – např. se jedná o lukrativní historickou stavbu, což je pozitivem, ale s tím spojené negativum je omezená možnost využití těchto prostor, popř nedostatečná bezbariérovost).

Tabulka 6 Hlavní problémy zlínských kulturních organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou – souhrnný přehled

Problém / název organizace	MJMZ	KGUV	KKFB	MDZ	ŽZ	ALT	PTB	FBM
Nevyhovující či chybějící prostory pro činnost (velikost prostoru, vybavenost apod.)		X		X	X	X		
Omezené skladovací prostory				X				
Nevyhovující technologie			X					
Nevyhovující technický stav budovy					X			
Chybějící vybavení (stoly, židle, auto na převoz materiálů atp.)					X	X		
Špatná dopravní dostupnost	X	X		X			X	
Omezené množství financí na rozvoj organizace	X	X		X	X			X
Nízké mzdové ohodnocení zaměstnanců	X	X						X
Nedostatečné personální kapacity			X	X	X			
Nedostatečná propagace organizace (web, PR apod.)		X			X	X		
Málo rozvinutá spolupráce s dalšími subjekty (školy, město, CR apod.)					X			
Složitě uspořádání vnitřních procesů a kompetencí	X	X	X					
Administrativní náročnost vykazování činnosti organizace	X							
Limity pořádání akcí ve městě (legislativa, zázemí, infrastruktura)					X			

Zdroj: šetření mezi zlínskými kulturními organizacemi a zařízeními ovládanými veřejnou správou, ONplan 2022

Rozvojové cíle a příležitosti u zlínských organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou

Následující tabulky přináší přehled identifikovaných rozvojových cílů a příležitostí rozdělených do pěti tematických kategorií. V oblasti procesů a fyzické infrastruktury instituce vidí potenciál například ve zlepšení motivace klíčových zaměstnanců či vytvoření podmínek pro rezidenční pobyty. V oblasti financování se jedná zejména o zkvalitnění čerpání financí z dotačních programů EU, popř. získání nových partnerů pro financování.

Tabulka 7 Rozvojové cíle v oblasti procesů, fyzické infrastruktury a financí

Instituce	Procesy a fyzická infrastruktura	Finance
14 15 Baťův institut	X	X
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně	• Zlepšení v oblasti motivace a tím i stabilizace klíčových zaměstnanců • Zjednodušení způsobu řízení a nastavení procesů, které povede k větší efektivitě a jednoznačným kompetencím • Měřitelnost výstupů a efektivit v některých oblastech	• Zlepšení financování v oblasti kultury pro samotný výkon činností v oblastech, které MJVM zajišťuje • Využití dotačních programů EU
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	• Vytvoření konceptu péče o stávající uživatele • Vzdělávání a rozvoj zaměstnanců • Zvýšení počtu registrovaných uživatelů ve všech věkových kategoriích • Zpracování koncepce rozvoje regionálních funkcí ve Zlínském kraji • Rozvoj ICT, digitalizace	• Využití dotačních programů EU, dobrovolnictví, ochota firem finančně přispět
Krajská galerie výtvarného umění Zlín	X	• Získat nové partnery pro financování
Filharmonie Bohuslava Martinů	• Snižování rizika odchodu kvalifikované síly – talentovaní hudebníci najdou pracovní uplatnění přímo ve Zlíně • Obnova opotřebovaných hudebních nástrojů	X
Městské divadlo Zlín	X	• Větší podíl Zlínského kraje na financování
Alternativa – Kulturní institut Zlín	X	• Větší finanční motivace ze strany zřizovatele (navýšení rozpočtu na mzdy)
Živý Zlín	• Kvalitní umělecké zázemí, podmínky pro rezidenční pobyty	• Zapojení investorů do financování kulturního života

Památník Tomáše Bati	Zapojení památníku do koncepce prezentace Zlína jako architektonické památkové zóny funkcionalismu	X
-----------------------------	--	---

Zdroj: šetření mezi zlínskými kulturními organizacemi a zařízeními ovládanými veřejnou správou, ONplan 2022

V oblasti propagace a komunikace jsou rozvojovými příležitostmi zejména zlepšení komunikace s cílovými skupinami např. prostřednictvím využití nových možností propagace nebo užší spoluprací s destinační agenturou propagující region. V oblasti spolupráce se jedná zejména o větší propojení s kulturními organizacemi v kraji, zlepšení spolupráce se školami, větší zapojení města nebo rozvoj mezinárodní spolupráce.

Tabulka 8 Rozvojové cíle a příležitosti v oblasti propagace, komunikace a spolupráce

Instituce	Propagace a komunikace	Spolupráce
14 15 Baťův institut	Větší zviditelnění organizací na webových stránkách centrály cestovního ruchu Východní Moravy	- Větší propojení organizací s městy - Těsnější spolupráce s oblastí školství - Rozvoj spolupráce s oblastmi cestovního ruchu a školství
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně	X	- Zlepšení spolupráce s kulturními organizacemi v kraji - Zlepšení spolupráce se školami - Rozvoj spolupráce se s oblastmi cestovního ruchu
Krajská galerie výtvarného umění Zlín	- Vytvořit komunikační styl (zkrácený název, jednotný vizuál, nový web, merchandise) - Zlepšení komunikace s cílovými skupinami – především přímé komunikace se skupinou přátel galerie – zavedením rozesílání osobních pozvání na akce galerie	- Zlepšení spolupráce s kulturními organizacemi v kraji - Zlepšení spolupráce se školami (zejména uměleckými)
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	Modernizace webových služeb	Bohatá síť lokálních organizací s potenciálem spolupráce
Filharmonie Bohuslava Martinů	- Využití potenciálu publicity pro Zlín – FBM je světově etablovaný soubor - Publicita pro Zlín – FBM je světově etablovaný soubor	Rozvoj mezinárodní spolupráce
Městské divadlo Zlín	X	X
Živý Zlín	Rozšíření činnosti v oblasti propagace	- Spolupráce s univerzitou, rozvoj školy, fakult, zaměření oborů - Podpora stážistů v chybějících oborech – kurátoři, produkční, dramaturgové

Alternativa – Kulturní institut Zlín	• Vytvoření vlastních webových stránek • Využití nových možností propagace	• Větší zapojení města – realizace akcí v prostoru institutu • Posílení komunikace s městem • Větší spolupráce s konkurenčními kulturními organizacemi • Spolupráce s kulturními subjekty na Slovensku
Památník Tomáše Bati	• Oslovení široké veřejnosti • Zviditelnění PTB v rámci celorepublikové sdílené aktivity • Spolupráce s destinačními společnostmi propagujících region	• Spolupráce s dalšími „baťovskými“ cíli ve Zlíně a okolí (14 15 Baťův institut, Baťova vila, Lesní hřbitov, baťovská města včetně zahraničních)

Zdroj: šetření mezi zlínskými kulturními organizacemi a zařízeními ovládanými veřejnou správou, ONplan 2022

V oblasti rozvoje programu je příležitostí jeho rozšíření pro další cílové skupiny nebo tvorba dlouhodobých projektů napříč obory i organizacemi.

Tabulka 9 Rozvojové cíle a příležitosti v oblasti programu

Instituce	Program
14 15 Baťův institut	X
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně	• Rozvoj programu pro veřejnost
Krajská galerie výtvarného umění Zlín	• Nabízet speciální zprostředkovatelské programy pro různé cílové skupiny • Učinit program čitelnější pro identifikaci se zájmy cílových skupin • Lepší prezentace výsledků odborné činnosti a důraz na zveřejňování výsledků – Nová stálá expozice zaměřená na tato témata: Vizuelní kultura Zlína a proměny jejího vnímání a hodnocení. Stereotypy ve vznímání vizuelní kultury oblastí Zlínského kraje. • Potenciál otevřenosti obyvatel vůči inovacím • Zájem o současné umění je součástí lifestyle mladé generace
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	• Vstup do veřejného prostoru – přiblížení se neuživatelům, akce ve veřejném prostoru • Zkvalitnění a rozšíření poskytovaných služeb • Ochota a větší schopnost uživatelů využít online prostor • Větší zájem o využití volného času z řad obyvatel města a studentů
Filharmonie Bohuslava Martinů	X

Městské divadlo Zlín	• Zkvalitnění festivalu Stretnutie
Živý Zlín	• Rozšíření činnosti v oblasti programové náplně • Dlouhodobé projekty napříč obory i organizacemi • Navázat na projekty realizované k výročí Zlín 700 – věnovat se i nebaťovské a neprůmyslové historii města
Památník Tomáše Bati	• Pronájem prostorů pro kulturní akce • Ozvláštnění prostorů (rozšíření typologie kulturních akcí)

Zdroj: šetření mezi zlínskými kulturními organizacemi a zařízeními ovládanými veřejnou správou, ONplan 2022

Oborové a společenské trendy, které zlínské kulturní organizace a zařízení považují za podstatné zohlednit při dalším rozvoji

Tabulka 10 Oborové a společenské trendy

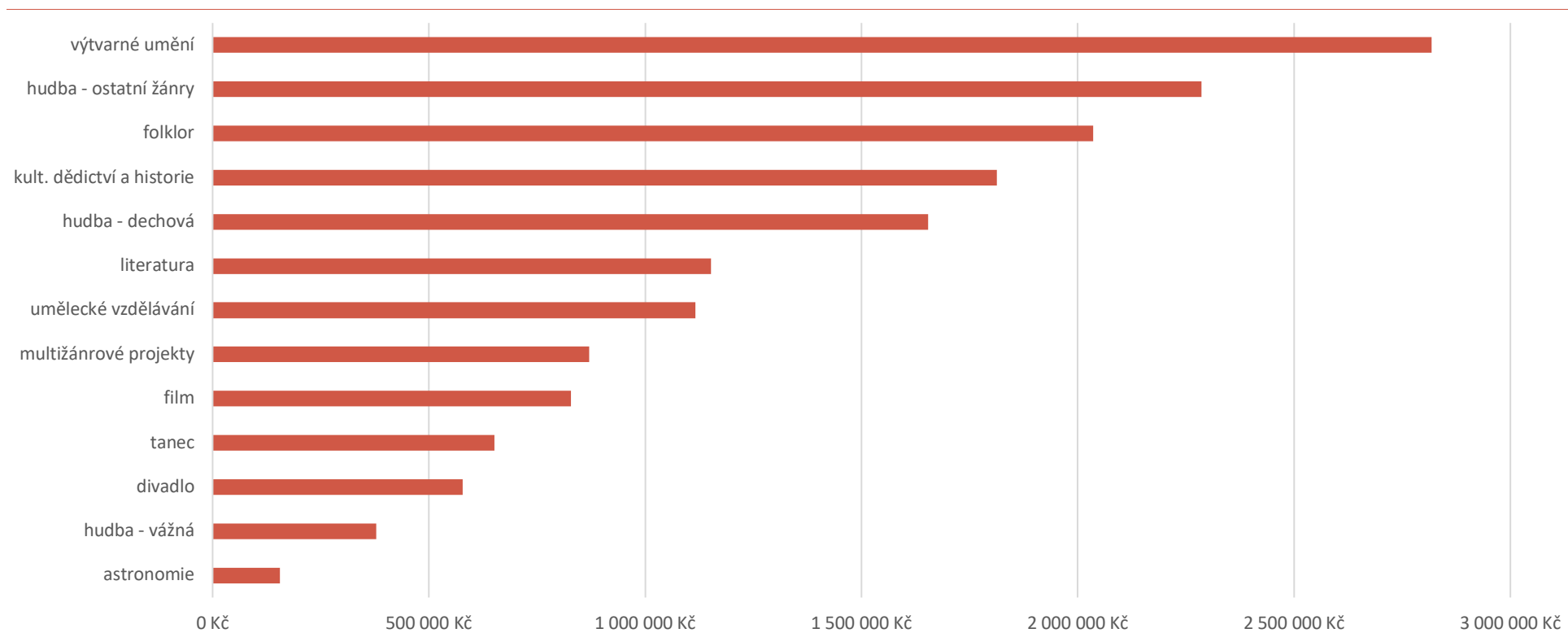
Trend / název organizace	MJMZ	KGUV	KKFB	MDZ	ŽŽ	ALT	PTB	FBM
Klimatická krize, udržitelnost	X	X	X	X	X			
Personální politika (motivace a stabilizace pracovníků)	X				X			
Rozvoj digitální gramotnosti (dezinformace, fake news)			X		X			
Rozvoj diváků/ návštěvníků/ komunity			X	X	X			
Mezioborová spolupráce				X	X		X	
Geopolitické vlivy (válka na Ukrajině, uprchlická krize atp.)	X		X	X	X	X		X
Nové technologie, nové vzorce chování návštěvníků	X		X		X	X	X	

Zdroj: šetření mezi zlínskými kulturními organizacemi a zařízeními ovládanými veřejnou správou, ONplan 2022

Instituce a aktéři nezřizované scény, kteří čerpají dotace z MMZ

Nezřizovaná scéna je nahlížena prostřednictvím dostupných datových zdrojů – přehledů úspěšných žadatelů podpořených z kulturního fondu v letech 2019–2021. Následující graf zobrazuje proporční rozdělení úspěšných žadatelů dle kategorií, pod které se dá zařadit majoritní část projektů, se kterými žádali o příspěvek z fondu. Pro účely této analýzy byly vybrány subjekty, které mezi lety 2019 až 2021 získaly v souhrnu podporu vyšší než 50 000 Kč. Nejvíce podpořených projektů je z oblasti výtvarného umění – jedná se zejména o konkrétní výstavní projekty, popř. příspěvky na provoz výstavních prostor či galerií. V této oblasti je žadatelem s nejvyšší obdrženou podporou Zlínský zámek o.p.s., který ve sledovaném období získal z fondu 951 393 Kč. Následuje oblast hudby (žánry vyjma dechové a vážné hudby), ve které je nejvíce podpořeným žadatelem ArtZlín z. s., který obdržel celkem 945 400 Kč. Třetí oblastí, do které bylo v rámci kulturního fondu MMZ rozděleno nejvíce financí je folklor, kde je žadatelem s nejvyšším příjmem Valašský soubor Kašava, z. s. s celkovou částkou 586 807 Kč.

Graf 1 Rozdělení financí z Fondu kultury mezi žadatele v letech 2019–2021 dle tematických oblastí (zahrnuty jsou subjekty, které v součtu za uvedené období získaly od města příspěvky vyšší než 50 000 Kč.)

Zdroj: MMZ 2022, vlastní zpracování

Přehled žadatelů, kteří získali mezi lety 2019–2022 v součtu podporu vyšší než 50 000 Kč naleznete v následující tabulce.

Tabulka 11 Přehled žadatelů, kteří obdrželi v součtu podporu 50 000 Kč a více mezi lety 2019–2021 z Fondu kultury MMZ

Název žadatele	Počet projektů	Celková částka v Kč	Hlavní tematické zaměření
Mezinárodní filmový festival Praha – FEBIOFEST, s.r.o.	1	50 000	film
Petr Chlud	3	54 238	hudba – ostatní žánry
Nadační fond Martiny a Martina Růžičkových	1	57 750	výtvarné umění
Kudlovské ateliéry o.p.s.	3	58 750	multižánrové projekty
Heart Core Dance Academy, z. s.	2	66 048	tanec
MgA. Tomáš Krejčí	3	67 063	výtvarné umění
Spolek Václava Hudečka pro pořádání houslových kurzů	3	69 351	hudba – vážná
Cimbálová muzika Valášek Zlín, z. s.	4	69 675	folklor
professional story s.r.o.	3	70 259	výtvarné umění
VONICA 80 o.p.s.	7	70 880	folklor
MgA. Michal Mrkvica	2	70 886	hudba – vážná
DUŠE ZPÍVEJ, z. s.	2	71 875	hudba – ostatní žánry
Radek Kubiš	1	72 500	tanec
Charita Zlín	6	74 525	multižánrové projekty
14/15 Batův institut, příspěvková organizace	5	82 500	multižánrové projekty
Asociace DICE – Development Initiatives for a Common Europe, z. s.	2	85 000	film
Fryštácká Javořina z. s.	4	85 163	hudba – dechová
Beat Up Zlín, z. s.	1	87 714	tanec
Spolek ZUŠKA? ZUŠKA!, z. s.	2	96 600	umělecké vzdělávání
Petr Vítek	6	97 400	hudba – ostatní žánry
Lang Leoš, Ing.	3	97 776	výtvarné umění
BIG BAND ZLÍN z. s.	6	101 982	hudba – dechová
CANTICUM CAMERALE z. s.	4	104 200	hudba – vážná
Filmové laboratoře Zlín, a.s.	1	106 800	film
VONIČKA Zlín z. s.	5	110 510	folklor
Spolek Zlínský Zvěřinec	4	112 438	divadlo
Základní umělecká škola Zlín, p. o.	7	112 775	umělecké vzdělávání
OUTDOOR FILMS s.r.o.	3	129 500	film
Dance Studio Starlight, z. s.	5	134 231	film
Czech Ensemble Baroque, z. s.	4	134 350	hudba – vážná
Nadace Tomáše Bati	6	142 364	kult. dědictví a historie
Artrium s.r.o.	3	146 375	výtvarné umění
Římskokatolická farnost svatého Filipa a Jakuba Zlín	4	147 438	kult. dědictví a historie
Zlínská astronomická společnost, z. s.	7	155 021	astronomie
Slovácký soubor Vonica, z. s.	9	158 013	folklor
Divadlo Scéna, o.p.s.	5	158 878	divadlo
Taneční centrum Orianadance Zlín z. s.	6	176 815	tanec
MgA. Vojtěch Skácel	9	180 218	výtvarné umění
Římskokatolická farnost Zlín	2	215 750	kult. dědictví a historie
Orel jednota Zlín	5	218 375	folklor

"Spolek Lešetín Zlín"	4	222 863	literatura
Spolek Photogether	6	246 223	výtvarné umění
Klub společenských tanců Aleše a Dany Mědílkových Zlín, z. s.	7	248 139	tanec
Hudební sdružení Zlín, z. s.	14	267 225	hudba – dechová
Základní umělecká škola Zlín – Jižní Svahy	10	271 590	umělecké vzdělávání
Společenství vlastníků jednotek domu Věžové domy 874 ve Zlíně	1	278 641	kult. dědictví a historie
POST BELLUM, z. ú.	4	294 769	kult. dědictví a historie
Bartošův soubor, z. s.	6	298 500	folklor
GOLDEN APPLE CINEMA, a.s. (projekce opery a baletu)	6	306 724	divadlo
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	8	311 803	multižánrové projekty
Robert Černý	3	322 500	hudba – ostatní žánry
Piranha Film, s. r. o.	1	323 000	film
Pěvecký sbor Laetitia – Zlín, z. s.	9	336 224	hudba – ostatní žánry
Inspirace Zlín z. s.	10	343 499	multižánrové projekty
AVION BIG BAND z. s.	7	379 425	hudba – dechová
Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, příspěvková organizace	7	441 300	výtvarné umění
Malá Múza z. s.	4	457 922	hudba – ostatní žánry
Malenovické podhradí, z. s.	2	523 378	folklor
Společnost KT, z. s.	17	559 267	výtvarné umění
Valašský soubor Kašava, z. s.	16	586 807	folklor
Základní umělecká škola Morava, spol. s r.o.	3	635 406	umělecké vzdělávání
Římskokatolická farnost Štípa	10	733 663	kult. dědictví a historie
Sdružení dechového orchestru mladých Zlín, z. s.	18	819 829	hudba – dechová
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, příspěvková organizace	3	929 250	literatura
ArtZlín z. s.	12	945 400	hudba – ostatní žánry
Zlínský zámek o.p.s.	12	951 393	výtvarné umění

Zdroj: MMZ 2022, vlastní zpracování

První tři žadatelé, kteří obdrželi nejvyšší finanční podporu z kulturního fondu jsou **Zlínský zámek o.p.s., ArtZlín z. s. a Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně.**

Mezi nejsilnější hráče pak patří také pořadatelé významných opakovaných akcí, které jsou financovány z individuálních dotací nebo přímo z rozpočtu města a dotace v součtu za tři roky přesahuje milion korun. Patří mezi ně **FILMFEST, s. r. o.**, společnost, která pořádá Zlín Film Festival - mezinárodní festival filmů pro děti a mládež ve Zlíně, s roční dotací 7,5 mil. **Hudební sdružení Zlín z.s. s partnery**, které pořádá Národní festival dechových orchestrů FEDO Zlín s roční dotací 650 tis. Kč, dále **Malenovické podhradí z.s. a slovácký soubor Vonica**, který pořádá Mezinárodní festival Zlínské besedování s roční dotací řádově 500 tis., **Piran ha Film s.r.o.**, festival Země neznámá s ročním příspěvkem 350 tis. (v tabulce výše se promítá jeden ročník akce dotovaný ještě v rámci kulturního fondu u posledních dvou zmíněných).

Aktéři rozvoje KKO

Ve Zlíně se ve srovnání s jinými, podobně velkými krajskými městy, díky unikátní konstelaci institucí nachází silná infrastruktura rozvoje kulturních a kreativních odvětví jako součásti místní ekonomiky.

Jedná se o univerzitní pracoviště UTB, která se silně orientují na KKO, totiž Fakulta multimediálních komunikací a Fakulta managementu a ekonomiky, univerzitní inkubátor UPPER Zlín.

Dále krajská rozvojová agentura Technologické inovační centrum, se svými rozvojovými programy zaměřenými zejména na spolupráci KKO a průmyslu a doménou specializace v Regionální inovační strategii produktový design.

Další platformou je soukromý Filmový uzel, který působí v bývalých Baťových filmových ateliérech. Ve městě a také funguje regionální filmová kancelář, podporovaná Zlínským krajem a partnery.

Unikem Zlína je fungování Zlínského kreativního klastru, který sdružuje kraj, město, univerzitu a soukromé hráče, kteří usilují o spolupráci v rozvoji KKO v regionu v kontextu místní ekonomiky.

V regionech je někde již zavedeným, jinde počínajícím standardem podobně velkých měst uchopení rozvoje KKO v rámci regionální pobočky národní agentury CzechInvest nebo regionální rozvojové agentury. Ne vždy se cíleně rozvoji KKO jako součásti místní ekonomiky věnují regionální univerzity, všechny regiony tak nemají filmovou kancelář. V tomto smyslu je infrastruktura rozvoje KKO, kterou disponuje Zlín nadstandartní.

Potřeby jednotlivých odvětví KKO

Aktéři zastupující jednotlivá KKO byli dotazováni na základní problémy a potřeby těchto odvětví. V následujících tabulkách jsou představeny nejčastěji se vyskytující potřeby / problémy dané oblasti KKO ve Zlíně. Tučně jsou zvýrazněna stěžejní témata, na jejichž řešení se město může podílet.

Tabulka 12 Problémy a potřeby v oblasti výtvarného umění

Výtvarné umění	
Prostor	• Nedostatek ateliérů a nemožnost jejich pronájmů • Neexistence rezidenčních programů • Potřeba zvýhodnění nájmu ateliérů pro mladé, začínající umělce • Nedostatek výstavních prostor pro prezentace děl absolventů a jejich nedostatečná a nekontinuální podpora • Veřejný prostor města není otevřen umění • Chybí kulturní centrum s ateliéry a výstavním prostorem • Absence multifunkčních prostor pro tvorbu a prezentaci umění (pořadatelé akcí musí pronajímat nevyhovující prostory bez technického zázemí, což je velmi náročné (časově, finančně, technicky) a demotivující)
Platforma	• Chybí platforma ve vazbě na potřeby a specifika města (bližší propojení kreativců s potřebami města či kraje) • Stagnující zřizované veřejné instituce zřizované Zlínským krajem se slabým programem
Vzdělání	• Nedostatečná edukace mládeže v oblasti výtvarného umění • Více využívat potenciálu paměťových organizací • Užší propojení kreativních (humanitně-uměleckých) oborů s technickými a přírodovědnými • Potřeba více pracovat s výchovou estetiky, kreativity a tvůrčích dovedností od předškolního věku
Propagace	• Město málo využívá výtvarné umění pro svou propagaci • Chybí granty na propagaci (ale i samotnou tvorbu) umělců • Chybí kreativní vouchery
Dovednosti	• Nedostatečné znalosti v oblasti financí, marketingu, managementu, legislativy, a orientace v autorském právu
Lidské zdroje	• Odliv absolventů (zejm. FMK UTB) mimo Zlín • Chybí animátoři, produktoví a průmysloví designeři

Zdroj: hodnocení potřeb a problémů aktérů KKO, ONplan 2022

Tabulka 13 Problémy a potřeby v oblasti scénického umění

Scénické umění	
Prostor	• Nedostatek vhodných prostorů pro prezentaci i zkoušení, chybí víceúčelové prostory • Nedosažitelné podmínky nájmu pro nezřizované scény • Dlouhodobě nedostupné prostory
Technika	• Nižší standardy osvětlovací a zvukové techniky • Omezení při hostování zahraničních souborů
Dovednosti	• Neznalost autorského práva, marketingu, fundraisingu, managementu
Platforma a reprezentace	• Chybí platforma pro recenze • Chybí organizace zaštiťující začínající tvůrce
Lidské zdroje	• Chybí odborníci orientující se na poli EU grantů
Investice a podpora	• Chybí podpora kraje pro rozvoj scénického umění

Zdroj: hodnocení potřeb a problémů aktérů KKO, ONplan 2022

Tabulka 14 Problémy a potřeby v oblasti hudby a hudebního průmyslu

Hudba a hudební průmysl	
Prostory	• Nedostatek menších sálů k pronájmu pro menší hudebníky • Neexistující veřejná zkušebna • Chybí místo pro velké festivaly
Finance	• Nedostatečný přístup ke zdrojům pro nezřizovanou scénu
Talent	• Odchod talentovaných hudebníků k jiné, lépe placené práci

Zdroj: hodnocení potřeb a problémů aktérů KKO, ONplan 2022

Tabulka 15 Problémy a potřeby v oblasti literatury, knihy a tisku

Literatura, knihy a tisk	
Prostor	• Chybí literární kavárna či literární dům
Knihovny	• Nedostatečné financování nákupu knihovního fondu • Nevyhovující podoba dětského oddělení největší pobočky knihovny Jižní Svahy • Potřeba zvýšení rozpočtu umožňující obsazení poboček profesionálními knihovníky s vyšší kvalifikací

Zdroj: hodnocení potřeb a problémů aktérů KKO, ONplan 2022

Tabulka 16 Problémy a potřeby v oblasti architektury

Architektura	
Propagace	• Chybí edukační centrum zaměřené na architekturu a historii • Chybí pravidelné přednášky (mimo) zlínských odborníků • Chybí galerie věnující se architektuře, která by mohla lépe ukázat současné postupy ve tvorbě veřejných prostor, ale i autorské programy • Nutná součinnost všech aktérů, kteří se zabývají architekturou, včetně paměťových organizací s jejich odborníky (muzeum, galerie, knihovna) • Nedostatečné zahrnutí veřejnosti do debat o městě • Nedostatečné využití architektury v rámci propagace města (nevyužití synergie provazování architektonicky zajímavých míst, jejich společné prezentace a společných turistických produktů) • Nedostatečná medializace architektury • Roztržitá propagace (každý subjekt se soustředí pouze na sebe, ale nezahrnuje další objekty/instituce k návštěvě, celkové uchopení architektury (natož poválečné) za město není čitelné – zlínská architektura by měla být prezentována v celcích, tak je nejpochopitelnější a nejsilnější).
Poptávka	• Stačí průměrná kvalita práce • Vizuální smog ve městě
Talent	• Mladí architekti do Zlína téměř nepřicházejí – zůstávají ve městech, kde vystudovali, mají praxi, navazují vztahy, popř. jdou na stáž do zahraničí)
Dovednosti	• Mezery v marketingových a manažerských dovednostech

Zdroj: hodnocení potřeb a problémů aktérů KKO, ONplan 2022

Tabulka 17 Problémy a potřeby v oblasti designu

Design	
Materiály a prostory	• Problém s cenou specializovaných softwarů (možno řešit formou sdílených pracovních míst a nabídkou software v rámci kreativního centra) • Chybí prostory pro tvorbu, specializované prostory a prostory s možností distribuce zákazníkovi
Lidské zdroje	• Nedostatek designérů v některých oblastech – absolventi odcházejí z důvodů drahého bydlení, absence vhodných kancelářských prostor s odpovídajícím technologickým zázemím
Komunita a platforma	• Chybí fungující komunita a platforma pro setkávání designérů (Design centrum)
Poptávka	• Zlín by jakožto město designu mohl zvýšit ambice na udávání trendů designu ve veřejném prostoru

Zdroj: hodnocení potřeb a problémů aktérů KKO, ONplan 2022

Tabulka 18 Problémy a potřeby v oblasti reklamy

Reklama	
Lidské zdroje	• Přesun talentu do Prahy a zahraničí
Poptávka	• Centralizace obchodních aktivit do Prahy
Dovednosti	• Nedostatečná ochrana autorských práv

Zdroj: hodnocení potřeb a problémů aktérů KKO, ONplan 2022

Tabulka 19 Problémy a potřeby v oblasti filmu, videa, rozhlasu a televize

Film, video, rozhlas a televize	
Prostor	• Nedostatečné prostory pro vysílání, experimentální formáty • Chybí prostory pro setkávání a promítání (premiéry filmů je možné uskutečnit pouze v Golden Apple Cinema, kde jsou náklady na pronájem vyšší, než zisk ze vstupného) • Chybí ateliéry (Zlínské ateliéry jsou pro dnešní potřeby malé) • Chybí nahrávací studia, televizní studio
Lidské zdroje	• Odchod filmařů do Prahy • Chybí potřebné profese – stavby, rekvizity, kostýmy

Zdroj: hodnocení potřeb a problémů aktérů KKO, ONplan 2022

Tabulka 20 Problémy a potřeby v oblasti videoher a her

Videohry a hry	
Vzdělávání a dovednosti	• Nedostatek plně kvalifikovaných lidí specializovaných profesí (designéři, 2D a 3D grafici, animátoři, scénáristi, manažeři a marketéři zaměřeni na herní průmysl apod.) • Absence odborníků schopných učit nové generace • Chybí mentoring a příležitosti k networkingu

Zdroj: hodnocení potřeb a problémů aktérů KKO, ONplan 2022

Tabulka 21 Problémy a potřeby v oblasti řemesel

Řemesla	
Lidské zdroje	- Potřeba nárazové výpomoci (manuální i specializované, např. účetnictví) - Starší řemeslníci se mnohdy neorientují v problematice dotačních řízení a výzev navázaných na strategické dokumentů
Finance	- Minimální finanční ohodnocení práce - Nedostatečné finanční prostředky pro nájem výpomoci či specialistů Nevhodně nastavený dotační systém, který nepodporuje to, co řemeslníkům chybí, např. stroje, materiály, či výpomoc - Na dotační titul vyhlašovaný MK ČR v oblasti Podpora tradiční lidové kultury dosáhnou jen tvůrci ocenění titulem Nositel tradice lidových řemesel - Nutný silnější mandát profesních organizací a řemeslných sdruženích, ale i dobrovolnictví (např. kreativní pracoviště se sítí dobrovolných spolupracovníků a spolupracujících institucí) - Žádný dotační systém, žádná podpora, lidé si vydělají jen to, co prodají, když píšou granty, práce jim stojí
Dovednosti	Potřeba specialistů ve fundraisingu pro vyplňování žádostí o dotace - Chybí povědomí o potřebě marketingových dovedností, řemeslníci o potřebě těchto schopností neuvažují - Ideální by byl dotační program na výchovu následovníků, řada mistrů řemesla to dělá na vlastní náklady, jen proto, aby řemeslo nezaniklo
Prostor	- Chybí kamenné obchody, které by vykupovaly řemeslné výrobky - Absence organizace jako bylo Ústředí lidové umělecké výroby, zrušené po roce 1990, která by na krajské i mezinárodní úrovni a koordinovala péči o kreativní rukodělnou Tradiční a uměleckou výrobu
Propagace	Obce nevyužívají možnost propagace řemeslníků žijících na jejich území zasláním nominace na krajský titul “Mistr tradiční rukodělné výroby Zlínského kraje” - Neexistence elektronických databází, nevyužívání informačních technologií a z toho plynoucí nedostatečná informovanost o existenci konkrétních elektronických databází a odborných informačních kanálů řemeslníky - Ohrožení řemesel tlakem masové produkce tuzemského i zahraničního kýče – schází estetické a kreativní vzdělávání a výchova uměním a k umění
Vzdělání	- Omezená možnost výuky řemesel pro nové generace, některá řemesla nejsou vyučována vůbec - Nezájem nové generace o řemesla Nedostatečná úroveň předávání znalostí o tradiční lidové kultuře, tím také o tradiční rukodělné výrobě v rámci předškolního školního a mimoškolního vzdělávání. Děti nejsou vedeny k práci rukou. - Potřeba osvojení marketingových znalostí a principů u rukodělných tvůrců Potřeba zahrnutí této tematiky do školních vzdělávacích programů. - Stárnutí a vymírání řemeslníků, a tím zánik jejich znalostí a dovedností, nemožnost předat tyto znalosti a dovednosti pokračovatelům. Prostřednictvím kreativní výchovy v různých oblastech řemeslné výroby zvyšovat a nastartovat pokleslou estetickou úroveň, která je snižována konzumním životním stylem.

Zdroj: hodnocení potřeb a problémů aktérů KKO, ONplan 2022

Hodnoty a problémy identifikované zlínskými aktéry KKO, kulturními organizacemi a zařízeními ovládanými veřejnou správou

Tabulka 22 Hodnoty a problémy

Hodnoty	Problémy
• Stabilita zlínských kulturních organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou • Spolupráce kulturních organizací a zařízení se školami • Kvalifikovanost personálu • Kvalita programové nabídky • Renomé zlínských kulturních organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou • Prostory zlínských kulturních organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou např. budova kongresového centra • Silná a silně dotovaná tradice folklóru ze strany města • Tradice filmového festivalu silně dotovaná ze strany města • Silná iniciativa zdola menších i větších hráčů v oblasti vizuálního umění • Potenciál využití tvorby a tvůrčí přítomnosti studentů UTB ve městě • Silná infrastruktura rozvoje KKO v kontextu místní ekonomiky podporovaná zejména ze strany, kraje a univerzity a soukromého sektoru.	• Chybí sdílený, technologicky zajištěný prostor pro rozvoj kreativců (prostory pro samotnou tvorbu i následnou expozici) • Chybí odborníci orientující se na poli EU grantů a mechanismy případné pomoci kreativcům v získávání podpory (znalost autorského práva, marketingu, fundraisingu či managementu je u aktérů KKO mnohdy nedostatečná) • Chybí středně velké sály pro pořádání kulturních akcí • Mládež není v oblasti kultury a umění dostatečně edukována • Potenciál kulturních institucí pro propagaci města není dostatečně využit • Nájem jsou pro začínající umělce příliš vysoké – chybí rezidenční projekty • Nízké mzdové ohodnocení zaměstnanců v oblasti kultury • Nedostatečné personální kapacity • Nedostatečná propagace kulturních institucí • Chybí prostory pro pořádání hudebních akcí • Chybí hudební zkušebny • Chybí širší kulturní program pořádaný či podporovaný městem – nemainstreamové žánry • Chybí akce zaměřené na mladou generaci • Povolovací procesy pro pořádání akcí ve VP jsou příliš složité a nepřehledné • Nízká podpora kultury v intravilánu města • Chybí kvalitní kino (filmový klub) • Město není tak silným partnerem v rozvoji KKO jako součástí místní ekonomiky jako kraj a univerzita.

Zdroj: vlastní zpracování

3.2 Kulturní infrastruktura

Zlín je z městotvorného hlediska městem paradoxu, jeho **kulturní hodnota** spočívá v unikátní rozvolněné urbanistické koncepci, která zároveň není schopna nabídnout **potenciál atraktivit**, který známe z jiných měst s urbanisticky kompaktnější strukturou (ulice, náměstí, nábřeží atd.). Kancelář architekta města proto připravuje dokument **Vize prostorového rozvoje města Zlína**, který bude definovat možnosti rozvoje uvnitř města (přestavbové / stabilizované plochy) i mimo stávající strukturu a zároveň koncepci výškové zástavby.

Mezi hlavní důrazy *Vize prostorového rozvoje města Zlína* proto bude patřit:

- soustředění na kvalitu prostorového rozvoje (doplnění, přestavba) a kvality městského detailu a technického vybavení v širším (historickém) centru města – náměstí Míru, přilehlé uliční prostory, Sad Svobody atd.,
- využití unikátního charakteru komplexu **továrního areálu**,
- revitalizace typických baťovských struktur (obytné čtvrti, Gahurův prospekt atd.) se zachováním jejich charakteru,
- využití potenciálu **řeky** a dalších vodních ploch ve městě.

Se specifiky Zlína souvisí i pojetí rozvoje kulturní infrastruktury. Lze říci, že infrastruktura nově budovaná pro roce 1989 i infrastruktura „zděděná“ po modernistické fázi rozvoje města je převážně velkorysá a velkokapacitní. Městu chybí nově budovaná či podporovaná drobnější kulturní infrastruktura, která ovšem podstatně spoluutváří atraktivní a živý charakter míst. Její rozvoj by měl být součástí výše zmíněné Vize prostorového rozvoje města. Měla by být součástí dialogu s modernistickým Zlínem. Dialogu, který respektuje kulturní dědictví 20. století a jeho genius loci, je však vedena ze současné perspektivy a na základě představ o kvalitě života ve městě. Tato perspektiva není založena na „denním rytmu fabriky“ a na „organizované zábavě pro masu“, ale na spektru institucí i občanské iniciativy a podnikavosti, pro něž je třeba vytvářet podmínky. Pro rozvoj kulturních institucí byla ve Zlíně realizována excelentní infrastruktura, prostorové podmínky pro působení iniciativ zdola je třeba intenzivně, s fantazií a v těsné spolupráci aktérů veřejné, akademické i soukromé sféry nově promýšlet.

Smyslem kapitoly je tedy uvést kulturní infrastrukturu do kontextu analýzy území a plánování rozvoje města. Pro zpracování kapitoly byla experty města Zlína vytvořena unikátní databáze dosud nezmapovaných dat, která se stala součástí databáze prostorových dat města. Data byla zpracována na základě sběru z internetu a znalosti expertů města i členů pracovní skupiny. Dále byly využity následující datové zdroje: evidence záborů veřejných prostranství pro kulturní akce města Zlína, evidence umění ve veřejném prostoru v majetku města Zlína a databáze „Sochy a města“, která se věnuje mapování umění ve veřejném prostoru po roce 1945 (zpracovávána Fakultou restaurování Univerzity Pardubice). Zároveň byla využita data z památkového katalogu, která jsou standartní součástí Územně analytických podkladů města.

Podkapitola **Kulturní zařízení** reflektuje především vnitřní prostory pro kulturní nebo komunitní dění ať určené přímo pro kulturu, či kulturní a kreativní odvětví, nebo zařízení, ve kterých se kultura odehrává vedle jiných typů aktivit.

Podkapitola **Veřejná prostranství pro kulturní a komunitní dění** se věnuje sdílenému veřejnému prostoru města, kde se odehrávají kulturní či komunitní aktivity a různým typům podmínek, které je podporují či omezují.

Podkapitola **Umění ve veřejném prostoru a drobné památky** shrnuje situaci vizuálního umění ve veřejném prostoru ať trvalé fyzické povahy nebo dočasných intervencí ve Zlíně, dovětkem kapitoly je komentář k vizuální kvalitě veřejného prostoru, která je častou součástí kritické zpětné vazby odborné veřejnosti.

Diskuse o podmínkách pro komunitní aktivity a umění ve veřejném prostoru je součástí široké diskuse o kvalitě veřejného prostoru pro jeho uživatele, zejména pěší a cyklisty (jak z hlediska funkčního, tak estetického), která je velmi intenzivní v posledních cca 8 letech. V záběru strategie kultury a KKO naše hřiště vymezujeme tématy, která se dotýkají podmínek pro dění nebo právě pro vizuální umění trvalé či dočasné povahy.

Součástí kapitoly je také rámcové zhodnocení **vybavenosti místních částí kulturně komunitní infrastrukturou**. Dále rámcový komentář k **začlenění kulturní infrastruktury do plánování města** a k připravovaným investičním projektům.

Klasifikace kulturně komunitní infrastruktury vychází z Metodiky mapování kultury v hl. m. Praze, která rozděluje kulturní infrastrukturu na kulturní zařízení, veřejná prostranství a umění ve veřejném prostoru:

Tabulka 23 Struktura klasifikace kulturně komunitní infrastruktury

	Stálá	Divadla	Muzea a galerie	Kina	Koncertní sály	Výstavní prostory	Multifunkční zařízení	Knihovny	Kulturní památky	Kulturně komunitní zařízení
Kulturní zařízení	Sezónní	Letní kina	Letní divadla							
	Mezní	Kongresová centra	Hotelové sály	Prostory základních škol	Prostory církevních staveb	Sokolovny	Třetí místa s kulturním přesahem			
Veřejná prostranství		S pravidelným programem	S občasnými kulturními aktivitami							
Umění ve veřejném prostoru		Stálá expozice díla	Dočasná expozice díla							

Zdroj: Metodika mapování kultury v hl. m. Praze, IPR 2020

Pro účely krajského města byla některé kategorie v klasifikaci dále doplněny. Funkce **stálých kulturních zařízení** je ve většině případů jasná, doplněna byla **kulturně volnočasová centra**, kulturně – komunitní zařízení pak slouží k poskytnutí prostoru kulturním a volnočasovým aktivitám, neprofesionálním souborům či zájmovým skupinám, multifunkční sály jsou využívány pro významné společenské akce (např. plesy, koncerty, kongresy apod.). Mimo zařízení zmíněná v tabulce do kategorie patří ještě **hudební kluby, diskotéky a tančírny, kreativní centra**, která slouží jako zázemí pro kreativce a **kulturně-vzdělávací centra**, pod která se řadí například ZUŠ.

Mezní infrastruktura značí prostory, jejichž primární funkce není určena pro kulturní aktivity, ale stojí na pomezí kultury a jiných oblastí a kulturní či komunitní nabídka se zde také z části odehrává. Typická jsou třeba **třetí místa s kulturním přesahem**, pod která se řadí bary, kavárny či knihkupectví, která nepravidelně pořádají i kulturní akce, např. akustické koncerty či literární čtení.

Kulturní zařízení

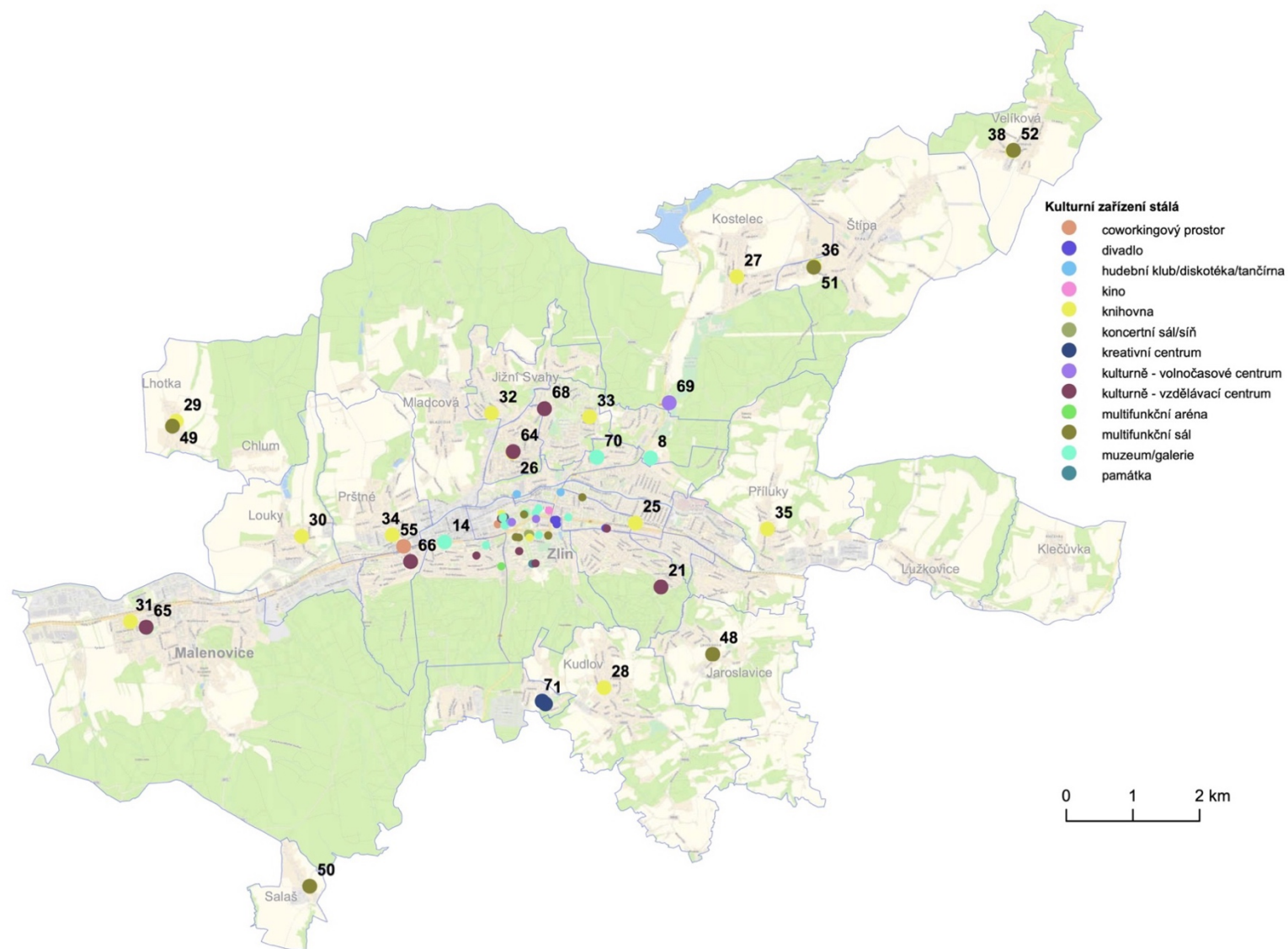
Kulturně komunitní zařízení stálá

Tabulka 24 Stálá kulturně komunitní zařízení

ID	Název zařízení	Typ	ID	Název zařízení	Typ	ID	Název zařízení	Typ
1	100dola	kreativní centrum	25	Knihovna Díly	knihovna	48	Multifunkční sál Jaroslavice	multifunkční sál
2	14 15 Baťův institut – sál A	kulturně – vzdělávací centrum	26	Knihovna Jižní Svahy	knihovna	49	Multifunkční sál Lhotka	multifunkční sál
3	14 15 Baťův institut – sál B	kulturně – vzdělávací centrum	27	Knihovna Kostelec	knihovna	50	Multifunkční sál Salaš	multifunkční sál
4	14 15 Baťův institut – sál C	kulturně – vzdělávací centrum	28	Knihovna Kudlov	knihovna	51	Multifunkční sál Štípa	multifunkční sál
5	Alternativa	multifunkční sál	29	Knihovna Lhotka	knihovna	52	Multifunkční sál Velíková	multifunkční sál
6	Dům kultury	kulturně – volnočasové centrum	30	Knihovna Louky	knihovna	53	Multifunkční sál Zlín, Kvítková	multifunkční sál
7	Filmový uzel Zlín	kreativní centrum	31	Knihovna Malenovice	knihovna	54	Muzeum jihovýchodní Moravy	muzeum/galerie
8	GAG Galerie Garáž	muzeum/galerie	32	Knihovna Mokrá	knihovna	55	NWT Silo 2	coworkingový prostor
9	Galerie desítka	multifunkční sál	33	Knihovna Podlesí	knihovna	56	Spolek Photogether	muzeum/galerie
10	Konferenční prostory OD ZLÍN	multifunkční sál	34	Knihovna Prštné	knihovna	57	Sportovní hala Datart	multifunkční aréna
11	Galerie Fakulty multimediálních komunikací	muzeum/galerie	35	Knihovna Příluky	knihovna	58	Star Club Flip	hudební klub/diskotéka/tančírna
12	Galerie Kabinet T	muzeum/galerie	36	Knihovna Štípa	knihovna	59	Upper Zlín	coworkingový prostor
13	Galerie Kincová	muzeum/galerie	37	Knihovna UTB	knihovna	60	VÝTAH SPACE	muzeum/galerie
14	Galerie Komnata	muzeum/galerie	38	Knihovna Velíková	knihovna	61	Zelenáčova šopa	hudební klub/diskotéka/tančírna
15	Galerie optika Zlín GOOZ	muzeum/galerie	39	Kongresové centrum Zlín – malý sál	koncertní sál/síň	62	Zlínský Klub 204	kulturně – volnočasové centrum
16	Galerie Pod Radnicí	muzeum/galerie	40	Kongresové centrum Zlín – salonky	koncertní sál/síň	63	Památník Tomáše Bati	památky
17	Galerie Václava Chada – edukační a hudební salonek	multifunkční sál	41	Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně	muzeum/galerie	64	Základní umělecká škola – Jižní Svahy	kulturně – vzdělávací centrum
18	Galerie Václava Chada – galerie	muzeum/galerie	42	Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	knihovna	65	Základní umělecká škola Zlín – Malenovice	kulturně – vzdělávací centrum
19	Galerie Václava Chada – výstavní sál velký	muzeum/galerie	43	Základní umělecká škola – divadelní sál	divadlo	66	Základní umělecká škola HARMONIE Zlín	kulturně – vzdělávací centrum
20	GOLDEN APPLE CINEMA, a.s.	kino	44	Základní umělecká škola – komorní sál	kulturně – vzdělávací centrum	67	Základní umělecká škola Morava	kulturně – vzdělávací centrum
21	Hvězdárna Zlín	kulturně – vzdělávací centrum	45	Městské divadlo Zlín	divadlo	68	Hudební škola Yamaha Zlín	kulturně – vzdělávací centrum
22	Infopoint baťovského bydlení	kulturně – vzdělávací centrum	46	Městské divadlo Zlín – Dílna	divadlo	69	Zábavní park Galaxie	kulturně – volnočasové centrum
23	Infopoint Památníku Tomáše Bati	kulturně – vzdělávací centrum	47	Městské divadlo Zlín – Studio Z	divadlo	70	Zikmundova vila	muzeum/galerie
24	Klub MASTER OF ROCK CAFÉ	hudební klub/diskotéka/tančírna						

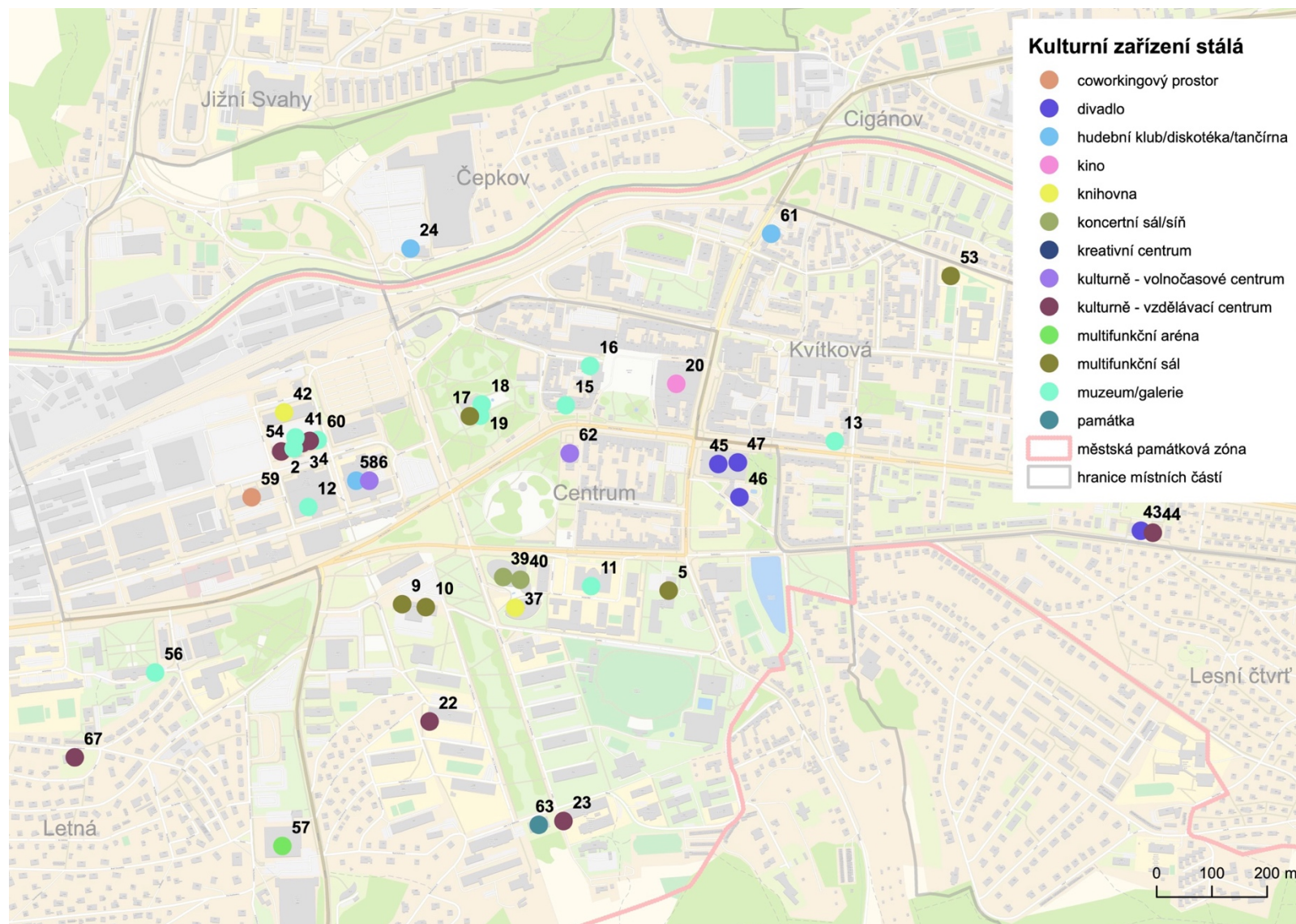
Zdroj: MMZ, vlastní zpracování

Obrázek 1 Stálá kulturní zařízení – Zlín celek

Zdroj: MMZ 2022

Obrázek 2 Stálá kulturní zařízení – Zlín centrum

Zdroj: MMZ 2022

Obrázek 3 Knihovny – Zlín celek

Zdroj: MMZ 2022

Kulturní infrastruktura, která je primárně určená pro provozování kulturního programu a která vytváří zázemí pro nabídku v jednotlivých žánrech umění se koncentruje v centru města. V lokalitách místní infrastrukturu představují multifunkční sály, místní knihovny a kulturně vzdělávací zařízení (ZUŠ, DDM a soukromá zařízení). Multifunkčními sály disponuje řada místních částí vesnického charakteru.

Knihovny s celotýdenním provozem nalezneme pouze v centru města, dále centrální budovu krajské knihovny a knihovnu univerzitní. V lokalitách nabízí pobočky krajské knihovny knihovny i kulturně komunitní služby pouze v některé dny, jejich role jako komunitních center lokalit je tak limitovaná. Mimo otevírací dobu se zaměstnanci věnují práci v terénu, například ve školách.

Ve městě se nachází komerční multikino a malý kinosál v komplexu Filmového uzlu, chybí nabídka artového kina. Velké kino, které bylo součástí rozvoje „baťovského Zlína“ je zavřeno a čeká ho rekonstrukce.

V centru města působí krajské muzeum umění, galerijní prostory spravované soukromými subjekty a univerzitní galerie. Město Zlín městskou Kunsthalle nedisponuje. Vlastní Kunsthalle disponuje UTB. Dle diskuse s aktéry ve městě chybí větší Kunsthalle, která by umožnila rozsáhlejší výstavní projekty na ploše 500 m². Fenomén představují organizace, které se věnují specifickému kulturnímu dědictví, které je spojeno s érou budování Zlína a Baťovským odkazem, nacházející se jak v centru, tak v širším centru i na periferii.

V centru města není nabídka většího hudebního klubu, nachází se zde diskotéka vedle kulturního domu, který navazuje na „tovární čtvrt“. Její současná podoba i nabídka programu je však nevyhovující (nabídku programu i fyzický stavu interiéru hodnotili negativně například respondenti z řad studentů UTB). Vlastními klubovými prostory pro kulturní vyžití nedisponuje ani Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, prostory, které byly dříve využívány jako klubové, ustoupily výuce. Výrazný klub Golem v budově městské tržnice, který profiloval hudební nabídku v devadesátých a nultých letech a nyní je v soukromém vlastnictví, nebyl obnoven. Jako příčina byl soukromým majitelem uveden nízký zájem veřejnosti, změna trendu v návštěvě hudební produkce a celkový pokles zájmu o návštěvu koncertů nejmladší generací.

Ve Zlíně existuje několik prostor, které fungují jako menší kreativní centra. Prostory se nachází v areálu bývalých Filmových ateliérů v místní části Kudlov, vzdálené 30 min. chůze a do 5 min. autem od centra (viz. dále kap. 3.4 Dostupnost). V centru města se nachází prostory krajského Technologického inovačního centra a univerzitního inkubátoru UPPER Zlín, jejichž prostorová kapacita je omezená.

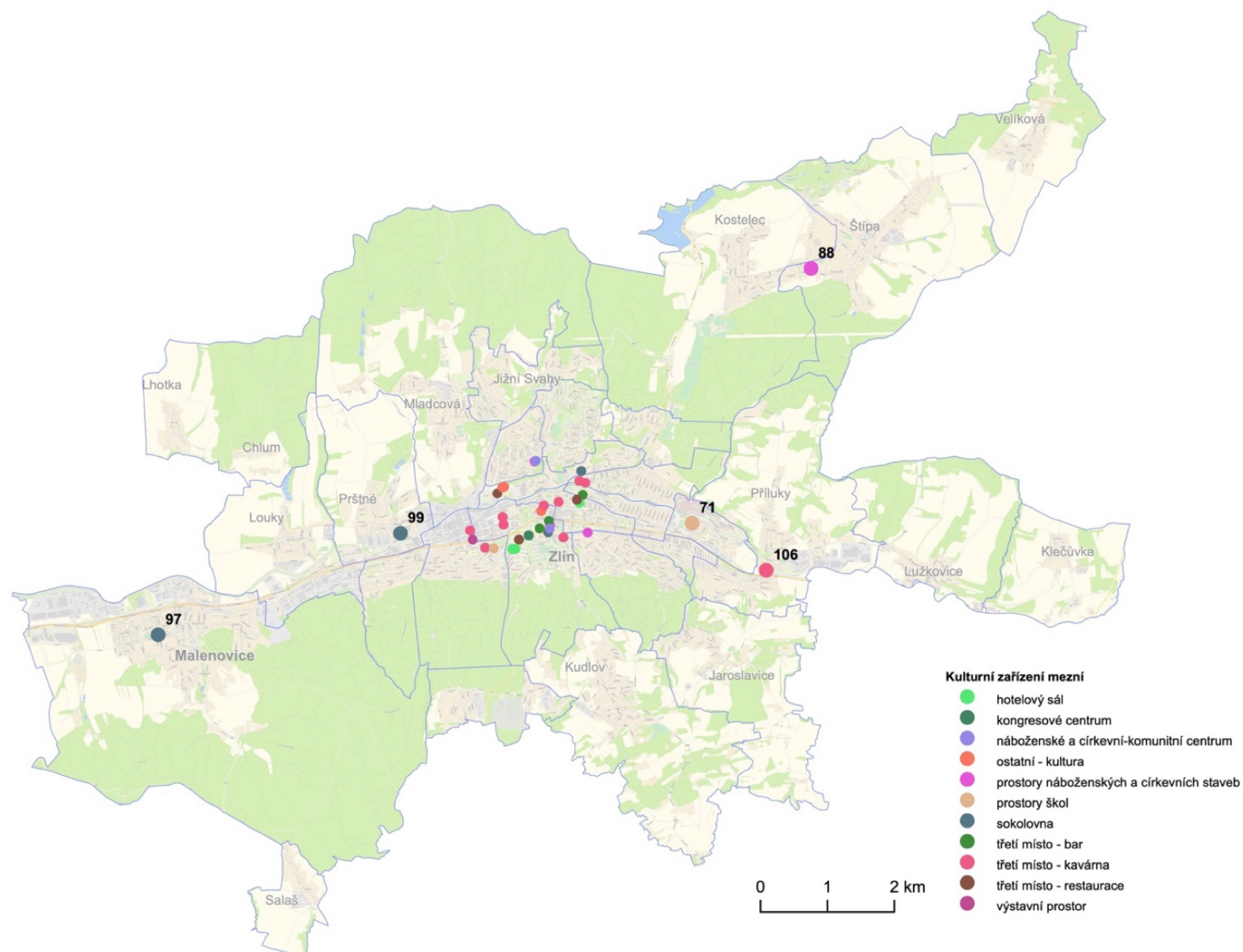
Mezní kulturně komunitní zařízení

Tabulka 25 Mezní kulturně komunitní zařízení

ID	Název zařízení	Typ	ID	Název zařízení	Typ
71	Základní škola Zlín, Dřevnická	prostory škol	90	Kostel sv. Filipa a Jakuba	prostory náboženských a církevních staveb
72	14 15 Baťův institut – kavárna 15	třetí místo – kavárna	91	Nový Svět	třetí místo – kavárna
73	Areál Svit budova 61	výstavní prostor	92	Obřadní síň	ostatní – kultura
74	Balkanexpress	třetí místo – kavárna	93	Orel jednota Zlín	sokolovna
75	Bar Plamínek	třetí místo – bar	94	Pštros – art, coffee & music bar	třetí místo – bar
76	Bárka	třetí místo – kavárna	95	Salesiánský klub mládeže	náboženské a církevní komunitní centrum
77	Bistrotéka Valachy	třetí místo – restaurace	96	Sklep 33	třetí místo – bar
78	Hospůdka U Kovárny	třetí místo – restaurace	97	Tělocvičná jednota Sokol Malenovice	sokolovna
79	Hostinec Pod Lipou	třetí místo – restaurace	98	Tělocvičná jednota Sokol Zlín	sokolovna
80	Hotel Baltací Atrium	hotelový sál	99	Tělocvičná jednota Sokol Zlín – Prštné	sokolovna
81	Hotel Zlín – malý sál	hotelový sál	100	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	prostory škol
82	Hotel Zlín – salonky	hotelový sál	101	Velkokavárna Gulliver	třetí místo – kavárna
83	Hotel Zlín – velký sál	hotelový sál	102	Vila Tomáše Bati – Sál Dominik Čipera	ostatní – kultura
84	Kavárna Jedním Tahem	třetí místo – kavárna	103	Vila Tomáše Bati – Sál Jana Antonína Bati	ostatní – kultura
85	Kavárna Továrna	třetí místo – kavárna	104	Vila Tomáše Bati – Sál Marie Baťová	ostatní – kultura
86	Klub Pod Kánoí	náboženské a církevní komunitní centrum	105	Kostel Českobratrské církve evangelické ve Zlíně	prostory náboženských a církevních staveb
87	Kongresové centrum Zlín – velký sál	kongresové centrum	106	Kavárna u Klempíře	třetí místo – kavárna
88	Kostel Narození Panny Marie ve Štípě	prostory náboženských a církevních staveb	107	Malá Fügnerka	třetí místo – kavárna
89	Kostel Panny Marie Pomocnice křesťanů Zlín – Jižní svahy	prostory náboženských a církevních staveb	108	V jednom kole	třetí místo – kavárna

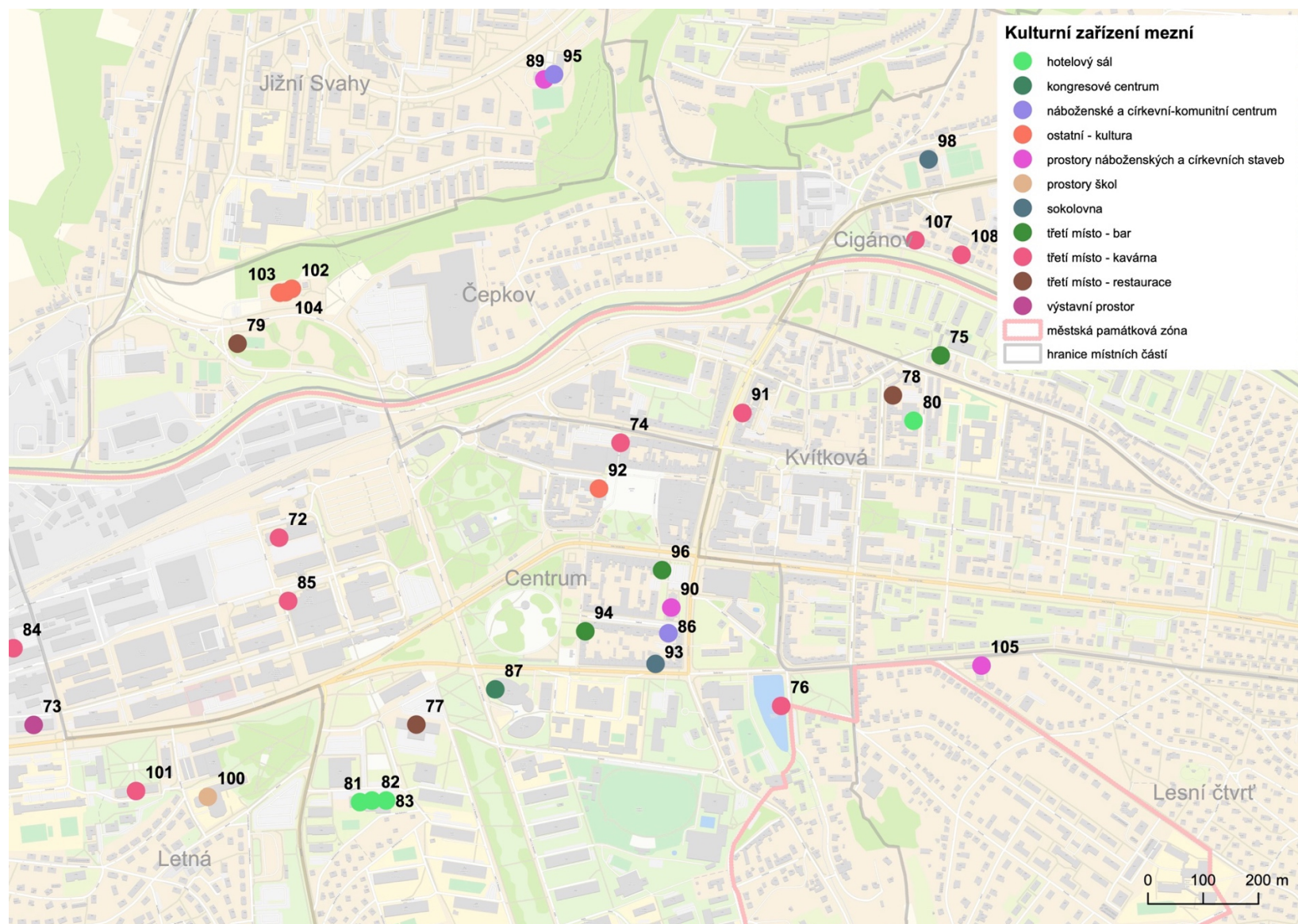
Zdroj: MMZ, vlastní zpracování

Obrázek 4 Mezní kulturně komunitní zařízení – Zlín celek

Zdroj: MMZ 2022

Obrázek 5 Mezní kulturně komunitní zařízení – Zlín centrum

Zdroj: MMZ 2022

Mezní kulturní zařízení, zejména kavárny a bary, bistra, restaurace, takzvaná třetí místa vytváří klíčové tvůrčí podhoubí města. Do databáze jsme zařadili kavárny a bary, které nad rámec gastro nabídky nabízí také nějaký typ kulturního programu. V centru města se nachází pouze tři kavárny, které nabízí kulturní program, jednou z nich je kavárna krajské knihovny. Dva bary nabízí také živou hudební produkci. Kavárnou, která by nabízela nějaký typ programu nedisponuje univerzitní kampus, respektive prostory Fakulty Multimediálních komunikací nebo Humanitních studií v klastru univerzitních budov, který navazuje na budovu Kulturního centra.

Mimo centrum nabízí širší program kavárna v Přílukách. Centry konání kulturně komunitních aktivit nad rámec místních multifunkčních sálů jsou zejména sokolovny, školy a církevní stavby.

Klastry kulturní infrastruktury, kulturní a kreativní čtvrti, dočasné využití

Rozvoj města pomocí klastrů tematické infrastruktury patří k nástrojům rozvoje území. V případě kultury se jedná o takzvané muzejní, kulturní a kreativní čtvrti. Klastry vznikají typicky dvěma způsoby: iniciativou na straně veřejné správy a veřejných institucí „shora“ (nebo veřejné správy ve spolupráci se soukromým či akademickým sektorem) nebo „zdola“ iniciativou hráčů kulturních a kreativních odvětví různé velikosti a charakteru, popř. kombinací obou způsobů. Pro první přístup jsou typické ikonické stavby pro veřejné nebo soukromé kulturní instituce. Pro druhý přístup zase postupné nabalování různých typů kulturních a kreativních podniků ve čtvrti. Kulturní a kreativní čtvrti vznikají jak v rostlém urbanismu měst – v historické zástavbě, tak jsou využívány jako nástroje revitalizace území měst, která prochází tzv. strukturální změnou, jedná se o tzv. culture led development. Může se jednat jak o bývalé průmyslové areály, tak o degradující kulturní dědictví, případně obojí současně, jako je tomu ve Zlíně. (např. **revitalizace areálu Winternitzových automatických mlýnů od Josefa Gočára v Pardubicích** na krajskou galerii umění, městskou Kunsthalle, kreativní centrum, kluby, bydlení a další, jedná se o spolupráci soukromého sektoru, města Pardubice a Pardubického kraje).

Tento rozvoj je často spojen s tzv. dočasným využitím. Objekty nebo areály jsou stabilizovány tak, aby v nich mohly probíhat aktivity, které realizují subjekty, které ocení genia loci lokality a nepotřebují perfektně rekonstruovaný objekt, ale naopak ocení nižší nájem. Součástí bývalých průmyslových areálů nejsou funkce bydlení. Kreativní zóny, které vznikají v těchto čtvrtích jsou proto často spojeny s tzv. noční ekonomikou – hudebními kluby, bary, divadly apod., která zde nikoho neruší. Dočasné využití také probíhá v těch územích, která jsou následně developována na běžné městské funkce, jako je bydlení, podnikání a podobně, nejen tam, kde mají vzniknout kulturní čtvrti. (např. **areál Holešovické tržnice v Praze** <https://www.prazska-trznice.cz/>)

Součástí celého procesu realizace dočasného využití je také diskuse o udržitelnosti prostor s dostupnými nájemnými pro aktéry KKO. Jak nabídnout nové příležitosti aktérům, kterým se podařilo dosud nevyužitá území oživit a po realizovaných investicích už zde pro ně nebude prostor z důvodu typu budoucí funkce nebo proto, že se významně zvýší nájem? Tedy i kdyby byla zachována funkce kulturní a kreativní, umělecké ateliéry například vystřídají firmy z jiného spektra kulturních a kreativních průmyslů (reklama, IT apod.). Součástí plánovacích procesů jsou proto iniciativy, které promýšlí různé způsoby udržitelnosti fungování celého spektra aktérů kultury, umění a kulturních a kreativních průmyslů ve městě. Platformy umí například nabídnout aktérům v prostorech, kde možnost dočasného využití za výhodné nájemné končí, prostory jiné (např. **projekt Refilova v Ostravě** www.refilova.cz).

Příkladem iniciativy soukromého sektoru je rozvoj **prostorového klastru Zlínských filmových ateliérů**, ačkoliv v tomto případě se nejedná o kompletní strukturální změnu využití území, ale o jeho „revitalizaci“ institucionální i prostorovou. Jedná se o iniciativu různých soukromých hráčů.

Typickým příkladem top down přístupu ve Zlíně je rozvoj **institucionálního a prostorového klastru kulturní infrastruktury 14/15 Baťova institutu s krajskou knihovnou, galerií a muzeem**, nebo rozvoj zázemí pro inovační podnikání ze strany UTB a Zlínského kraje, které představuje UPPER

Zlín jako součást krajského Technologického inovačního centra. 14/15 institut je bezpochyby iniciační značkou revitalizace celé tovární čtvrti i města. Institut také aktivně programuje přilehlý veřejný prostor.

Druhým top down přístupem vybudovaný **klastr kulturní a vzdělávací infrastruktury představuje budova Kulturního centra se sídlem filharmonie a budova U13 Univerzity s univerzitní knihovnou** s využívaným prostranstvím mezi budovami. Komplex navazuje na univerzitní kampus a kulturní centrum je svým vstupem odděleno od přímé interakce se Sadem Komenského frekventovanou čtyřproudou komunikací a protihlukovou stěnou na straně parku.

Třetí majoritně top down budovaný **prostorový klastr koncentrovaného dění představuje trojice Náměstí Míru, Sad Komenského a Sad Svobody**. V současnosti na zámku sídlí organizace Živý Zlín v rámci dočasného využití objektu a existuje **záměr rozvoje Zlínského zámku na kulturně společenský HUB**, který zvýší dostředivost návštěvnosti tohoto území, kde také kulturními aktivitami není zásadně rušeno bydlení.

Původní **klastr „zábavní infrastruktury“ tedy Velké kino, bývalý klub Golem v Tržnici a Kulturní dům** aktuálně degraduje, prostory jsou buď zavřené nebo v nevyhovujícím stavu. Pro modernistické památkově chráněné Velké kino v majetku města je připraven projekt na rekonstrukci. Záměry na straně soukromého sektoru nejsou známy.

Příkladem iniciativy soukromého sektoru mimo centrum města je rozvoj **prostorového klustru Zlínských filmových ateliérů**, ačkoliv v tomto případě se nejedná o kompletní strukturální změnu využití území, ale o jeho „revitalizaci“ institucionální i prostorovou. Jedná se o iniciativu různých soukromých hráčů.

Všem veřejným prostranstvím, která jsou součástí klastrů byl přiřazen celoměstský nebo nadměstský význam, prostranství před Kulturním domem má v současnosti význam pouze místní.

Současně se zdá, že unikátní počín 14/15 Baťova institutu není dále doplněn širším konceptem, který by v „tovární čtvrti“, ve které primárně nejsou plánovány funkce bydlení, promýšlel možnosti rozvoje noční ekonomiky: kulturního programu, klubové scény, třetích míst apod., která právě dotváří přitažlivost obdobných čtvrtí. Stejně tak slabou koncentraci „noční ekonomiky“ vykazuje historické centrum města i parky, které od centra oddělují tovární čtvrti. Souvislost lze hledat i s rozvolněnou urbanistickou koncepcí modernistického města, která vytváří jinou atmosféru a příležitosti pro vznik podniků, než parter kompaktní městské zástavby.

Obrázek 6 Kulturní zařízení a veřejná prostranství, na kterých se konají kulturně komunitní aktivity v kontextu významu veřejných prostranství – Zlín širší centrum

Zdroj: MMZ 2022

Veřejná prostranství pro kulturní a komunitní dění

Veřejná prostranství v demokratické společnosti představují sdílený prostor pro obyvatele i návštěvníky města. Důležitou součástí rozvoje veřejných prostranství je i důraz na vytváření podmínek pro setkávání, realizaci komunitních aktivit zdola i profesionálními kulturními produkcemi. Otevřeným přístupem k rozvoji veřejných prostranství a organizací jejich využití, která podporuje iniciativu široké škály skupin obyvatel i návštěvníků se v posledních letech profilují i mnohá česká města.

Mezi typické bariéry a problémy dostupnosti veřejného prostoru pro aktivity, které jsou diskutovány v českých městech patří následující: veřejný prostor není vybaven dostatečnou infrastrukturou pro konání akcí a aktivit a na její vybudování není pamatováno při revitalizacích veřejných prostranství - neexistence této infrastruktury prodražuje konání akcí; není využíván potenciál veřejných prostranství v sousedství kulturních institucí co se týče jejich vzájemné interakce; zábory veřejného prostoru představují složitý byrokratický a dlouho trvající proces, který zvládnou profesionální organizátoři, ale komunitní hráči na něj mnohdy nemají kapacity; kulturní akce (alespoň ty, které nejsou organizovány za účelem zisku) nejsou osvobozeny od poplatku za zábor veřejného prostoru; pro kulturní i komunitní iniciativy zdola je nedostupné organizační nebo finanční zajištění potřebného vybavení.

Města proto zavádí inovativní postupy a nástroje, které na tyto potřeby reagují:

Vybavenost veřejného prostoru infrastrukturou pro pořádání akcí. Zavedení infrastruktury jako je napojení na vodu i elektřinu přímo do vybavení veřejného prostoru, stejně jako úchytů na kotvení podíí

Zjednodušení záboru a zpoplatnění, aktivní koordinace. Zjednodušení záboru a uživatelsky přívětivá prezentace jak na zábor; *Praha* <https://kreativnipraha.eu/cs/verejny-prostor>; *Brno* <https://plugandplay.brno.cz/>, *Pardubice* <https://pardubice.eu/chci-poradat-kulturu-nebo-sport> vstřícná úprava vyhlášek a specifická pravidla využití vybraných veřejných prostranství

Aktivní profilace a koordinace obsahu a programu vybraných veřejných prostranství. Jedná se o vytváření koncepce programu i aktivní koordinace pro vybraná veřejná prostranství, která nejsou pronajímána komukoliv a kdykoliv a jejichž koordinátor má zároveň v moci vyřízení povolení záboru. *Specifický režim pražských náplavek* <https://prazskenaplavky.cz/chcipronajem>, *Městská knihovna v Praze je koordinátorem akcí na přílehlém Mariánském náměstí* <https://www.mlp.cz/cz/novinky/1533-letni-sezona-na-marianskem-namesti/>

Podpora aktivit specifickými dotačními programy. Aktivity realizované venku jsou standartně podporovány z programu podpory kultury, je důležité, aby komise, která rozhoduje, uměla podpořit i inovativní a progresivní projekty. Některá (zejména větší) města připravují i specifické dotační programy. *Dotační program pro intervence ve veřejném prostoru spravovaný Galerií hl. m. Prahy* <https://umenipromesto.eu/stranky/7-souteze-a-vyzvy>.

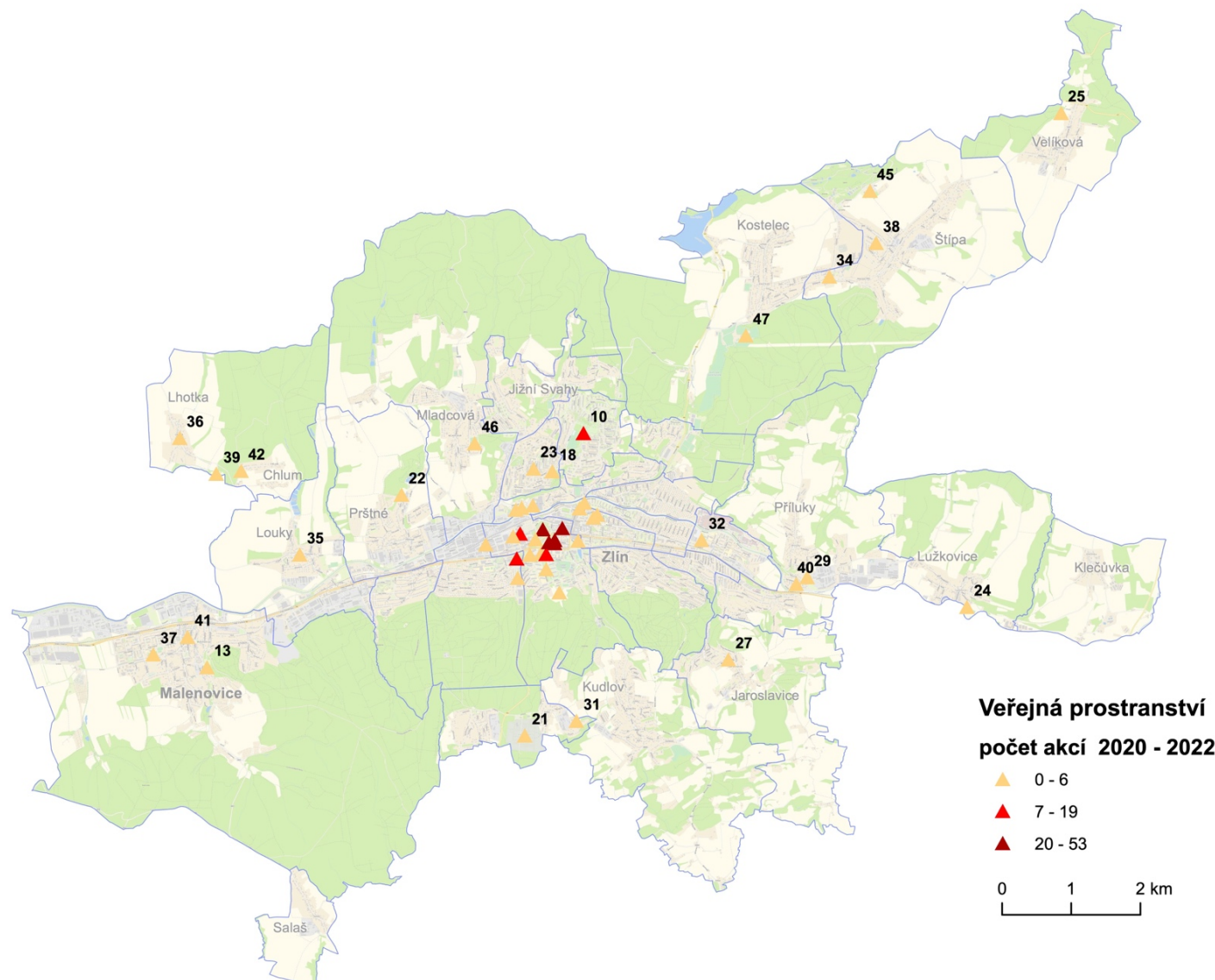
Vstřícné zapůjčení vybavení. Materiální podpora ze strany veřejné správy pro komunitní i profesionální organizátory *Praha 14, správce příspěvková organizace pražské městské části Praha 14 kulturní* <https://praha14kulturni.cz/pujcovna/>, městský mobiliář pro setkávání umístěný ve veřejném prostoru zdarma *Praha, správce městská organizace Kreativní Praha* <https://kreativnipraha.eu/cs/prazske-zidle-a-stolky>

Tabulka 26 Přehled veřejných prostranství, na kterých se konají kulturní akce

ID	Název prostranství	ID	Název prostranství
1	Náměstí Míru	26	Parkoviště Čepkov
2	Sad Komenského	27	Jaroslavice náves
3	Sad Svobody	28	Prostor před Zelenáčovou šopou
4	Náměstí Práce	29	Fotbalové hřiště Příluky
5	Gahurův prospekt	30	Parkoviště Svit
6	Náměstí T. G. Masaryka	31	Hřiště u filmových ateliérů
7	Platforma mezi 14 a 15 budovou	32	Skate park Zelené
8	Hostinec Pod Lipou – zahrádka	34	Mariánské náměstí
9	Výletní	35	Náves Louky
10	Centrální park Jižní Svahy	36	Náves Lhotka
11	Univerzitní park	37	Fotbalové hřiště Malenovice
12	Park z MDZ	38	Hřiště Štípa
13	Prostor před hradem Malenovice	39	Areál Pod Lesem
14	Prostor mezi KUC a U13	40	Zahrada restaurace Přístav
15	Sad Komenského Pštros	41	Nové náměstí Malenovice
16	Sad Komenského Zlínský klub 204	42	Hospoda na Chlumu – zahrádka
17	Svah Zlín	43	Lešetín, parkoviště u hotelu Baltaci
18	Prostor před kostelem Panny Marie na JS	44	Parkoviště Gahurova
19	Lešetín I	45	Parkoviště Lešná
20	Park u Benešova nábřeží	46	Hřiště Mladcová
21	Lesní hřbitov	47	Lázně Kostelec
22	Pod Prštenským rybníkem	48	Parkoviště pod Novestou
23	Prostor za I. Segmentem	49	Prostor před Jedním tahem
24	Fotbalové hřiště Lužkovice		
25	Hřiště Velíková		

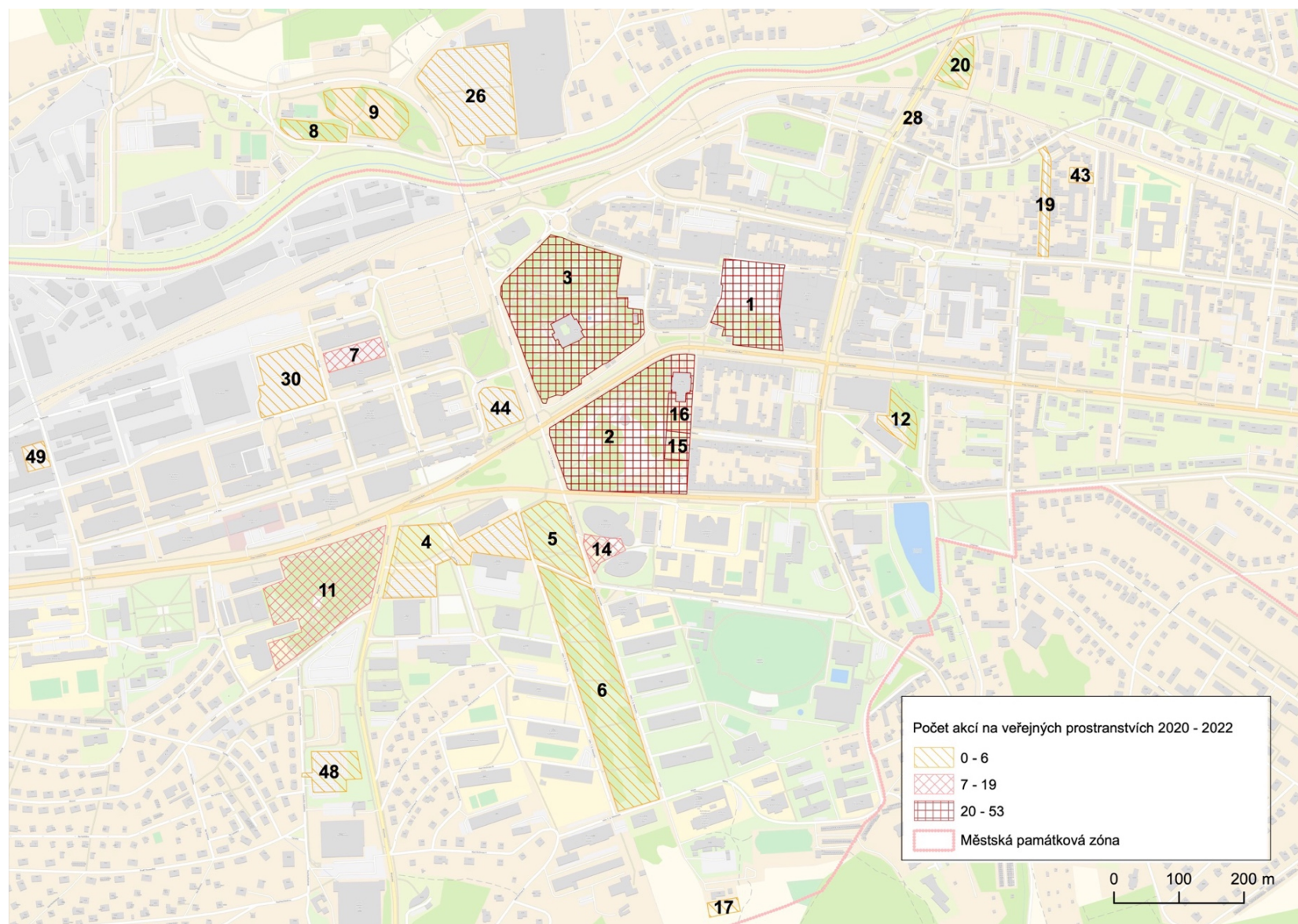
Zdroj: MMZ, vlastní zpracování

Obrázek 7 Vytížení veřejných prostranství konáním kulturně komunitních akcí – Zlín celek

Zdroj: MMZ 2022, evidence záborů veřejných prostranství Odboru kultury a památkové péče

Obrázek 8 Vytížení veřejných prostranství konáním kulturně komunitních akcí – Zlín centrum

Zdroj: MMZ 2022, evidence záborů veřejných prostranství Odboru kultury a památkové péče

Ve městě se nachází celkem 49 míst, na kterých se v letech 2020–2022 konaly kulturní aktivity, které zažádaly o zábor veřejného prostoru. Místa se nachází na celém území města, téměř všech místních částech.

Prostory s nevyšší koncentrací akcí se nachází přímo v centru města, mimo centrum je frekventovaný Centrální park Jižní Svahy. Nejfrekventovanější prostranství představuje hlavní městské náměstí Míru a dvojice přiléhajících parků Sad Komenského a Sad Svobody. Tato trojice tvoří koncentrovaný prostor kulturního dění ve veřejném prostoru v centru města. Další často vyžívané prostory jsou Univerzitní park, prostor mezi Kulturním centrem a U13 a veřejný prostor mezi budovami krajské knihovny, galerie a muzea 14/15 Baťova institutu.

Stav agendy rozvoje veřejného prostoru v kontextu vytváření podmínek pro kulturně komunitní dění

Následující popis představuje zlínské realie v kontextu výše popsanych témat, problémů a bariér i inovativních nástrojů podpory, které v posledních 5–8 letech diskutují a realizují česká města.

Vybavenost veřejného prostoru infrastrukturou pro pořádání akcí. Dle závěrů z diskuse s kulturními aktéry i Kanceláři architekta města je současná vybavenost infrastrukturou pro konání akcí i aktivit ne zcela vyhovující. Město připravuje Manuál tvorby veřejného prostranství města Zlína, součástí Manuálu bude také optimalizace technické infrastruktury města a technického vybavení veřejného prostoru. Konkrétně je třeba řešit také veřejné toalety, požadavky je třeba zahrnout do zadání připravovaných projektů náměstí Míru, lokality Breznická nebo Divadelního parku.

Zjednodušení záboru a zpoplatnění. Aktéři považují současný způsob vyřízení záboru veřejného prostranství za komplikovaný, zejména z důvodu nutnosti jednat s více odbory magistrátu, vyřízení záboru trvá déle než 30 dní. Od poplatku jsou osvobozeny akce, které nejsou pořádány za účelem zisku a filmové štáby v případě natáčení.

Aktivní profilace a koordinace obsahu a programu vybraných veřejných prostranství. 14/15 Baťův institut aktivně programuje veřejné prostranství přiléhající k institucím.

Podpora aktivit specifickými dotačními programy. Kulturní akce ve veřejném prostoru jsou podporovány v rámci kulturního fondu. V rámci projektu Živý Zlín disponovalo Městské divadlo Zlín koordinačními kapacitami i finančními prostředky, díky kterým mohlo podporovat drobné iniciativy zdola. Program byl ukončen, jeho náhrada bude součástí diskuse o redesignu dotačních programů města v oblasti kultury a rolí nově ustanovené příspěvkové organizace města Živý Zlín.

Vstřícné zapůjčení vybavení. Město disponuje vybavením pro akce ve veřejném prostoru, vstřícnými nájemnými pro komunitní organizátory nepodporuje. Organizační podpora a zápůjčky vybavení jsou diskutovány v rámci role nově ustanovené příspěvkové organizace města Živý Zlín.

Umění ve veřejném prostoru a drobné památky, vizuální kvalita parteru města.

Kapitola se zabývá zejména situací rozvoje umění ve veřejném prostoru ve městě, které se v posledních 5 až 8 letech těší vysokému zájmu odborné veřejnosti i samospráv a přináší také přehled umění, který spojuje s přehledem drobných památek. Součástí kapitoly je také komentář ke stavu vizuální kvality parteru ve městě a řešení vizuálního smogu.

Rozvoj umění ve veřejném prostoru je v demokratickém světě vnímán jako jedním z důležitých nástrojů demokratizace umění a podpory rozvoje výtvarné scény jako takové. V současnosti je spojováno jak s **umístěním díla trvale do prostoru**, tak s **dočasnými intervencemi** různého typu.

Festivally, které dočasně umísťují umění ve veřejném prostoru jsou v některých městech iniciativou, která navazuje na tradici založenou v 60. a 70. letech 20. století, jinde se jedná o festivalové platformy vystavující známé umělce po celé republice. Někde jde o unikátní interakci s místem, jinde o vystavení díla na frekventovaném místě města mimo jiné za účelem prodeje.

Dílo trvalé fyzické povahy je spojeno s nástrojem tzv. % na umění ve veřejném prostoru z veřejných investic, který je ve světě užíván od 30. let 20. století a legislativně ukotven po 2. světové válce plošně v Evropě i ve Spojených státech. V zemích s tzv. Sovětského bloku osciluje mezi polohou ideologického nástroje režimu a progresivními realizacemi dle aktuální fáze vývoje režimu i konkrétních místních podmínek.

V České republice je po roce 1989 jak národní legislativa, tak nástroj procenta z veřejných investic zrušen bez náhrady jako nástroj realizace socialistické ideologie bez širší společenské diskuse, což má dopady jak na správu existujících děl, která nemají památkovou ochranu, tak i na pořizování děl nových.

Správa děl trvalé fyzické povahy často trpí následujícími problémy: není jednoznačně stanovena jejich hodnota a ochrana, mohou být poničena nebo odstraněna; u mnohých objektů není jasné jejich vlastnictví, nebo vlastnictví pozemků, na kterých se nachází; objekty v majetku veřejné správy často nejsou spravovány vhodnými odborníky, jejich správu má na starosti pracoviště, které spravuje majetek; díla nejsou zanesena do územně analytických a plánovacích podkladů a není na ně citlivě pamatováno při revitalizaci veřejných prostranství, mohou být necitlivě přemístěna nebo odstraněna a zničena; obyvatelé mají k dílům, která vznikala s modernistickou výstavbou („socialistických sídlišť“), negativní vztah a neznají jejich hodnotu.

Obyvatelé i politická reprezentace českých měst ve dvacetiletí po roce 1989 do jisté míry odvykli progresivním projevům současného umění ve veřejném prostoru, což často komplikovalo a komplikuje situaci progresivním politikům i kurátorům v prosazování těchto děl, respektive jejich financování z veřejných rozpočtů. Veřejná správa také ztrácí kvalitní know-how, které se týká pořízení nových děl (procesně i ideově je „odpojena“ od původní vize unikátního díla, které má vzdělávat a být šito „na míru místu“). Investory se také často stávají soukromé developerské společnosti.

Vizuální kvalita parteru centra a omezování vizuálního smogu je širším kontextem diskuse o tom, co je ve veřejném prostoru možné a o aktivnější roli samosprávy při uplatňování vlivu na podobu veřejného prostoru, včetně parteru v dialogu se soukromými vlastníky. Diskuse obsahuje nově zavádění nejen regulačních, ale i motivačních nástrojů.

Diskuse k národní legislativě o procentu na umění z veřejných investic je v posledních letech v ČR obnovena, některá města jako např. Praha, nebo Brno jdou tématu naproti po vzoru jiných evropských měst níže zmíněnými nástroji:

Strategie a financování

Přípravou manuálů umisťování děl i cílených strategií rozvoje umění ve veřejném prostoru; zaváděním procenta na umění trvalé fyzické povahy z veřejných investic na úrovni měst; vytvářením cílených dotačních programů pro rozvoj umění trvalé fyzické hodnoty nebo intervencí dočasné povahy a prezentace tématu veřejnosti. *Koncepcí disponuje hl. m. Praha www.umenipromesto.cz, a Brno www.socharskebrno.cz, hl. m. Praha také disponuje komisí pro umění ve veřejném prostoru a nástrojem 2 % na umění z veřejných investic.*

Správa a evidence

Systematickým zpracováním databází umění ve veřejném prostoru veřejnou správou, univerzitními pracovišti (i v reakci na občanské iniciativy, které umění ve veřejném prostoru mapují zdola). Příklady dobré praxe evidence děl realizované občanskými iniciativami s i bez podpory veřejné správy. Plzeň www.krizkyvetrelci.plzne.cz, Ostrava: <https://ostravskesochoy.cz>, Liberec <https://www.spoleksevp.cz/>, Pardubice <https://pardubice.eu/kulturni-mapa>.

Prezentace

Prezentací umění ve veřejném prostoru města pomocí festivalů, katalogů, mobilních aplikací a podobně. Z komplexních zahraničních příkladů lze zmínit *Birmingham Public Art Strategy* https://www.birminghambeheard.org.uk/economy/birmingham-cultural-strategy-2016-19/supporting_documents/Birmingham%20Public%20Art%20Strategy%20201519.pdf. Muzeum umění města Helsinky, které samo sebe definuje pro diváka právě přes iniciativu ve veřejném prostoru, na prvním místě je „všude ve městě“ a až na druhém místě láká diváky do vnitřních prostor na interiérové výstavy. www.hamhelsinki.fi. Dále Vídeňskou agenturu rozvoje umění ve veřejném prostoru Koer www.koer.or.at, nebo dánské KOS www.koes.dk, státní muzeum umění ve veřejném prostoru, které sídlí ve 35tisícovém přístavním městě Koge a věnuje se mimo jiné také výzkumu v této oblasti.

Rozvoj estetiky parteru a omezení vizuálního smogu

Zaváděním manuálu vizuálního stylu parteru, podporou iniciace spolupráce umělců a designérů s majiteli nemovitostí finančními i nefinančními nástroji, veřejná správa je aktivní sama, nebo podporuje jiné partnery. *Manuál dobré praxe reklamy a označování provozoven Brno-střed* <https://manual.brno-stred.cz/>, *Dotační program na podporu řádného označení provozoven Plzeň* <https://www.plzen.eu/o-meste/aktuality/aktuality-z-mesta/plzen-chce-zkvalitnit-oznaceni-provozoven-v-centru-a-snizit-vizualni-smog-vyhlasila-k-tomu-dotacni-program.aspx>, aktivní propojování obchodníků s designéry včetně ocenění projekt *Výloha roku* www.vyloharoku.cz

Tabulka 27 Přehled drobných památek a uměleckých děl ve veřejném prostoru

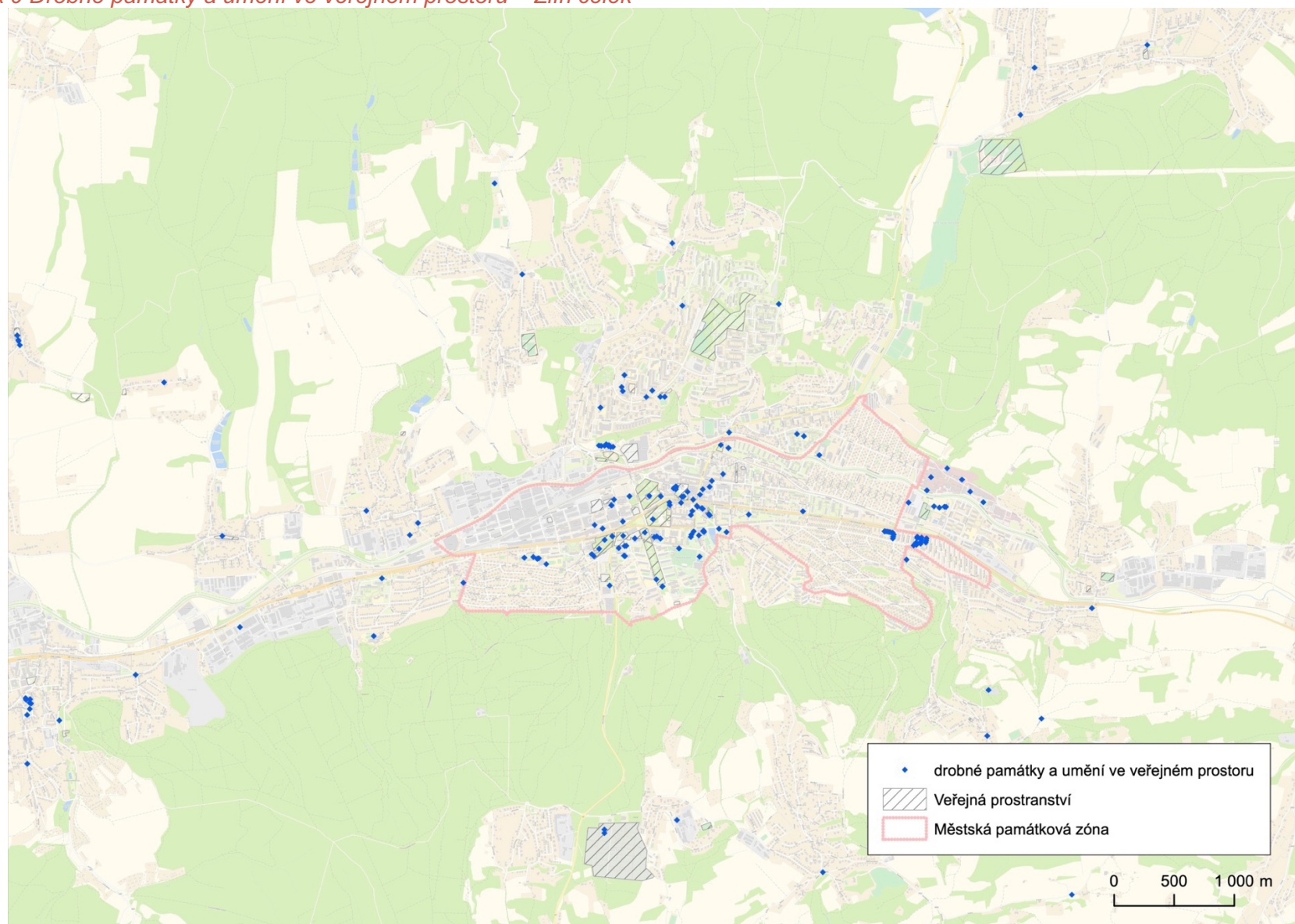
ID	Název díla		ID	Název díla		ID	Název díla		ID	Název díla				
1	Socha Klementa Gottwalda (inv. č. 2192)	1961	21	Socha sv. Floriána v Malenovicích	pol. 18. stol.	41	Busta J. Fučíka	61	Podstavec pod dílem Událost v jehlanu	81	Pomník obětem 2. sv. války pod hradem Malenovice	asi 1863		
2	Vykvétání antioxidantů (inv. č. 2267)	1967	22	Socha sv. Jana Nepomuckého v Malenovicích	1743	42	Pískovcový kříž na ul. Pančava v Přilukách	62	Památník padlých vojinů v 1. a 2. sv. válce ve Štípě	82	Pískovcový kříž	1866		
3	Rodina (inv. č. 2282)	1976	23	Socha sv. Jana v Malenovicích	pol. 18. stol.	43	Svatý obrázek v Prštném	63	Pamětní místo na bývalém malenovickém hřbitově	83	Plaketa F. L. Gahury	1956		
4	Památník padlým ve 2. sv. válce (inv. č. 2284)		24	Socha sv. Pavla v Malenovicích	18. pol.	44	Socha sv. Jana Nepomuckého v parku zámku Klečůvka	2. pol. 18. stol.	64	Pamětní místo na bývalém zlínském hřbitově	84	Pamětní deska motocyklisty Dietricha Serafini	2013	
5	Dialog VIII (inv. č. 3905)	1994	25	Kříž u konečné MHD na Mladcové	1926	45	Pomník obětem totality na nám. Míru	2005	65	Plastika dřevěná "Bublínky"	2015	85	Busta Tomáše Bati a pamětní deska s citátem z proslovu při založení nemocnice 1927	1997
6	Událost v jehlanu (inv. č. 3906)	1994	26	Památník obětem I. sv. války v Mladcové		46	Busta Dr. Eduarda Beneše	1948 a 1991	66	Plastika dřevěná "Fénix"	2017	86	Sousoší Dona Bosca	1922-1923
7	Kříž hřbitov v Jaroslavcích (inv. č. 4051)		27	Kříž na návsi u samoobsluhy v Prštném	1886	47	Pamětní deska na hřbitově ve Zlíně-Malenovicích		67	Plastika dřevěná "Duch lesa"	2017	87	Busta Tomáše Bati ml.	1991
8	Kříž nad hasičskou zbrojnicí v Jaroslavcích (inv. č. 4052)		28	Památník obětem 2. sv války v areálu MŠ na Salaši 4075		48	Socha J. A. Bati s podstavcem	2007	68	Radost	80. léta 20. stol.	88	Památník Karla Zemana	1935, 2007
9	Kříž v polích za hřištěm v Jaroslavcích (inv. č. 4053)	1883	29	Kříž horní konec (točna MHD) obce Veliková		49	Pamětní deska Jaroslava Šíky		69	Keramická plastika Práce a příroda na návsi	80. léta 20. stol.	89	Fontána před Zlínským klubem 204	2013
10	Památník padlým v 1. sv. válce v Jaroslavcích (inv. č. 4054)	1928	30	Kříž dolní konec obce Veliková		50	Pomník tragicky zahynulým chlapcům	2009	70	Památník padlým vojákům v I. světové války	1980	90	Fontána na náměstí Míru	2009
11	Kříž u zastávky lázně Zlínská v Kostelci		31	Kříž u kostela sv. Filipa a Jakuba ve Zlíně		51	Plastika dřevěná "Červotoč"	2011	71	Socha T. Bati zakladatele	2010	91	Fontána u Kongresového centra	2010
12	Kříž směr Lešná v Kostelci	1900	32	Socha Koželuh na Náměstí Práce ve Zlíně	1949	52	Plastika dřevěná "Lavička"	2012	72	Socha Emila Zátopka	2014	92	Busta Tomáše Bati	2014
13	Busta TGM v Kostelci	asi 1920	33	Socha T. G. Masaryka	1939	53	Kříž Karla Studeníka v ulici Obeciny IV., V.	1897	73	Informační stojan u Památníku obětem II. světové války	2017	93	Sádrový reliéf Soustružník	
14	Památník obětem I. a II. svět. války		34	Socha T. Bati před budovou FAME	1994	54	Kříž na Jaroslavických Pasekách		74	Kaplička Navštívení Panny Marie ve Lhotce		94	Sádrová studie Strojář	2010
15	Pískovcový kříž u kaple ve Lhotce	1868	35	Památník padlým na Zlínských Pasekách		55	Plastika dřevěná "Vrtule"	2013	75	Kaple Zvěstování Páně na návsi ve Zlíně-Loukách		95	Keramická mozaika na téma Člověk	1932
16	Kříž na návsi v Lužkovcích		36	Památník Václava Chada	1946	56	Plastika dřevěná "Žabka"	2013	76	Pamětní deska v lipové aleji na náměstí Práce		96	Stories	1943
17	Kříž na ul. Kopaniny v Malenovicích		37	Památník účastníkům odboje 1939-1945 na Jižních svazích	1947-1948	57	Výklenková kaple "Na Píle" v Malenovicích	1. pol. 19. stol.	77	Kámen u pamětní lípy na malenovickém náměstí		97	Socha Boženy Němcové	1950
18	Pomník padlých v 1. sv. válce u kostela v Malenovicích		38	Busta Mikoláše Aleše	1947	58	Plastika dřevěná "Brány"	2014	78	Pamětní deska T. G. Masaryka na nám. Míru	2019	98	Reliéf Nová metoda	1989-1991
19	Kříž u kostela sv. Mikuláše v Malenovicích		39	Busta Františka Bartoše v Bartošově čtvrti	1948	59	Plastika dřevěná "Obyvatel Zlína"		79	Tvář ve stromu	2019	99	Konstruktivní plastika	2015
20	Socha Anděla ve Štípě		40	Busta J. A. Komenského	1919	60	Velký Fibonacci	1994	80	Plastika dřevěná – Figura		100	Strážci planety GE (pták a ryba)	1919

Zdroj: MMZ, vlastní zpracování

ID	Název díla		ID	Název díla		ID	Název díla		ID	Název díla		ID	Název díla	
101	Kombinované mozaiky v kostele sv. Filipa a Jakuba	1978-1979	122	Keramická mozaika pro Dům obuvi	1980	143	Reliéf Sklizeň zeli	1959	164	Domovní znamení Sázení stromku	1957-1959	185	Kosatce	1951
102	Skleněné vitráže na schodišti vily T. Bati	1911	123	Keramické reliéfy s motivy obchodu a služeb (Keramický reliéf Pharmacia)	1977, 1979	144	Mozaika Ve jménu života	1967	165	Domovní znamení Lyžaři		186	Kytice s růžemi	1951
103	6 motivů – Labuť, Páv...,	1981	124	Zrození hvězdy	1979	145	Umělecká výbava střediska Pindula	1980	166	Domovní znamení Hra na konička		187	Domovní znamení	
104	Tepaná krbová mříž a motivem Amfitrity	1918	125	Reliéf pro mateřskou školu v sídlišti Kúty	1979	146	Skleněná vitráž ve vstupní hale Centroprojektu	1973-1975	167	Domovní znamení Dívka s motýčkou		188	Strom života	1963
105	Vitráže v presbytáři kostela Panny Marie Pomocnice křesťanů	2003	126	Art protis a plastika "Symbol geodézie" SG a OO ČSV	1979	147	Touha mladých lidí po poznání	1979	168	Domovní znamení Rodina a průmysl		189	Výzdoba obchodního domu	cca 1960
106	Antikizující skupinový výjev žen s hrozny	1943	127	Keramická mozaika "Kvetoucí řeka" a informační systém v plaveckém areálu 40. výročí osvobození	1985	148	Olajmalba Podzim na Slovácku	1960	169	Neonový nápis Dům umění		190	Dívka	80. léta 20. století
107	Housenka	1997	128	Keramické reliéfy pro budovu interny	1981	149	Torzo "Nymfa"	1968	170	Domovní znamení Školáci		191	Leptaná vitráž pro Dům umění	
108	Vlna	2018	129	Dřevěná plastika "Slavnost" pro kult. středisko n. p. Závody přesného strojírenství v Gottwaldově – Malenovicích	1981	150	Letící múza	1968	171	Domovní znamení Tančící děti		192	Vitráž Příroda	1974
109	Protluková oddělovací stěna s nápisy	2008	130	Reliéfní stěna	1981, repase 2015	151	Mozaika Selská svatba	1956-1961	172	Domovní znamení Koželuzi		193	Barevné schodištové okenní vitráže na schodišti radnice	1962
110	Barevné vitráže v obřadní síni radnice		131	Děšť	1977	152	Domovní znamení Mikroskop a křivule	1947-1948	173	Domovní znamení Oběd na poli		194	Reliéfní zeď a plastika v hale budovy Centroprojektu	1968
111	Fresky s rostlinnými motivy na kazetovém železobetonovém stropě v obřadní síni	cca 1924	132	Minulost a budoucnost techniky	1974	153	Domovní znamení Kovadlina	1947-1948	174	Reliéfy Drama	1967-1968	195	Reliéf Jednota dělníků	asi 1956
112	Abstraktní kompozice (Mozaika Abstraktní kompozice)	1974	133	Keramická mozaika Příroda v hale autobusového nádraží	1987	154	Domovní znamení Srp a obilí		175	Malba na plátnech v divadle pracujících	1967-1968	196	Sloup	
113	Reliéf z křišťálového skla Strom života	1978	134	Sousoší Práce	1987	155	Domovní znamení Havířské symboly		176	Mramorové vázy v divadle pracujících		197	Pomník Klementa Gottwalda	
114	Gobelín "Naděje" pro krematorium	1978	135	Dva laminátové reliéfy "Strojírenství" a "Elektrotechnika" v interiéru SPŠS	1983	156	Domovní znamení Velryba		177	Reliéfy na podestách schodiště kolektivního domu	1951	198	Vizuální informační systém a stěna	
115	Země a slunce	1978	136	Čtyři železné kované mříže pro přízemí zámku	1983-1986	157	Domovní znamení Letící husy		178	Kytice s holubicí	1951	199	Keramický reliéf pro nákupní středisko na sídlišti Kúty	1979
116	Vývoj poštovníctví	1976-1978	137	Kvetoucí země a Pocta přírodě	1989	158	Domovní znamení Volavka		179	Věnec obilí	1951	200	Reliéfy na průčelí budovy Dopravního podniku	
117	Keramická mozaika pro mateřskou školu na sídlišti Santražiny	1976	138	Gobelín I. v divadle pracujících		159	Domovní znamení Holubi		180	Kytice slunečnic	1951	201	#14	
118	Výzdoba pro mateřskou školu a jesle na sídlišti Jižní svahy	1975	139	Gobelín II. v divadle pracujících		160	Domovní znamení Žába		181	Kytice ve džbánu	1951	202	Kubus	
119	Niké pro sportovní halu	1980	140	Reliéf Modelářská dílna	1953	161	Domovní znamení Jánošík		182	Hrozny	1951	203	Socha Kováře	
120	Vitráž pro Dům umění		141	Reliéf děti vypouští holubici	1953	162	Domovní znamení Jiří z Poděbrad		183	Věnec květin	1951			
121	Buduj vlast		142	Reliéf Děti pozorují družici	1958	163	Betonová stěna u divadla	1964-1966	184	Koroptve v obilí	1951			

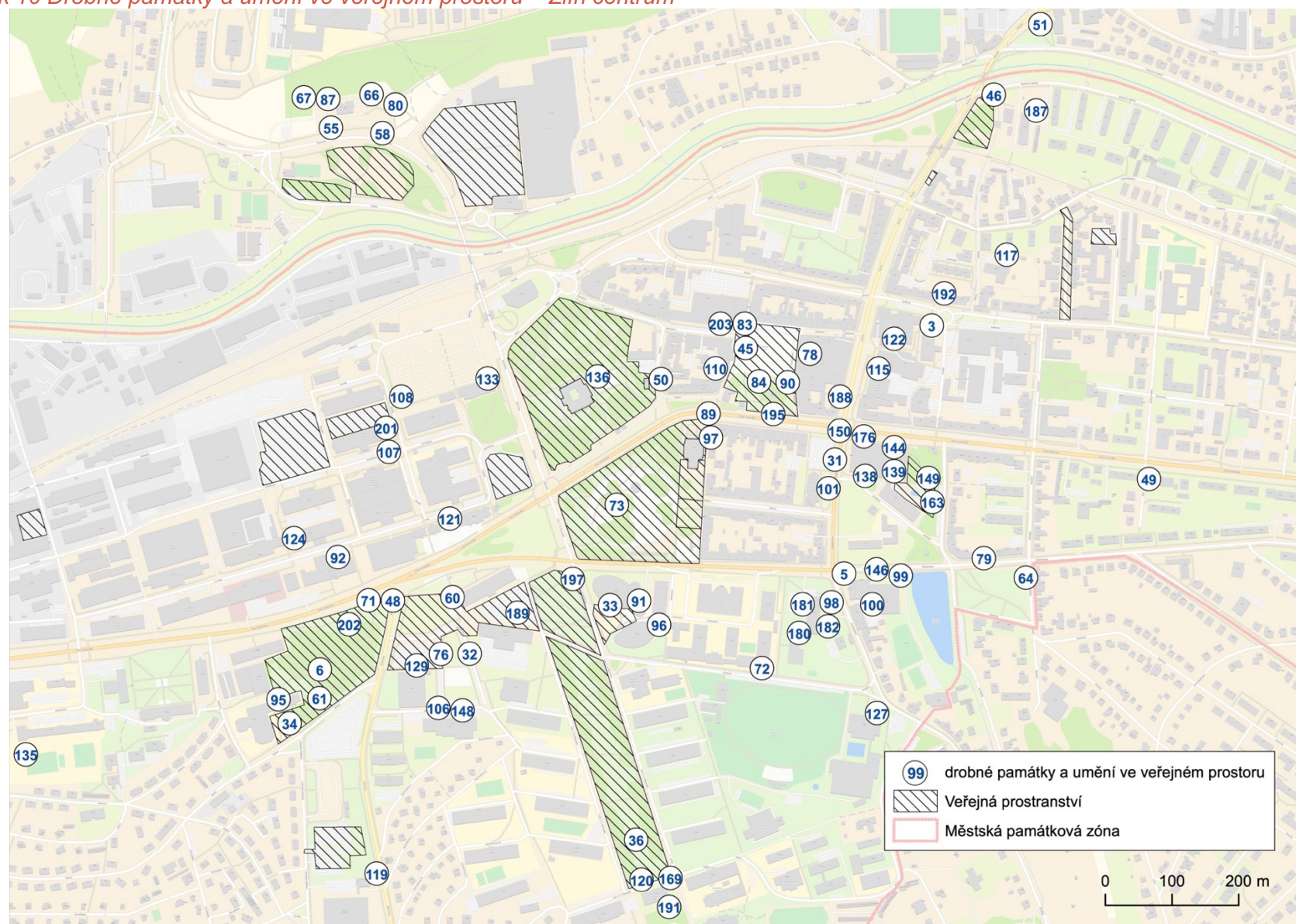
Zdroj: MMZ, vlastní zpracování

Obrázek 9 Drobné památky a umění ve veřejném prostoru – Zlín celek

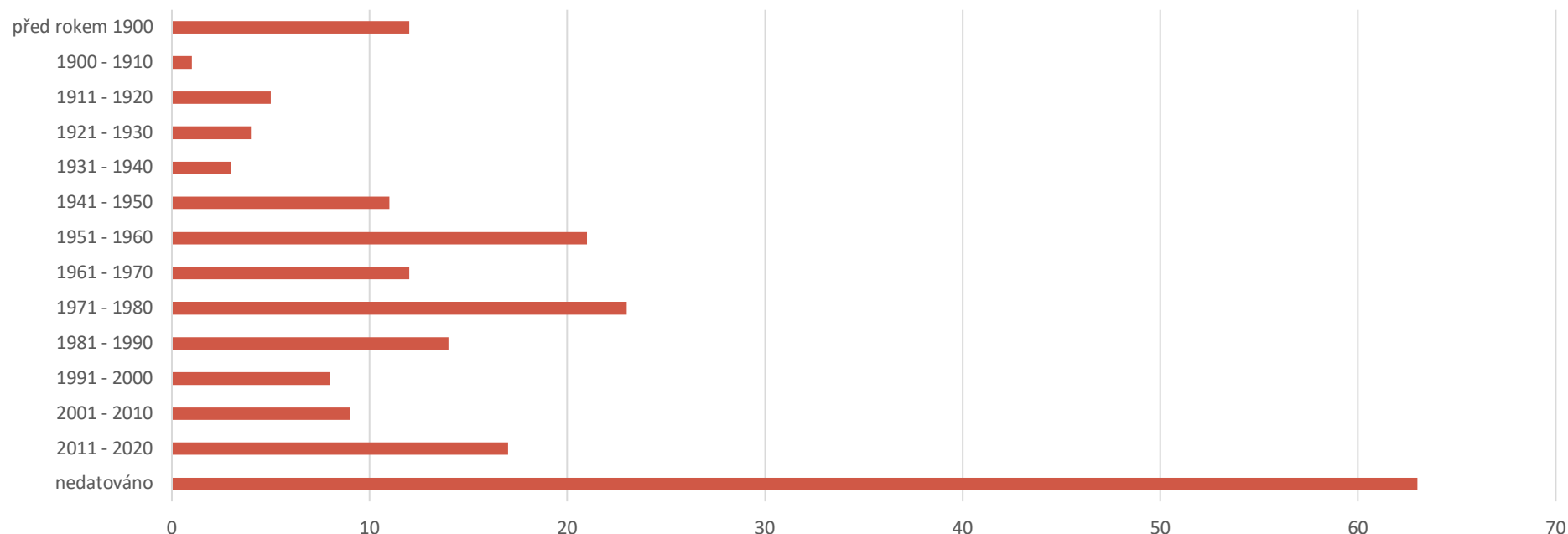
Zdroj: MMZ 2022

Obrázek 10 Drobné památky a umění ve veřejném prostoru – Zlín centrum

Zdroj: MMZ 2022

graf 2 Datace umístění drobných památek a umění ve veřejném prostoru

Zdroj: MMZ 2022, vlastní zpracování

V databázi se podařilo zpracovat řádově 200 plastik, reliéfů, drobných památek apod. ve veřejném prostoru. Ze schémat je patrné, že drobné památky či umění ve veřejném prostoru najdeme především v centru města či v místních částech ve vesnické zástavbě. Po druhé světové válce vidíme především iniciativu v podobě domovních znamení, od 60. do 80. let vzniká řada projektů různých forem, které jsou ve veřejném prostoru, jako součást budovy veřejných staveb nebo jejich areálů nebo vznikají v rámci výstavby sídlišť. Po roce 1989 můžeme vidět doplňování solitérních objektů do významně využívaných veřejných prostranství v centru města. Několik děl vzniklo v souvislosti s veřejnou investicí 14/15 Baťova institutu. Neznámé datace se týkají především drobných památek ve veřejném prostoru i pamětních desek. Po roce 1989 vzniká téměř 30 projektů, které ve městě zůstávají trvale. Zlín se tak řadí mezi regionální metropole, které jsou v podpoře umísťování děl trvalé fyzické povahy ve veřejném prostoru aktivní (např. Olomouc za stejné období umístila méně než 10 projektů).

Stav agendy správy a rozvoje umění ve veřejném prostoru ve Zlíně.

Následující popis představuje zlínské realie v kontextu výše popsanych typických problémů a progresivních nástrojů rozvoje, které v posledních 5 až 8 letech realizují česká města.

Strategie a financování. Město Zlín, podobně jako většina města v České republice nemá ucelený koncepční přístup k rozvoji umění ve veřejném prostoru jak trvalé, tak dočasné povahy. V současnosti Kancelář architekta města Zlína připravuje dokument Manuál tvorby veřejného prostranství města Zlína, jehož součástí bude detail města a pravidla umísťování uměleckých děl ve veřejném prostranství, manuál je připravován společně s organizačními složkami SMZ.

Realizace umění ve veřejném prostoru není součástí investičních akcí města. Potenciál pro změnu představuje připravovaná rekonstrukce radnice a Velkého kina. Pořízení uměleckých děl bylo součástí krajské investice do klastru nové institucionální infrastruktury pro kulturu 14/15 Baťův institut.

Město nedisponuje specifickým dotačním programem na podporu umění ve veřejném prostoru, intervence jsou podporovány v rámci kulturního fondu – podpory aktivit.

Odborná evidence a správa. Umění ve veřejném prostoru, které má status památkové ochrany je standardní součástí evidence v rámci památkového katalogu a povinnou součástí územně analytických podkladů města. Umělecká díla bez tohoto statusu i umělecké objekty s památkovou ochranou ve vlastnictví města jsou součástí databáze, která obsahuje 85 děl. Ke každému objektu je v prostředí MS Excel vytvořena karta objektu, kde je uvedeno ev. číslo v soupisu majetku, přesná lokalizace, znázornění v mapě, fotografie, datum pořízení fotografie, popis projektu, nebo historie oprav. Umělecké objekty spravuje Odbor kultury a památkové péče, některé technické příslušenství (např. čerpadlo a kašna), které je součástí uměleckého díla spravuje Odbor městské zeleně, který je historicky určený k péči o městský mobiliář v parkově upravených plochách. Na odboru se péčí o díla věnuje expert s kvalifikací v oboru, který má z 80 % na starosti výkon státní správy v oblasti památkové péče a z 20 % samosprávné činnosti, tj. péče o objekty umělecky a kulturně historické hodnoty v majetku města. Odbor spolupracuje jak s Krajskou galerií výtvarného umění, tak např. se Státním okresním archivem na Klečůvce.

Nedostatečně jsou evidována umělecká díla, která jsou součástí stavby, tj. nemají samostatné inventární číslo v soupisu majetku. Vznikající databáze v rámci přípravy Strategie kultury a kulturních a kreativních odvětví zahrnuje do evidence i díla, která nejsou součástí majetku města, město se tak stává partnerem regionální galerie i soukromým vlastníkům s lepší znalostí, kterou pak může využít pro rozvoj území.

Pořizování nových děl trvalé fyzické povahy. Nová umělecká díla trvalé fyzické povahy jsou městem v současnosti pořizována na základě iniciativy OKaPP, gesčního radního nebo jako reakce na nabídku konkrétních umělců, agentur zvenčí, takzvané „katalogové nabídky“. Dále v souvislosti s trienále Prostor Zlín některá díla zůstávají trvale. V současnosti probíhá i jednání s vedením Střední uměleckoprůmyslové školy v Uherském hradišti o možnosti umísťování klauzurních a maturitních prací do VP města Zlína. Pořizování děl neprobíhá v dostatečné diskusi s odbornou veřejností.

V rámci katalogové nabídky např. v roce 2021 město realizovalo umístění bronzového sousoší MISE Michala Gabriela v parku Komenského, 20 ks plastik bylo v roce 2022 obměněno a nyní zůstává ve výpůjčce 10 ks.

V roce 2021 se podařilo znovu umístit do VP města sochu Kurta Gebauera s názvem Housenka raného kapitalismu, kterou město od autora odkoupilo.

Tyto postupy, které nesledují dlouhodobější vizi i nedostatečná diskuse s odbornou veřejností jsou předmětem kritické zpětné vazby odborné veřejnosti. Do budoucna je vhodné promyslet koncepční způsob výběru uměleckých děl prostřednictvím dlouhodobého programu, jehož součástí by bylo i posouzení a doporučení komise složené z expertů.

Prezentace, dočasné intervence a jejich podpora. Hlavním hráčem v oblasti prezentace současného vizuálního umění ve veřejném prostoru je po roce 1989 Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, která realizuje trienále Prostor Zlín. Zejména první ročníky tohoto sympozia si kladly za cíl vstupovat monumentálními sochařskými realizacemi do prostředí Zlína. Jednalo se o přehlídku současných autorů, kteří navrhli site-specific objekty/instalace do konkrétních prostor městského exteriéru. Do současnosti ve městě díky této přehlídce zůstalo několik objektů. V roce 2022 se po delší pauze uskutečnil další ročník. Galerie se také věnuje prezentaci děl formou katalogů a přehledných průvodců, trienále doplňuje doprovodný program, včetně vycházek po městě. Systematicky se také věnuje realizaci a reflexi umění ve veřejném prostoru Galerie Kabinet T, která využívá stěny galerie.

Krajská galerie vydala v roce 2016 mapu Prostor Zlín prezentující významná umělecká díla v městském exteriéru i veřejně přístupných interiérech. Mapa byla realizována ve spolupráci s členkami týmu, který se věnuje celorepublikovému mapování uměleckých děl 2. poloviny 20. v rámci projektu Sochy a města na půdě Univerzity Pardubice, Fakulty restaurování.

Rozvoj estetiky parteru a omezení vizuálního smogu. KAM Zlín připravuje *Manuál tvorby veřejného prostranství města Zlína*, jehož součástí bude formulování zásad pro vzhled a umístění reklamních zařízení na objektech a ve veřejném prostoru a příklady dobré praxe. Díky tomuto manuálu bude obchodník moci uživatelsky jednoduše aplikovat zásady práce s reklamou. Dle těchto zásad by například označení provozoven a umístění reklamních zařízení na objektech mělo být v souladu s architektonickou koncepcí. Reklamní sdělení by mělo mít přiměřený rozměr a v případě městských objektů jednotný styl. Manuál tak bude podporovat kultivaci reklamních sdělení ve veřejném prostoru a chránit tak urbanistický a architektonický charakter prostředí.

Kulturní profil místních částí Zlína

Současné pojetí rozvoje města pohlíží na lokality jako základní jednotky, které mají disponovat lokální vybaveností. Kancelář architekta města Zlína pohlíží na lokality jako na územní celky se specifickou charakteristikou, jejichž analýza z hlediska urbanistického, historicko-kulturního, dopravního, městské zeleně atd. bude sloužit jako strukturální základ pro popis města a jeho rozvoj.

Podkapitola se proto věnuje kulturnímu profilu jednotlivých místních částí, aby mohla být vhodným podkladem pro výše zmíněné úsilí. Hlavní aktéři KKO ve Zlíně a zástupci místních komisí (celkem 116 respondentů) hodnotili jednotlivé dimenze kulturního profilu místních částí Zlína ve kterých působí nebo je dobře znají. Respondenti uváděli **hlavní akce**, které se v dané místní části konají a jejich **hlavní organizátory**. Dále jaká je **identita místní část z pohledu kulturního dědictví**, zda jsou zde nějaká **veřejná prostranství, na kterých se konají kulturní akce**, jak jsou tato prostranství vybavena infrastrukturou pro konání akcí. Respondenti rovněž hodnotili, zda jsou v místní části dostupné **vnitřní prostory vhodné pro konání kulturních akcí** a také jejich vybavenost. Centrum Zlína je oproti ostatním částem města nadprůměrně vybaveno a jeho kulturní nabídka je dobře dostupná z mnoha místních částí viz následující tabulka, která přináší výstupy hodnocení míry vybavenosti jednotlivých místních částí Zlína pro pořádání kulturních akcí.

Následující závěry jsou uvedeny za místní části vyjma centra Zlína, které je v porovnání s ostatními lokalitami vybavené nadprůměrně. Lze sledovat i rozdílné typy aktivit v okrajových částech Zlína s vesnickým charakterem a částech modernistického města a sídlišť. Přehled veškerých parametrů za jednotlivé místní části naleznete v příloze 5.2 *Kulturní profil Zlína (Kulturní profil místních částí)*.

Nejčastěji jmenovanými **aktéry**, podílejícími se na kulturních akcích ve Zlíně jsou základní a umělecké školy, pobočky knihoven, domy dětí a mládeže, církevní spolky, sbory dobrovolných hasičů, komise místních částí, skauti, sportovní kluby nebo další občanská sdružení a spolky.

Nejčastěji jsou pořádány **akce** pro děti (dětské dny, karnevaly, mikulášské besídky, drakiády apod.). Často jsou rovněž pořádány akce spojené s oslavou konkrétních svátků (rozsvěcování Vánočního stromečku, poutě, hody, fašanky, oslavy 1. Máje). Dále respondenti uváděli akce jako například zabijačky, hasičské soutěže, pivní slavnosti, lampionové průvody, sportovní dny nebo akce pořádané kluby seniorů.

Mezi **venkovními prostranstvími**, kde je možné pořádat kulturní akce dominují návsi, prostranství přilehlá ke kostelům nebo místní fotbalová hřiště. **Vnitřní prostory** jsou například školy, církevní prostory/kostely, hasičárny, sokolovny nebo konkrétní soukromé prostory (restaurace apod.).

Přehled hodnocení vybavenosti veřejnými prostranstvími a vnitřními prostory pro kulturní a komunitní aktivity přinášíme podrobně za jednotlivé místní části níže v tabulce, za centrum města pak separátně, v tabulce uvádíme pouze ty místní části, kde se podařilo získat alespoň 2 odpovědi.

Tabulka 28 Hodnocení vybavenosti místních částí Zlína pro pořádání kulturních akcí

Místní část	Dostupnost kultury v centru Zlína z místní části	Vybavenost veřejných prostranství pro konání kulturních akcí v MČ	Vybavenost vnitřních prostor pro konání kulturních akcí v MČ
01. Jižní Svahy I.	1,7	- Většině prostor schází základní vybavení – voda, toalety, přívod elektřiny - Chybí vhodné VP ve vlastnictví města	- Potřeba renovace dětského oddělení v knihovně - Prostory farnosti jsou soukromé, určené pro akce v rámci činnosti farnosti a nejsou vhodné pro jakékoli akce - Dostupnost vázaná na povolení a domluvu s majitelem prostoru - Lokalita funguje jako noclehárna
02. Jižní Svahy II.	1,5	Prostranství nejsou dostatečně vybavena (částečné zlepšení přinese aktuálně probíhající stavba poslední etapy Centrálního parku)	- Chybí sály střední a velké velikosti - Lokalita funguje spíše jako noclehárna, veřejný kulturní život se odehrává pouze v několika málo hospůdkách
03. Mokrá, Zlínské Paseky	2,3	Nejsou vhodná prostranství	- Nejsou vhodné vnitřní prostory pro kulturní akce - Chybí klasická hospoda se sálem s malým podiem, který se dá případně oddělit/ uzavřít
04. Čepkov, Cigánov, Nivy	1,0	Dobrá dostupnost do centra	Nejsou – sál by bylo vhodné rekonstruovat
05. Burešov, Vršava	1,0	- Chybí lavičky - Nedostatečná veřejná prostranství na pořádání akcí	Chybí pobočka knihovny
07. Podvesná, Benešovo nábřeží	1,5	Nejsou vhodná VP	Nejsou vhodné prostory
08. Kvítková, Díly	1,5	Pro akce dobře vybaveno	Plně vybaveno
09. Bartošova čtvrť	2,0	Nejsou, chybí toalety atp.	Nejsou vybaveny
12. Lazy, Lesní čtvrť	1,6	Nejsou vhodná veřejná prostranství	Zastaralé
13. U Majáku a Filmové ateliéry	2,0	V procesu výstavby	Vyhovující
14. Kostelec	1,5	Dostačující	Soukromé objekty, vybavení je dostatečné
15. Kudlov	1,5	Dobře vybavené	Chybí multifunkční dům (čeká se na rekonstrukci)

16. Lhotka – Chlum	3,0	Nedostatečně vybaveno, chybí veškeré zázemí (plánována revitalizace)	- Dostatečně vybaveny - Potřeba zlepšit odhlučnění sálu v multifunkční budově
17. Louky	2,3	Aktuálně v přípravě rekonstrukce návsi	Prostory jsou malé
18. Lužkovice	3,0	Prostranství nejsou dostatečně vybavená	Mělo by se zlepšit (potřeba kulturního centra se zázemím)
19. Malenovice	3,0	Špatná vybavenost (minimum mobiliáře, špatné zázemí – absence WC např. na hradě by byla žádoucí jeho rekonstrukce)	- Bylo by vhodné dokončit rekonstrukci hradu dle zpracovaného projektu v interiérech samotných + kultivace okolí hradu, které je také projektově navrženo. - V lokalitě Malenovice chybí centrální kulturní stánek, který má být do budoucna zbudován z bývalého Kina Květen
20. Mladcová	1,5	Nejsou – vhodné by bylo vybudovat například dětské hřiště, místo pro setkávání	Nedostatečná dostupnost kultury v lokalitě
21. Příluky	2,0	Prostranství nejsou dostatečně vybavena, chybí připojení na elektřinu, ozvučení	Chybí kulturní dům – plocha, podium
22. Salaš	3,0	Ucházející vybavení, ale je prostor pro zlepšení např. více dětských prvků	Potřeba doplnění vybavení
23. Štípa	1,7	- Chybí sociální zařízení - Protidešťové vybavení	- Relativně dostačující - Občanské centrum má limitovanou kapacitu, nájem pro drobnou vzdělávací nebo kulturní činnost je vysoký
24. Velíková	3,0	- Chybí sociální zázemí (lavičky) - Areál Výletišť: největším problémem je absence WC, kvalita kuchyňky, parkování	Potřeba modernizace vybavení (sál budovy školy: komplikovaný proces předání sálu a nemožnost výpůjčky některých částí vybavení)
25. Klečůvka	3,0	Není dostatečně vybaveno. Zlepšit by se mělo zázemí pro pořadatele, místnost pro uložení materiálu, WC pro veřejnost.	Prostory jsou vyhovující
26. Prštné	1,5	- Prostranství nejsou dostatečně vybavena - Chybí prostor jak krytý, tak venkovní pro pořádání akcí - SDH sál nebývá vždy k dispozici	- Není bezbariérový přístup - Sál nebývá vždy k dispozici
27. Podhoří	1,0		Nedostatečně vybaveno
28. Letná	2,4	- Nejsou vhodné venkovní prostory - Centrum města snadno dostupné	- Prostory nejsou primárně určené pro kulturní akce - Akce lze dělat primárně venkovní (chybí zázemí, menší sál/prostor, který by se dal pronajímat více aktéry na menší akce (promítání, přednášky, komunitní setkávání) - Chybí zejména prostor pro komunitní setkávání
29. Jaroslavice	2,3	- Úprava terénu na návsi (srovnání) - Chybí WC, přívod vody	- Potřeba odhlučnění sálu na Anenské 119 - Potřeba doplnění vybavení

- Malá kapacita

Zdroj: dotazníkové šetření s aktéry KKO ve Zlíně, ONplan 2022

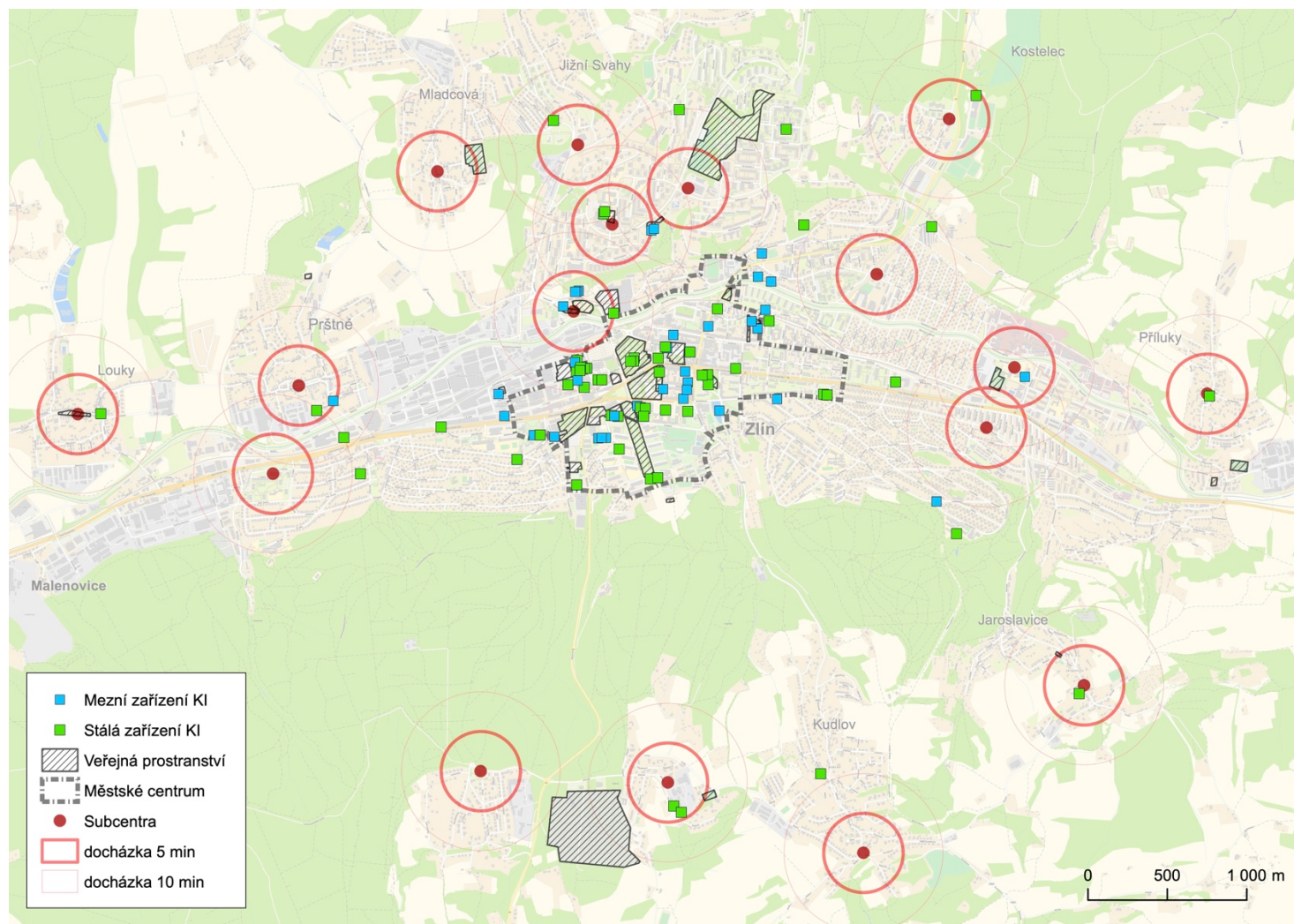
V 5 místních částech z 25 hodnocených je konstatováno vybavení vnitřními prostory pro kulturní a komunitní aktivity jako dostačující, 12 by potřebovalo zázemí zlepšit v 8 zázemí chybí. Pouze 6 z 25 uvedených místních částí hodnotí vybavenost veřejných prostranství jako dostačující. 12 z 23 hodnocení MČ, kde byly konstatovány nedostatky hodnotí centrum města jako dobře dostupné (známkou lepší než 3). V 6 místních částech z 25 uvedených je konstatována plně nebo téměř plně vyhovující vybavenost. Ostatní hodnocení místních částí konstatuje nevybavenost nebo potřebu rekonstrukce, převažuje potřeba zlepšení nad konstatováním celkové nevybavenosti (23:5). Níže zmíněné deficity vybavenosti centra pak zrcadlí infrastrukturní deficity města jako takového.

Tabulka 29 Kulturní profil centra Zlína z pohledu vybavenosti veřejných prostranství pro kulturní dění i vybavenosti vnitřními prostory.

Místní část	Vybavenost veřejných prostranství pro konání kulturních akcí	Vybavenost vnitřních prostor pro konání kulturních akcí
Zlín centrum	• Chybí aktivní podpora města při technickém zabezpečení venkovních akcí, možnost vypůjčit si mobiliář • Chybí el. přípojky, toalety v parku, městský mobiliář je zastaralý • Chybí venkovní prostory, kde by bylo možné pořádat menší, komunitní venkovní akce • Chybí místo, kde se lidé budou cítit dobře, bezpečně a které bude poskytovat organizátorům dostatečné zázemí • Centrum by mělo mít skutečně soudobé kulturní centrum se sálem, galerií, kavárnou, občerstvením, restaurací, obchůdky s českým designem a uměním, Infopointem v místě, které bude dostupné a snadno vizuálně identifikovatelné pro kohokoliv • Pódium na náměstí je nevyhovující (i z hlediska bezpečnosti) • Altán v parku Komenského se nedá využívat na hudební produkci • Povolovací procesy pro pořádání akcí a závody jsou příliš komplikované • Na náměstí Míru chybí dostatečně velké a vybavené šatny pro účinkující a WC (pro účinkující i pro veřejnost)	• Chybí komplexní kulturní prostředí typu Domu kultury pro spolky a zájmové činnosti (ten současný jím není) • Chybí prostory pro rozvoj a koncerty lokálních kapel • Chybí zázemí pro zkušebny, není tu podporována umělecká činnost a vlastní tvorba • Chybí kvalitní a prostorný hudební klub • Absence středně velkého kulturního sálu pro pořádání akcí menších a středních kulturních a komunitních akcí s počtem návštěvníků do 250 osob. Není kde uspořádat ples, zábavu. KUC je finančně pro tyto akce pro běžné občany bez dotací a sponzorů nedostupný • MDZ – menší hrací prostory technologicky zastaralé, rozsáhlé prostory foyer obtížně využitelné pro jakoukoli produkci • Potřebná revitalizace budovy Zámku – sociálního zázemí • Schází finančně dostupné prostory pro taneční sdružení • V městských institucích by mělo být při pronájmu zohledněno, zda je akce výtěžná nebo benefičního rázu • Malá Scéna je skvěle vybavená, ale cena pronájmu je vysoká • Nedostatečné kapacity vnitřních prostor pro pořádání výstav • Chybí kvalitní kino promítající i umělecké filmy, které jsou v ČR v distribuci • Hotel Moskva – je nevyhovující (ozvučení není vhodné pro kulturní akce), chybí pódium, ale je jediným místem ve Zlíně, kde se dá uspořádat besídka u cimbálu (kde se vystupuje a pak hraje muzika a diváci sedí a tančí)

Zdroj dat: Dotazníkové šetření mezi aktéry kulturního dění ve Zlíně, ONplan 2022

Obrázek 11 Identifikovaná subcentra lokalit a rozmístění kulturních zařízení a veřejných prostranství, na kterých se konají kulturně komunitní aktivity ve vztahu k docházkové vzdálenosti od subcenter – Zlín celek

Zdroj: MMZ 2022

Pilotně bylo identifikováno celkem 17 přirozených center lokalit. Ze schématu je patrné, že kulturní infrastruktura pro kulturní a kulturně komunitní aktivity není vždy součástí přirozeného centra lokality, což může, ale nemusí být problém, téma je třeba dále rozvinout a diskutovat. Ze schéma vidíme, že v pěti případech je infrastruktura přímo v lokálním subcentru, v dalších pěti je do pětiminutové vzdálenosti pěšky. Do deseti minut pak ve třech případech a ve čtyřech je pak vzdálená více než 10 minut.

Podpora rozvoje infrastruktury v místních částech

Rozvoj vnitřní infrastruktury je řešen dle identifikovaných potřeb. Vybavenost jednotlivých lokalit (včetně kulturně komunitní) je součástí plánu investic města. V souvislosti s vybaveností lokalit pro komunitní dění v oblasti sportu i kultury již hrají (popř. mohou hrát) roli základní školy, které představují klíčovou městskou infrastrukturu v majetku veřejné správy. Provoz školských zařízení spadá do kompetence Odboru školství a sportu. Existuje koncepční dokument Koncepce rozvoje školství SMZ 2021-2027, který se tímto tématem zabývá jen velmi obecně. Je zde potenciál bližší spolupráci Kanceláře architekta města a Odboru školství a sportu na architektonicky kvalitních revitalizacích, které přinesou přidanou hodnotu. Podobně může být také KAM zapojen do rozvoje architektonicky kvalitních revitalizací místních poboček knihovny.

Rozvoj veřejných prostranství v lokalitách, včetně jejich vybavenosti pro kulturní dění bude systematicky uchopen v Manuálu tvorby veřejného prostranství města Zlína. Požadavky na rozvoj je třeba definovat do zadání projektů.

Začlenění rozvoje kulturní a komunitní infrastruktury do uvažování o architektonicky – urbanistickém rozvoji území

Zařazení popisu dostupnosti kultury do územně analytických a územně plánovacích podkladů

Dostupné podklady pro analýzu území se drží standartních pravidel pro zpracování územně analytických podkladů, kultura dosud nebyla významně zahrnuta nad rámec zařazení hodnot s památkovou ochranou. Město v současnosti nezpracovává podrobnější podklady, které by zahrnuly úvahu o dostupnosti vybavenosti v lokalitách nad rámec obecné úvahy o občanské a veřejné vybavenosti území. Zpracované podklady v analytické části strategie kultury, které vznikly ve spolupráci s experty na analýzu a rozvoj území mohou být využity jako podklad pro zpracovávanou *Vizi prostorového rozvoje města Zlína* zpracovávanou Kanceláří architekta města, která se vztahuje k rozvoji lokalit jako základu podrobnějšího měřítka uvažování o rozvoji města.

Zařazování agendy rozvoje kult. infrastruktury ve spolupráci se soukromým sektorem.

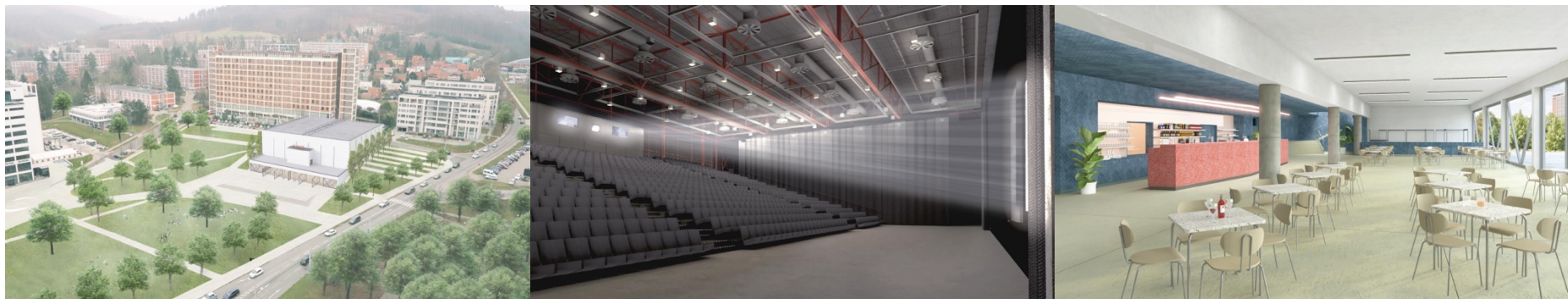
Jedním z nástrojů, který podporuje participaci soukromých investorů na rozvoji města, který v současnosti různá města zavádějí, jsou metodiky a závazná pravidla, schválená zastupitelstvem, která na základě m² plochy, která bude zastavěna a dalších podmínek, definují výši příspěvku investora do veřejné vybavenosti v území. Příspěvky jsou věnovány do rozvoje veřejného prostoru, zeleně, dětských hřišť, škol, ale i komunitních a kulturních center nebo umění ve veřejném prostoru. Ve Zlíně zatím obdobné metodiky nejsou využívány, pokud probíhají jednání na neformální úrovni, předmětem jednání je zejména zeleň a dětská hřiště.

Připravované projekty rozvoje kulturní, kulturně komunitní a související infrastruktury a kulturními zařízeními města, které ovládá veřejná správa

Pro analýzu byly ve spolupráci s experty na rozvoj města vybrány ty projekty z investičního výhledu, které podporují rozvoj kulturní infrastruktury v širším slova smyslu, jak byla definována v mapování. Jedná se o stálá nebo mezní kulturní zařízení, veřejná prostranství i sportoviště, která mohou být v lokalitách využita pro kulturně komunitní aktivity. Dále byly zařazeny investiční projekty, které zahrnují i plány na pořízení uměleckého díla do veřejného prostoru a další infrastruktura veřejného prostoru. Zmiňujeme také plánovaný rozvoj vybraných územních celků. Obecně u všech vybraných projektů by měla být kladena otázka, jak projekt může naplnit potřeby kulturního a komunitního využití a zázemí. Zařadili jsme i přehled investic příspěvkových organizací, aby bylo zřejmé, kam směřují svoje rozvojové vize.

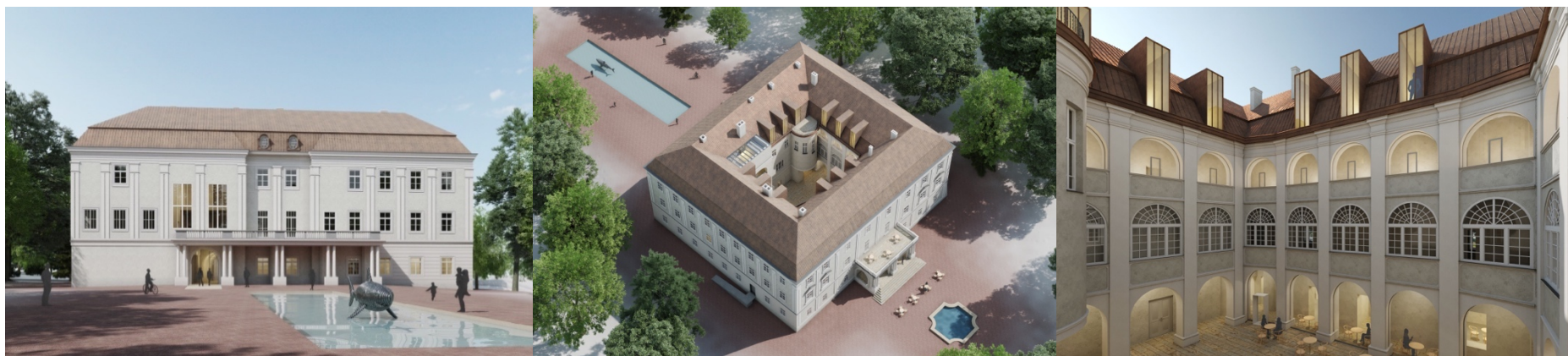
Město má připraveny dvě hlavní významné investice do kulturních zařízení. Jedná se o revitalizaci **Zlínského zámku** na kulturně společenský hub, který by měl integrovat prostory pro setkávání i práci jednotlivců, firem i neziskových organizací, kavárnu, restauraci, klub. Naváže na někdejší tradici spolkového domu. Revitalizace památkově chráněného objektu **Velkého kina** včetně navazujících veřejných prostranství by měla Zlínu vrátit významný prvek celého konceptu Baťovského města a tradice konání Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež v tomto objektu, která je s ním spojena od roku 1961. Revitalizované kino nabídne prostory menší sálu pro řádově 200 lidí a větší sál pro 900 diváků „*Oba víceúčelové sály mají rovnou podlahu, jsou dělitelné, mají dobré akustické podmínky, různé způsoby využití a lze je používat paralelně*“. Další plánované provozy umožní celodenní provoz „... každodenní malé akce příležitostně střídají akce velké. Život ve Velkém kině zabezpečuje velkorysá kavárna v jeho foyer, která se během letních měsíců otevírá na terasu před kinem. Velké kino poskytuje i několik studií pro nahrávání, animaci, fotografii a kanceláře pro zaměstnance či k pronájmu. Prostor před kinem soustředí pohyb a život na náměstí. Na hraně se sedí, z hrany se vyhlíží na třídu Tomáše Bati, na terase je kavárenské sezení, na terase se dá hrát, z terasy je výhled. Takových míst je ve Zlíně málo.“ Cit. anotace autorského týmu vítězného návrhu www.archiweb.cz.

Revitalizace kina, mezinárodní architektonická soutěž formou soutěžního dialogu, 2020, vítěz: re:architekti, zpracovávána studie

Zdroj: MMZ

Revitalizace zámku, architektonická soutěž, 2021, vítěz: Ing. arch. Pavel Mudřík, zpracovávána studie

Zdroj: MMZ

Tabulka 30 Plánované projekty – tematická oblast BUDOVA (rekonstrukce, stavba)

Název projektu	Předpokládané náklady celkem (v tis. Kč)	Plánovaný termín realizace	Stav připravenosti
Polyfunkční dům Lužkovice – výkup objektu	7 100	2021	záměr
Vybudování expozice jaguárů – Jaguar Trek	8 000	2021	v realizaci
Výstavba víceúčelového areálu Lhotka = SPORTOVNÍ A KULTURNÍ AREÁL POD LESEM	24 800	2021	záměr
Projekt Karibuni - 1. etapa – Chovné zařízení pro slony	30 000	2021	v realizaci
Celková rekonstrukce objektu č. p. 1014 - kina ve Zlíně – Malenovicích	70 000	2021	v přípravě
Městská sportovní hala /MSH/ - havarijný stav střechy	X	2021	v přípravě
Rekonstrukce dětského oddělení Oblastní knihovny na ul. Okružní, Jižní Svahy	2 000	2022	v přípravě
Rekonstrukce prostor a kompletní vybavení pro umístění MITS	2 000	2022	námět
Opravy budovy Zlínského zámku	2 500	2022	připraven
Baťovský domek Zálesná II 1131 - expozice baťovského bydlení	5 000	2022	v přípravě
Kavárna ve Zlínském klubu 204 a WC pro veřejnost	6 000	2022	v realizaci
Přístavba budovy 50 m bazénu – vybudování celoročních zážitkových atrakcí	80 000	2022	záměr
Fotbalový stadion Letná – rekonstrukce objektu, stadionu	100 000	2022	záměr
Rekonstrukce objektu Zámek Zlín	200 000	2022	záměr
Rekonstrukce objektu čp. 10, dostavba radnice, nám. Míru 10, Zlín	250 000	2022	v přípravě
Rekonstrukce budovy zimního stadionu L. Čajky (realizace v kompetenci ORIA)	X	2022	v přípravě
Rekonstrukce divadelního sálu v ZŠ Dřevnická	2 000	2022	v realizaci
Rekonstrukce Velkého kina	300 000	2023	v přípravě
Zateplení a rekonstrukce hasičské zbrojnice v místní části Zlín-Kostelec	X	2023	záměr
Projekt na přestavbu restaurace, přístavba foyeru a rekonstrukce přilehlé tělocvičny	100 000	2024	záměr
Projekt KARIBUNI - 2. etapa – Fáze A (Ubikace a výběh kopytníků)	150 000	2024	záměr
Výstavba nové hasičské zbrojnice v místní části Zlín-Velíková	X	2024	v přípravě
Adaptace zlínského zámku – III. NP	1 000	2025	v přípravě
Projekt KARIBUNI - 3. etapa	180 500	2025	záměr
Revitalizace objektu bývalého Okresního soudu v centru Zlína	50 000	x	námět

Zdroj: MMZ 2022, vlastní zpracování

V období do roku 2025 má město Zlín investiční výhled pro projekty, které se týkají „stálých“ kulturních zařízení v objemu řádově 380 mil. Kč v přípravě a 200 mil. v kategorii záměr. Celkový objem financí projektů v přípravě je v hodnotě téměř 700 mil. Kč. Všechny projekty vyjma Zámku Zlín jsou v přípravě. Způsob rekonstrukce Velkého kina má potenciál jít naproti zjištěným deficitům v oblasti nabídky „artového kina“. Ve výhledu nenajdeme projekty, které by vycházely vstříc diskutovaným deficitům v podobě chybějící atraktivní klubové platformy pro mladou generaci. Je otázkou, zda může v této oblasti sehrát roli plánovaný malý sál kina. Všechny projekty plánovaného rozvoje sportovní infrastruktury a hasičských zbrojnic je třeba dobře zvažovat v kontextu rozvoje kulturně komunitní infrastruktury v lokalitách.

Revitalizace Náměstí Míru, architektonicko-urbanistická soutěž, 2018, vítěz: PP architects, zpracovávána studie

Zdroj: MMZ

Divadelní park – architektonicky krajinářská soutěž, 2019, vítěz: Ing. Pavel Krampola, Ing. arch. Radek Talaš, práce nepokračují

Zdroj: MMZ

Tabulka 31 Plánované projekty – tematická oblast VEŘEJNÝ PROSTOR

Název projektu	Předpokládané náklady celkem (v tis. Kč)	Plánovaný termín realizace	Stav připravenosti
Rekonstrukce zámeckého parku a opravy budovy zámku Zlín – Klečůvka	3 000	2021	v přípravě
Nová trasa pro vláček	8 000	2021	v realizaci
Rekonstrukce hřiště u Sokolovny	X	2021	v přípravě
Úprava bezprostředního okolí PTB	3 000	2022	v přípravě
Obnova Divadelního parku	25 000	2022	v přípravě
Nekulturní okolí kulturního stánku – úprava prostoru u zastávky MHD Malá scéna	X	2022	v přípravě
Revitalizace okolí hradu Malenovice	X	2022	v přípravě
Obnova Gahurova prospektu	X	2022	v přípravě – studie
Stezka od PTB k Lesnímu hřbitovu	X	2023	záměr
Modernizace sportovišť na Bartošově čtvrti (skateboard, veřejné a dětské hřiště)	X	2023	záměr
Projekt KARIBUNI - 2. etapa	472 000	2024	záměr
Komplexní rekonstrukce Sadu Svobody	50 000	2025	námět

Zdroj: MMZ 2022, vlastní zpracování

Tabulka 32 Plánované projekty – tematická oblast UMĚLECKÉ DÍLO

Název projektu	Předpokládané náklady celkem (v tis. Kč)	Plánovaný termín realizace	Stav připravenosti
Umístění soch do veřejného prostoru města Zlína	400	2021	průběžně
3D objekty ve městě	1 000	2021	připraven
Umělecká intervence v interiéru objektu Památník Tomáše Bati	2 000	2022	záměr
Expozice o historii města Zlína (na zámku Zlín)	X	2022	v přípravě

Zdroj: MMZ 2022, vlastní zpracování

Co se týče veřejných prostranství pro kulturní dění podstatná bude revitalizace **Náměstí Míru**, kde se zlepší podmínky pro pořádání akcí. Výrazným projektem bezprostředně souvisejícím s potenciálem rozvoje činnosti a role kulturní instituce je obnova **Divadelního parku**, který přiléhá k prostoru Městského divadla Zlín. Smyslem projektu je vytvořit kvalitní parkový veřejný prostor s významným podílem stromů, místo setkávání s důrazem na možnosti kulturního využití s fixním pódium a hledištěm, vytvoření prostoru pro pořádání kulturních akcí pod širým nebem, organizace dopravy, která počítá s vymístěním parkujících automobilů. Přípravy projektu v současnosti nepokračují.

Podstatné je také zmínit projekty rozvoje nových městských čtvrtí **Březnická, Zlín** (nová městská čtvrť, projektová urbanistická soutěž, 2021, vítěz: Ing. arch. Luděk Šimoník, doc. Ing. arch. Karel Havliš, zpracovává se studie), **Lokalita Boněcký rybník** (urbanistická soutěž, 2021, vítěz: Ing. arch. Pavel Chládek, zpracovává se studie). V rámci projektů by měly být učiněny úvahy o komunitním zázemí rozvoje území.

Tabulka 33 Plánované investiční akce u organizací ovládaných Zlínem nebo Zlínským krajem

Název instituce	Název investice	Předpokládané celkem (v tis. Kč)	náklady	Rok realizace
Městské divadlo Zlín	Rekonstrukce hlavního sálu – výměna sedadel a potahovin		10 900	2022
	Rekonstrukce prosklených bočních stěn budovy MDZ		1 450	2023
	Výměna kamenného obložení budovy MDZ		3 650	2024
	Rekonstrukce fasády provaziště a zkušeben		3 870	2025
	Rekonstrukce technologie ovládání jeviště		1 800	2026
	Rekonstrukce kašny na nádvoří		1 800	2027
Alternativa – Kulturní institut Zlín	Obnova výstavních panelů		80	2022–2023
	Výměna dataprojektoru		50	2023–2024
Živý Zlín	Výhledově dokoupení vybavení k pořádní akci		-	-
Památník Tomáše Bati	Pořízení vitríny pro umístění hodinek Tomáše Bati v památníku Tomáše Bati.		500	2023
Kulturní centrum Zlín	Technické dovybavení Kulturního centra Zlín		10 000	2023
	Obnova výstavních panelů		80 000	2022–2023
	Koncertní varhany		30 000	2023
	Klavír pro Kulturní centrum Zlín		1 000	2025
Filharmonie Bohuslava Martinů	Nákup nových hudebních nástrojů		1 200	Roční investice
Krajská galerie výtvarného umění Zlín	Nová stálá expozice		20 000	2023
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	(v případě změn nastavení programu IROP 2 a umožnění podání žádosti) Moderní technologie pro rozvoj služeb Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně – Knihovna 4.0.		10 000	
	Zefektivnění prezentace a ochrany sbírky Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně, p.o. – expozice tragédie na Ploštině		140 000	2017-2023
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně	Oprava střechy a schodišť konzervátorského pracoviště Otrokovice		5 954	2022
	Hrad Malenovice – revitalizace památky a inovativní využití kulturního dědictví		35 000	V přípravě
	Dlouhodobý záměr dostavby depozitáře v Otrokovicích		Odhad 20 000	-

Zdroj: MMZ; šetření mezi zlínskými kulturními organizacemi a zařízeními ovládanými veřejnou správou, ONplan 2022

Nejvýznamnější plánované investice do modernizaci vybavení institucí představuje na straně města investice do Kulturního centra Zlín. V součtu 120 mil. Na straně kraje se jedná o podstatnou investici do modernizace expozic muzea.

Hodnoty a problémy kulturní infrastruktury ve Zlíně

Tabulka 34 Hodnoty a problémy kulturně komunitní infrastruktury ve Zlíně

Hodnoty	Problémy
Kulturní zařízení stálá a mezní - Město je plně vybaveno veřejnou kulturní infrastrukturou ve všech žánrech - Krajské instituce jako knihovna, muzeum a galerie disponují moderním zázemím v bývalém továrním komplexu, které byly rekonstruovány na míru jejich potřebám - Knihovna vytváří komunitní zázemí v místních částech - Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně disponuje vlastní výstavní síní pro prezentaci prací studentů - Areál bývalých filmových ateliérů vytváří zázemí pro kreativní podnikání v oblasti filmu a dalších přidružených odvětví i prostory pro vzdělávací a zábavní funkce - Ve městě fungují silné a značkovité klastry institucionální kulturní infrastruktury 14/15 Baťův institut, který iniciuje „tovární čtvrt“ a Kulturní centrum navazující na univerzitní kampus Veřejná prostranství pro kulturní dění - Centrum města – náměstí Míru i sad Komenského a Sady Svobody jsou zónou, která je koncentrovaně využívána pro akce ve veřejném prostoru, sad Komenského je zdařile rekonstruován včetně infrastruktury parteru - Veřejný prostor je využíván pro živé dění také téměř ve všech místních částech - Město připravuje Manuál tvorby veřejného prostranství města Zlína, který napomůže uchopit rozvoj umění ve veřejném prostoru i podmínky pro konání akcí. 14/15 institut aktivně koordinuje a programuje veřejný prostor v sousedství knihovny, muzea a galerie Umění ve veřejném prostoru	Kulturní zařízení stálá a mezní - V centru města není dostupný prostornější hudební klub, který by byl atraktivní pro mladou generaci, souvisí s nereflektovanými možnostmi rozvoje tzv. <i>noční ekonomiky</i> - Výstavní prostory typu Kunsthalle nenaplňují poptávku po výstavních možnostech - Ve městě chybí dostatečné prostorové kapacity menšího kulturního prostoru pro akce, Malá scéna je přetížená poptávkou a nájem je pro aktéry drahý, nevyhovuje ani Kulturní dům - V centru města chybí dostatečné prostory pro kreativní podnikání (typu kreativní centrum) po kterých je poptávka a pro jejichž provoz jsou připraveny institucionální hráči, kteří jsou schopni je spravovat - Bývalý klášter „zábavní infrastruktury“ kino, kulturní dům, bývalý klub Golem degraduje - Divadlo nemá možnost interagovat se svým okolím Veřejná prostranství pro kulturní dění - Podpora drobných aktivit ve veřejném prostoru zdola zaostává za současnými trendy, které akcelerují občanskou iniciativu i iniciativu drobných pořadatelů zdola (způsob financování, koordinace, dostupnost mobiliáře) - Nejvíce využívaná veřejná prostranství v centru města mají slabou vazbu na stálá nebo mezní kulturní zařízení a nepotencují se Umění ve veřejném prostoru - Město nemá dlouhodobou vizi rozvoje umění ve veřejném prostoru, pořizování děl neprobíhá v dostatečné diskusi s odbornou veřejností Kulturní profil místních částí

- Po roce 1989 byla městská i krajská veřejná správa a další aktéři aktivní v rozvoji umění ve veřejném prostoru, veřejnost ve městě tak mohla být v kontaktu se současnými trendy rozvoje umění ve veřejném prostoru
- Ve městě existují místně unikátní iniciativy jako např. trienále Prostor Zlín, které pro roce 1989 v demokratickém uspořádání společnosti představuje veřejnosti umění ve veřejném prostoru
- Díla spravuje OKaPP, který disponuje experty na správu uměleckých děl trvalé fyzické povahy bez památkové ochrany, ani jedno ani druhé nebývá vždy zvykem

Kulturní profil místních částí

- Většina místních částí disponuje nějakým typem infrastruktury pro kulturní a komunitní aktivity ať ve vnitřních nebo ve veřejných prostorech
- Centrum Zlína je dobře dostupné z mnoha místních částí

Rozvoj

- Město připravuje revitalizaci Velkého kina, které bude obohaceno menším sálem a Zámku na kulturně společenský HUB

- V 50 % případů je konstatováno, že kulturně komunitní zázemí ať vnitřní nebo vnější potřebuje nějaké zlepšení, asi ve 20% vybavení chybí
- Data ukazují že pouze ve 30 % případů je kulturní infrastruktura součástí centra lokality, je třeba dále prověřit jaké dopady tento stav v lokalitách má

Rozvoj

- Připravované investiční projekty neodpovídají zjištěným potřebám v podobě absence klubové platformy pro mladé lidi nebo „obyčejného většího sálu“ za nízké ceny
- Plánované investice se soustřeďují zejména do velkých kulturních provozů, nepodporují rozvoj kulturního podhoubí
- Rozvoj infrastruktury pro kulturní a kulturně komunitní aktivity není standardní součástí diskuse o rozvoji území ani diskuse s developery o podílu na rozvoji veřejné vybavenosti území
- Rozvoj škol jako lokálních center je jenom slabou součástí koncepce jejich rozvoje, kancelář architekta města není v dostatečném kontaktu s procesy revitalizace škol, nemá možnost ovlivnit směřování funkčnosti budov

Zdroj: vlastní zpracování

3.3 Akce a aktivity

Kapitola představuje nejvýznamnější akce (celkem 65) opakovaného kulturního kalendáře ve Zlíně. První dvě tabulky uvádí, v jakých měsících se opakované akce nejčastěji konají, jejich organizátory a rok vzniku. Barevně je odlišen typ akce. Akce jsou rozděleny dvou tabulek na základě měsíce, ve kterém začínají. Tabulky zároveň ukazují dynamiku konání těchto akcí v průběhu roku. Do výběru byly zařazeny akce kulturní i kulturně komunitní, které byly Odborem kultury a pracovní skupinou vyhodnoceny jako podstatné pro místní nebo celoměstskou identitu a značku města.

Nejvíce akcí se koná v jarních měsících, konkrétně v dubnu (13) a květnu (15), nejméně přes zimu. Celkem 21 akcí se koná v delším období, někdy i v několika měsících. Nejvíce se ve Zlíně koná *kulturních festivalů* (20), které se konají nejvíce v dubnu a květnu. Opakovaných *kulturně vzdělávacích akcí* se koná celkem 15 a *kulturně komunitních akcí* 13. Obě tyto kategorie jsou v roce rozprostřeny vesměs rovnoměrně. Kategorie *jiné* obsahuje 17 akcí. Jde o akce kulturního rázu (např. Trienále pořádané Krajskou galerií výtvarného umění ve Zlíně), akce cestovního ruchu s kulturním přesahem (například Hradovánky – zahájení sezóny hradu Malenovice) i akce tradiční (např. Hlavní pouť ve Štípkě).

Legenda

kulturně-komunitní akce

kulturně-vzdělávací akce

festival

jiné

Tabulka 35 Opakované kulturní akce – leden až červen

Název akce	Odbor, aktér, který akci organizuje	Rok vzniku	leden		únor		březen		duben		květen		červen		červenec		srpen		září		říjen		listopad		prosinec	
			1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2
Lešetínský fašank	Spolek LešetínZlín	1999																								
Potkej Zlín!	spolek aArchitektura	2018																								
Březen měsíc čtenářů	KKFB	2009																								
Fashion event Dotek	UTB	2012																								
Skrz prsty	UTB	2014																								
Jeden svět	Asociace DICE	2016																								
Noc s Andersenem	KKFB	2000																								
Lobby	UTB	2019																								
Němá tvář	UTB	2007																								
Culturea	UTB	2013																								

Putování za tajemným zlínským hradem	Inspirace Zlín, z. s.	2016
Festival Neznámá země	Piranha Film s.r.o.	1997
Velikonoce v parku	Inspirace Zlín, z. s.	2014
Busfest	UTB	2009
Slet čarodějnic a apríles	AVION BIG BAND z. s.	2014
Literární jaro Zlín	KKFB	2009
Dny umění nevidomých na Moravě	Sjednocená organizace nevidomých na Moravě, z. s.	1995
Zlín uprostřed světa	14 15 Baťův institut, p.o.	2019
Oslava 1. máje	Nadace Tomáše Bati	2000
Prvomájový průvod	AVION BIG BAND z. s.	2011
ZUŠKA? ZUŠKA! ("Malí velcí filharmonici")	Spolek ZUŠKA? ZUŠKA!	2015
Zlín Design Week + Best in Design	UTB	2015
Talentinum – mezinárodní hudební festival mladých koncertních umělců	FBM	1972
Majáles UTB	Studentská unie UTB, z. s.	2003
Galerijní a muzejní noc	14 15 Baťův institut, p.o.	2014
Noc kostelů	Římskokatolická farnost Štípa	2011
Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež	FILMFEST, s.r.o.	1960
Noc kostelů	Římskokatolická farnost svatého Filipa a Jakuba Zlín	?
Mezinárodní filmový festival Praha – FEBIOFEST	FEBIOFEST, s.r.o.	2009
MASKA	KGVU	2014
(H)RADOVÁNKY – zahájení sezony na hradě Malenovice	MJVM	2019
Zóna Zlín	spolek aArchitektura + SMZ	2021
Gallery Tour	Společnost KT, z. s.	2017
Básníci v prostoru Zlín	KGVU	2010
Slavnosti pivovaru Malenovice	Pivovar Malenovice s.r.o.	2016
Evropský svátek hudby	Petr Vítek	1999
Filharmonie pod širým nebem	14 15 Baťův institut, p.o.	2014

Zdroj dat: MMZ, vlastní zpracování

Tabulka 36 Opakované kulturní akce – červenec až prosinec

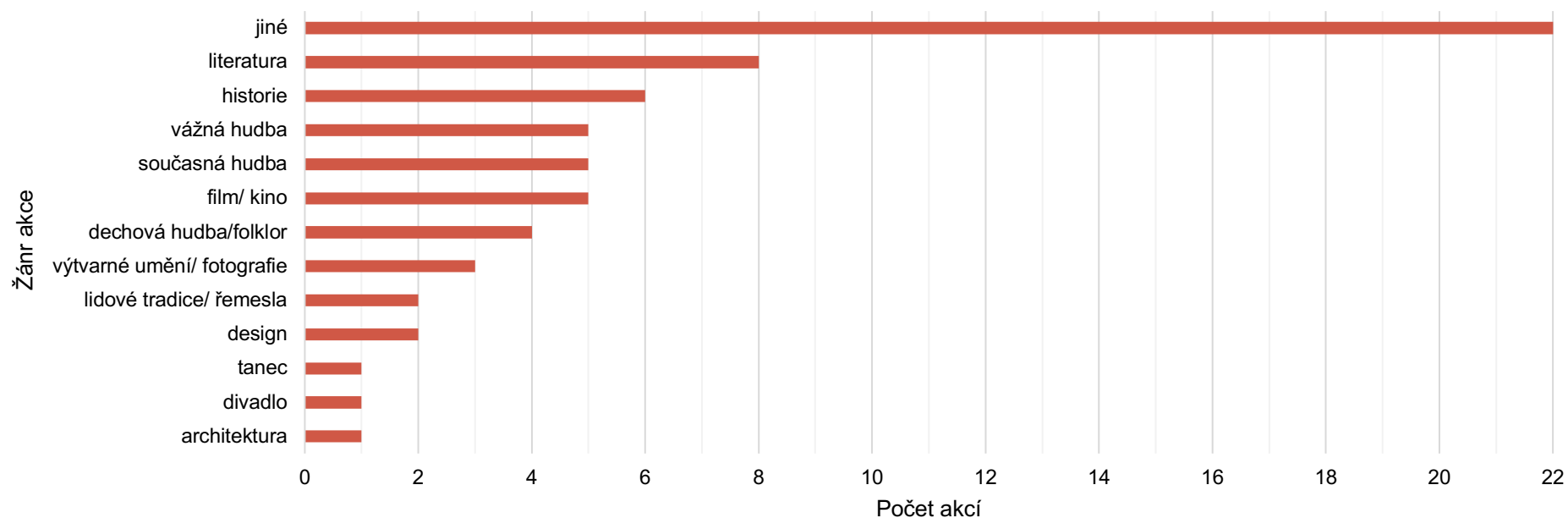
Název akce	Odbor, aktér, který akci organizuje	Rok vzniku	leden		únor		březen		duben		květen		červen		červenec		srpen		září		říjen		listopad		prosinec	
			1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2
Zlínské filmové léto	SMZ	2018																								
Prázdniny s knihovnou	KKFB	2013																								
ROZTANČENÝ PARKet	Radek Kubiš (Salsa Zlín)	2016																								
Anenská pouť v Jaroslavicích	Jaroslavická beseda, z. s. + SMZ – místní část Jaroslavice	1910																								
Pivní slavnosti Lužkovice	FK Lužkovice – Želechovice	2008																								
Akademie Václava Hudečka	Spolek Václava Hudečka pro pořádání houslových kurzů	1996																								
Zlínské besedování	Malenovické podhradí, z. s.																									
Mezinárodní festival dechových orchestrů FEDO	Hudební sdružení Zlín, z. s.	1980																								
Open air léto s FBM	14 15 Baťův institut, p.o.	2021																								
festival Setkání/Stretnutie	MDZ	1991																								
LEŠETÍN FEST	Spolek LešetínZlín	2015																								
Hlavní pouť ve Štípe	Římskokatolická farnost Štípa	Od 14 stol.																								
Trienále Prostor Zlín	KGUV	1991																								
Trienále Zlínský salon mladých	KGUV	1997																								
Trienále NZS	KGUV	1996																								
Česko-slovenský dětský folklorní festival MÁJÍČEK	Orel jednota Zlín	2010																								
Týden Baťa	Nadace Tomáše Bati	2017																								
Koncert Svobody – Zlín	Petr Vitek	1999																								
Noc literatury	KKFB	2006																								
Setkání kytaristů	Robert Černý	1981																								
Harmonia Moraviae	FBM	1999																								
Lampionový průvod	Živý Zlín – kulturní a kreativní centrum	2017																								
Den Zlínského kraje	Zlínský kraj	2010																								
Den Architektury	spolek aArchitektura	2011																								
Týden knihoven	KKFB	1997																								
Mezinárodní festival outdoorových filmů	OUTDOORS FILMS s.r.o.	2003																								
Den pro dětskou knihu (ÚK)	KKFB	2007																								
Paraparáda	UTB	2003																								

Zdroj dat: MMZ, vlastní zpracování

Žánrové složení akcí opakovaného kalendáře

Žánrové rozložení akcí opakovaného kulturního kalendáře je poměrně pestré, v jednotlivých žánrech dominují akce literární (8), akce historické (6) a akce vážné hudby, současné hudby a film/kino (5). Málo zastoupeno je naopak divadlo, architektura a tanec, v těchto žánrech se v opakovaném kalendáři koná pouze jedna akce. Výrazně zastoupena je kategorie „jiné“, kam spadají akce, které nelze jednoduše zařadit pod jeden žánr. Často jde o kulturně-komunitní akce, které bývají multižánrové (7), patří sem gastronomické akce s kulturním doprovodem (3), dále se sem zařadily akce, které snoubí dva a více žánrů, například Galerijní a muzejní noc, která propojuje žánr výtvarné umění a historie. Tyto akce jsou konkrétně uvedeny v příloze 5.2. *Kulturní profil (akce a aktivity)*.

Graf 3 Žánrové rozdělení akcí opakovaného kalendáře

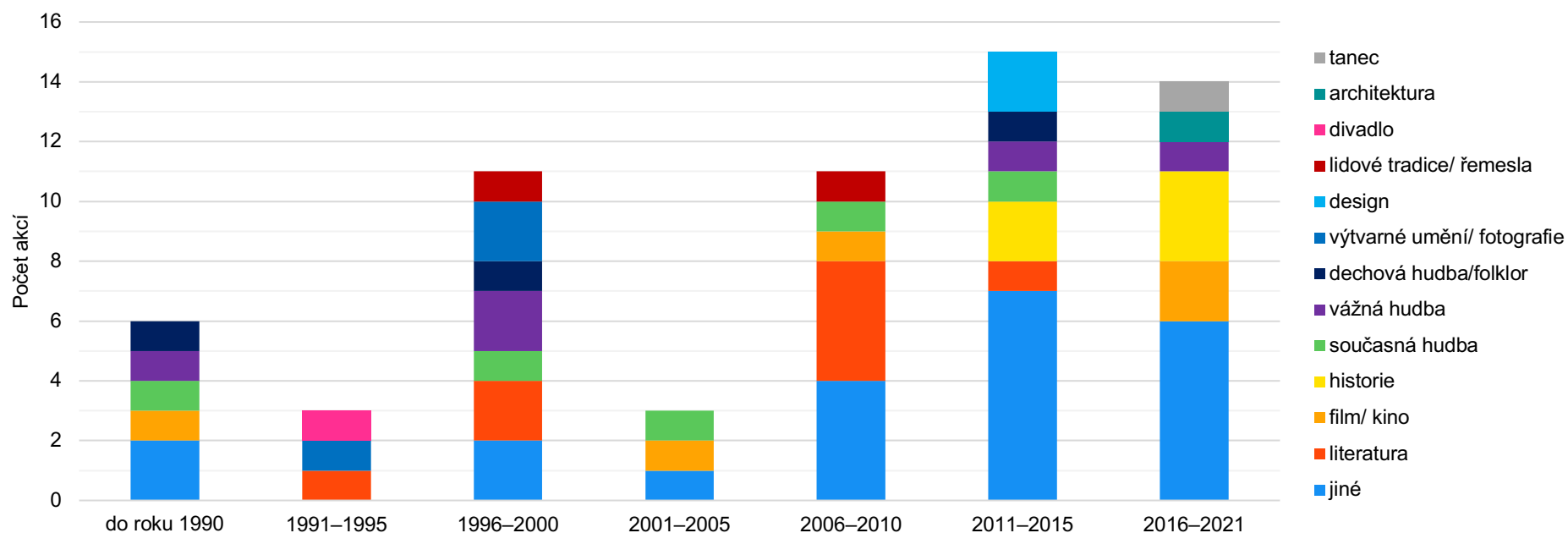

Zdroj dat: MMZ, vlastní zpracování

Nejstarší akce opakovaného kulturního kalendáře jsou Hlavní pouť ve Štíplě, která navazuje na tradici již ze 14. století a Anenská pouť v Jaroslavicích s počátkem v roce 1910 (obě jsou zařazeny pod kategorií „jiné“). Nejstarší ryze kulturní akcí je Zlín Film Festival, který vznikl v roce 1960. Nejnovějšími akcemi v kalendáři opakovaných akcí jsou historická akce Zóna Zlín a akce vážné hudby Open air léto s FBM, které vznikly v roce 2021 a mají předpoklad pokračování do budoucna.

Nejvíce akcí (celkem 15) vzniklo mezi lety 2011–2015, výrazně jsou zastoupeny akce v kategorii „jiné“. Většina žánrů je mezi kategoriemi let vzniku rozdělena vesměs rovnoměrně. Mezi lety 1996–2000 vznikly dvě ze tří akcí zaměřených na výtvarné umění a fotografii, literární akce nejvíce vznikaly mezi lety 2006–2010, mezi lety 2016–2021 vzniklo nejvíce akcí zaměřených na historii.

Graf 4 Žánrové rozložení akcí opakovaného kulturního kalendáře podle let jejich vzniku

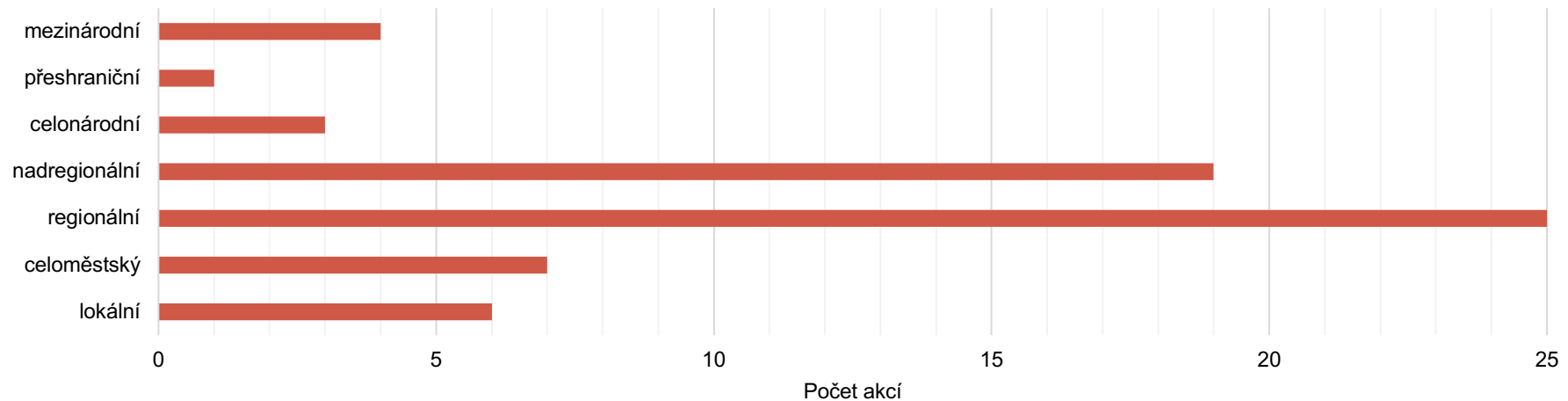
Zdroj dat: MMZ, vlastní zpracování

Význam kulturních akcí pro cestovní ruch

U akcí sledujeme jejich význam pro cestovní ruch dle jejich návštěvnického přesahu. Akce lokální se zaměřují pouze na určité lokality ve městě, může se jednat například o akce místních částí a místních spolků, celoměstské akce často přitáhnou návštěvníky z celého Zlína a blízkého okolí. Akce regionální mají význam pro celý region a propojují návštěvníky, komunity i kulturní aktéry napříč regionem. Tyto akce jsou důležité pro tvorbu identity města a podporují pocit sounáležitosti se Zlínem a Zlínským krajem. Ve Zlíně se koná nejvíce akcí s přesahem do celého regionu, celkem 25. Celoměstských a lokálních akcí se v opakovaném kulturním kalendáři koná 13.

Akce s vyšším přesahem – nadregionálním, celonárodním či mezinárodním, jsou akce potenciálně důležité pro značku města navenek, kterými se město může prezentovat. Ve Zlínském opakovaném kalendáři se těchto akcí koná celkem 8.

Graf 5 Význam akcí opakovaného kulturního kalendáře pro cestovní ruch

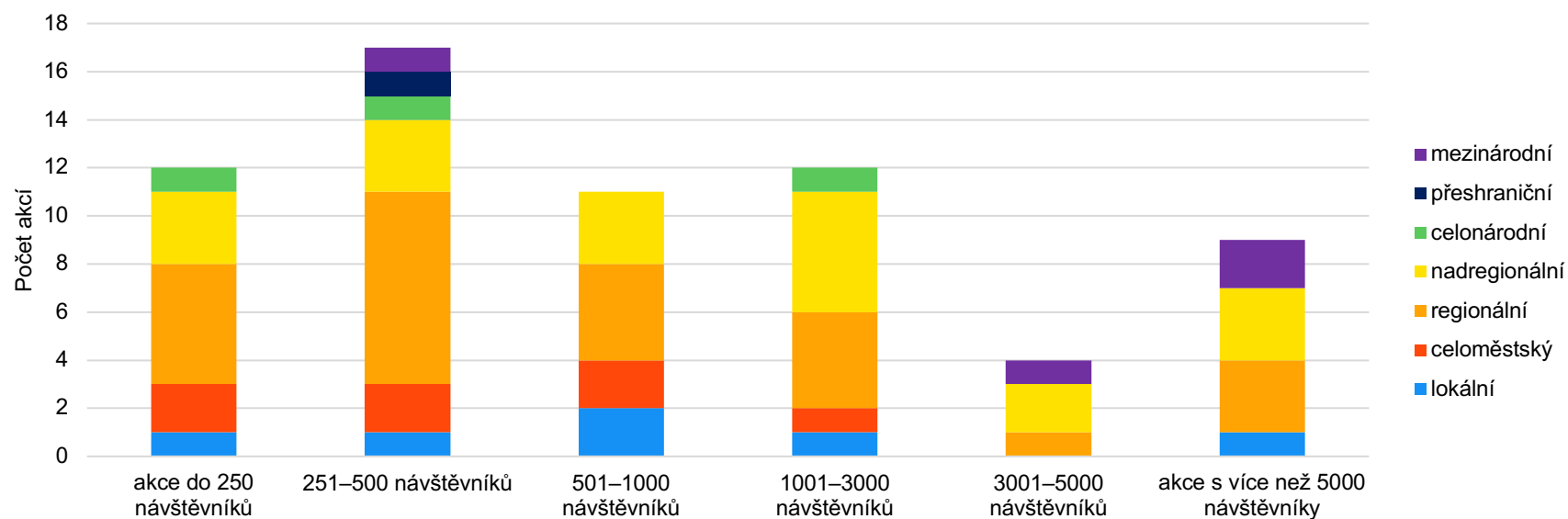

Zdroj dat: MMZ, vlastní zpracování

Nejvíce akcí opakovaného kulturního kalendáře ve Zlíně má návštěvnost mezi 251–500 návštěvníky, dominují zde akce regionálního a charakteru. Akce lokálního a nadregionálního charakteru se rovnoměrně vyskytují ve všech návštěvnických kategoriích, celoměstské akce mají do 3 000 návštěvníků. Z grafu je patrné, že návštěvnost není přímo závislá na přesahu akce a jejím významu pro cestovní ruch – v kategorii akcí do 250 návštěvníků jsou akce lokálního charakteru i akce celonárodní – u celonárodních až mezinárodních akcí s nižší návštěvností jde většinou o akce, které jsou úzce zaměřeny na specifickou cílovou skupinu návštěvníků.

V kategorii akcí s více než 5 000 návštěvníky jsou v návštěvnosti výrazné rozdíly. Bezkonkurenčně nejvyšší návštěvnost 75 tisíc návštěvníků má Zlín Film Festival, dalšími nejnavštěvovanějšími akcemi jsou pak regionální akce Březen měsíc čtenářů (27,7 tisíc návštěvníků), nadregionální akce Den Zlínského kraje (13 tisíc návštěvníků), Mezinárodní festival dechových orchestrů FEDO (12 tisíc návštěvníků) a Prvomájový průvod (10 tisíc návštěvníků) s regionálním přesahem.

Graf 6 Akce opakovaného kulturního kalendáře dle počtu návštěvníků a jejich významu pro cestovní ruch

Zdroj dat: MMZ, vlastní zpracování

Hodnoty a problémy v oblasti akcí a aktivit ve Zlíně

Tabulka 37 Hodnoty a problémy v oblasti akcí a aktivit ve Zlíně

Hodnoty	Problémy
• Ve Zlíně se koná více než 60 akcí opakovaného kulturního kalendáře • Celkem 25 akcí má přesah do celého regionu • Vznikají nové akce s potenciálem pokračovat i do budoucna • Nejsilnější oborové akce mezinárodního významu se signifikantní návštěvností jsou ve Zlíně v oblasti filmu a dechové hudby	• Žánrové rozložení akcí opakovaného kulturního kalendáře není rovnoměrné (oblast tance, divadla a architektury zastupují pouze tři akce) • Nízký počet akcí s celonárodními či mezinárodním významem

Zdroj: vlastní zpracování

3.4 Dostupnost kultury

Kapitola se soustředí na zkoumání dostupnosti kultury pro cílové skupiny, pro které je vhodné nabízet specializovaný kulturní program a kvality kulturního prostředí a infrastruktury ve městě. Cílové skupiny jsou rozlišeny dle socioekonomických faktorů na skupiny lidí s podobnými zájmy či životní situací. Mezi cílové skupiny kulturních institucí se řadí například:

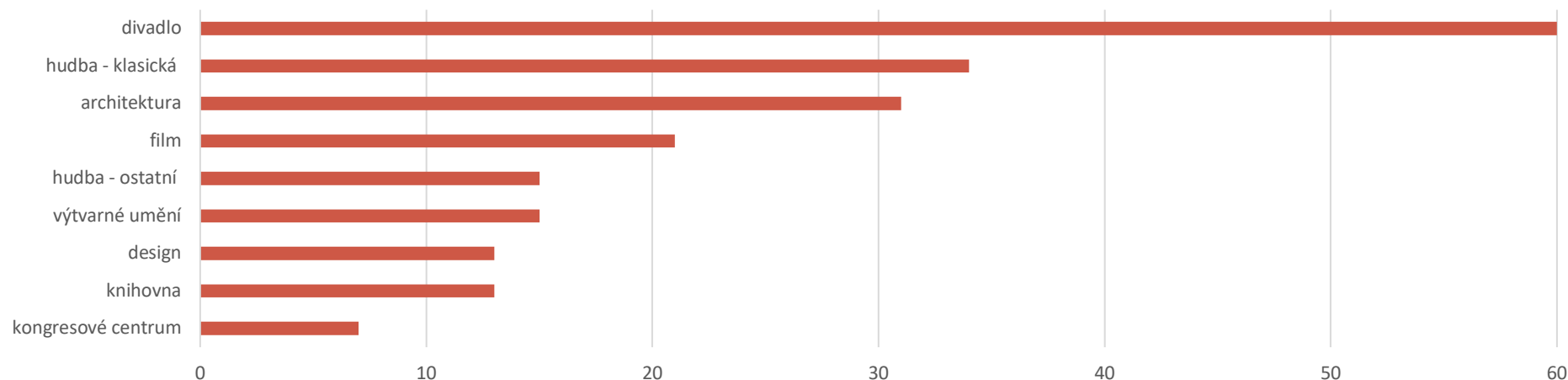
- Rodiny s dětmi (potřebující specializovaný program atraktivní pro děti i dospělé)
- Mladí lidé 15-30 (je důležité udržovat kulturní nabídku pro mladé lidi, aby pro ně město zůstalo lákavou destinací pro život i po dostudování škol)
- Lidé s hendikepem (ač se bezbariérovost kultury stává současným trendem, mnoho institucí stále často nemá např. bezbariérový přístup či program vhodný pro lidi se zrakovým či sluchovým postižením)
- Lidé, kterým hrozí sociální nebo kulturní vyloučení (kultura je efektivním nástrojem začlenění do společnosti a může pomoci se vzděláváním a začleňováním ohrožených skupin)

Dostupnost kultury byla zjišťována prostřednictvím dotazníkových šetření s hlavními kulturními aktéry, kteří ve městě působí a tvoří stěžejní kulturní program a zástupci komisí místních částí. Specifický dotazník obdrželi studenti UTB, kteří jsou důležitou cílovou skupinou a zároveň tvůrci a iniciátory nových kulturních projektů ve městě. Šetření proběhlo rovněž se zástupci mateřských a základních škol, kteří ohodnotili dostupnost pro tuto cílovou skupinu. Aktéři z oblasti sociálních služeb hodnotili bariéry v dostupnosti kultury pro další specifické skupiny. Na závěr také řadíme dostupnost kulturní infrastruktury v různých částech města pěšky a autem.

Aktéři KKO – hodnocení nabídky ve městě

Následující podkapitola přináší výsledky dotazníkového šetření mezi hlavními aktéry kulturních a kreativních odvětví ve Zlíně a zástupci místních komisí. Celkem 116 respondentů hodnotilo silné a slabé stránky Zlína a následně dostupnost kulturní infrastruktury (viz kapitola 3.2) v jednotlivých lokalitách, ve kterých působí nebo je dobře znají. Na silné a slabé stránky Zlína byli respondenti dotazováni prostřednictvím otevřených otázek – výsledky byly zpracovány a seskupeny dle četnosti pod opakující se zastřešující témata.

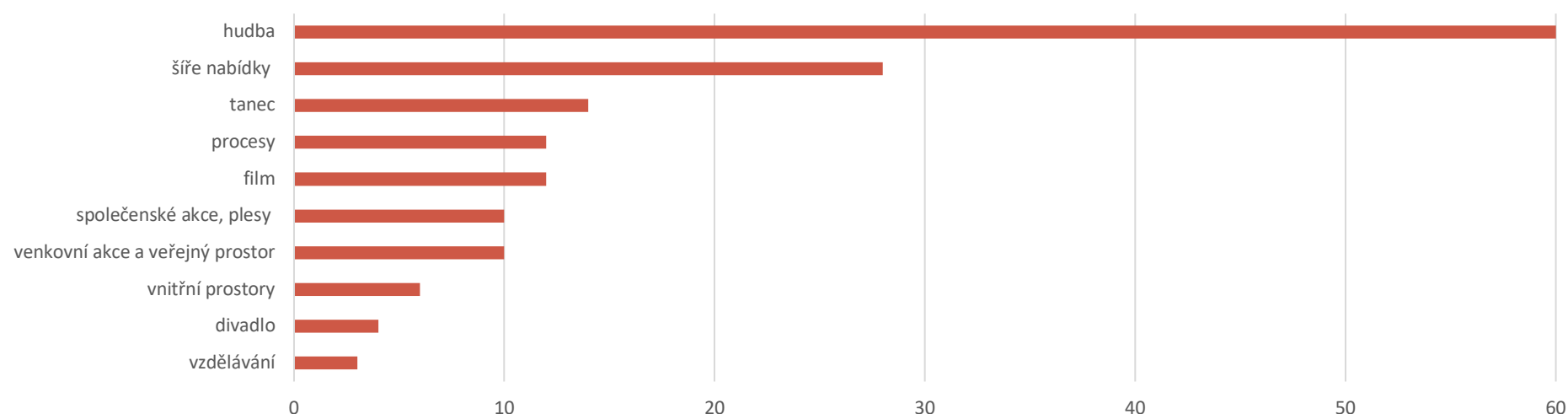
Graf 7 Silné stránky Zlína v oblasti kultury

Zdroj dat: dotazníkové šetření mezi hlavními kulturními aktéry a zástupci místních komisí, ONplan 2022

Za nejsilnější oblasti kultury ve Zlíně respondenti nejčastěji uváděli divadlo a klasickou hudbu (Filharmonii Bohuslava Martinů). Nejčastěji uváděným zdůvodněním pro sílu těchto oblastí je stabilní podpora města a fyzické prostory pro pořádání akcí (budova divadla, kongresové centrum). Následuje oblast architektury spojená s odkazem Tomáše Bati a oblast filmu zejména díky tradici pořádání Zlín Film Festivalu. Respondenti vnímají jako silnou oblast také akce spojené s jinými žánry hudby, ať již současnou populární hudbou nebo například tradici hudebních souborů a orchestrů. Dalším zmiňovanou oblastí je výtvarné umění a design (zejména ve spojitosti s tvorbou studentů UTB či například kvalitou galerií a dalších menších výstavních projektů). Důležitou roli v kulturní nabídce hraje také knihovna, u které respondenti pozitivně hodnotí její nabídku kulturního programu a akcentují její význam díky pobočkám i v okrajových částech města. V odpovědích se také objevuje kongresové centrum, jakožto důležitá součást městské kulturní infrastruktury.

Graf 8 Nejčastěji zmíněná témata a jejich deficity

Zdroj dat: dotazníkové šetření mezi hlavními kulturními aktéry a zástupci místních komisí, ONplan 2022

Hudba: Jako nejvíce deficitní oblast kultury vnímají respondenti ve Zlíně hudbu. V první řadě se jedná o chybějící vnitřní prostory pro pořádání koncertů/ chybějící hudební klub zaměřený na nemainstreamovou hudbu. Nedostatečné jsou také prostory pro zkoušení místních kapel. Chybí kluby vhodné pro konání akcí reprodukované taneční hudby a obecně respondenti uvádí nedostatečné množství akcí současné hudby a jejich špatnou propagaci.

Šíře nabídky: Chybí širší kulturní program pořádaný nebo podporovaný městem, živé a performativní umění, alternativní umění, nemainstreamové žánry (hudba, divadlo, film). Chybí akce zaměřené na mladou generaci a rovněž klubové prostory s atraktivní kulturní nabídkou pro tuto generaci.

Tanec: Deficity vnímají respondenti také specificky v oblasti tance. Chybí odpovídající prostory pro pořádání folklorních akcí, taneční zábavy nebo taneční večery pro starší generace. Pro mladé nejsou k dispozici kvalitní taneční kluby.

Procesy: Respondenti zmiňující procesní deficity města se nejčastěji zaměřují na potřebu cílenější podpory spolkových organizací, které pracují s mládeží, zlepšení fungování informačních kanálů města a propagace akcí, snadnější procesy povolování akcí, větší kooperace organizátorů akcí, zjednodušení podávání žádostí o dotace, větší podporu kultury v intravilánu obce či rovnoměrnější rozložení investic do kultury v rámci Zlína.

Film: Chybí alternativní kino s projekcemi artových filmů, kvalitní filmový klub, letní kino, popř. respondenti uvádí potřebu zlepšení stavu Velkého kina.

Společenské akce, plesy: Chybí kvalitní společenské akce a plesy a rovněž vhodný sál pro jejich pořádání.

Venkovní akce a veřejný prostor: Ve městě je vizuální smog a nedostatek kvalitního umění ve veřejném prostoru. Potenciál náměstí pro pořádání kulturních akcí je nevyužití. Respondenti by uvítali více akcí nejen v centru, ale i v místních lokalitách mimo něj.

Vnitřní prostory: Jak již bylo výše uvedeno, deficit v oblasti vnitřních prostor pro pořádání kulturních akcí jsou zejména ve vztahu k hudební produkci a chybějícímu hudebnímu klubu či chybějící sál pro pořádání společenských akcí a plesů. Dále respondenti uváděli obecnou potřebu rozšíření klubové scény a zvýšení počtu klubů ve městě a oživení nočního života.

Divadlo: Chybí alternativní divadelní scéna a obecně moderněji pojatá představení.

Vzdělávání: Deficitem v oblasti vzdělávání jsou nedostatečné kapacity kroužků pro děti či například absence možnosti studia hudebního nástroje pro dospělé.

Dostupnost kultury pro cílové skupiny

Respondenti z řad kulturních aktérů a zástupců komisí místních částí hodnotili dostupnost známkami jako ve škole. Celkem se jedná o 116 respondentů, z toho 70 žen a 46 mužů. Ve výsledcích dotazníkového šetření se neprojevil statisticky významný rozdíl mezi odpověďmi žen a mužů. Nejlépe je respondenty hodnocena nabídka kulturního programu pro rodiny s dětmi (průměrná známka 2,3). Nejhorší naopak nabídka pro mladé lidi ve věku 15–20 let a pro menšiny a cizince, kteří ve městě žijí (průměrná známka pro obě kategorie 3,4).

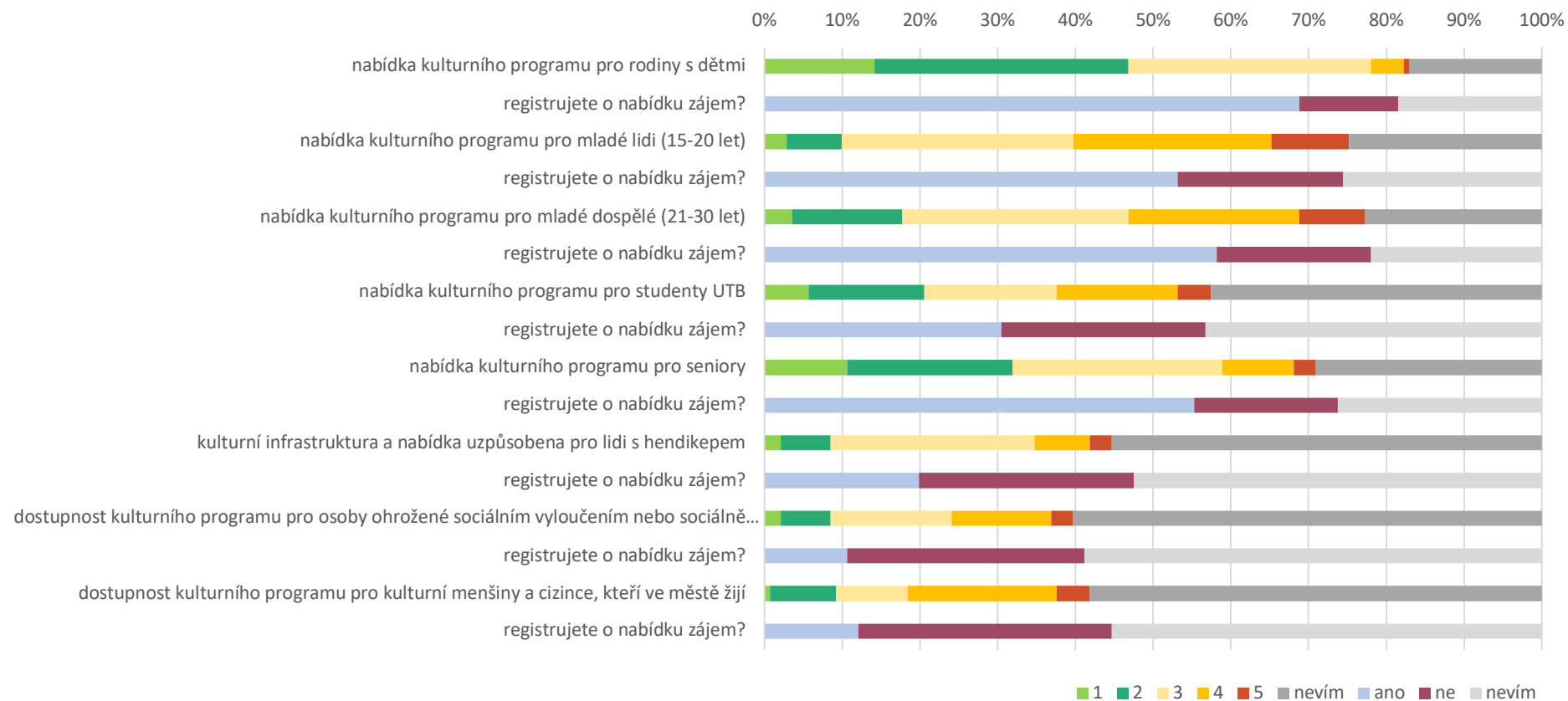
Tabulka 38 Nabídka a dostupnost kulturního programu pro cílové skupiny

Kategorie	Průměrná známka
nabídka kulturního programu pro rodiny s dětmi	2,3
nabídka kulturního programu pro seniory	2,6
nabídka kulturního programu pro studenty UTB	2,9
kulturní infrastruktura a nabídka uzpůsobena pro lidi s hendikepem	3,0
dostupnost kulturního programu pro osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo sociálně patologickými jevy	3,1
nabídka kulturního programu pro mladé dospělé (21-30 let)	3,2
nabídka kulturního programu pro mladé lidi (15-20 let)	3,4
dostupnost kulturního programu pro kulturní menšiny a cizince, kteří ve městě žijí	3,4

Zdroj dat: dotazníkové šetření mezi hlavními kulturními aktéry a zástupci místních komisí, ONplan 2022

Největší zájem (téměř 70 %) je dle respondentů o nabídku kulturního programu pro rodiny s dětmi, která je také hodnocena jako nejlépe dostupná (průměrná známka je 2,3). Největší rozdíl mezi poptávkou a dostupností je u nabídky kulturního programu pro mladé lidi 15-20 let. Více než 50 % respondentů vnímá poptávku po kulturním programu pro tuto cílovou skupinu, ale její nabídka je hodnocena průměrnou známkou 3,4. Podobná disproporce je i u cílové skupiny mladých dospělých ve věku 21–30 let. Nejhorší dostupný kulturní program je pro menšiny a cizince (hodnocen průměrnou známkou 3,4) jedná se však o skupinu, u které respondenti nejčastěji nebyli schopni posoudit, zda je o tuto nabídku zájem.

Graf 9 Nabídka a dostupnost kulturního programu pro cílové skupiny

Zdroj dat: dotazníkové šetření mezi hlavními kulturními aktéry a zástupci místních komisí, ONplan 2022

Bariéry v dostupnosti pro další specifické cílové skupiny

Tabulka 39 Bariéry v dostupnosti kultury pro specifické cílové skupiny

Typ bariéry / skupina	Cizinci a národnostní menšiny	Děti, mládež rodina	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Osoby se zdravotním postižením	Senioři
Chybí kulturní a kulturně volnočasový program (stávající program nevyhovuje, proč?)	Z důvodu jazykové bariéry	- Chybí hudební kluby a diskotéky pro náctileté - Chybí skate park, parkur, pumptrekové hřiště pro kola, bike park - Chybí volné plochy pro cvičení - Neexistuje kroužek pro děti se specifickými potřebami/ jejich sourozence - Dítě se specifickými potřebami obvykle nevydrží sedět na místě, kino/divadlo etc. téměř nemožné	- Finanční náročnost - Kultura by musela přijít do jejich přirozeného prostředí	- Nefunkční plošina na zámku v ZOO Zlín - Nefunkční plošiny v lázních Zlín - Akce většinou ve večerních časech - Nejsou představení, akce pro specifické skupiny zdravotně postižených - Není nabídka filmů pro zrakově postižené - Chybí prostor pro setkání s lidmi, kteří mají podobnou osobní zkušenost – nemoc, specifické problémy	- Chybí organizované zájezdy do zahraničí i tuzemska - Pro seniory v DS a DZR není možno hromadně využívat kulturních akcí, akce se musí uskutečnit v zařízení (nutno zvolit vhodnou formu – ne delší než 60 minut) - Kulturní akce většinou ve večerních hodinách
Koordinace a informace (např. chybí doprovod, ke klientům se nedostanou informace z různých důvodů, z jakých)	- Jazyková bariéra - Neznalost systémů ČR (kde, jak najít nabídku) - Nedostatek času (pracovní vytížení)	- Chybí osobní asistence/doprovod rodiny s dětmi se specifickými potřebami a sourozenci - Doprava a cesta MHD - Izolace rodiny doma po špatné zkušenosti s okolím - Rodiny nechtou e-mail, nutný osobní kontakt	- Problémem jsou opět finance – např. úhrada za doprovod a samozřejmě se k těmto osobám nedostanou potřebné informace - Nemají přístup k internetu	- Hlídkání dětí se specifickými problémy, aby si rodiče mohli zajít na představení - Chybí dobrovolníci jako doprovod (nemají vstup zdarma)	- Špatné informování, propagace - Malé písmo v Magazínu Zlín - Nevyužívání aplikací o akcích - Informování o akcích je roztržité – na více místech - Informace si musí člověk shánět aktivně sám, informace o akcích nejdou za ním

					• Zdravotní problém – bojí se sami zúčastnit akcí, mají strach, že se jim něco cestou přihodí (byl by vhodný doprovod dobrovolníků + volný vstup pro doprovod)
Ekonomická	• Cizinci většinou vykonávají nízkokvalifikované profese, žijí v podnájmu – nízký příjem, vysoké náklady na pokrytí základních potřeb	• Finanční prostředky • Cena dopravy	• Nedostatek financí	• Vysoké ceny vstupného	• Vysoké ceny vstupného
Společenská (např. předsudky)		• Slovní ataky ze strany okolí, nevyžádané rady, odsuzování chování dítěte se specifickými potřebami	• Nemožnost návštěvy kulturního zařízení osobami bez domova, z azylových domů – předsudky	• Předsudky vůči zdravotně postiženým (reakce zdravých lidí)	• Často se domnívají, že už jsou staří a ostatní by se na ně dívali skrz prsty
Prostorové fyzické bariéry (např. úzké dveře na toalety)		• Bariéru vytváří zpoplatněné užití veřejného WC, zejména pro mladé – např. v blízkosti parku Komenského, kde se mladí hojně zdržují • Při cestě MHD nemají jistotu místa, obavy z nástupu, výstupu s více dětmi, • K dispozici je minimum toalet na euroklíč pro postižené, nemocné a rodiče s malinkými dětmi.	• technické vybavení zařízení	• V Městském divadle Zlín místo pro vozíčkáře na šikmé plošině • V kině místo pro vozíčkáře odděleno od doprovodu • K dispozici je minimum toalet na euroklíč pro postižené, nemocné a rodiče s malinkými dětmi. Např. v jednom ze supermarketů ve ZL taková toaleta je, ale obsluhující personál neznalý věci	• Problém – doprava, zvláště ze vzdálenějších lokalit, (akce končí ve večerních hodinách, doprava nejezdí tak často) • Horší slyšitelnost divadelního představení ve vzdálenějších řadách od jeviště

tam pouští jen
vozíčkáře

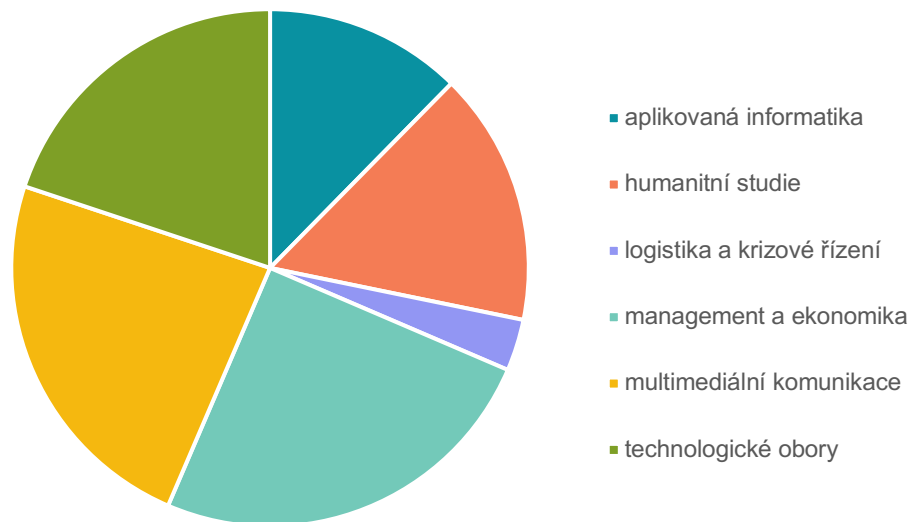
Zdroj: Šetření s aktéry z oblasti sociálních služeb, ONplan 2022

Dostupnost kultury pro studenty UTB Zlín

Základní charakteristiky

- Počet respondentů: 372
- 51 % respondentů zůstává ve Zlíně přes víkend
- Více než 70 % respondentů ve Zlíně bydlí ať trvale či přechodně
- 75 % respondentů navštěvuje ve Zlíně kulturní akce
- 18 % respondentů je organizátorem nebo podílejícím se na organizaci kulturních akcí
- Nejčastěji navštěvují respondenti kulturní akce v pátek a v sobotu. Nejméně v pondělí a v neděli.
- Pohlaví respondentů: 66,6 % ženy, 31,5 % muži, 1,7 % neuvedeno
- U uzavřených otázek nejsou statisticky významné rozdíly mezi odpověďmi mužů a žen
- Více než 70 % respondentů je ve věku 20–24 let

Graf 10 Studijní obory respondentů

Zdroj dat: Dotazníkové šetření mezi studenty UTB, ONplan 2022

Konkrétní postřehy a podněty studentů

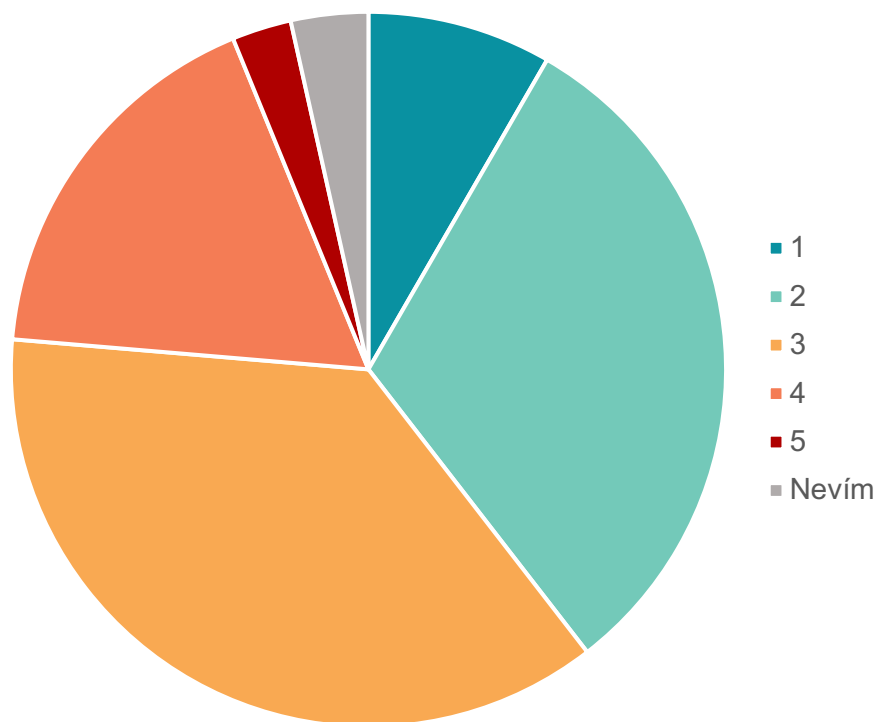
Mezi podněty na zlepšení, které respondenti nejčastěji navrhovali, se objevovalo například nabídnutí spolupráce studentům zlínských fakult UTB na rozvojových projektech ze strany města Zlína (např. vytvoření přihlašovacího portálu na kulturní akce, webových stránek na sběr názorů obyvatel Zlína na rozvoj městské infrastruktury s grafickým mapováním 2D/3D, portál pro digitální sběr dat o poloze a čase MHD atp.). Vytvoření dostupného prostoru pro kreativce. Zvýšení dotací pro kulturní spolky a změna systému jejich vyplácení. Vyplácení až po proběhlé akci je pro mnoho realizátorů neudržitelné. Větší podpora nově vznikajících akcí, a ne pouze těch s dlouhodobou tradicí. Zlepšení propagace kulturních akcí. Větší propojení mezi jednotlivými kulturními institucemi města či například zrušení zpoplatnění parkování pro držitele ZTP, které mnohdy znemožňuje jejich účast na kulturních akcích.

Hodnocení kulturního vyžití a počet návštěv kulturních akcí ve Zlíně v letním semestru 2022 – studenti UTB

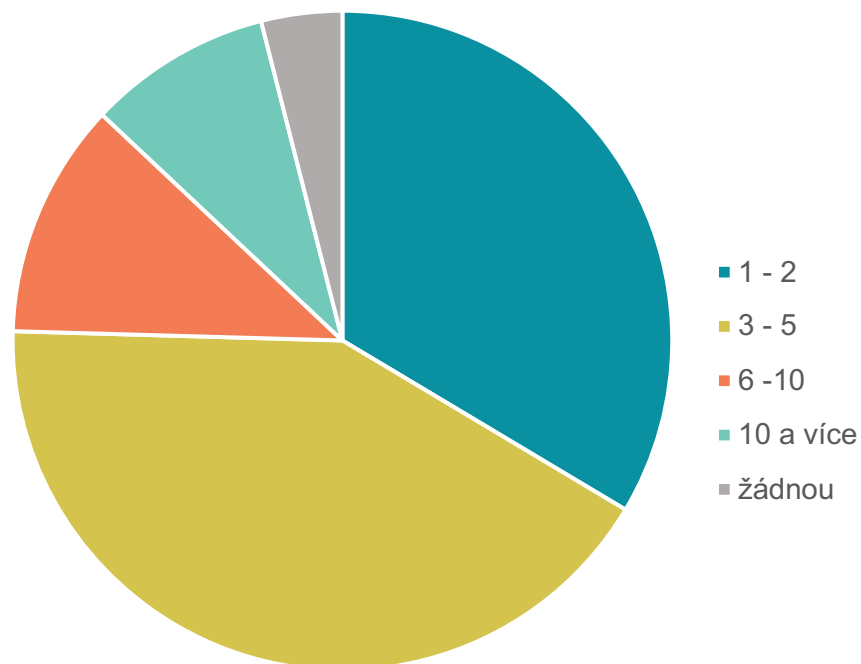
Průměrné **hodnocení** kulturního vyžití ve Zlíně (známkované jako ve škole) je **2,7**.

Studenti nejčastěji navštívili **3-5 kulturních akcí** během letního semestru 2022.

Graf 12 Kulturní vyžití ve městě (známkování jako ve škole)

Graf 11 Počet navštívených kulturních akcí v letním semestru 2022

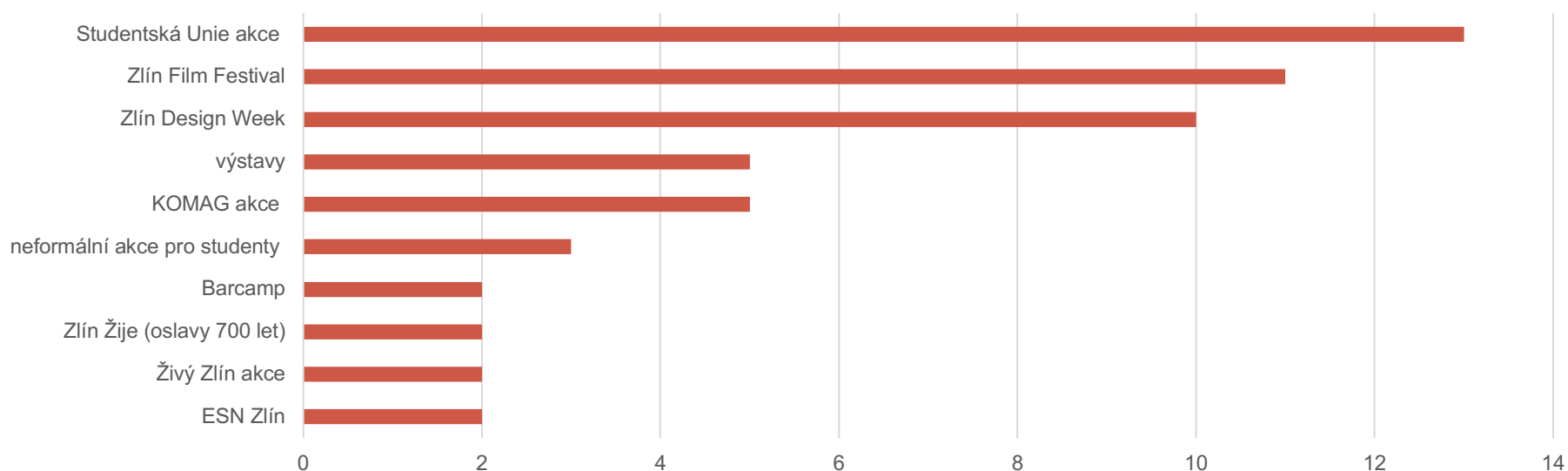

Zdroj dat: Dotazníkové šetření mezi studenty UTB, ONplan 2022

Kulturní události, na kterých se studenti UTB nejčastěji podílí

Z 372 respondentů celkem 67 odpovědělo, že jsou organizátory, či se spolupodílí na organizaci kulturních akcí. Mezi nejčastější akce, na kterých se studenti spolupodílí patří kulturní akce pořádané Studentskou Unií – jedná se například o Majáles, Vítání nových studentů či Rozsvícení Vánočního stroměčku. Druhou nejčastěji odpovědí je Zlín Film Festival, na kterém studenti často organizují různé části doprovodného programu a na třetím místě se umístil Zlín Design Week. Na následujících příčkách se umístily výstavy (zejména studentských prací), akce pořádané v rámci předmětu KOMAG – například Culturea, Skrz Prsty nebo Lobby. Mezi neformálními akcemi pro studenty je to například organizování různých Pub kvízů či konkrétních koncertů.

Graf 13 Kulturní události, na kterých se studenti UTB podílejí

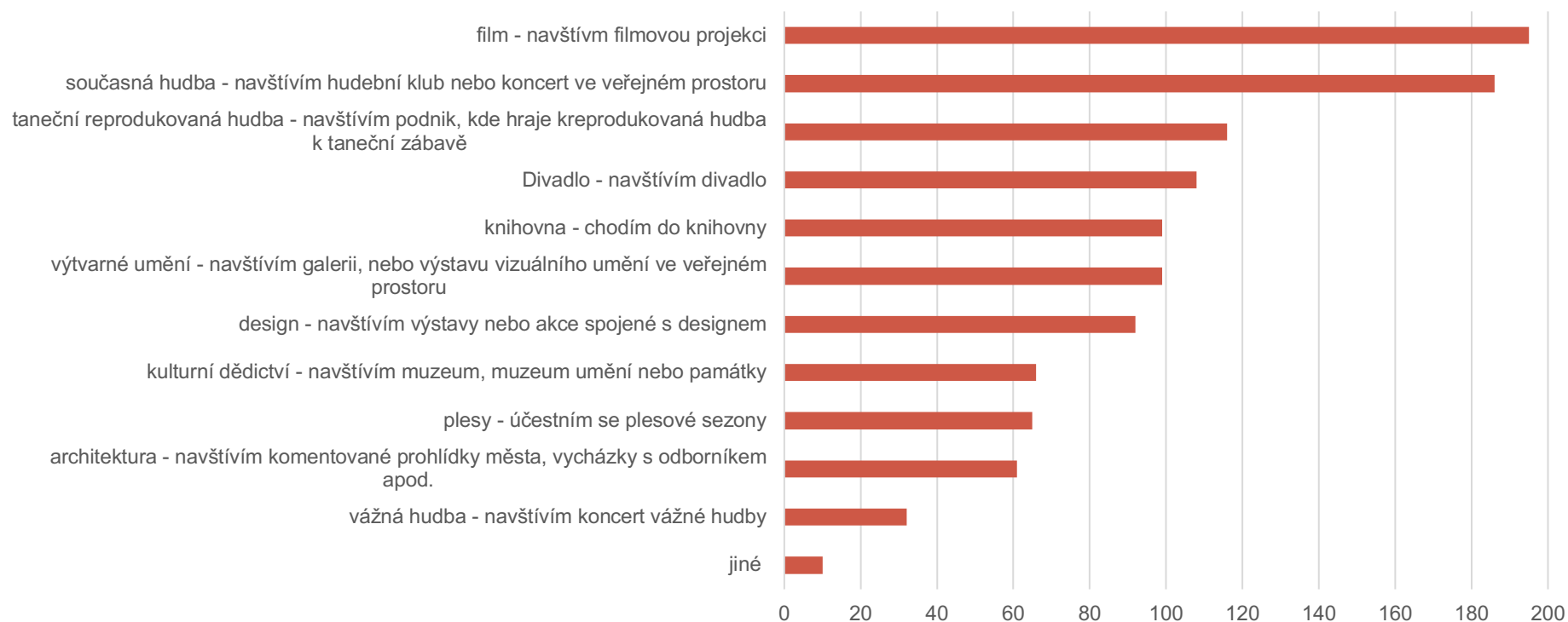

Zdroj dat: Dotazníkové šetření mezi studenty UTB, ONplan 2022

Návštěva kultury ve městě dle žánrů a typu aktivit – Studenti UTB

Studenti mohli uvést až tři typy akcí či aktivit, které je zajímají nejvíce. Více než polovina respondentů uvedla, že pokud navštíví nějakou akci ve městě, zajímá se nejčastěji o návštěvu filmové projekce, druhou nejčastější odpovědí je návštěva hudební produkce ať již v klubu či koncertu ve veřejném prostoru a třetí nejoblíbenější aktivitou je návštěva reprodukované hudby.

Graf 14 Návštěva kultury ve městě dle žánrů a typů aktivit

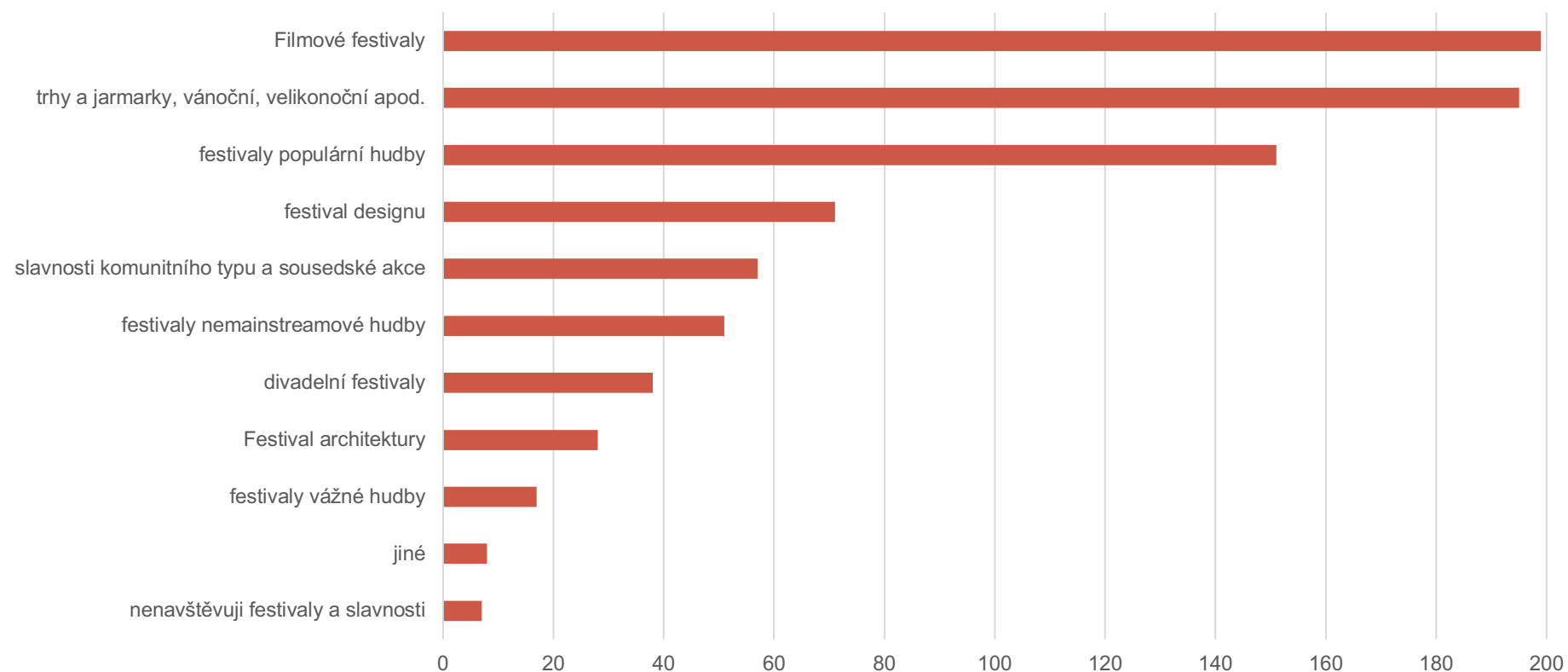

Zdroj dat: Dotazníkové šetření mezi studenty UTB, ONplan 2022

Návštěva festivalů a slavností – studenti UTB

Tematicky návštěvnost festivalů a slavností odpovídá odpovědím na předchozí otázku zaměřenou na preferenci žánrů a typu aktivit. Respondenti nejčastěji navštěvují filmové festivaly, druhou nejpopulárnější skupinou jsou trhy a jarmarky a třetí nejčastěji zmiňovanou oblastí jsou festivaly populární hudby.

Graf 15 Návštěva festivalů a slavností

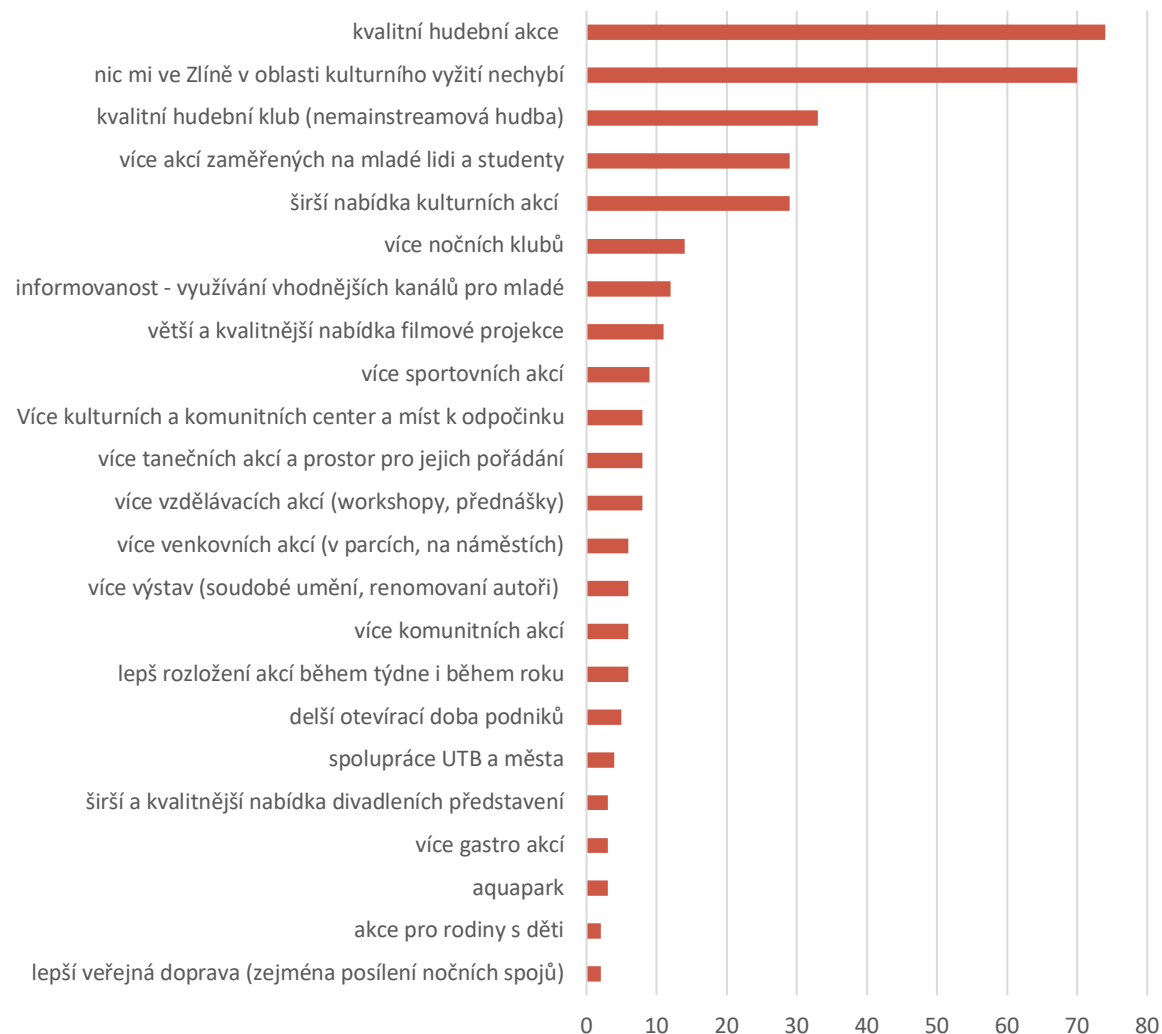

Zdroj dat: Dotazníkové šetření mezi studenty UTB, ONplan 2022

Nedostatky v oblasti kulturního vyžití u studentů UTB

Studentům ve Zlíně nejvíce chybí **kvalitnější hudební scéna**, což uvedlo více než 70 respondentů. Nejčastěji je zmiňován **nedostatek kvalitních hudebních akcí** – například koncertů alternativní hudby, zahraničních interpretů či nemainstreamové klubové akce. S tím se také pojí často zmiňovaný problém s nedostatečnou infrastrukturou pro pořádání takovýchto akcí. Studentům nejvíce chybí **kvalitní hudební klub** zaměřený na nemainstreamovou hudbu nebo **vhodnější venkovní plochy pro pořádání koncertů** a hudebních festivalů. Mezi dalšími zmiňovanými nedostatky, které studenti v rámci kulturního vyžití spatřují, lze zmínit například **více akcí zaměřených na mladé lidi a studenty** – často zaznívá, že program institucí zřizovaných městem není pro studenty dostatečně atraktivní, nebo o něm **nemají dostatek informací** – město by mělo více využívat informačních platforem, které mladí lidé aktivně používají např. Instagram. Obecně by studenti uvítali širší kulturní nabídku a více podniků, které mají delší otevírací dobu. Žánrově v souladu s nejoblíbenějšími akcemi by studenti uvítali kvalitnější filmové projekce např. díky založení filmového klubu nebo vybudováním letního kina.

Graf 16 Co studentům UTB v oblasti kulturního vyžití ve Zlíně nejvíce chybí

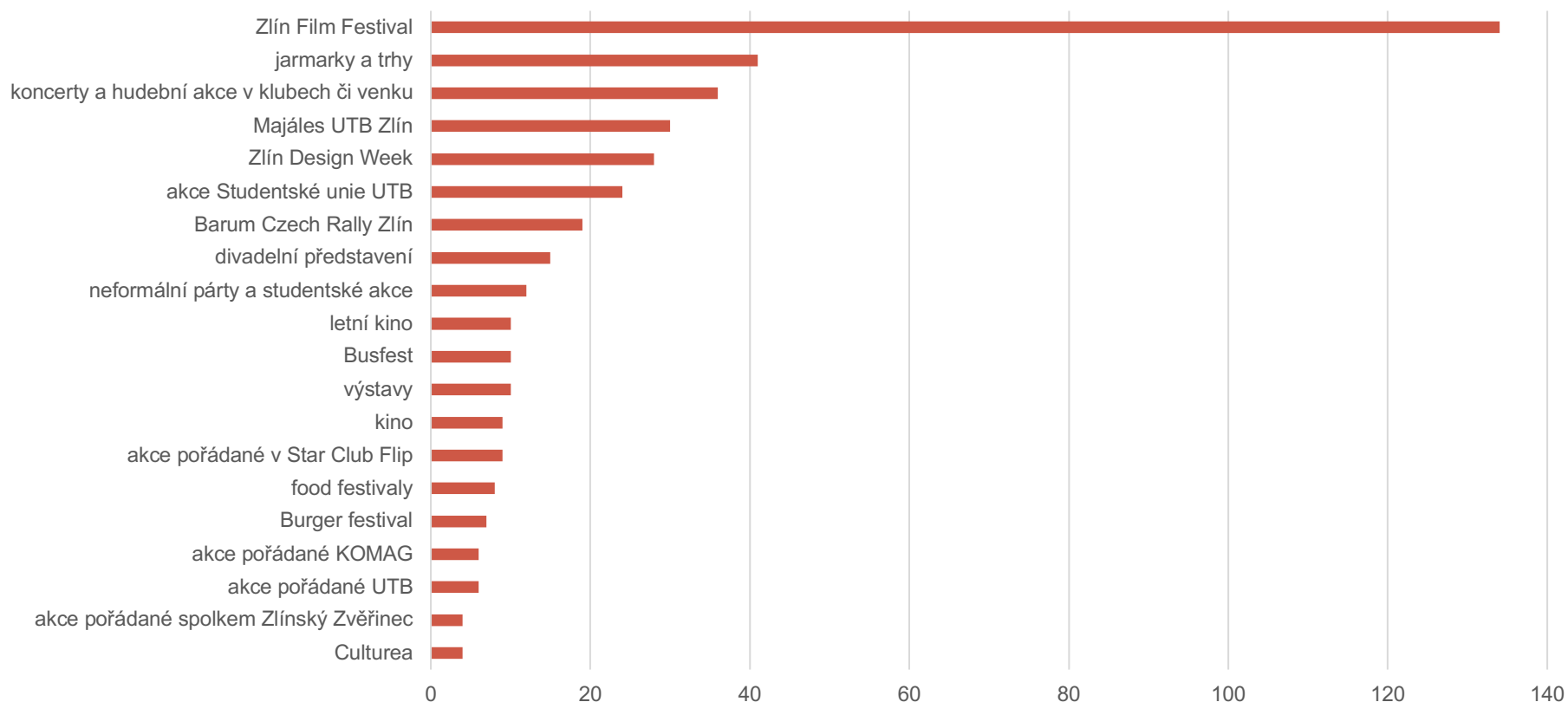

Zdroj dat: Dotazníkové šetření mezi studenty UTB, ONplan 2022

Nejoblíbenější akce mezi studenty UTB

Mezi nejoblíbenější akce mezi studenty UTB jednoznačně patří Zlín Film Festival, což uvedlo 36 % ze všech respondentů, následován je jarmarky a trhy a na třetím místě studenti zmiňují koncerty a hudební akce jak v klubech, tak i venku. Následují konkrétní akce jako například Majáles UTB nebo Zlín Design Week. Výsledky poukazují na oblíbenost různých druhů kulturních akcí, ale zároveň je evidentní, že kromě Zlín Film Festivalu není ve městě žádná další výrazná kulturní akce, kterou by studenti měli v oblibě.

Graf 17 Nejoblíbenější akce studentů UTB

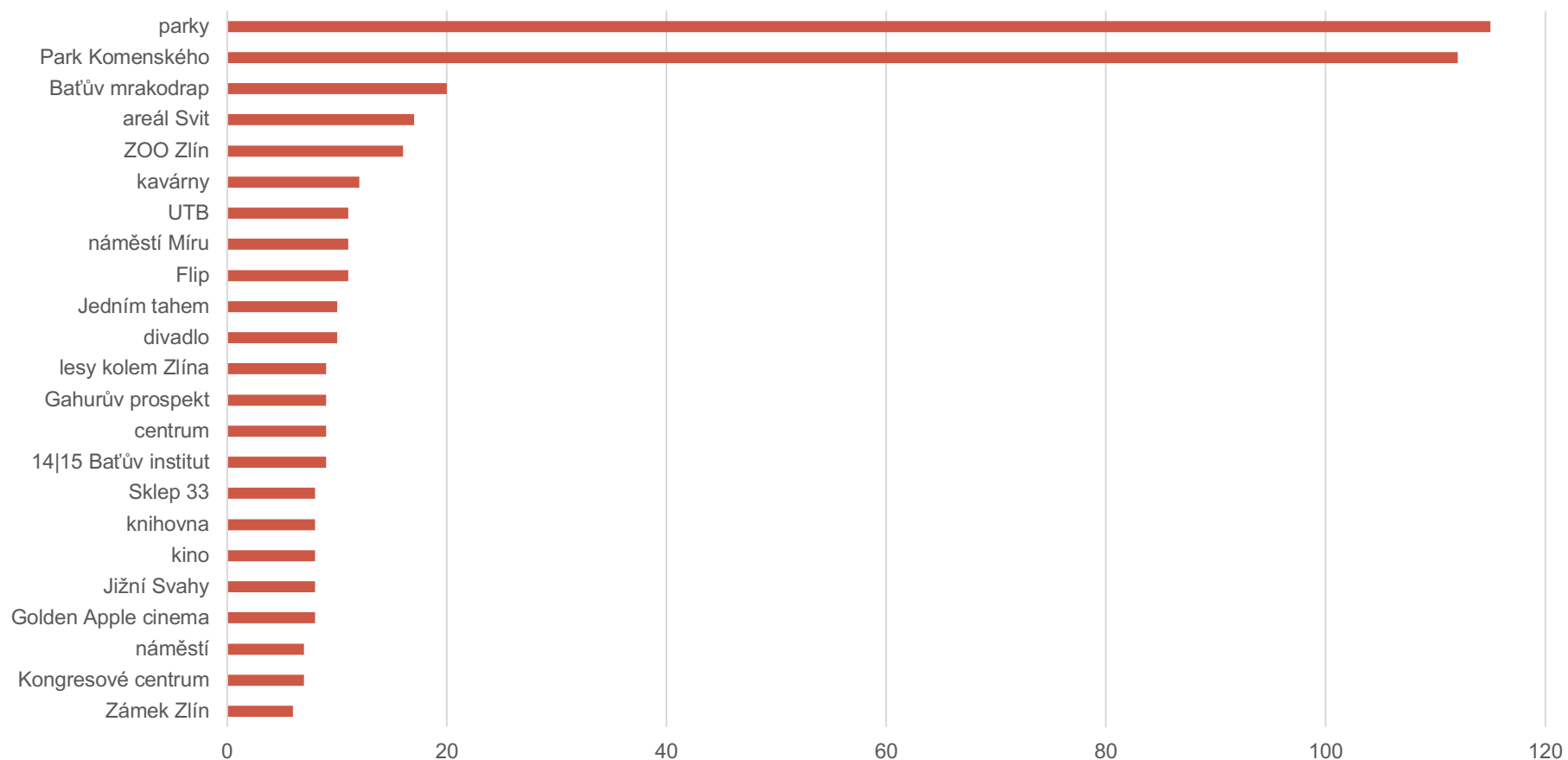

Zdroj dat: Dotazníkové šetření mezi studenty UTB, ONplan 2022

Nejoblíbenější místa ve Zlíně mezi studenty UTB

Mezi oblíbenými místy jednoznačně dominují parky. Studenti nejčastěji uváděli parky jako takové, které následuje druhá nejčastější odpověď, ve které už byl jmenován přímo park Komenského. Třetím nejčastěji zmiňovaným místem je Baťův mrakodrap.

Graf 18 Nejoblíbenější místa ve Zlíně u studentů UTB

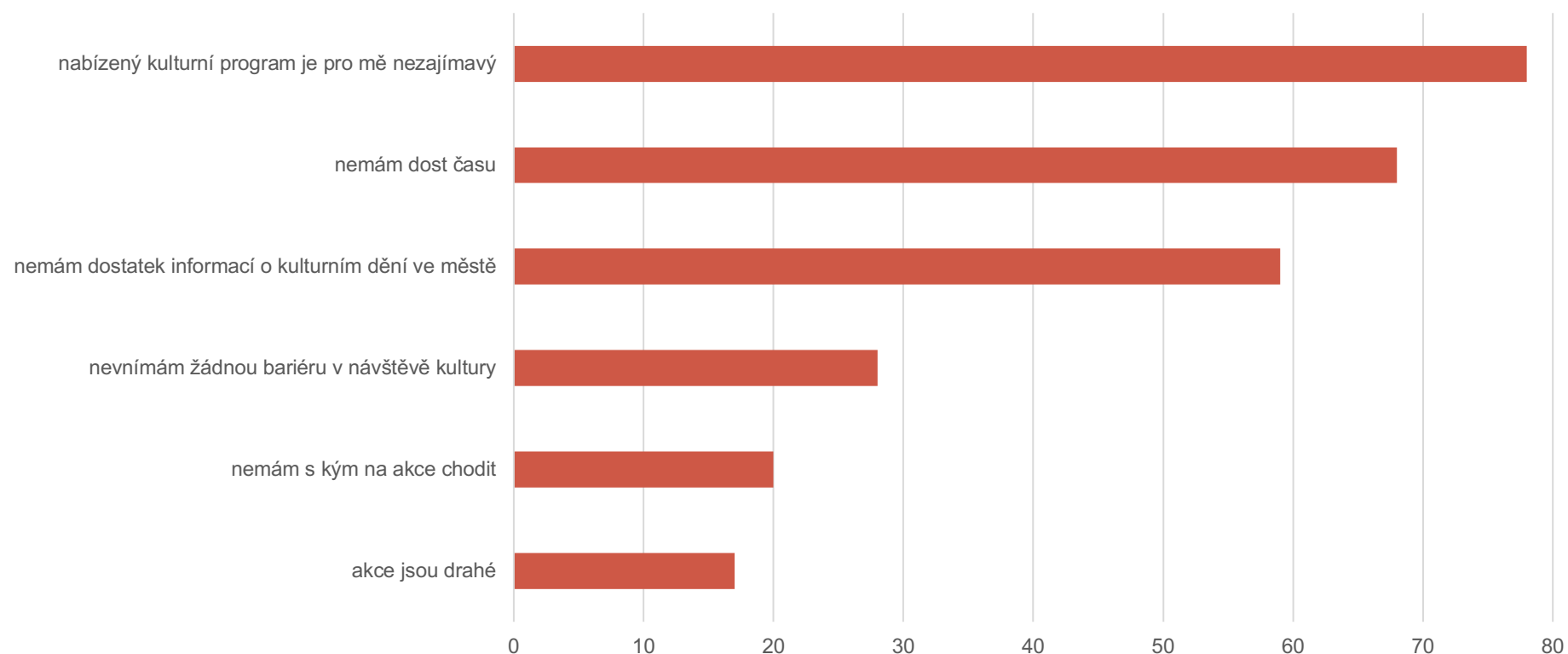

Zdroj dat: Dotazníkové šetření mezi studenty UTB, ONplan 2022

Bariéry v návštěvnosti kultury ve Zlíně – studenti UTB

Největší bariérou v návštěvnosti kultury ve Zlíně je pro studenty fakt, že nabízený kulturní program pro ně není dostatečně atraktivní. Na druhou nejčastěji zmiňovanou bariéru, kterou je nedostatek času, může město reagovat lepším rozložením akcí v průběhu roku (mnoho akcí se koná ve zkuškovém období, kdy se jich studenti nemohou zúčastnit). Třetí nejvíce zmiňovanou bariérou je nedostatek informací o kulturním dění ve městě, kdy studenti uvádí, že se o akcích pořádaných městem často dozví až po jejich skončení a uvítali by větší využívání sociálních sítí, jako je např. Instagram.

Graf 19 Bariéry v návštěvě kultury ve Zlíně

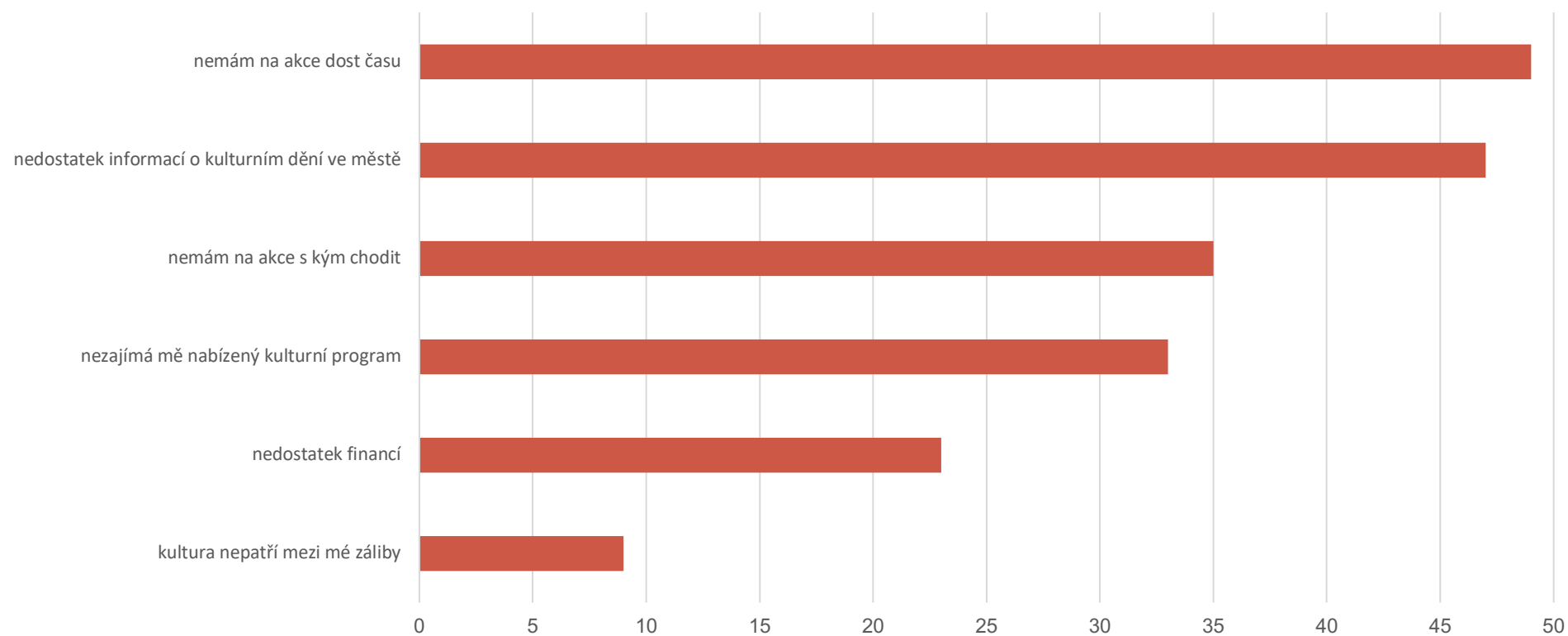

Zdroj dat: Dotazníkové šetření mezi studenty UTB, ONplan 2022

Důvody pro nenavštěvování kulturních akcí – studenti UTB

25 % respondentů, kteří uvedli, že kulturní akce ve Zlíně vůbec nenavštěvují jako nejčastější důvod zmiňují nedostatek času a nedostatečnou informovanost o kulturním dění ve městě.

Graf 20 Důvody nenavštěvování kulturních akcí

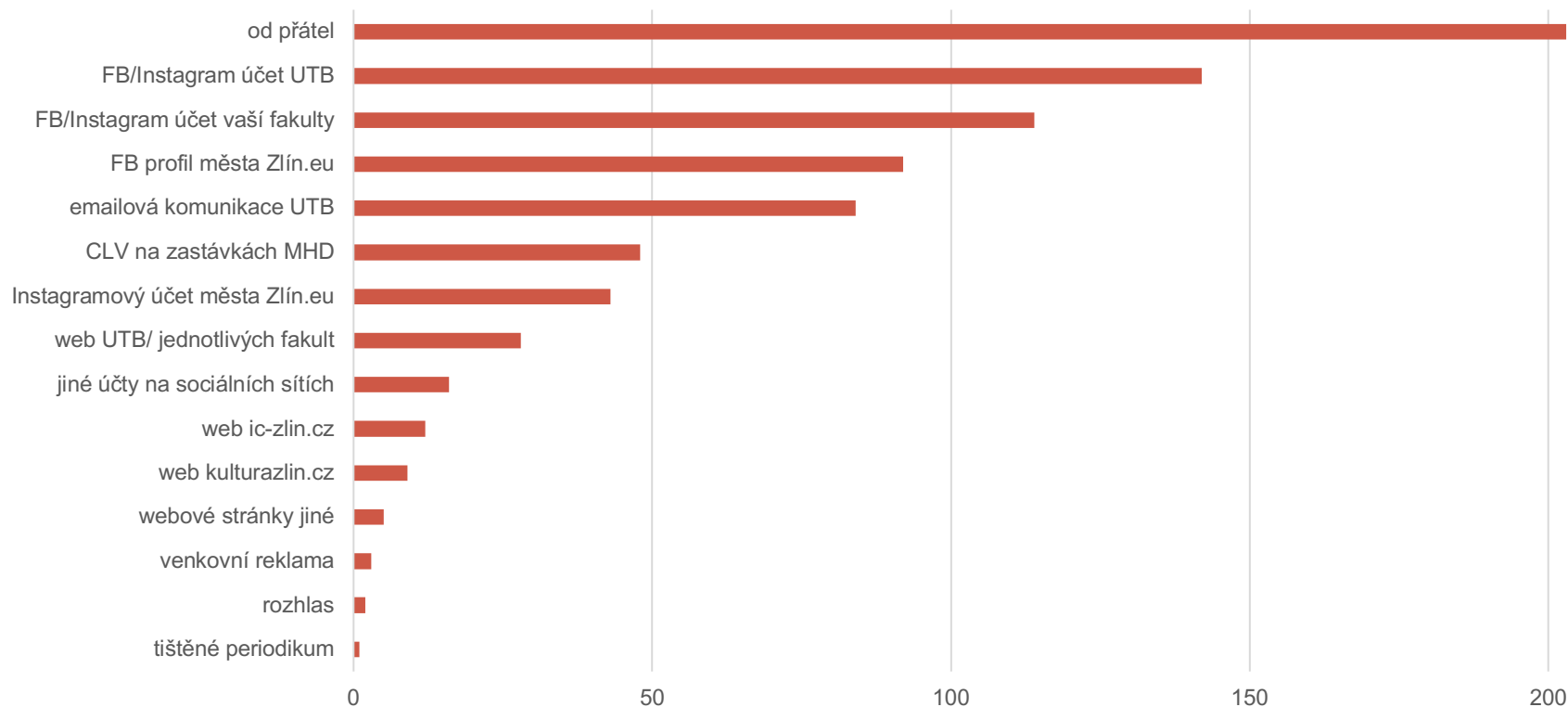

Zdroj dat: Dotazníkové šetření mezi studenty UTB, ONplan 2022

Zdroje informací o kulturním dění – studenti UTB

Studenti nejčastěji čerpají informace o kulturním dění od přátel. Dalším důležitým zdrojem je pro ně Facebookový či Instagramový účet univerzity nebo přímo fakulty, kterou studují. Mezi městskými platformami byl nejčastěji zmiňován facebookový profil města, ale zároveň studenti mezi bariérami v návštěvnosti často uváděli, že nejsou o akcích dostatečně informováni a že by uvítali, pokud by město začalo více využívat sociálních sítí, které jsou mezi studenty nyní populární – např. Instagram.

Graf 21 Zdroje informací o kulturním dění ve Zlíně

Zdroj dat: Dotazníkové šetření mezi studenty UTB, ONplan 2022

Dostupnost kultury pro žáky mateřských a základních škol

Všechny základní a mateřské školy zřizované městem Zlín byly požádány, aby odpověděly na konkrétní otázky ve vztahu k dostupnosti kultury. Níže jsou uvedena shrnutí.

Základní a mateřské školy navštěvují širokou škálu kulturních institucí ve městě. Jak mateřské, tak základní školy uvedly návštěvu všech kulturních institucí ovládaných Zlínem nebo Zlínským krajem. Uvádí celou řadu fungující kulturní nabídky ve městě (např. představení divadel, akce pořádané v knihovnách, výstavy, výchovné koncerty v KUC, ZOO Zlín). A dále návštěvu Zlínského filmového festivalu, akce, které pořádá Živý Zlín nebo spolupráci se Základními uměleckými školami a Domem dětí a mládeže. Uvedli také účast na prohlídkách města nebo na akcích, které pořádá magistrát města.

Co se týče způsobu informování o kulturním programu MŠ i ZŠ využívají různé informační kanály. Shodně uvedly, že jim vyhovuje zasílání programu e-mailem nebo poštou a dále získávání informací z webových stránek statutárního města Zlína a jednotlivých kulturních institucí. MŠ také zmínily, že se orientují podle plakátů a informačních letáků nebo na základě informačního setkání v muzeu před začátkem školního roku.

V případě cenové politiky školy považují za klíčovou takovou výši vstupného, která bude dostupná pro všechny děti. Mateřské školy uvádí limit 50 Kč na žáka, základní školy pak 60 Kč na žáka. Shodně navrhuje vstupné pro děti zdarma nebo za symbolické/dobrovolné vstupné. Dále školy akcentují fixaci ceny na žáka nikoliv na produkci, aby se např. cena na jednoho žáka nenavýšovala, pokud jich na kulturní akci přijde menší počet, než bylo předpokládáno. Akcentují také množstevní slevy a bezhotovostní platební styk.

Škol jsme se také ptali, co jim z jejich pohledu v návštěvě kultury brání, v čem vidí hlavní přínosy návštěvy kultury pro děti a co děti ztrácí, pokud kulturu se školu nenavštíví.

Tabulka 40 Co z pohledu škol nefunguje a co by se mohlo zlepšit nebo změnit?

Mateřské školy	Základní školy
• Způsob dopravy (není možné vzít více tříd bez objednání autobusové dopravy, což celou akci značně prodražuje) • Ceny za vstupné jsou příliš vysoké • Přeplněná MHD doprava • Nedostatečné personální zajištění pro návštěvu kulturních akcí • Nedostatečná nabídka pro MŠ v rámci Zlín Film Festivalu (pouze Kinematovlak v omezeném časovém rozpětí) • Nabídka akcí přizpůsobená školám (pro MŠ je někdy časově náročné akci zvládnout) • Zaplacení času pedagoga, pedagogové navštěvující akce s dětmi přicházejí o náhradu přespočetných hodin, protože při akcích vykonávají „pouze“ dohled nad žáky, a nikoliv odbornou činnost (je třeba změna legislativy) • Schází výstavy pro menší děti (oblast výtvarného umění, popř. něco interaktivního, kde se děti mohou zapojit – např. na platformě knihovny). • MŠ nedostávají nabídku dětských představení městského divadla Zlín, Filharmonie	• Časová náročnost dopravy na akci – nutnost přizpůsobit se jízdnímu řádu • Vysoká cena programů – častý výběr peněz od rodičů (rozdílné ekonomické podmínky rodin) • Zaplacení času pedagoga, pedagogové navštěvující akce s dětmi přicházejí o náhradu přespočetných hodin, protože při akcích vykonávají „pouze“ dohled nad žáky, a nikoliv odbornou činnost (je třeba změna legislativy) • Není bezplatná doprava hromadnou dopravou (např. v Praze mají školní kolektivy dopravu zdarma) • Mimo Zlín Film Festivalu není během roku žádná větší akce (kulturně zaměřené týdny pro školy by určitě své zájemce našly) • Nedostatek vhodných divadelních představení pro žáky 2. stupně v MDZ (většina představení je pro věk 12–15 náročná, nebo jsou představení hostujících divadel okamžitě vyprodané) • Krajská knihovna Františka Bartoše nabízí zajímavý program spíše pro mladší žáky (uvítali bychom rozšíření nabídky o programy a práci s knihami současných autorů a témat formou čtenářského workshopu nikoli jen pasivní besedy) • Nevhodnost časů konání akcí z hlediska časových možností školy • Vytížení školy jinými aktivitami • Nedostatek financí pro děti ze sociálně slabších rodin • Nemožnost rezervace vstupenek na projekce Film Festival Zlín • Ve Zlíně chybí vhodný prostor pro větší akce pro celou školu.

Zdroj: Dotazníkové šetření se zástupci mateřských a základních škol, ONplan 2022

Dostupnost kultury v místních částech Zlína

Dostupnost vybavenosti a nabídky

Mezi aktéry KKP (116 respondentů) proběhlo online dotazníkové šetření, které bylo zaměřeno zejména na kvantitativní hodnocení vybavenosti jednotlivých lokalit. Respondenti známkovali různé aspekty vybavenosti lokalit známkami jako ve škole. Každý aktér KKP si mohl vybrat až tři jemu blízké lokality, které dobře zná a ty následně ohodnotit. Vzhledem k nerovnováze zastoupení lokalit v hodnocení, jsou pro účely této analýzy brány v potaz ty, které hodnotili alespoň dva respondenti. Nejčastěji respondenti (42) hodnotili centrum Zlína, které získalo za všechny tři kategorie průměrné hodnocení 2,8. Nejlépe jsou hodnoceny oblasti Klečůvka, Kvítková, Díly, a naopak nejhůře je na tom Letná a Podhoří. Místní části Zálešná a Kůty žádný z respondentů neohodnotil, a proto nejsou v tabulce zahrnuty.

Tabulka 41 Dostupnost kultury v jednotlivých místních částech Zlína – průměrné hodnocení

Místní část	počet respondentů	vnitřní prostory pro pořádání akcí	veřejná prostranství pro pořádání akcí	nabídka kulturního a kulturně komunitního programu	dostupnost kultury v centru z MČ
25. Klečůvka	1	1,0	1,0	1,0	3,0
08. Kvítková, Díly	2	1,5	2,0	2,0	1,5
23. Štípa	3	2,3	1,7	3,0	1,7
13. U Majáku a Film. ateliéry	2	2,0	2,5	2,5	2,0
14. Kostelec	2	2,5	2,0	2,5	1,5
26. Prštné	2	3,0	2,0	2,5	1,5
29. Jaroslavice	3	1,7	3,0	3,0	2,3
07. Podvesná, Beneš. nábřeží	2	3,5	2,5	2,0	1,5
11. Zlín – centrum	42	3,3	2,3	2,8	X
22. Salaš	2	3,0	3,0	2,5	3,0
19a. Malenovice	5	3,2	2,4	3,0	2,2
17. Louky	4	3,8	3,0	2,8	2,3
16. Lhotka – Chlum	2	2,0	3,0	4,5	3,0
01. Jižní Svahy I.	7	3,6	2,7	3,3	1,7
03. Mokrá, Zlínské Paseky	4	3,3	3,0	3,8	2,3
10. Obeciny	1	3,0	4,0	3,0	3,0
24. Velíková	3	3,7	3,3	3,3	3,0
15. Kudlov	2	4,0	4,0	2,5	1,5
20. Mladcová	4	4,3	3,8	3,0	1,5
19b. Malenovice – sídliště	2	4,0	3,5	3,5	3,5
04. Čepkov, Cigánov, Nivy	2	4,0	3,5	3,5	1,0
12. Lazy, Lesní čtvrť	9	3,6	3,6	4,1	1,6
09. Bartošova čtvrť	2	4,0	4,5	3,5	2,0
02. Jižní Svahy II.	4	4,5	3,3	4,5	1,5
21. Příluky	2	5,0	4,0	3,5	2,0
05. Burešov, Vršava	2	4,0	4,0	4,5	1,0
18. Lužkovice	2	5,0	3,0	5,0	3,0
28. Letná	5	4,4	4,6	4,2	2,4
27. Podhoří	2	4,5	4,5	5,0	1,0

Zdroj: dotazníkové šetření mezi aktéry kulturního dění ve Zlíně, ONplan 2022

Prostorová dostupnost

Stálá kulturní zařízení

Na území města Zlína se nachází celkem 70 stálých kulturních zařízení, z nichž přibližně polovina se nachází v centru města. Díky dobrému rozmístění zařízení jsou pokryty nejlidnatější oblasti města. Mezi nejhůře dostupná místa autem patří Mladcová, Lužkovice a Klečůvka.

Centrum města se vyznačuje velkým počtem stálých kulturních zařízení. Severně a západně od centra se nachází několik zařízení, která dobře odrážejí hustotu osídlení a obyvatelstva. Naopak východně od centra počet zařízení hůře odráží rozložení obyvatelstva a dostupnost zařízení je zde mírně zhoršená. Většina východní části spadá do zón s docházkovou vzdáleností delší než 10 minut.

Mezní kulturní zařízení

Ve Zlíně se nachází celkem 35 mezních kulturních zařízení, z toho přibližně 20 v centru města. Mimo Zlín jsou zařízení pouze v Malenovicích a v Kostelci. Okrajové oblasti města mají horší pěší dostupnost, výrazným příkladem je hustě osídlená oblast na severu Zlína (Jižní Svahy). Odlehlé čtvrti jako Salaš, Kudlov, Jaroslavice, Lužkovice, Kečůvka, Velíková a Lhotka mají velmi špatnou dostupnost kulturních zařízení.

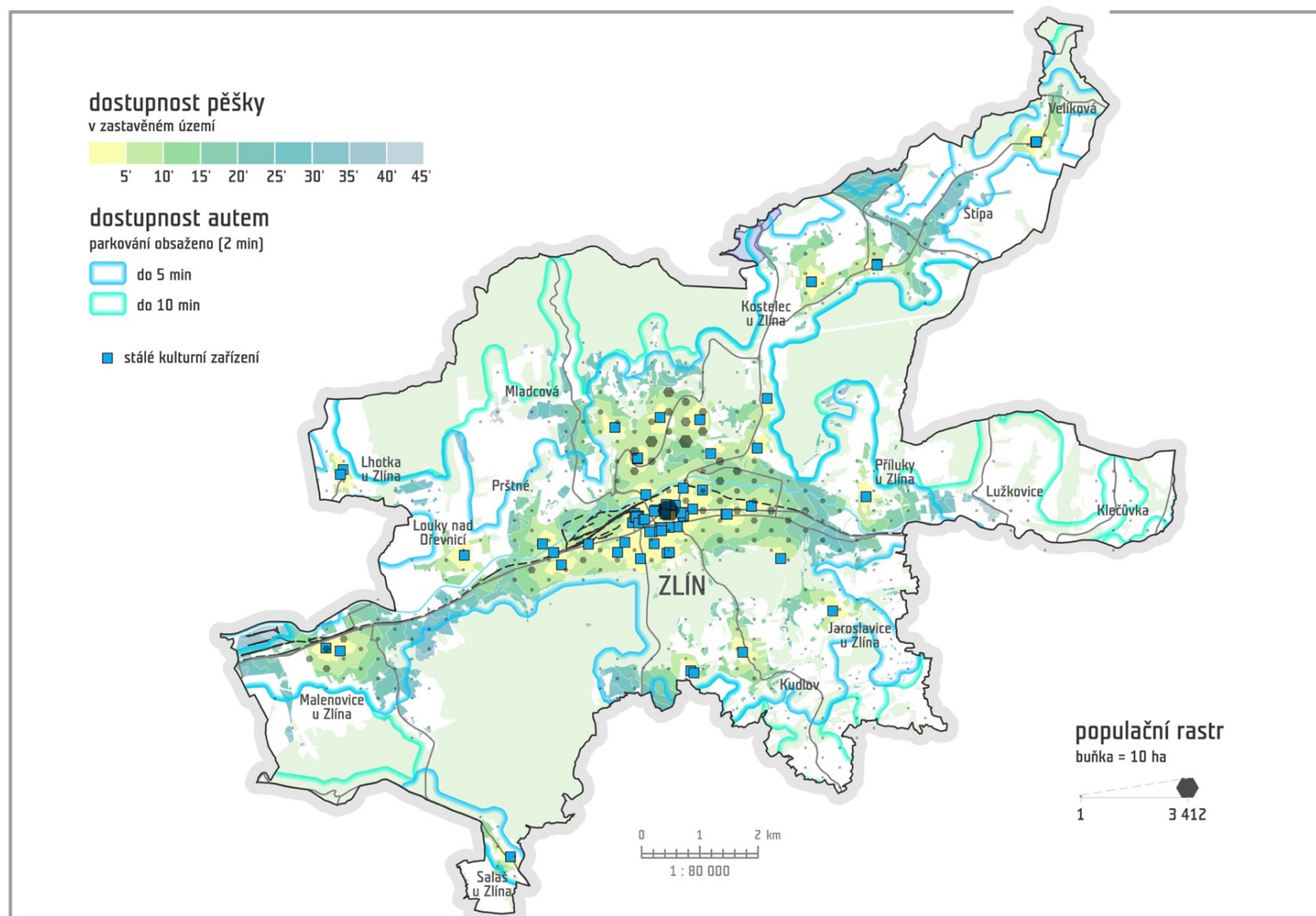
V centru Zlína jsou zprostředkující zařízení prostorově seskupena do skupin (klastřů). Tato zařízení se nacházejí především v místech s nižší hustotou obyvatelstva, s výjimkou samotného centra města. Místa s nejhorší dostupností ve Zlíně se nacházejí severně (Mladcová, Jižní Svahy, Vršava) a východně od centra (Lesní čtvrť).

Knihovny

Ve Zlíně je celkem 15 knihoven. Rovnoměrné rozmístění knihoven zajišťuje dobrou dostupnost knihoven na celém území Zlína. Místa s nejhorší dostupností knihovny jsou tzv. přechodové oblasti mezi objekty. Automobilovou dopravou je většina území pokryta do 10 minut.

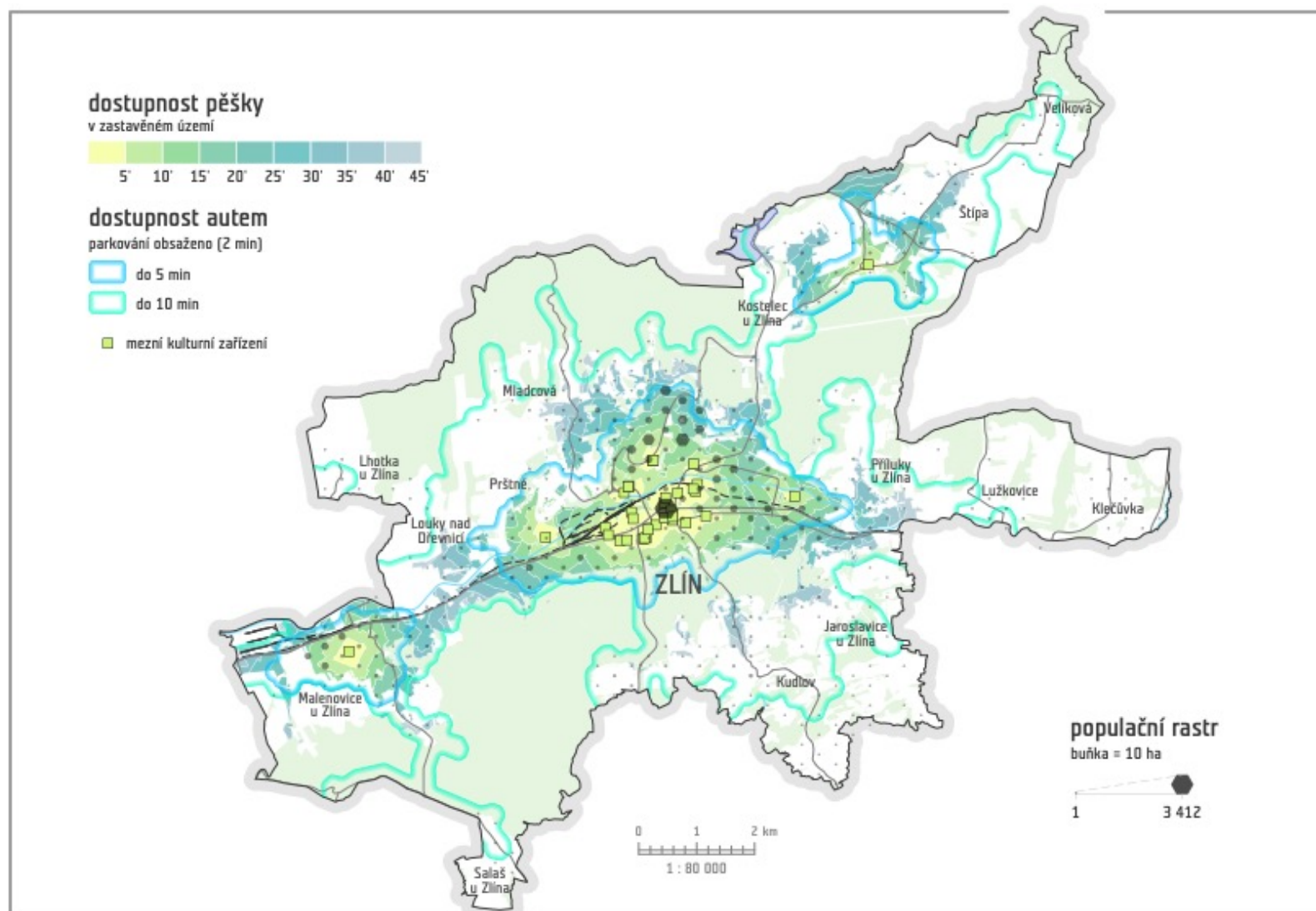
Ve městě jsou knihovny rozmístěny rovnoměrně, ale v blízkosti centra města jsou zóny s obtížnější dostupností (20-25 minut) (Kúty, Lazy). Přidáním nebo přemístěním knihoven by se mohla optimalizovat dostupnost pro celou oblast města.

Obrázek 12 Prostorová dostupnost stálých kulturně komunitních zařízení – Zlín celek

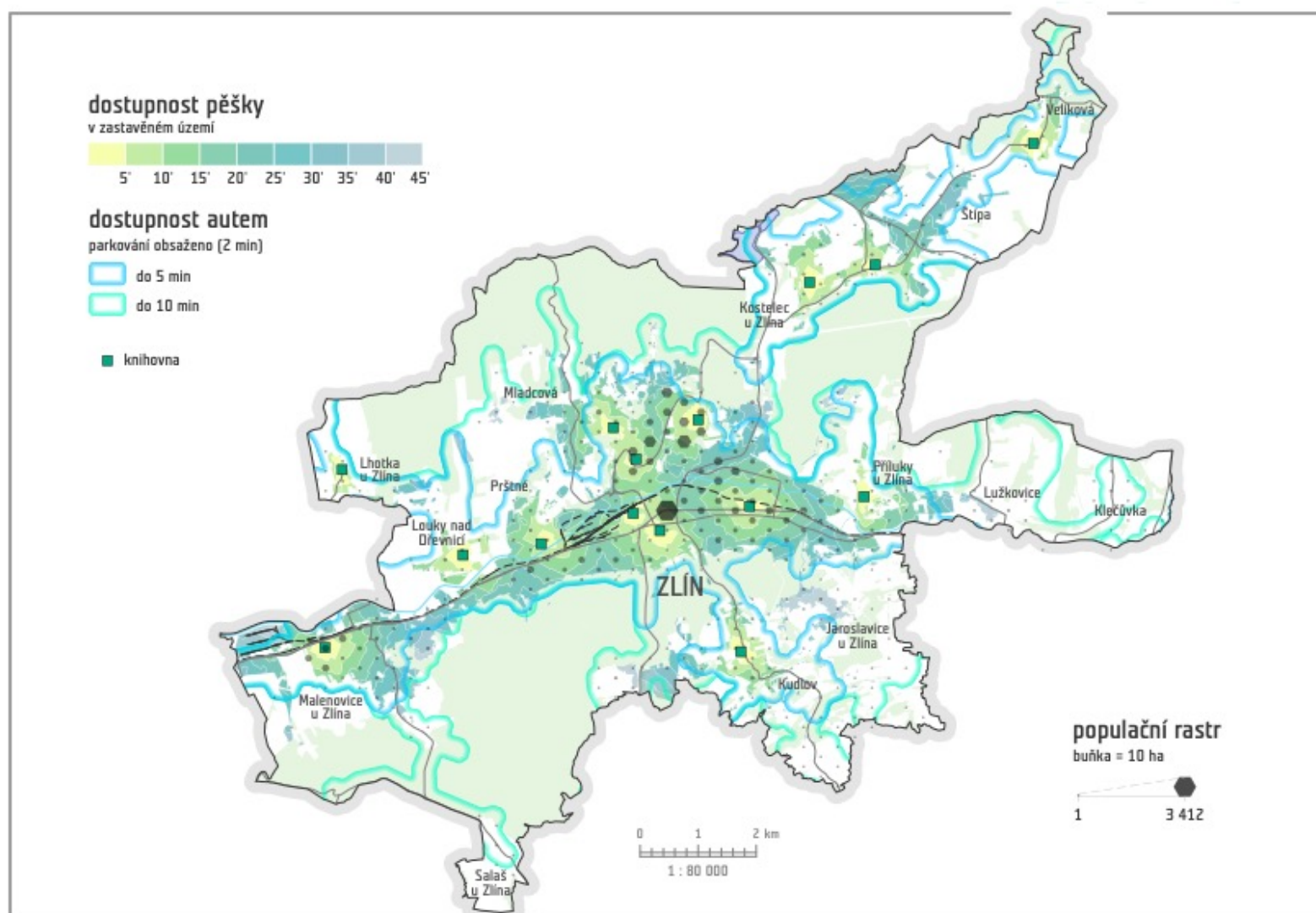
Zdroj: MMZ 2022

Obrázek 13 Dostupnost mezních kulturně komunitních zařízení – Zlín celek

Zdroj: MMZ 2022

Obrázek 14 Dostupnost knihoven – Zlín celek

Zdroj: MMZ 2022

Hodnoty a problémy v oblasti dostupnosti kultury ve Zlíně

Tabulka 42 Hodnoty a problémy v oblasti dostupnosti kultury ve Zlíně

Hodnoty	Problémy
• Dobrá dostupnost kulturní nabídky pro rodiny s dětmi • Studenti UTB mají zájem účastnit se kulturních akcí ve městě • Studenti UTB mají zájem o spolupráci s městem na projektech rozvíjejících kulturu ve městě • Oblíbenost Zlín Film Festivalu • Oblíbenost parku Komenského • Ve městě je celá řada fungující kulturní nabídky pro žáky mateřských a základních škol • Kulturní infrastruktura v centru města je dostupná z mnoha místních částí • Kulturní infrastruktura na sever a západ od centra města dobře odráží hustotu obyvatel • Knihovny jsou dobře dostupné po celém území	• Chybí infrastruktura pro pořádání hudebních akcí (klub, vhodné venkovní prostory a jejich kvalitní vybavení) • Chybí středně velký kulturní sál (250 osob) pro pořádání spolkových a komunitních akcí– plesů • Studenti UTB nevnímají dostatečnou informovanost o akcích, které ve městě probíhají • Městem nabízený kulturní program není pro studenty UTB mnohdy dostatečně atraktivní • Ceny vstupného při návštěvě kulturních akcí se školou jsou pro některé rodiny žáků mateřských a základních škol příliš vysoké • Školy mnohdy nejsou dostatečně informovány o kulturních akcích • Kulturní akce nejsou dostatečně propagovány • Ve městě není dostupná kulturní nabídka pro cizince • Ve městě není dostatečná nabídka kulturního programu pro mladé lidi ve věku 15–20 let • Návštěva kulturní akce je pro pedagoga doprovázejícího děti finančně ztrátová • Ceny vstupného jsou pro některé cílové skupiny příliš vysoké (např. senioři, zdravotně hendikepovaní atp.) • Prostory kulturních zařízení nejsou vždy bezbariérové • Dotace vyplácené až ex-post po konání akce (značně limitující pro malé subjekty a nové kulturní projekty) • Malá podpora nově vznikajících akcí • Východně od centra počet zařízení hůře odráží rozložení obyvatelstva a dostupnost zařízení je zde mírně zhoršená delší než 10 minut • Nedostatečnou vybavenost mají také hustě obydlené Jižní svahy • Horší dostupnost knihoven mají Kúty nebo Lazy

Zdroj: vlastní zpracování

3.5 Značka města

Identitou bývá zpravidla označováno „to, co je“. Značku města je třeba aktivně utvářet. Značka města je zpravidla tvořena symboly a asociacemi, které jsou s městem nejvíce spojeny. Patřit sem mohou i instituce a kulturní akce, kulturní dědictví, vše, co se těší přízni návštěvníků a způsob, kterým město propaguje samo sebe. Analýza zastoupení Zlína v seznamu nejnavštěvovanějších turistických cílů ČR v roce 2019 ukazuje nejvýznamnější atraktivity Zlína v celorepublikovém měřítku ve srovnání s referenčními krajskými městy. Zlín se umístil mezi top deseti v oblasti *Muzea a galerie* (Hlavní budova Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně) a v *Zoo, zahrady a akvária* (Zoo Zlín), ta také patří mezi TOP 50 celkově.

Tabulka 43 TOP 10 nejnavštěvovanějších turistických cílů dle témat

	Olomouc	Hradec Králové	Liberec	Jihlava	Zlín	Plzeň
Téma	Pořadí (návštěvnost) Turistický cíl	Pořadí (návštěvnost) Turistický cíl	Pořadí (návštěvnost) Turistický cíl	Pořadí (návštěvnost) Turistický cíl	Pořadí (návštěvnost) Turistický cíl	Pořadí (návštěvnost) Turistický cíl
Architektura	6. (18,0) Arcibiskupský palác					
Muzea a galerie	10. (110,3) Vlastivědné muzeum v Olomouci				8. (125,9) Hlavní budova Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně (Baťův Institut)	2. (244,9) Pivovarské muzeum a Plzeňské historické podzemí
Zábavní turistické cíle			10. (238,0) Centrum Babylon Liberec – aquapark			
Věže a rozhledny		9. (40,4) Bílá věž				3. (78,5) Vyhlídková věž katedrály sv. Bartoloměje
Vojenské turistické cíle	2. (43,0) Korunní pevnůstka a muzeum barokní prachárny					
Věda a technika			4. (382,0) IQLandia science center			3. (591,7) Pivovar Plzeňský Prazdroj
Zoo, zahrady a akvária	8. (348,2) Zoologická zahrada Olomouc		6. (402,2) Zoologická zahrada Liberec	9. (346,6) Zoologická zahrada Jihlava	2. (682,6) Zoo Zlín	5. (505,0) Zoo Plzeň
Ostatní turistické cíle				10. (20,3) Jihlavské podzemí		

Zdroj: CzechTourism, Návštěvnost turistických cílů 2019, vlastní zpracování

Pro přehled v tabulce byly voleny tematické oblasti, ve kterých se alespoň jedno ze srovnávaných krajských měst umístilo mezi top deseti (např. v tematické oblasti sakrální památky nebo hrady zámky se žádné z měst v top 10 neumístilo, a proto zde nejsou). Města České Budějovice a Pardubice nejsou v tabulce uvedena, neboť se v žádné kategorii neumístily mezi top 10.

Respondenti působící v oblasti KKO ve Zlíně byli dotazováni na to, co vnímají jako identitu centra města, která se rovněž promítá do celkového obrazu „značky“ města, popř. skýtá potenciál pro její rozvoj. Mezi nejčastějšími odpověďmi se nacházel **Památník Tomáše Bati, KUC Zlín, 14|15 Baťův Institut, architektura spojená s baťovskou dobou, Zámek Zlín, Gahurův prospekt, současná architektura, MJVM, KGVU** nebo například **filmové ateliéry Zlín**.

Cenné nemovité kulturní dědictví města s památkovou ochranou se váže právě k modernistické architektuře, kulturní hodnota města spočívá v unikátním rozvolněné modernistické urbanistické koncepci. Téma současné architektury bylo zmiňováno jako pro značku města nedostatečně uchopené.

Propagace a stavění značky na Baťovské architektuře byla v diskusi také zmiňována jako nedostatečně koordinovaná mezi jednotlivými subjekty, které se jí věnují. Propagaci se věnuje **město Zlín** skrze své marketingové aktivity a skrze obnovený **památník Tomáše Bati** <https://pamatnikbata.eu/>, dále **Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, Krajský úřad Zlínského kraje** např. skrze propagaci tzv. Baťova mrakodrapu, **Nadace Tomáše Bati** a dále občanské iniciativy spojené okolo **aArchitektura** <https://www.aarchitektura.cz/> a **Zlínského architektonického manuálu** <https://zam.zlin.eu/>. Procházky po architektuře města, který zaštiťuje městské Turistické informační centrum spojuje projekt **Zóna Zlín**.

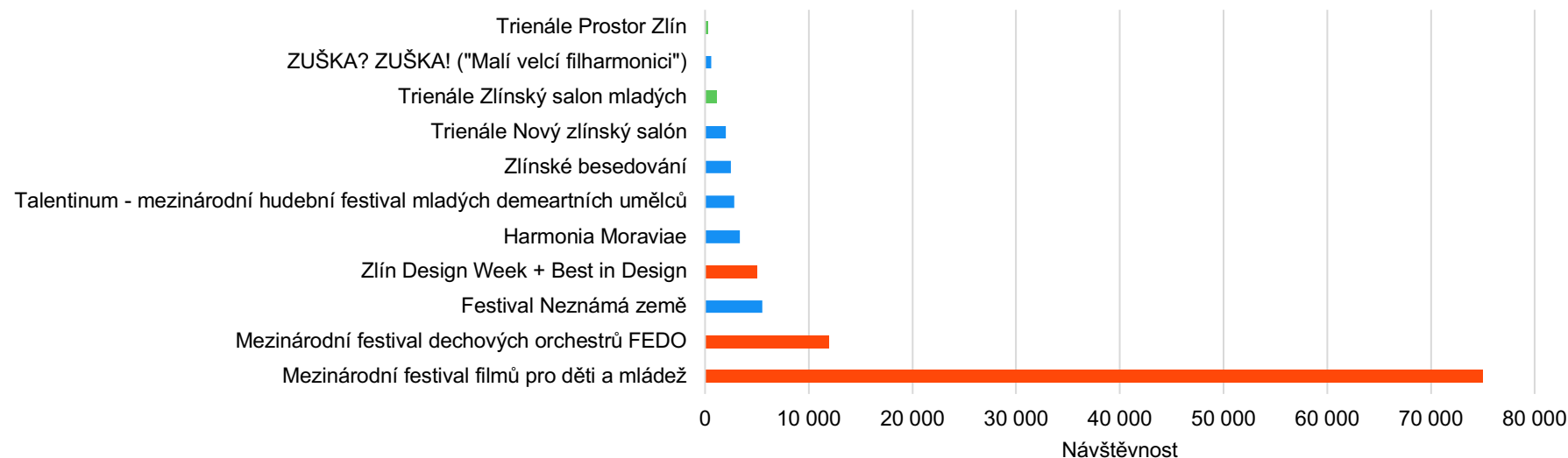
Akce významné pro značku města

Do seznamu významných akcí pro značku města byly zařazeny akce, které mají rozpočet vyšší než 300 tis. Kč včetně a mají nadregionální a vyšší dosah. Tato kritéria splnilo celkem 11 akcí, jedná se především o festivaly, žánrově je obsažen design, dechová hudba/ folklor (2x), vážná hudba (2x), film/kino a výtvarné umění/fotografie (3x). Kulturně-komunitní či kulturně-vzdělávací akce v seznamu nejsou.

Mezi pořadatele akcí patří komerční sektor (Festival Neznámá země – Piranha Film s.r.o., Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež, FILMFEST, s.r.o.), neziskový sektor (Mezinárodní festival dechových orchestrů FEDO – Hudební sdružení Zlín, z. s.; Zlínské besedování – Malenovické podhradí, z. s.; ZUŠKA? ZUŠKA! („Malí velcí filharmonici“) – spolek ZUŠKA? ZUŠKA!), veřejný sektor (Talentinum – Filharmonie Bohuslava Martinů, o.p.s.; všechna Trienále – Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, p.o.) a akademický sektor (Zlín Design Week + Best in Design – Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně).

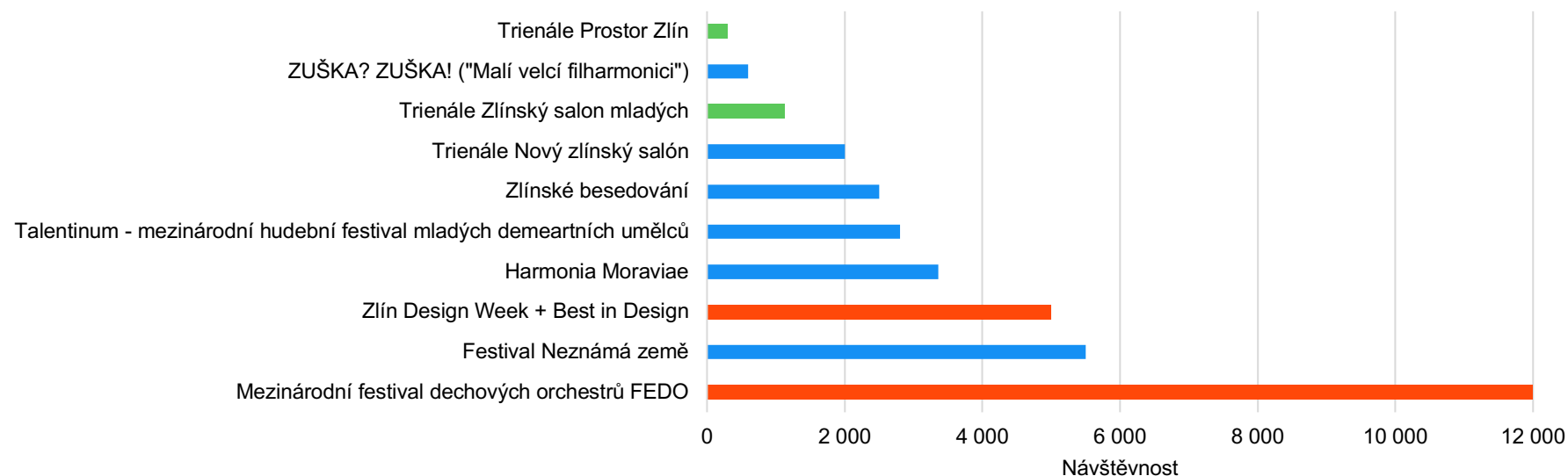
nadregionální	
celonárodní	
mezinárodní	

Graf 20 Význam akcí opakovaného kulturního kalendáře pro značku města

Zdroj dat: MMZ, vlastní zpracování

Graf 21 Význam akcí opakovaného kulturního kalendáře pro cestovní ruch – detail bez Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež

Zdroj dat: MMZ, vlastní zpracování

Většina akcí významných pro cestovní ruch má nadregionální přesah a řádově mezi 2–5 tisíci návštěvníky. Významné mezinárodní akce se ve Zlíně konají pouze tři, dominantní je Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež, který dosahuje návštěvnosti 75 tisíc návštěvníků, Mezinárodní festival dechových orchestrů FEDO má návštěvnost 12 tisíc, Zlín Design Week dosahuje návštěvnosti 5 tisíc návštěvníků.

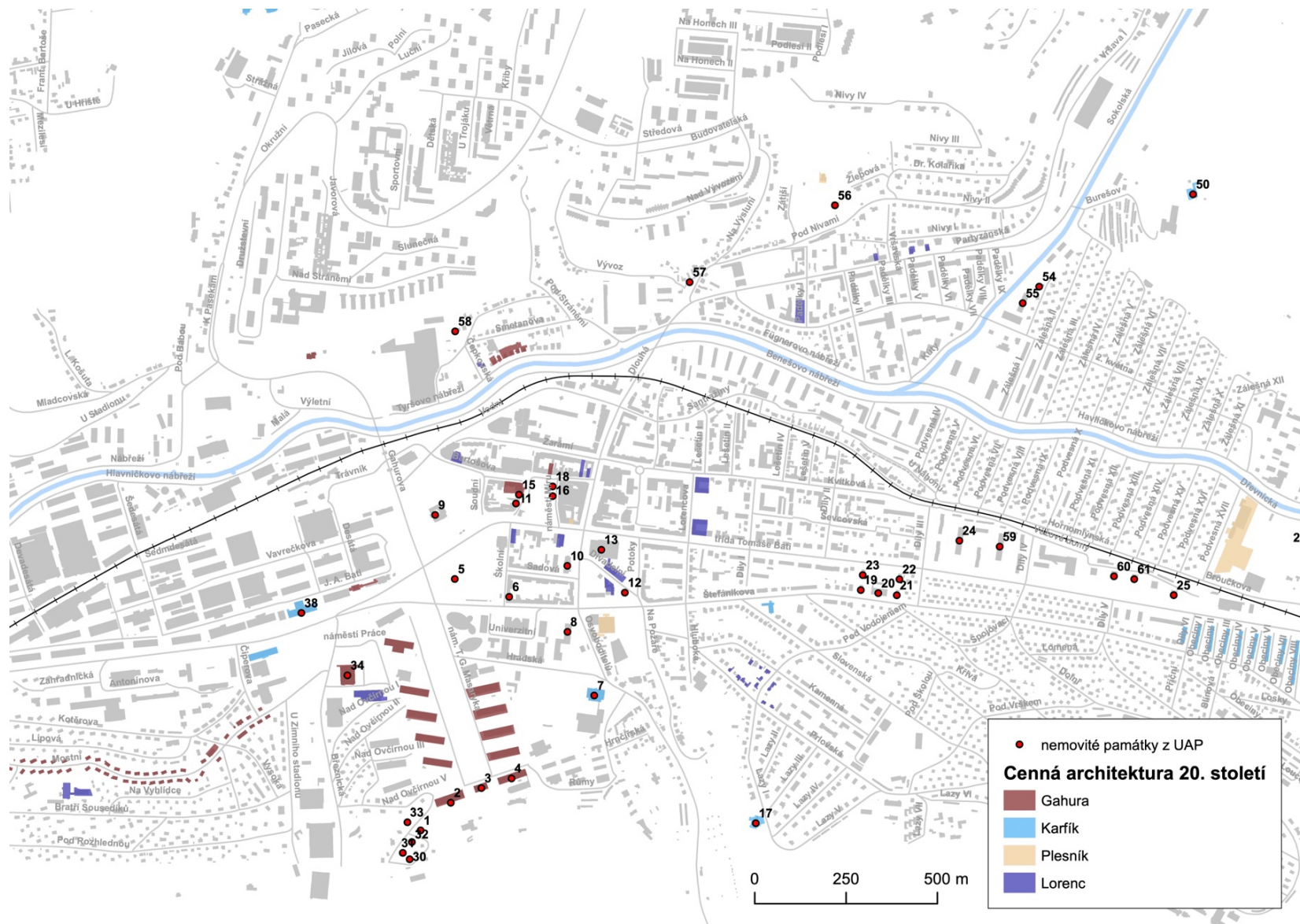
Nemovitě památky a významné architektonické hodnoty architektury 20. století

Tabulka 44 nemovitě památky architektury 20. století

ID	Název	ID	Název	ID	Název
1	Rodinný dům – dvojdům - p.č. st. 2628/1 a 2628/2	23	Společenský dům - 4 budovy svobodáren - p.č. st. 3413, st. 3415, st. 3854, st. 3855, 660/20 a 660/35	46	Přehrada Fryšták - p.č. 347, 348, 349, 358, 762/2, 763/3, 765/1, 765/5, 765/6, 766/2, 766/4, 768, 772/1, 775, 776/1, 1277/1 a 1277/2
2	Jiná správní stavba – studijní ústavy - p.č. st. 3736	24	Jiná obytná stavba – Morýsovy domy - p.č. st. 4295	47	Kaple sv. Martina - p.č. 18/2 a st. 70
3	Památník Tomáše Bati, Dům umění - p.č. st. 2636	25	Činžovní dům – věžový dům M. Drofy - p.č. st. 4307	48	tvrz – tvrzíště, archeologické stopy - p.č. 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113/1, 113/2 a 114
4	Jiná správní stavba – studijní ústavy - p.č. st. 2637	26	Základní škola - p.č. st. 4518 a st. 4878	49	Zámek
5	Pomník se sochou partyzána	27	Hrad a předhradí	50	Vila Číperova se zahradnickým domkem - p.č. st. 4035, st. 4036, 3877/1 a 3877/2
6	Činžovní dům - p.č. st. 3874	28	Kostel sv. Mikuláše - p.č. st. 55	51	Socha Anděla Strážce před vstupem do ZOO Lešná (inv. č.)
7	Městské lázně	30	Rodinný dům - p.č. st. 2631	52	Boží muka u vstupu do ZOO Lešná
8	Činžovní dům – kolektivní dům	31	Rodinný dům – dvojdům - p.č. st. 2630/1 a 2630/2	53	Nezvěstná socha sv. Floriána
9	Zámek	32	Rodinný dům - p.č. st. 2629	54	Vila Gerbecova - p.č. st. 3796
10	Kostel sv. Filipa a sv. Jakuba	33	Rodinný dům - p.č. st. 2627	55	Jiná obytná stavba – Drofův dům s malometrážními byty - p.č. st. 5102
11	Činžovní dům U Červinků	34	Velké kino - p.č. st. 2589 a 6400	56	Vila Zikmundova - p.č. st. 2420, 2941/5, 2941/6, 2963/4 a 2963/8
12	Socha sv. Jana Nepomuckého	35	Fara - p.č. st. 53	57	Boží muka se sochou sv. Antonína Na Výsluní
13	Městské divadlo Zlín	36	Rodinný dům – rodný dům Fr. Bartoše - p.č. st. 49/1	58	Vila Šťastného - p.č. st. 3949, 1922/3, 1922/7, 1922/8 a 1922/9
14	Socha sv. Antonína Paduánského	37	Kaple sv. Václava - p.č. st. 201	59	Jiná obytná stavba – Morýsovy domy - p.č. st. 4299
15	Radnice	38	Jiná správní stavba – Baťův mrakodrap - p.č. st. 3752 (jen část pozemku – v původním rozsahu 3752)	60	Činžovní dům – věžový dům M. Drofy - p.č. st. 4304
16	Socha sv. Floriána na náměstí Míru	39	Kříž na návsi u has. zbrojnice v Prštném	61	Činžovní dům – věžový dům M. Drofy - p.č. st. 4305
17	Malotova vila	40	Zřícenina hradu Hradištko	62	Socha sv. Jana Nepomuckého
18	Socha sv. Donáta na náměstí Míru	41	Kříž na návsi před kaplí v Loukách	63	Socha sv. Alžběty Durynské
19	Společenský dům - 4 budovy svobodáren - p.č. st. 3413, st. 3415, st. 3854, st. 3855, 660/20 a 660/35	42	Boží muka v Loukách	64	Boží muka Lhotka
20	Obchodní dům a společenský dům Díly, včetně přístupových ramp - p.č. st. 3414	43	Větrný mlýn	65	Kaple
21	Společenský dům - 4 budovy svobodáren - p.č. st. 3413, st. 3415, st. 3854, st. 3855, 660/20 a 660/35	44	Zámek Lešná	66	Socha sv. Vendelína
22	Společenský dům - 4 budovy svobodáren - p.č. st. 3413, st. 3415, st. 3854, st. 3855, 660/20 a 660/35	45	Kostel Narození P. Marie		

Zdroj: UAP, památkový katalog města, MMZ, vlastní zpracování

Obrázek 15 Cenná architektura 20. století

Zdroj: MMZ 2022

Hodnoty a problémy ve vztahu ke značce města Zlína

Hodnoty	Problémy
• Hlavní budova muzea v Zlíně se umístila mezi TOP 10 v kategorii Muzea a galerie. • ZOO Zlín se umístila mezi TOP 50 nejnavštěvovanějšími cíli v celé ČR • Ve Zlíně se koná 11 opakovaných akcí s nadregionálním významem a tři mezinárodně významné akce s návštěvností v rozsahu 5 – 75 tis. návštěvníků • Nejsilnější hodnotou města je modernistické kulturní dědictví Baťovského města	• Ve Zlíně se konají pouze tři akce s mezinárodním významem • Potenciál organizací a zařízení pro tvorbu značky města není zcela využit • Budování značky města spojené s Baťovským odkazem není dostatečně koordinováno • Značka málo pracuje se současnou architekturou

Zdroj: vlastní zpracování

4 Agendy a nástroje podpory kultury ve Zlíně

Kapitola stručně představuje činnosti, které město za účelem správy, podpory a rozvoje kultury vykonává a představuje nástroje rozvoje kulturního prostředí, kterými město disponuje. Sledování trendů v oblasti kulturní nabídky je záležitostí kulturních organizací, sledování trendů a know-how v oblasti rozvoje podmínek a nástrojů podpory pro organizace, aby mohly vytvářet kvalitní program je věcí **dostatečných kapacit veřejné správy**.

Město zajišťuje kulturní služby dle zákona o obcích. Mezi základní nástroje zajištění kulturních služeb pro obyvatele patří zřizování nebo zakládání kulturních organizací, jejichž úkolem je dle platné legislativy zajistit dostupnost kultury všem obyvatelům města bez rozdílu. Obvyklou aktivitou města je také pořádání akcí u příležitostí svátků v roce a výročí. Městem nezřizované organizace, které poskytují služby obyvatelům pak může podporovat pomocí nástrojů jako jsou **dotační systémy**, nástroje **informování a propagace** či **využití veřejného majetku ve veřejném zájmu**. Se vzrůstající oblibou realizace kulturních a komunitních aktivit ve veřejném prostoru nabývá na důležitosti i **politika města v nakládání s veřejným prostorem, respektive podmínek pro jeho využití**, jak profesionálními pořadateli, tak aktivními jednotlivci. Dalším podstatným nástrojem podpory jsou různé formy **společenského uznání jako ocenění a záštity**. Pro rozvoj kultury a města skrze kulturu jsou také klíčové dostatečné kapacity veřejné správy pro **koordinaci, budování synergií a rozvoj kapacit kulturních hráčů** a pro **vytváření společné strategie založené na znalosti dat o kultuře, kulturních a kreativních odvětvích i společné diskusi s aktéry**. Relativní novinkou v našem kontextu je **podpora kulturních a kreativních odvětví jako součást nástrojů města či regionu, které slouží podpoře podnikání**.

K tomu všemu je potřeba nejen profesionální „technicky provozní výkon tady a teď“ ale i **čas na diskusi o potřebách, plánech a vizích všech aktérů, sledování trendů, dostatečné lidské zdroje i znalostní kapacity, vzájemná důvěra a dobrá koordinace mezi různými pracovišti úřadu, která jednotlivé činnosti vykonávají, či se podílí na správě nástrojů podpory nebo dat**.

Základní otázky kapitoly

Jaké má město kapacity na správu a koordinaci kultury, komunikaci s kulturními aktéry?

Jaké nástroje podpory kultury a kulturních a kreativních odvětví město využívá?

Jaké jsou kapacity a trendy v podpoře kulturních aktérů a akcí prostřednictvím dotačního systému?

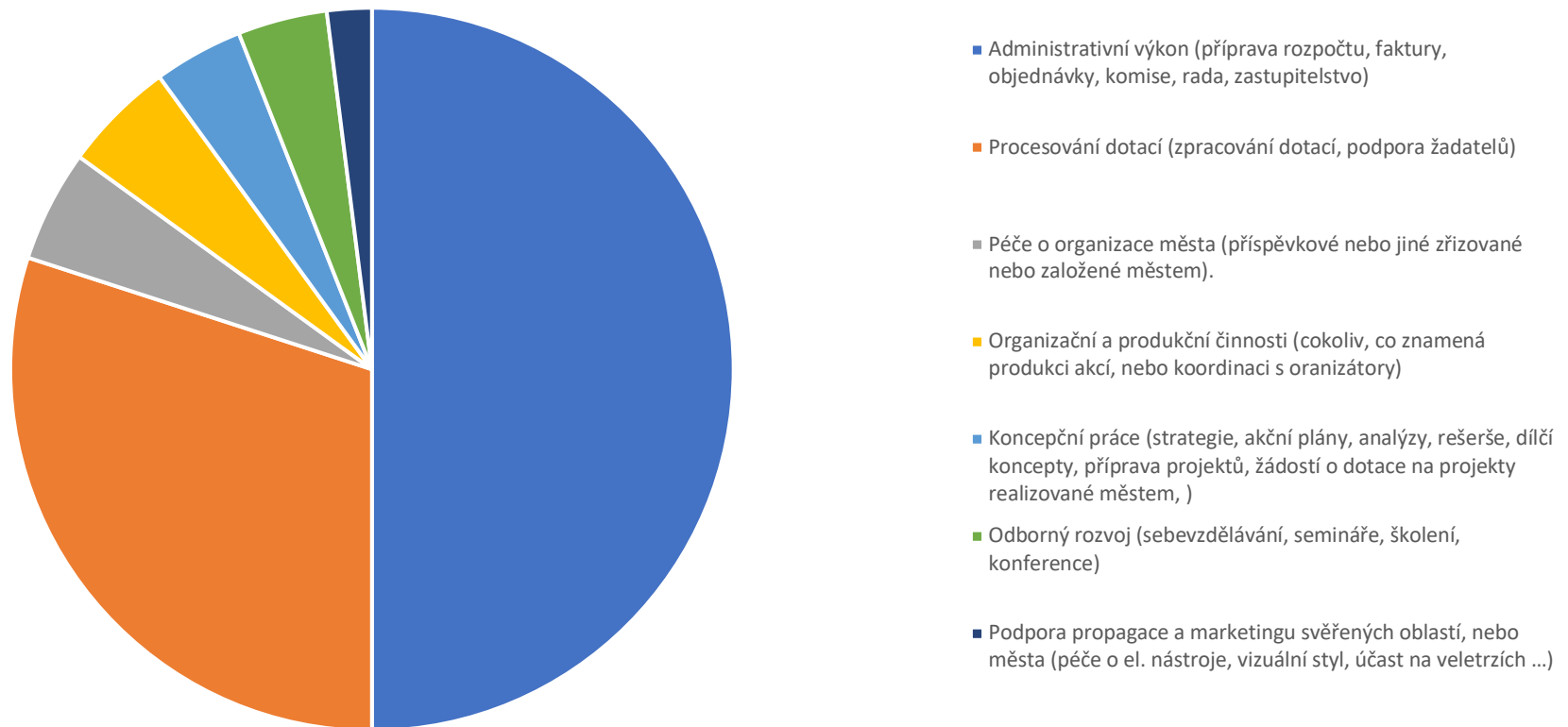
Jak jsou hodnoceny podmínky pro akce ve veřejném prostoru? Využívá město svůj majetek jako nástroj podpory kultury?

Jakými nástroji propagace město disponuje?

4.1 Agenda oddělení kultury na MMZ

Největší část kapacit oddělení kultury zabírá administrativní výkon (50 %). Dalším typem agendy, který zabírá odboru největší část kapacit je procesování dotací (30 %). Podpora propagace a marketingu zabírá pouhých 2 % kapacit oddělení, což koreluje s výstupy ostatních částí analýzy, kde je oblast propagace průřezově hodnocena respondenty jako nedostatečná.

Graf 22 Procento kapacit, které je agendě věnováno oddělením kultury

Zdroj: MMZ, vlastní zpracování

Kapacity na administrativní výkon (zabírá 50 % agendy), péči o organizace města (zabírá 5 % agendy) a na procesování dotací (zabírá 30 % agendy) vnímá oddělení kultury jako dostačující. Na pomezí se nachází oblast propagace a marketingu (zabírá 2 % agendy). Jako nedostatečné hodnotí oddělení kapacity v oblasti koncepční práce, odborného rozvoje a zejména v oblasti organizační a produkční činnosti.

Tabulka 45 Hodnocení dostatku kapacit na jednotlivé typy agendy a činností v oblasti kultury

Typ agendy a činnosti	Dostatek kapacit (známka jako ve škole)	Co se daří	Co by se dalo zlepšit
Péče o organizace města (příspěvkové nebo jiné zřizované nebo založené městem).	1	postupné rekonstrukce poboček místních knihoven	všechny p. o. (MDZ, FBM, ŽZ) by za současného zvýšení kapacit měly být přímo zařazeny pod OKaPP
Administrativní výkon (příprava rozpočtu, faktury, objednávky, komise, rada, zastupitelstvo)	1		
Procesování dotací (zpracování dotací, podpora žadatelů)	2		pravidelné setkávání příjemců dotací
Podpora propagace a marketingu svěřených oblastí, nebo města (péče o el. nástroje, vizuální styl, účast na veletrzích ...)	3		posílit kapacity
Koncepční práce (strategie, akční plány, analýzy, rešerše, dílčí koncepty, příprava projektů, žádosti o dotace na projekty realizované městem)	4		posílit kapacity
Odborný rozvoj (sebevzdělávání, semináře, školení, konference)	4		
Organizační a produkční činnosti (cokoliv, co znamená produkci akcí, nebo koordinaci s organizátory)	5	na MV odeslaná aktualizovaná vyhláška o pořádání kulturních/sportovních akcí, po jejím odsouhlasení zastupitelstvem, bude proces jednodušší a současně bude doprovázen elektronickým formulářem, který bude v rámci úřadu zpracováván souběžně nezávisle na jednotlivých pracovnících	výpůjčky zdarma (židle, party stany), poradenství pro administrativní proces oznámení akce a žádosti o zábor, zajištění propagace (snaží se o to ŽZ)

Zdroj: MMZ, vlastní zpracování

4.2 Nástroje podpory kultury a kulturních a kreativních odvětví

Šíře nástrojů využívaných českými městy pro podporu rozvoje aktérů KKO, kteří připravují kulturní program pro obyvatele a podnikají ve městě je velická. V následující tabulce naleznete přehled těchto nástrojů, přičemž symbolem ✓ jsou označeny ty, kterými město Zlín disponuje.

Tabulka 46 Typické nástroje podpory mimo p. o. a vlastní pořádané akce ve městech ČR a jejich zastoupení ve městě Zlín na straně veřejné správy, akademického i soukromého sektoru

Dotační systémy, soutěže	Propagace	Využití veřejného majetku
✓ jednoleté programové dotace	✓ online nástroje mohou využít ke své propagaci všechny organizace	✓ osvobození nekomerčních kulturních a komunitních akcí od poplatků za zábory veřejného prostoru
✓ dotace na pronájmy	✓ konference a sympozia spojené se specifickými tématy lokality nebo aktuálními městskými tématy	✓ v městských kulturně komunitních prostorech jsou dostupné nájmy pro neziskové a komunitní aktivity
✓ individuální dotace	✓ informační centrum propaguje všechny	X zázemí pro tvorbu, zkušebny, ateliéry, prostory pro spolky za nekomerční nájem
✓ participativní rozpočet využitelný na investiční i neinvestiční akce zdola	X občanské i turistické karty sloužící také jako slevové do kulturních institucí	X prostory pro umělecké rezidence
✓ kulturní a komunitní fondy	X přístup tištěného programu v novinách nebo jinde pro všechny	X možnost zápůjček vybavení veřejného prostoru na komunitní aktivity zdola
✓ podpora výjezdů do zahraničí (součást jiného programu)		X dočasné využití nevyužitého majetku města
X mikro granty		
X víceleté programové dotace		
X umělecké rezidence a stipendia		
X 1 % na umění ve veřejném prostoru (umísťování děl ve veřejném prostoru)		
Společenské uznání	Koordinace a budování kapacit	Podpora rozvoje KKO včetně podnikání
✓ záštity bez finančního daru	✓ zřizované organizace spolupracují s místními spolky, podporují je organizačně	✓ architektonické soutěže
✓ nákupy uměleckých děl významných umělců spojených s místem	X kapacity na mapování potřeb a strategické řízení	✓ kreativní HUBy a coworkingová centra (spíše na straně soukromého sektoru)
X záštity s finančním darem	X posilování kapacit v oblasti fundraisingu, marketingu	✓ agentury a platformy na podporu KKP
X ceny města v oblasti kultury, komunity	X organizace setkávání a síťování mezi aktéry	✓ kreativní inkubátory
X prezentace úspěšných uměleckých počinů a osobností v médiích	X získávání dotací na vlastní inovativní projekty města, do kterých jsou zapojeni aktéři	X kreativní vouchery
	X podpora síťování kult. aktérů s podnikateli	X kreativní centra
		X budování kulturních a kreativních čtvrtí
		X zóny se specifickými regulacemi nočního klidu spojené s noční ekonomikou

Zdroj: MMZ, vlastní zpracování

Z výčtu je patrné, že město je silné v nástrojích podpory jako jsou dotační programy anebo propagační nástroje. Naopak slabší v práci s majetkem města jako nástroje podpory KKO nebo v koordinační roli a posilování kapacit aktérů. V oblasti koordinace a komunikace může být zajímavým příkladem sada doporučení se kterými přichází organizace Kreativní Praha ve svém KOMPASU pro pražské městské části, kde dále popisuje zejména měkké a koordinační role samosprávy, které mohou mít pro rozvoj kulturního prostředí velký význam. **Kulturní kompas:** <https://kreativnipraha.eu/cs/verejny-prostor>.

Dotační programy

Tabulka 47 Dotační programy Zlína v oblasti KKO v roce 2021

Dotační program	Perioda vyhlášení	Způsob podání žádosti	Způsob hodnocení	Celková alokace + způsob vyplácení
Kulturní fond – dotace na podporu kulturních akcí/projektů (Mohou požádat PO a FO aktivní v kulturním životě města Zlína s výjimkou příspěvkových organizací SMZ)	2x ročně	- Na předepsaném papírovém formuláři schváleném SR KF - Od roku 2023 elektronicky prostřednictvím webové aplikace (FO budou mít dále možnost formulář vytisknout a doručit na podatelnu)	Správní rada Kulturního fondu jednotlivé žádosti projedná a přidělí bodové ohodnocení (hodnotí se působení žadatele na rozvoj kultury města, význam projektu/pravidelné činnosti a jeho zařazení do celkové kulturní nabídky města a ekonomická hlediska)	- V 1. pol. 2021 2 600 000 Kč - Ve 2. pol. 2021 2 000 000 Kč Po vyúčtování
Kulturní fond – dotace na úhradu nájemného prostor k pravidelné kulturní činnosti (Mohou požádat PO a FO aktivní v kulturním životě města Zlína s výjimkou příspěvkových organizací SMZ)	1x ročně		Správní rada Kulturního fondu jednotlivé žádosti projedná a přidělí bodové ohodnocení (hodnotí se působení žadatele na rozvoj kultury města, význam projektu/pravidelné činnosti a jeho zařazení do celkové kulturní nabídky města a ekonomická hlediska)	1 000 000 Kč (2021) Zálohově
Kulturní fond – dotace na obnovu a restaurování kulturních památek na území města Zlína (Může požádat vlastník kulturní památky s výjimkou příspěvkových organizací SMZ)	1x ročně	Od roku 2020 se podává prostřednictvím elektronického formuláře Žadatelé bez el. podpisu nebo datové schránky podávají žádost elektronicky a formulář následně doručí poštou nebo osobně na podatelnu SMZ	Správní rada Kulturního fondu jednotlivé žádosti projedná a přidělí bodové ohodnocení (hodnotí se působení žadatele na rozvoj kultury města, význam projektu/pravidelné činnosti a jeho zařazení do celkové kulturní nabídky města a ekonomická hlediska).	500 000 Kč (2020) - V roce 2021 nebylo vyhlášeno Po vyúčtování
Filmový fond – podpora na základě vyhlášeného programu, a to na: 1. vznik námětů a scénářů a 2. realizaci audiovizuálních děl (Vznik námětů a scénářů, které čerpají výhradně z historie či současnosti Zlína. Realizaci AV děl, která zobrazují výhradně historii či současnost Zlína; realizaci audiovizuálních děl na území Zlína)	1x ročně	Předepsaný papírový formulář schválený SR FF	Správní rada Filmového fondu jednotlivé žádosti projedná a přidělí bodové ohodnocení (hodnotí se splnění cílů, významnost, území Zlína, zapojení osobnosti Zlína, využití nositele specifické profese ve Zlíně, zapojení veřejnosti Zlína, zapojení studentů zlínských FŠ, marketing)	1 000 000 Kč (2018 vyhlášeno poprvé) 1 400 000 Kč (2019) - V roce 2020 nebylo vyhlášeno 300 000 Kč (2021) Po vyúčtování

Zdroj: MMZ, vlastní zpracování

Propagace

Tabulka 48 Nástroje propagace kulturních aktivit

Typ media	Medium	Informace zajišťuje	Způsob využití
Online	Facebook	OTaCR	Využívány nástroje jako jsou příspěvky, události, stories, živé vysílání ve stories, placenou reklamu
	Instagram	OTaCR	Využívány nástroje jako jsou příspěvky, stories, živé vysílání ve stories, reels, placenou reklamu.
	On-line média	OTaCR	Využívány on-line články s fotografiemi nebo reklamní bannery zaměřené na propagaci města či akcí
	Turistický web ic-zlin.cz	OTaCR	Zveřejňování základních informací o městě, akcích a články s novinkami, uživatelé mohou využít zasílání newsletteru, využíván web i jako místo pro rezervační systém pro Zónu Zlín (produkt CR)
	Weby jiných organizací	OTaCR, OKaPP, ŽZ	Zveřejňování informací o městě a akcích na webech partnerů (CCRVM, o.p.s., Zlínsko a Luhačovicko, A.T.I.C. ČR, ŽZ, PTB, Alternativa...)
	Sociální sítě jiných organizací	OTaCR	Sdílení informací o městě a akcích na Facebooku, Instagramu jiných subjektů (CCRVM, o.p.s., Zlínsko a Luhačovicko, A.T.I.C. ČR., Na kole a pěšky, Nadace T. Bati...)
	Tiskové zprávy	OTaCR	Zveřejňování aktuálních informací o městě a akcích na webových stránkách www.zlin.eu
	Newsletter	OTaCR	Rozesílka aktuálních kulturních informací na obce, IC, kulturní zařízení
	Mobilní rozhlas	OTaCR	Rozesílka aktuálních kulturních informací pro uživatele Mobilního rozhlasu
	Tiskové zprávy	OTaCR	Předávání informací o městě a městských akcích médiím (tiskové konference, rozesílání TZ)
Offline	Tištěná média	OTaCR	Zveřejňování článků o městě a akcích v místním tisku, inZlín, celostátních a krajských tištěných médiích, celostátních časopisech zaměřených na cestovní ruch
	Veletrhy ČR/ zahraniční prezentační akce ve Zlíně i mimo město	OTaCR	Osobní účast či zprostředkovaná prezentace města na těchto akcích
	Billboardy	OTaCR	Reklama na Zónu Zlín – pravidelné procházky po architektuře
	CLV	OTaCR	Využití vlastních CLV a CLV u jiných subjektů (Čepkov)
	Magazín Zlín	OTaCR	V každém vydání magazínu přináší redakce čtenářům kulturní tipy
	Bannery, reklamní tabule	OTaCR	Nyní v rámci spolupráce s Nadací T. B. umístěny bannery na Zónu Zlín na oplocení u vily T. B., banner na Zónu Zlín je umístěn i pod hlavním podiem na náměstí Míru, v realizaci reklamní tabule k hlavnímu vstupu do ZOO Zlín
	Reklama v GAC	OTaCR	Digiboards, spoty před promítáním filmů
	Panelová výstava	OTaCR	Reklama na město a výročí města v rámci panelové výstavy v Ostravě společně s 14 15 BI
	Propagační materiály	OTaCR	Tiskoviny zaměřené na cestovní ruch (představení města návštěvníkům), materiály jsou distribuovány i na ubytovací kapacity, body zájmu, IC v kraji
	Propagační předměty	OTaCR	Propagační předměty propagující město nebo konkrétní akci, příp. místní podnikatele (Zlín všemi smysly)
	Presstrip	OTaCR	Presstripy organizované ve spolupráci s CCRVM, o.p.s. a DM Zlínsko a Luhačovicko
	Reklama u DSZO	OTaCR	Obrazovky ve vozzech
	Zlínské filmové léto	OTaCR	Před samotným promítáním filmů jedou reklamy např. na akce města, Zónu Zlín, spot o městě/výročí

Zdroj: MMZ, vlastní zpracování

Využití veřejného majetku

Tabulka 49 Nástroje využití veřejného majetku

Typ majetku	Systém a proces	Dostupnost informací	Zpoplatnění
Veřejná prostranství	Minimálně 30 dnů předem je třeba podat kompletní žádost o zvláštní užívání komunikace, žádost o uzavírku provozu předmětné komunikace, a žádost o stanovení přechodné úpravy provozu, dle rozsahu akce. V souvislosti s těmito žádostmi nechat zpracovat dopravně – inženýrské opatření, tj. situaci s navrženou dočasnou změnou dopravního značení, přesné zakreslení umístění zabrané plochy s použitým dopravním značením, oplocením, zábradlím, průchodem pro pěší v souladu s platnými právními předpisy, popisem průběhu akce včetně zásobování tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost silničního provozu včetně chodců, toto přiložit s dalšími přílohami uvedenými v jednotlivých žádostech k daným žádostem a podat na podatelně stavebního úřadu, případně elektronicky formou datové schránky. Správní úřad pošle žádosti s přílohami k vyjádření z hlediska dopravní bezpečnosti Policii ČR DI Zlín a k vyjádření vlastníkovu komunikace. Po obdržení vyjádření vydá správní úřad rozhodnutí. Žadatel je povinen v dostatečném předstihu prokazatelně informovat o uzavírce provozu na pozemní komunikaci dotčené uživatele a veřejnost.	Webové stránky statutárního města Zlína; telefonicky či osobně u pracovníků OSaDR oddělení DSŘ, stručný návod je i na stránkách Odboru kultury a památkové péče v dokumentu s názvem Postup při oznámení záměru uskutečnit akci.	Místní poplatek v souladu s vyhláškou č. 3 z roku 2021 o místním poplatku a Správní poplatek dle zákona č. 634/2004 Sb. : Vydání povolení ke zvláštnímu užívání dálnice, silnice a místní komunikace na dobu platnosti - 10 dní a na dobu kratší než 10 dní Kč 100 - 6 měsíců a na dobu kratší než 6 měsíců Kč 500 - delší než 6 měsíců 1.000 Kč Aktuálně je ve výše uvedené vyhlášce stanovena výjimka pro akce, na kterých se nevybírání vstupné, tyto akce jsou osvobozeny od místního poplatku. OZV o místních poplatcích se rovněž nevztahuje na film. štáby. Dále poplatek za zábor veřejného prostoru jenž je stanoven Obecně závaznou vyhláškou č. 13/2007 vydanou statutárním městem Zlín. Pohybuje se okolo 2-4 Kč na m2 za den.
Vnitřní prostory	Město Zlín má pravidla pro nakládání s majetkem, kde je obecně popsán proces výběrového řízení apod. Speciální ustanovení týkající se KKO nemáme. Zpravidla víme o potřebách města či různých zájmových skupin. V každém případě, pokud se něco uvolní a není zcela jasné další využití, jsou informovány odbory, příp. subjekty vlastněné městem. Jestliže má o prostor zájem nějaký neziskový subjekt, domlouvají se podmínky, zda je to pro město přijatelné apod. Dosud se běžně dávaly v jednotlivých oblastech (kultura, sport, školství, sociální služby ad.) výpůjčky, od této praxe se však postupně ustupuje a výpůjčky se převádějí na nájmy. Město aktuálně nevlastní objekt s nejasným využitím. Jedinou výjimkou je budova bývalého soudu, kde pozemkové vztahy blokují rekonstrukci, nicméně budoucí náplň nebude problém najít.	Úřední deska, magazín města, případně ústní informace.	Výše nájemného se vždy stanovuje s ohledem na typ prostor, jejich stav a také se bere v potaz činnost, kterou lze v prostoru provozovat. Pokud nemůže být nájemné v místě a čase obvyklé, je nezbytné odůvodnit odchylku od tohoto stavu.

Zdroj: MMZ, vlastní zpracování

Tabulka 50 Nástroje podpory kultury ve Zlíně – podrobnější komentář shrnutí

Využití obvyklých nástrojů	
Dotační systémy	- Město poskytuje jednoleté programové dotace na jednorázové akce, popř. sériové akce s konkrétním termínem konání (koncerty, výstavy atp.) - Město poskytuje celoroční dotace na pronájmy, které v sobě obsahují dotaci na činnost - V kulturním fondu město neodlišuje tzv. mikrogranty, které města často poskytují ve zrychleném režimu drobným akcím, které tak odliší od větších podniků - Individuálními dotacemi město podporuje pravidelně se opakující akce a další činnosti nezřizovaných i zřizovaných organizací - Participativním rozpočtem využitelným na investiční i neinvestiční akce zdola je projekt <i>Tvoříme Zlín</i> - Město podporuje výjezd do zahraničí a disponuje rovněž filmovým fondem, který je vzhledem k zaměření města specifický - Dotace z kulturního fondu jsou vypláceny až po vyúčtování, dle analýzy způsobů vyplácení dotací na magistrátu se nejedná o interní pravidlo, nemožnost zálohového vyplácení komplikuje činnost zejména drobným organizátorům
Propagace	- Online nástroje mohou využít ke své propagaci všechny kulturní organizace, ale oddělení kultury se potýká s nedostatečnými personálními kapacitami, kdy referenti nemají kapacitu na operativní sdílení informací o konkrétních akcích atp. - Informační centrum propaguje lokální kulturní organizace - Výjimečně se konají také konference nebo sympozia spojená se specifickými tématy lokality nebo aktuálními městskými tématy
Využití veřejného majetku	- Nekomerční kulturní a komunitní akce jsou osvobozeny od poplatků za zábery VP, osvobození jsou rovněž filmové štáby v případě natáčení - Návod na vyřízení záboru VP je uveden na webových stránkách odboru kultury a památkové péče v dokumentu s názvem <i>Postup při oznámení záměru uskutečnit akci</i> - V městských kulturně komunitních prostorech jsou dostupné nájmy pro neziskové a komunitní aktivity a rovněž je možnost výpůjčky prostor od města (od této praxe se ustupuje a výpůjčky se převádějí na nájmy) – město však aktuálně nevlastní objekt s nejasným využitím
Společenské uznání	- Město uděluje záštity bez finančního daru - Město nakupuje umělecká díla významných umělců spojených s místem – (zatím v malé míře, ale je v plánu navýšení nákupu a zlepšení mechanismů výběru)
Koordinace a budování kapacit	Zřizované organizace města spolupracují s místními spolky a organizačně je podporují
Podpora podnikání v KKO	- Město organizuje architektonické soutěže - Ve městě existuje Zlínský Kreativní klastr podporující KKO - Ve městě je kreativní inkubátor UPPER provozovaný UTB Zlín a Technologické inovační centrum a další soukromé kreativní prostory.

Zdroj: MMZ, vlastní zpracování

4.3 Hodnoty a problémy v oblasti agend a nástrojů podpory KKO

Hodnoty	Problémy
• Město disponuje škálou dotačních nástrojů pro oblast kultury, které umožňují podpořit jak celoroční činnost organizací, tak jednotlivé projekty nebo revitalizaci kulturního dědictví • Město disponuje širokou škálou propagačních nástrojů, které vedle jiných témat propagují také kulturu.	• Administrativní výkon zabírá oddělení kultury 50 % veškeré agendy • Propagaci a marketingu svěřených oblastí jsou věnovány pouze 2 % agendy • Oddělení kultury hodnotí jako nedostatečné kapacity na koncepční práci, odborný rozvoj a organizační a produkční činnost • Město nedisponuje víceletými dotacemi, které by umožnily organizátorům plánovat a zároveň by umožnili městu po organizátorech požadovat v pravidelném cyklu vizi rozvoje podpořené akce nebo organizace • Mezi nedostatečně využívané nástroje podpory rozvoje aktérů kultury a kulturních a kreativních odvětví patří využití veřejného majetku nebo síťování a posilování kapacit aktérů

Zdroj: vlastní zpracování

5 Přílohy

5.1 Strategický kontext kultury ve Zlíně

Přehled analyzovaných strategických dokumentů ve vztahu ke kultuře ve Zlíně

Tabulka 51 Přehled analyzovaných strategických dokumentů ve vztahu ke kultuře ve Zlíně

Státní úroveň	• Strategický rámec Česká republika 2030 • Státní kulturní politika 2021–2025+ • Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ • Strategie rozvoje a podpory kulturních a kreativních průmyslů (2020–2030) a Národní plán obnovy • Strategie rozvoje cestovního ruchu ČR 2021–2030 • Strategie rozvoje vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ • Národní RIS3 strategie 2021–2027 • Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027 • Strategie reformy psychiatrické péče
Krajská úroveň	• Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030 • Regionální inovační strategie Zlínského kraje (aktualizace 2020) • Koncepce rozvoje cestovního ruchu Zlínského kraje na období 2020–2030 • Koncepce rozvoje místní kultury ve Zlínském kraji na léta 2014–2024 • Koncepce rozvoje organizací Zlínského kraje v oblasti kultury pro období let 2015–2024 • Koncepce účinnější podpory památkové péče ve Zlínském kraji • Koncepce účinnější péče o tradiční rukodělnou výrobu ve Zlínském kraji na léta 2018–2025 • Chytrý kraj – Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030
Městská úroveň	• Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030 – ZLÍN 2030 • Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021–2027 • Informační strategie statutárního města Zlína na období let 2019–2024 • Střednědobý plán sociálních služeb na Zlínsku na období let 2020–2024 • Integrovaná strategie pro ITI Zlínské aglomerace pro období 2021–2027 • Plán udržitelné mobility města Zlín do roku 2035 • Strategický plán pro regeneraci městské památkové zóny Zlín na období 2021–2025 • Strategický rámec Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání v ORP Zlín (verze 05. 2022)

Zdroj: vlastní zpracování 2022

Zlín v národním kontextu rozvoje kultury, cestovního ruchu a KKO

Tabulka 52 Národní kontext rozvoje kultury, cestovního ruchu a KKO ve Zlíně

dokument	závěry
Strategický rámec Česká republika 2030	Cílový stav: Vyšší veřejné investice podporují klíčové funkce kultury a rovný přístup ke kultuře a kreativitě. Dílčí cíle: • Do oblasti kultury směřují vyšší veřejné výdaje a posilují se možnosti dlouhodobého finančního plánování kulturních organizací. • Podle potřeb měnící se společnosti je systémově podporován rozvoj i zakládání nových kulturních organizací. • Kulturní a kreativní průmysly jsou podporovány jako příležitost pro rozvoj ekonomiky. • Pracovníci v kultuře jsou podporováni metodicky i finančně s cílem zvyšování jejich prestiže a zlepšování podmínek potřebných pro jejich kreativní a motivační roli vůči dalším skupinám společnosti.
Státní kulturní politika 2021–2025+	Cílem státní kulturní politiky je širší pojetí kultury a kreativity jako mezisektorové oblasti, která je nedílnou součástí společnosti i hospodářství. Dokument akcentuje potřebu propojení kultury a kreativity nejen s podnikáním, regionálním rozvojem či sociálními oblastmi, ale i se vzdělávacím systémem a zdravotnictvím. Hlavní témata ve vztahu ke Zlínu: • Zvyšování dostupnosti a přístupnosti kultury podporou rozvoje kulturních a kreativních center v regionech prostřednictvím Národního plánu obnovy. • Efektivní spolupráce MK s klíčovými aktéry v oblasti regionální kultury a poskytování metodické podpory. • Podpora vzniku kvalitních kulturních politik na úrovni krajů a velkých měst, tj. pomoc s jejich tvorbou a sdílením dobré praxe. Partnerství mezi MK a oběma úrovněmi územní samosprávy se bude v nejbližších letech orientovat na využití nových zdrojů financování v rámci Národního plánu obnovy. Spolupráce s MMR k podpoře regionálních kulturních center v souvislosti s čerpáním prostředků ze strukturálních a investičních fondů EU. • Účinná péče o kulturní dědictví (provázanost legislativních, finančních a systémových nástrojů). • Rozvoj živého umění (aktivizace KKS, hustá kulturní infrastruktura, synergie v rámci veřejné podpory KKS). • Rozvoj KKO (prostřednictvím oborové strategie rozvoje KKO viz níže). • Udržitelný rozvoj kulturní infrastruktury napříč ČR – kooperativní financování kultury a zvýšení snahy státu v oblasti rovnoměrnějšího rozložení kultury (systémové propojení státu, krajů a měst v rámci financování kultury). Stát by se měl následně například více podílet na oblastech s celostátním významem a dále na exportu kultury. Kraje by se pak měly více podílet na financování kulturních institucí, které mají i regionální obslužnost.

- 1 % z veřejné zakázky na zhotovení uměleckého díla.

Význam dokumentu spočívá zejména v jeho snaze o podporu **územní dimenze v rámci sektorových politik, posilování spolupráce aktérů v území či rozvoji strategického plánování na bázi funkčních regionů**. Zlín je zde řazen do kategorie aglomerací, které představují významná kulturní centra nadregionálního významu. Je v nich však v nedostatečné míře rozvinut **potenciál pozitivní role kultury** v jejich rozvoji. S kvalitním propojením aglomerací s jejich zázemím a kraji rostou také požadavky na funkci kultury v těchto typech území.

Cílový stav:

Agglomerace a jejich zázemí využívají svůj rozvojový potenciál, představují významná krajská hospodářská, kulturní a akademická centra a při jejich koordinovaném růstu jsou respektovány jejich sociální a environmentální limity.

Opatření:

- Podpora jednotlivých kulturních aktérů za účelem využití jejich potenciálu pro rozvoj aglomerací.
- Propojování aktérů působících v oblasti kultury na krajské a regionální úrovni.
- Revitalizace a modernizace památek (kulturních i technických) a dalších kulturních zařízení, případně výstavba nových kulturních zařízení a podpora provázanosti kultury a cestovního ruchu.
- Podpora, rozvoj a údržba doprovodné veřejné infrastruktury, jejíž existence je pro využívání kulturních zařízení či atraktivit cestovního ruchu nezbytná.
- Podpora vzniku kreativních klastrů a umělecký center.
- Podpora kulturních projektů mezikolatorové spolupráce (veřejný, soukromý, neziskový sektor).
- Přeměna pasivní role institucí na aktivní a participativní.
- Podpora udržitelného cestovního ruchu.

Hlavními identifikovanými problémy oblasti KKO je samotné **nejasné vymezení oblasti** a absence její podpory na státní úrovni, **fragmentace aktérů** působících v těchto odvětvích, či absence institucionálního zázemí podpory. **Nedostatečný je také sběr a analýza dat** či podpora podnikání v oblasti KKO.

Cíle:

- Vybudovat prostředí pro systematický rozvoj KKP, včetně metodického vedení dalších aktérů státní správy.
- Vybudovat souhrnný institucionální rámec podpory KKP napříč veřejnou správou.
- Vytvořit analýzu oblasti KKP na základě sběru komplexních aktuálních dat.
- Zvýšit míru propojení aktérů KKP mezi sebou i propojení KKP s podnikatelským sektorem.
- Zabezpečit budoucí financování rozvoje KKP.
- Zvýšit podíl využívání kulturního dědictví při tvorbě inovativních produktů a služeb.
- Podpořit inovační potenciál KKP finančními nástroji a zlepšit prezentaci KKP v zahraničí.

-
- Zvýšit míru integrace KKP s ostatními průmysly – větší spolupráce škol a profesionálů KKP, podpora mezioborové spolupráce.

Národní plán obnovy

Rozvoj regionálního kulturního a kreativního sektoru

- Mapování a tvorba regionálních strategií kulturních a kreativních odvětví
- Rozvoj regionálních kulturních a kreativních center (malá centra)
- Rozvoj regionálních kulturních a kreativních center (velká centra)

Digitalizace kulturního a kreativního sektoru

- Digitalizace kulturního a kreativního sektoru – knihovny
- Digitalizace kulturního obsahu
- Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek
- Pořízení profesionálních záznamů nejúspěšnějších uměleckých projektů podpořených MK
- Digitalizace kulturního obsahu v paměťových institucích působících v oblasti umění

Kreativní vouchery

- Kreativní vouchery

Podpora projektů kreativního učení

- Rozvoj dovedností pracovníků kulturního a kreativního sektoru spočívající v realizaci inovativních kulturních projektů zaměřených na vzdělávací a popularizační aktivity, kreativní spolupráci s dětmi a dospívajícími, rozvoj tvůrčí činnosti a zájmu žáků o umění a kulturu.

Status umělce

- Zajistit rozvoj a obnovu KKS, zejména posílit kompetence, odbornost a propagaci odborných pracovníků z oblasti KKS a rozšířit síť jejich zahraniční spolupráce.
- Podpora projektů SPO realizovaných v ČR zaměřených na pořádání vzdělávacích akcí v kultuře s mez. přesahem.

Podpora výzkumných projektů k problematice statusu umělce a internacionalizace

- Podpořit výzkumnou, řešeršní, analytickou činnost, jejíž výstupy by mohly být využity pro tvorbu strategických a legislativních materiálů MK.

Strategie rozvoje cestovního ruchu ČR 2021–2030

Úkolem strategie a na ni navazujících akčních plánů je **restart odvětví cestovního ruchu** (dále jen CR) zasaženého pandemií COVID-19 a zároveň naplnění dlouhodobých výzev, aby i nadále CR představoval **důležité hospodářské odvětví** v ČR i nástroj na **podporu regionálního rozvoje**. Cílem je také **efektivněji usměrnit návštěvnost/ zvýšit výkonnost ČR v regionech**. Ve vztahu ke Zlínu se jedná zejména o následující cíle:

- Nastavit stabilní a přívětivé prostředí pro podnikání v CR.
 - Udržet a rozvíjet inovativní, kvalitní, bezpečnou a dopravně dostupnou nabídku CR respektující potřeby místních obyvatel i nároky na ochranu kulturního a přírodního dědictví.
 - Postavit konkurenceschopnost na vysoké kvalitě služeb a zážitcích a na vysoké přidané hodnotě.
-

	• Vnímat CR jako významný nástroj rozvoji a využití potenciálu regionu. • Přesněji segmentovat a cílit marketingové aktivity. • Stabilizovat, rozvinout a integrovat systém monitoringu CR postavený na relevantních datech a informacích.
Strategie rozvoje vzdělávací politiky ČR do roku 2030+	Oba základní strategické cíle této strategie lze propojit s oblastí kultury a KKP. 1. Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní a osobní život. 2. Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů. Nástroje v oblasti kultury, které mohou pomoci tyto cíle naplňovat, lze spatřovat zejména v oblasti inovací ve vzdělávání a možného využití např. edukačních programů umělecký a dalších kulturních institucí v rámci neformální formy vzdělávání, jejímuž významu je ve strategii věnován značný prostor.
Národní RIS3 strategie 2021-2027	Kulturní a kreativní odvětví jako nástroj akcelerace socioekonomického rozvoje ČR. Klíčové závěry problémové analýzy Zlínského kraje: • úbytek obyvatel v produktivním věku, • nedostatek vysoce kvalifikovaných osob pro VaVal a kreativní základnu regionu, • nízký inovační výkon regionu, • nízký počet vznikajících firem se škálovatelným produktem Cíle: • lepší dostupnost lidských zdrojů v počtu a kvalitě pro inovační podnikání, výzkum a vývoj, • zajistit kvalifikované pracovníky pro potřeby zaměstnavatelů v regionu nebo pro realizaci nových podnikatelských záměrů v dostatečném počtu a kvalitě, • zvýšení inovační výkonnosti regionu, • zvýšení počtu inovací ve firmách, • zvýšení počtu začínajících a technologicky orientovaných firem ve ZK, • zvýšit počet osob zahajujících vlastní podnikání Tematickou prioritou pro Zlínský kraj je progresivní design produktů, technologií a procesů.
Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021-2027	Smyslem dokumentu je systémové posílení role knihoven v následujících třech oblastech: Knihovny jako pilíře občanské společnosti a přirozená centra komunit • podpora aktivit směřujících k rozvoji potenciálu knihoven jako komunitních center včetně adekvátního prostorového, technologického a materiálního zázemí Knihovny jako vzdělávací a vzdělanost podporující instituce • podpora aktivit k posílení vzdělávací funkce knihoven a kooperace knihoven se školami

	Knihovny jako správci kulturního a znalostního bohatství podpora aktivit, které umožňují zprostředkování kulturního a vědeckého bohatství v analogové i digitální podobě všem uživatelům
Strategie reformy psychiatrické péče	Reforma psychiatrické péče reflektuje potřebu meziresortní spolupráce v rámci péče o duševně nemocné osoby. Duševně nemocní vyžadují nejen psychiatrickou péči, ale pro jejich uplatnění ve společnosti je třeba usnadnit přístup k využívání sociálních služeb a k dalšímu vzdělávání. Klíčová je vzájemná provázanost, důraz na meziresortní a multiprofesní přístup, v čemž může hrát kultura důležitou roli zejména v rovině trávení volného času a také dalšího vzdělávání.

Zdroj: vlastní zpracování 2022

Zlín v krajském kontextu rozvoje kultury, cestovního ruchu a KKO ve Zlíně

Tabulka 53 Krajský kontext rozvoje kultury, cestovního ruchu a KKO ve Zlíně

dokument	závěry
Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030	Strategie definuje základní směřování v rámci ochrany a rozvoje kulturního dědictví a zvýšení role kulturních institucí v regionu a následně jsou témata detailněji rozvedena v konkrétních oborových dokumentech viz další analyzované dokumenty. základní cíle: Zajistit ochranu a rozvoj kulturního dědictví v regionu - péče o nemovité a movité kulturní památky - péče o nematné kulturní dědictví - aktivní propagace a ekonomické využití kulturního dědictví Přispívat k posilování role kulturních institucí v regionu - posílení spolupráce klíčových hráčů v kultuře a propojování kultury a vzdělávání - zajištění propagace a mezinárodní spolupráce kulturních institucí V oblasti kreativity je definována jako slabá stránka kraje nedostatečná podpora kreativních a kulturních průmyslů včetně odlivu kreativní třídy mimo kraj. Cíl: Vzdělaný, inteligentní a kreativní region (SMART)

-
- rozvíjet spolupráci v oblasti výzkumu, vývoje, inovací a lidských zdrojů
 - zvyšovat kvalitu vzdělání a optimalizovat vzdělávací systém

V oblasti cestovního ruchu jsou jako potenciál vnímány velmi dobré přírodní i kulturní podmínky Zlínského kraje pro cestovní ruch.

Cíl:

Podpora podnikání a rozvoje v odvětví cestovního ruchu

- naplnění rozvojového potenciálu top destinací cestovního ruchu i opomíjených (neobjevených) lokalit
- větší využití statutu UNESCO pro rozvoj cestovního ruchu
- rozvoj destinačního managementu na úrovni kraje a oblastí
- využití koncentrace nehmotného dědictví pro účely cestovního ruchu
- posílení provázanosti vzdělávacích, kulturních a zážitkových aktivit s cestovním ruchem

Regionální inovační
strategie Zlínského kraje
(aktualizace 2020)

Vychází z národního dokumentu RIS3:

Klíčové závěry problémové analýzy Zlínského kraje:

- úbytek obyvatel v produktivním věku,
- **nedostatek vysoce kvalifikovaných osob pro VaVal a kreativní základnu regionu,**
- nízký inovační výkon regionu,
- nízký počet vznikajících firem se škálovatelným produktem

Cíle:

Lepší dostupnost lidských zdrojů v počtu a kvalitě pro inovační podnikání, výzkum a vývoj,

- zajistit kvalifikované pracovníky pro potřeby zaměstnavatelů v regionu nebo pro realizaci nových podnikatelských záměrů v dostatečném počtu a kvalitě

Zvýšení inovační výkonnosti regionu

- zvýšení počtu inovací ve firmách

Zvýšení počtu začínajících a technologicky orientovaných firem ve ZK

- zvýšit počet osob zahajujících vlastní podnikání

Koncepce rozvoje
cestovního ruchu
Zlínského kraje na období
2020–2030

Problémy:

- stagnující návštěvnost kraje
- nedostatečná úroveň spolupráce, komunikace a koordinace aktivit mezi jednotlivými aktéry cestovního ruchu

Cíle:

Podpora nabídky a rozvoj potenciálu cestovního ruchu

-
- vytváření podmínek pro využití přírodního bohatství a kulturního dědictví kraje
 - podpora zpřístupňování turistických cílů a usnadňování mobility návštěvníků v kraji

Destinační management

- vytváření podmínek pro rozvoj systému destinačního managementu na území kraje
- podpora rozvoje kvality a lidských zdrojů v cestovním ruchu
- podpora turistických informačních center v kraji
- zkvalitnění sběru a využívání dat a informací o cestovním ruchu

Destinační marketing

- podpora tvorby regionálních produktů a témat pro marketing cestovního ruchu kraje
 - strategie rozvoje destinačních značek kraje a strategie jejich umisťování
 - komunikační strategie cestovního ruchu kraje
-

Koncepce rozvoje místní kultury ve Zlínském kraji na léta 2014–2024

Jedná se o již 8 let starý dokument, jehož platnost by měla skončit za dva roky, ale mnoho ze základních definovaných cílů dokumentu stále rezonuje.

Cíle:

- zefektivnit strukturu výdajů Zlínského kraje na místní kulturu a zvyšovat jejich podíl na celkových výdajích
 - zlepšit propagaci a prezentaci místní kultury ve vztahu k cestovnímu ruchu
 - zlepšit vazby mezi jednotlivými aktéry místní kultury
 - zlepšit akceschopnost aktérů místní kultury při využití alternativních zdrojů financování za účelem snížení jejich závislosti na obecních zdrojích veřejné podpory
-

Koncepce rozvoje organizací Zlínského kraje v oblasti kultury pro období let 2015–2024

Vizí je, aby **organizace aktivně přispívaly ke zvýšení atraktivity regionu pro obyvatele i návštěvníky**. Ve vztahu k veřejnosti mají mít organizace dobré jméno, poskytovat kvalitní dostupné služby, podporovat veřejný život a významně přispívat k budování pozitivního vztahu občanů kraje ke svému území, k životu a k rozvoji vzdělávání a výchovy mladší generace. Zlínský kraj v roli jejich zřizovatele pečuje o trvalý rozvoj těchto organizací a vytváří podmínky pro jejich efektivní činnost a spolupráci

Priority:

- zlepšení technicko-provozních podmínek pro činnost organizací
 - stabilní personální oblast
 - rozvoj sbírkových a knihovních fondů
 - rozvoj služeb a zvyšování kvality činností
 - využití potenciálu spolupráce
 - zvýšení finanční soběstačnosti organizací
-

K většímu propojení organizací s městy bude docházet i snahou o zastoupení organizací v kulturních či jiných městských komisích a výborech zabývajících se společenským životem města a vzděláváním.

Koncepce účinnější podpory památkové péče ve Zlínském kraji

Cílem je péče o nemovité památky ve smyslu nejen jejich fyzického zachování, ale i nalezení jejich aktivního současného využití.

Cíle:

Zachování a obnova památkového fondu na území Zlínského kraje

- dotační program Zlínského kraje
- individuální podpora obnovy a restartování kulturních památek a památek místního významu
- pomoc vlastníkům při získávání prostředků ze zdrojů státu a EU
- podpora pravidelné údržby a památkový fond
- zvýšení vlivu na samosprávy obcí v zájmu jejich zapojení do obnovy památek
- edukační činnost
- posilování hrdosti vlastníků na jejich památku

Podpora života v kulturních památkách

- vytvoření aktuálního seznamu kulturních památek a koordinace propagace v rámci kraje
- spolupráce kraje s vlastníky kulturních památek při zapojování kulturního dědictví do života

Rozvoj poznání památkového fondu a jeho ochrany na základě současného stupně vědění

- zvyšování odborné způsobilosti orgánů státní památkové péče v oblasti odborné ochrany památkového fondu

Vytváření pozitivního obrazu památkové péče v kraji

- publikace podpořených akcí obnovy kulturních památek
-

Koncepce účinnější péče o tradiční rukodělnou výrobu ve Zlínském kraji na léta 2018–2025

Vizí je zachovat dovednosti, technologické znalosti a z nich vzniklé produkty tradiční rukodělné výroby, které se na území Zlínského kraje vyskytovaly nebo stále vyskytují. Systematickými, efektivními a hospodárnými nástroji vytvořit podmínky pro ekonomickou udržitelnost tradiční rukodělné výroby, která i nadále zůstane významnou a stále živou součástí tradiční lidové kultury Zlínského kraje.

Cíle:

- zamezit úbytku lidových tvůrců v regionu
 - zajistit předávání znalostí a dovedností
 - podpořit spolupráci designérů a tvůrců v oblasti tradiční rukodělné výroby
 - zvýšit zájem mladé generace o technologie tradiční rukodělné výroby
 - zvýšit informovanost o tradiční lidové kultuře
-

Strategie navrhuje optimální podmínky a komplexní přístup pro **smysluplné a efektivní zavádění a využívání moderních technologií a SMART přístupů.**

Cíl:

Podpora infrastruktury pro rozvoj kultury využívající SMART nástroje sloužící místním i návštěvníkům.

Podpora infrastruktury pro rozvoj kultury využívající SMART nástroje, vytvoření dlouhodobě stabilního zázemí pro rozvoj kultury využívající SMART nástroje se zavedením systematické, účelné a efektivně vynakládané alokace peněz na rozvojové aktivity spojené se SMART řešením

- Podporovat SMART řešení v kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích jako nezbytné podmínky atraktivity regionu a příležitosti pro všechny obyvatele.

Rozvoj komunitních center s využitím SMART řešení.

Vytvoření sítě moderních komunitních center na území celého kraje (včetně menších obcí), ať se jedná o knihovny, kulturní domy apod., nabízející rozšířené služby s využitím digitalizace a SMART řešení pro všechny generace obyvatel. Tato síť napomůže k šíření vzdělanosti a osvěty, k budování sociální soudržnosti a loajality ke kraji.

- Vytvořit systém podpory komunitních center a místních knihoven zabývajících se mezigenerační spoluprací a využíváním SMART řešení pro seniory.

Zdroj: vlastní zpracování 2022

Obraz kultury ve strategických dokumentech města Zlín

Tabulka 54 Obraz kultury ve strategických dokumentech Zlína

dokument	závěry
Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030 – ZLÍN 2030	Cíl: Oblast kultury a dalších volnočasových aktivit bude rozvíjena koncepčně. V tomto směru město zpracuje sektorové strategie pro oblast kultury, v rámci níž bude kladen důraz na rozvoj podnikání v oblasti kulturních a kreativních oborů. Důraz bude rovněž kladen na zachování a případný rozvoj úrovně i množství atrakcí města, jako je například divadlo, filharmonie, ZOO aj.

Realizace kulturní strategie města včetně provázanosti na dotační tituly

- zmapovat kulturní infrastrukturu
- vypracovat strategický dokument pro oblast rozvoje kultury
- podporovat aktivní zapojení kreativních průmyslů do realizace strategie
- aktualizovat pravidla financování prostřednictvím kulturního fondu
- získávání zpětné vazby od návštěvníků a realizátorů kulturních aktivit ve městě
- spolupráce s UTB na projektech ovlivňujících kulturní život ve městě

Podpora spolupráce aktérů volnočasových aktivit a spolkové činnosti

V rámci podpory ekonomického rozvoje území je zmíněna i podpora nových progresivních odvětví, mezi něž se řadí např. **kreativní průmysly specializované na produktový a průmyslový design, digitální tvorbu a audiovizi.**

V oblasti cestovního ruchu se strategie zaměřuje zejména na využití potenciálu rozvoje pro městskou poznávací turistiku v evropském kontextu – zavedením produktu typu City Card, zapojení aktérů cestovního ruchu s cílem pozitivního ovlivnění obrazu města, dlouhodobou koncepční činností nebo například přípravou přehledu služeb pro občany města.

Monitoring a evaluace

Dokument nabízí škálu indikátorů spjatou s kulturou, jejichž vyhodnocování je potřebné propojit se vznikající sektorovou kulturní strategií.

Koncepce rozvoje školství
statutárního města Zlína na
období let 2021–2027

Město Zlín má v plánu i nadále podporovat činnost škol a jiných organizací v oblasti sportu a kultury. Za tímto účelem budou i nadále vyhlašovány dotační programy města (Fond mládeže, Fond tělovýchovy, Fond prevence).

Silné stránky a potenciály

- široká a kvalitní nabídka zájmového vzdělávání prostřednictvím specializovaných organizací města Zlína, včetně zaměření na děti s různým stupněm postižení a dětí sociálně znevýhodněných (největší organizací je Dům dětí a mládeže ASTRA)
- poměrně bohatá a vysoce kvalitní nabídka základního uměleckého vzdělávání
- systém účelových dotačních fondů (Fond mládeže a tělovýchovy a Kulturní fond)
- spolupráce firem s Domem dětí a mládeže, propojení odborníků z UTB s DDM

Navrhovaná opatření

- podporovat a rozvíjet činnost zařízení pro zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity
- podporovat vzájemnou spolupráci organizací, působících v oblasti zájmového vzdělávání a volnočasových aktivit
- finančně podporovat organizované volnočasové aktivity dětí a mládeže a programy pro zájmové vzdělávání a jejich odborné vedení

	• usilovat o zachování nabídky základních uměleckých škol • podporovat rozvoj a spolupráci s organizacemi působícími v oblasti rozvoje kreativity a umění • podpora a další rozvoj spolupráce mezi MŠ, ZŠ a ZUŠ • podpora spolupráce škol se ZOO Zlín a rozvoj environmentálního vzdělávání
Informační strategie statutárního města Zlína na období let 2019–2024	• Opatření vztahující se ke kultuře se zaměřují na zkvalitnění informačního portálu města, který by měl sloužit k prezentaci kulturních a výchovně vzdělávacích a volnočasových aktivit a také k prezentaci možností sociální i jiné komunitní práce (např. průvodcovská činnost, dobrovolná činnost v muzeu atp.
Střednědobý plán sociálních služeb na Zlínsku na období let 2020–2024	K tématu kultury se pojí pouze prioritní oblast Zlín bez bariér, kde je jedním z opatření vytvoření aktualizace brožury o bezbariérovosti veřejných budov, mezi které mohou být řazeny kulturní instituce zřizované městem. V dokumentu jinak není kultura tématem.
Integrovaná strategie pro ITI Zlínské aglomerace pro období 2021-2027 (verze 06. 2022)	Cíl: Zajistit udržitelný rozvoj kultury a cestovního ruchu ve Zlínské aglomeraci Opatření: Oprava a údržba kulturních/hmotných památek a navazující infrastruktury • Zajištění prostředků na údržbu a rekonstrukce památkově chráněných objektů • Podpora renovace veřejného prostoru a možností volnočasových aktivit (dětská hřiště, parky) včetně využití prostoru pro živé umění • Zajištění kvalitního technického zázemí pro působení místních spolků a veřejných institucí a kulturních organizací Vytváření kvalitního zázemí pro trávení volného času návštěvníků a občanů • Využití potenciálu rozvoje pro městskou poznávací turistiku v evropském kontextu • Podpora renovace budov ve veřejném vlastnictví, veřejného prostoru a sportovišť • Podpora renovace veřejného prostoru a možností volnočasových aktivit (dětská hřiště, parky) včetně využití prostoru pro živé umění • Zajištění kvalitního technického zázemí pro působení místních spolků a veřejných institucí a kulturních organizací Rozvoj cestovního ruchu • Využití potenciálu rozvoje pro městskou poznávací turistiku v evropském kontextu • Zkvalitnění a propojení cyklotras a turistických tras včetně rozšíření poutních míst
Plán udržitelné mobility města Zlín do roku 2035	V případě Zlína je vhodné podporovat rozvoj „města krátkých vzdáleností“ a podporovat tzv. „otevřené ulice“ – program dočasného částečného nebo úplného uzavření prostoru vybraných ulic pro bezpečné společenské, kulturní a komunitní akce, které podporují místní aktivity a podnikání.

Cíl:

Revitalizace veřejných prostranství vytváří prostor a příležitosti pro kulturní, společenské a sousedské aktivity.

Strategický plán pro regeneraci městské památkové zóny Zlín na období 2021–2025

Cíle:

- **Zvýšit statut památkové ochrany** vybraných objektů / probíhá řízení o prohlášení Památníku Tomáše Bati a 21. budovy národními kulturními památkami
 - Pokračovat ve **zpřístupňování a prezentaci významných památek** Zlína do podoby rozptýlené expozice baťovské architektury, urbanismu a kultury.
 - Zpracovat návrh na **zápis dalších významných baťovských objektů do seznamu nemovitých kulturních památek**, a to včetně vybraných příkladů továrních budov a baťovských domků.
 - Vytýčit **ochranná pásma** kolem vybraných nemovitých kulturních památek
 - **Zvýšit kvalitu péče o jedinečný fenomén baťovských domků**, zpřesnit zásady pro jejich obnovu a úpravy a vytvořit vhodné motivační programy pro jejich vlastníky.
-

Strategický rámec Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání v ORP Zlín (verze 05. 2022)

Ve vztahu ke kultuře a kreativě se v rámci MAP rozvoje vzdělávání v ORP Zlín jedná zejména o oblast **rozvoje kulturního povědomí a vyjádření žáků**

Opatření:

- Podpora aktivit organizací základního uměleckého vzdělávání, zájmového vzdělávání, neformálního vzdělávání a volnočasových aktivit.
- (zejména ZUŠ, jakožto nositelé regionální kultury a tradic připravují žáky pro střední pedagogické školy a pro umělecké obory)

Doporučení aktivity:

- podpora kapacit organizací zájmového, základního uměleckého a neformálního vzdělávání
 - zajištění provozu těchto organizací
 - prezentace činností a rozvoj spolupráce organizací zájmového, základního uměleckého a neformálního vzdělávání
-

Zdroj: vlastní zpracování 2022

5.2 Kulturní profil Zlína

Aktéři kulturních a kreativních odvětví

Krise jako příležitost u zlínských kulturních organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou

Tabulka 55 Krize jako příležitost u zlínských kulturních organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou

Instituce	závěry
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně	+ Zvýšené využívání prezentace produktů MJVM v online prostoru, včetně edukačních aktivit a přednášek. - Odliv návštěvníků a nutnost nově o ně bojovat, což je v době, kdy jsou řadoví lidé a rodiny ve složité finanční situaci velmi nelehké.
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	+ Vylepšení online služeb knihovny a zavedení některých nových digitálních služeb, které v portfoliu zůstávají i nadále (např. doručování vypůjčených dokumentů, výdejní knihobox, přístup k digitalizovaným dílům nedostupným na trhu ad.). - Úbytek uživatelů knihovny o 25 %
Městské divadlo Zlín	- Zásadní změna v chování diváka – kupuje si lístky na poslední chvíli, což výrazně ohrožuje celý princip předplatného, na kterém je divadlo existenčně závislé. Do budoucna se jedná o strategický úkol číslo jedna: jak přežít bez předplatného.
Živý Zlín	+ Prostor pro navázání kontaktu s některými organizacemi a komunitami + Vytvoření pořadu Kultura na netu + První organizace, která streamovala v kraji koncerty – podpora hudebníků a klubové scény + Dopad krize zásadně ovlivnil vystupování v online prostoru, změnili jsme vizuální styl, zacílení akcí přešlo z kvantitativní roviny (počet návštěvníků) do roviny kvalitativní – informace o tématu.
Alternativa – Kulturní institut Zlín	+ Posílení fungování na internetu
Filharmonie Bohuslava Martinů	+ Začátek online komunikace (příprava záznamů koncertů a přenášení online – zejména výchovných koncertů) + Nahrávání nových CD

- Diváci s zvykli sledovat pořady z prostředí domova
- Inflace a nižší zájem o vstup, což způsobuje obavy z odlivu abonentů

Zdroj: šetření mezi zlínskými kulturními organizacemi a zařízeními ovládanými veřejnou správou, ONplan 2022

Trendy v oboru a společenské trendy

Tabulka 56 Trendy v oboru u zlínských kulturních organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou

Instituce	závěry
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně	• Klimatická krize – odpovědné chování institucí v provozní a edukační rovině • Válečný konflikt – edukace budoucích generací • Finanční aspekty – krize návštěvnosti, nutnost hledání nových modelů • Personální politika – motivace a stabilizace
Krajská galerie výtvarného umění Zlín	• Klimatická krize – odpovědné chování institucí (pracují s tím v rámci témat výstav, zohledňují při produkci programů) • Kritika patriarchálních vzorců chování a distribuce moci
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	Reflektuje aktuální národní strategii a její tři pilíře • Knihovny jako pilíře občanské společnosti a přirozená centra komunit • Knihovny jako vzdělávací a vzdělanost podporující instituce • Knihovny jako správci kulturního a znalostního bohatství Důležitým tématem pro knihovny jsou také cíle udržitelného rozvoje. Knihovny ve svých sídlech také začaly hrát důležitou roli jako centra pomoci v krizových situacích (covid, uprchlíci). • Digitální gramotnost, osvěta proti dezinformacím a fake news • Posilování komunitní role knihoven • Odklon od klasického čtenářství tištěných knih
Živý Zlín	Komunikace, změny v používání komunikačních kanálů, důraz na originalitu, osobitost • Zcela nová komunikační strategie, externí pracovník na online marketing, příprava newsletteru, změna vizuální identity (3D prvky), příprava nového webu Kvalitativní rovina akcí a provedení

- Spolupráce s odborníky z oblasti filmu, architektury, příprava dlouhodobých projektů, prověřování možností spolupráce s univerzitou, uvedení interaktivní vědecké výstavy pro rodiny...

Propojování, spolupráce na úrovni organizací ale i mezioborové spolupráce

- Hledání systému zapojení a propojení organizací na akcích = vznik tzn. Sousedského besedování, interaktivní workshopová a prezentační přehlídka komunit, neziskových organizací a umělců. Vytvoření show roomu s produkty zlínských návrhářů a designerů – ukázky na akcích, výroba designového merche

Personální nouze = strategie práce s „výchovou“ freelancerů, stážistů atd ...

- Přizpůsobování náplně práce jednotlivým osobnostem, příprava systému benefitů pro zaměstnance organizace (vzhledem k tabulkovým platům) + systém práce na jejich rozvoji – spolupráce s jinými projekty, kurzy, návštěvy jiných organizací a pružná pracovní doba, změny pracovního prostředí

Propojení kultury s podnikatelským sektorem

- Připravovaný systém propojení prodeje lístků s benefity u prodejců a služeb.

Témata ekologie, mediální gramotnosti, důraz na péči a rozvoj místa kde žiji

- Práce s komunitami a jejich podpora = jejich promítán do akcí, dílny, workshopy, zařazení akcí s tematikou, aktivní
- Technologie
- Virtuální svět
- Přesycení informacemi
- Geopolitické vlivy
- Kvalitní video a fotografická propagace napříč sociálními sítěmi (spolupráce s influencery)

Alternativa – Kulturní institut Zlín

Památník Tomáše Bati

Filharmonie Bohuslava Martinů

- Reaguje na aktuální geopolitické dění – přijetí ukr. pracovnice – vstupy zdarma pro UKR děti

Zdroj: šetření mezi organizacemi ovládanými Zlínem a Zlínským krajem, ONplan 2022

Kulturní infrastruktura

Tabulka 57 Kulturní profil – Zlín centrum

Zlín centrum			
Hlavní akce	• Akce pořádané městem • Zlín Film Festival • Zlín Design Week • Pout' • Oslavy svátků • Akce v parku Komenského a na náměstí • 1. Máj a Majáles UTB • Akce Kabinet T • Výstavní programy galerií v centru	• Architektonické procházky • Divadelní představení • Kulturní akce v knihovně • Koncerty před zámekem • Programy pro děti v doprovodu rodičů • Program Filharmonie B. M. • Stretnutie • Letní kino • KGVU	• Akce spolku Zvěřinec • Akce v rámci 14 15 BI • Program památníku T. Bati • 700 let výročí Zlína • Fašank • Akce Živý Zlín • Barum Rallye • Jarmarky (Vánoční, Velikonoční)
Hlavní aktéři/ organizátoři kultury	• FBM • MDZ • Zlín Film Festival • KGVU • MJVM • Školy • KKFB • ALT	• Živý Zlín • Neziskové organizace • SMZ • FMK UTB • Kraj • Církev • Kabinet T • Barum Rallye	• ZAM • Spolek Zvěřinec • PTB • 14 15 BI • Galerie Komnata, Garáž • Místní spolky a jejich soubory • Photogether Gallery • Zelenáčova Šopa
Identita z pohledu kulturního dědictví	• Historické centrum starého Zlína • Parky • Tovární areál Svit • Architektura spojená s Baťovskou dobou • Zámek • PTB • Náměstí	• KUC Zlín • Kostel Filipa a Jakuba • MDZ • Kulturní a historické objekty • Současná architektura – Jiříčná • Gahurův prospekt • Centrum Zlína jako ucelený urbanistický celek	• 14 15 Baťův Institut • Vila J. A. Bati • MJVM • KGVU • Ateliéry Zlín • Radnice • Městská památková zóna
Veřejná prostranství, na kterých se konají kulturní akce	• Park Komenského • Náměstí Míru • Park Svobody • Náměstí Práce • Zámek • Baťova vila	• Prostor za divadlem • Třída Tomáše Bati • Zlínský svah • Za klubem 204 • 14 15 Baťův Institut	• Kongresové centrum • Nádvoří domu kultury (FEDO) • Prostor u OC a Velkého kina • Tovární areál • Gahurův prospekt

Vybavenost prostranství infrastrukturou pro konání kult. akcí	• Chybí aktivní podpora města při technickém zabezpečení venkovních akcí, možnost vypůjčit si mobiliář • Veřejné produkce MDZ působí jako v provizorním prostoru • Chybí el. přípojky, toalety v parku, městský mobiliář je zastaralý • Chybí venkovní prostory, kde by bylo možné pořádat menší, komunitní venkovní akce. Místo, kde se lidé budou cítit dobře, bezpečně a které bude poskytovat organizátorům dostatečné zázemí. • Centrum by mělo mít skutečně soudobé kulturní centrum se sálem, galerií, kavárnou, občerstvením, restaurací, obchůdky s českým designem a uměním, Infopointem v místě, které bude dostupné a snadno vizuálně identifikovatelné pro kohokoliv • Pódium na náměstí je nevyhovující (i z hlediska bezpečnosti), • Altán v parku Komenského se nedá využívat na hudební produkci • Snadnější povolovací procesy pro pořádání akcí • Na náměstí Míru chybí dostatečně velké a vybavené šatny pro účinkující a WC (pro účinkující i pro veřejnost).		
Vnitřní prostory, ve kterých se odehrávají kulturní akce	• MDZ • KGVU • MJVM • KUC • ALT • MMZ • Baťova vila • Rock café • Kabinet T • Hotel Moskva	• Hotel Zlín • Zelenáčova šopa • Hotel Garni • Malá scéna • Galerie G18 • Zlínský Zámek • 14 15 BI • Photogether gallery • Kino	• PTB • Obchodní dům • Prostory UTB • Kostel • Klub 204 • Radnice • Knihovna • Café Jedním tahem • Infopoint baťovského bydlení
Vybavenost vnitřních prostor pro konání kult. akcí	• Chybí komplexní kulturní prostředí typu Domu kultury pro spolky a zájmové činnosti (ten současný jím není) • Chybí prostory pro rozvoj a koncerty lokálních kapel • Chybí zázemí pro zkušebny, není tu podporována umělecká činnost a vlastní tvorba • Chybí kvalitní a prostorný hudební klub • Absence středně velkého kulturního sálu pro pořádání akcí menších a středních kulturních a komunitních akcí s počtem návštěvníků do 250 osob. Není kde uspořádat ples, zábavu. KUC je finančně pro tyto akce pro běžné občany bez dotací a sponzorů nedostupný • MDZ – menší hrací prostory technologicky zastaralé, rozsáhlé prostory foyer obtížně využitelné pro jakoukoli produkci • Potřebná revitalizace budovy Zámku – sociálního zázemí • Chybí podpora města • Schází finančně dostupné prostory pro taneční sdružení • V městských institucích by mělo být při pronájmu zohledněno, zda je akce výdělečná nebo benefičního rázu • Malá Scéna je skvěle vybavená, ale cena pronájmu je vysoká • Nedostatečné kapacity vnitřních prostor pro pořádání výstav • Chybí kvalitní kino promítající i umělecké filmy, které jsou v ČR v distribuci • Hotel Moskva – je nevyhovující (ozvučení není vhodné pro kulturní akce), chybí pódium, ale je jediným místem ve Zlíně, kde se dá uspořádat besídka u cimbálu (kde se vystupuje a pak hraje muzika a diváci sedí a tančí)		

Další	- Potřeba systematického plánování pořádání kulturních aktivit na kalendářní rok tak, aby se podobné žánry nepřekrývaly ve stejných termínech - Společná digitální platforma pro propagaci akcí a možností filtrování pro jednotlivé cílové skupiny – umožňující orientaci, a přímý nákup vstupenek či alespoň jejich rezervaci - Zlepšit organizaci a systém parkování - Otevřenější podpora města – na jednotlivé akce pořádané městem vypisovat konkurz nebo oslovit sdružení, aby se měly šanci přihlásit a popsat co by chtěli prezentovat a výběr by byl na kulturní produkční, zárukou by byl pokaždé jiný program a pokaždé by měl možnost se odprezentovat jiný subjekt
-------	---

Tabulka 58 Kulturní profily jednotlivých místních částí Zlína

Místní části Zlína

Místní část	Hlavní akce	hlavní aktéři/ organizátoři kultury?	identita z pohledu kulturního dědictví?	Veřejná prostranství, na kterých probíhají kult. akce	Vybavenost těchto prostranství	Vnitřní prostory, ve kterých probíhají kulturní akce	Vybavenost těchto vnitřních prostranství	Další
01. Jižní Svahy I.	- Pohádkový les - Stezka odvahy - Akce v knihovně - Akce u kostela - Rozsvěcování Vánočního stroměčku - Zabijačka - Májíček - Den otců - Den matek - Den dětí - Farní den - Zlín dětem - Soutěž první pomoci - Zlínského kraje	- LŠU - ZŠ, školy - Klub Salesiánů - Knihovna - DDM Astra - Církev – farnost Panny Marie Pomocnice - Orel - Město Zlín	- Kostel - Památník odboje - Kaplička - Knihovna	16. ZŠ - Centrální park/lesopark - U kostela - V klubu Salesiánů - U LŠU - Dětská zahrada	- Většině prostor schází základní vybavení – voda, toalety, přívod elektřiny - Chybí vhodné VP ve vlastnictví města	- Školy - Klub Salesiánů - Knihovna - Kostel - Budova farnosti – malý a velký sál	- Renovace dětského oddělení v knihovně - Prostory farnosti jsou soukromé, určené pro akce v rámci činnosti farnosti a nejsou vhodné pro jakékoli akce	- Dostupnost vázaná na povolení a domluvu s majitelem prostoru - Lokalita funguje jako noclehárna

02. Jižní Svahy II.	• Zlínské filmové léto • Májíček • Den matek • TATA Pride • Pohádkový les	• Město Zlín • Farnost • MMZ • Astra	• Urbanismus	• Centrální park • Před kostelem	• Prostranství nejsou dostatečně vybavena (částečné zlepšení přinese aktuálně probíhající stavba poslední etapy Centrálního parku)	• ZUŠ • Kostel	• Chybí sály střední a velké velikosti	• Lokalita funguje spíše jako noclehárna, veřejný kulturní život se odehrává pouze v několika málo hospůdkách • Chybí větší podpora akcí
03. Mokrá, Zlínské Paseky	• Akce na fotbalovém hřišti	• SK Paseky • Město	• Vavrečkova a Hlavníčkova vila • Kaplička	• Areál J. Švacha • Minimum akcí ve VP	• Nejsou vhodná prostranství	• Jídelna Plhák	• Nejsou vhodné vnitřní prostory pro kulturní akce	• Chybí klasická hospoda se sálem s malým podíem, který se dá případně oddělit/ uzavřít
04. Čepkov, Cigánov, Nivy	• Máj a Majáles	• Baťova vila • Zikmundova vila (do budoucna)	• Socha sv. Antonie • Zikmundova vila	• Pod lípami (bývá zde cirkus)		• Sál MOR na Čepkově	• Nejsou – sál by bylo vhodné rekonstruovat	• Dobrá dostupnost do centra
05. Burešov, Vršava	• Neprobíhají akce	• Občanská sdružení	• není	• Na hřišti	• Chybí Lavičky • Nedostatečná veřejná prostranství na pořádání akcí	• Nejsou vhodné vnitřní prostory		• Chybí pobočka knihovny • Kroužek pro děti
07. Podvesná, Benešovo nábřeží	• Festivalový půlmaraton	• Zlín Film Festival	• První panelový dům ve Zlíně	• Neprobíhají	• Nejsou	• Nikde	• Ne	

08. Kvítková, Díly	- Fašank - Akce klubu seniorů v kulturním domě - Setkání - Koncerty	- MMZ - Církev československá husitská - Českobratrská církev evangelická	- Baťovy domky - Evangelický kostel	Ulice Lešetín I. (Fašank)	Pro akci dobře vybaveno	- Klub seniorů Kvítková - Evangelický kostel, malá scéna	Plně vybaveno	
09. Bartošova čtvrť	Neprobíhají	Nejsou	Sochy u školy	Neprobíhají	Nejsou, chybí toalety atp.	Jídelna ZŠ	Nejsou vybaveny	
10. Obeciny	Neprobíhají		Pomníček					
12. Lazy, Lesní čtvrť	- Akce v rámci komunity evangelíků - Program na hvězdárně - Divadlo (Malá scéna) - Restaurace Boston (sezonní akce) - Stavění máje - Zabijačka	- Zlínská astronomická společnost - Statutární město Zlín - Fyzické osoby - Malá scéna - Evangelická komunita	- Evangelický kostel - Gymnázium - Hvězdárna - Celá Lesní čtvrť je kulturní památkou - Baťovské domky - Malotova vila - Lazy House Zlín	Lesní hřiště	Nejsou vhodná veřejná prostranství	- Evangelický kostel - Hvězdárna - Malá scéna	Zastaralé	V této místní části se nekoná mnoho akcí
13. U Majáku a Filmové ateliéry	- Dětský den - Sportovní den	KMČ ve spolupráci s vybranou firmou	-Dřívější filmové ateliéry - Kaplička	- Park Maják (sociálně technické zázemí) - stavba před dokončením - U dětského hřiště	V procesu výstavby	Multifunkční klubovna	Vyhovující	

14. Kostelec	- Dětský den - Přednášky v klubu seniorů - Živá hudba v letních měsících u fotbalového hřiště - Karneval pro děti i dospělé - Mikulášská besídka - Koncerty v kostele	- KMČ - TJ Sokol Kostelec - Klub seniorů - Hasiči - Církev	- Kříž na křižovatce Zlínská a Štípská - Mariánské poutní místo	- Hřiště TJ Sokol Kostelec - U hotelu Lázně - Před kostelem	Dostačující	- Klub seniorů - Kostel - Restaurace u Staňků	Soukromé objekty, vybavení je dostatečné	Větší podpora pěveckého sboru Radost
15. Kudlov	- Filmové projekce a setkání filmařů (i pro veřejnost) - Máj - Čarodějnice - Taneční zábava - Rozsvícení Vánočního stromu	- Většina subjektů v rámci filmových ateliérů - KMČ – tajemnice - FK Kudlov	- Filmové ateliéry - Filmový Uzel (budova) - Střední školy filmové - Kaplička - Pomník	- Areál filmových ateliérů - U pomníku - U hostince	Dobře vybavené	Budova Filmového uzlu	Chybí multifunkční dům (čeká se na rekonstrukci)	
16. Lhotka – Chlum	- Dětský den - Pout' - Pro seniory - Rozsvícení Vánočního stromu - Hasičské soutěže	- Senioři - Hasiči - KMČ	- Kaplička - Boží muka - Kašna - Náves - Kříž - Sochy Otílie Šuterové	- Náves - Areál pod lesem	Nedostatečně vybaveno, chybí veškeré zázemí (plánována revitalizace)	- Multifunkční budova - Hasičská zbrojnice	- Dostatečně vybaveny - Zlepšit odhlučnění sálu v multifunkční budově	
17. Louky	- Pout' - Rozsvícení Vánočního stromu - Den dětí - Fašank - Drakiáda	- Dobrovolní hasiči - KMČ	- Kaplička - Kříž - Boží muka	- Náves - Hasičské hřiště	Aktuálně v přípravě rekonstrukce návsi	- Hasičská zbrojnice - Stará škola - Společenská místnost SDH	Prostory jsou malé	Chybí letní zábavy

	• Mikulášská besídka • Hasičské soutěže							
18. Lužkovice	• Vodění berana • Pivní slavnosti • Dětský den • Rozsvícení Vánočního stromu • Betlémské světlo	• Fotbalisté • Místní občané • Hasiči	• Křížky • Boží muka	• Hřiště • Náves	• Prostranství nejsou dostatečně vybavená	• Restaurace na hřišti • Obecní prostory nejsou	• Mělo by se zlepšit (potřeba kulturního centra se zázemím)	• Město by mohlo víc pomoci s výstavbou kulturního centra se zázemím
19. Malenovice	• Májka • Rozsvícení Vánočního stromu • Hradní akce • Slavnosti pivovaru Malenovice • Malenovický suk • Pohádkový les • Taneční zábavy v areálu hasičské zbrojnice • Guláš fest • Noční prohlídky hradu • Živé Malenovice • RC závody v Malenovickém lomu • Akce Sokola	• Dobrovolní hasiči • Pivovar Malenovice • Muzeum jihovýchodní Moravy • Občanské sdružení Malenovice • KMČ • VLW s.r.o. • MMZ • Kastelán • 11. ZŠ • Skauti	• Hrad Malenovice • Hájenka • Kaplička na Šrámkově • Tyršova Sokolovna • Poutní místo Svatá voda • Farní kostel sv. Mikuláše • Památník padlým obětem I.a II. sv. války	• Náměstíčko Malenovice • Před poštou • Nádvoří hradu Malenovice • Areál SDH • Areál firmy VLW s.r.o. • Pivovar • Podhradí • Sokolovna • Fotbalové hřiště	• Špatná vybavenost (minimum mobiliáře, špatné zázemí – absence WC např. na hradě by byla žádoucí jeho rekonstrukce)	• Základní škola • Sokolovna • Hrad Malenovice • Hasiči	• Bylo by vhodné dokončit rekonstrukci, dle zpracovaného projektu v interiérech samotných + kultivace okolí hradu, které je také projektově navrženo.	• V lokalitě Malenovice chybí centrální kulturní stánek, který má být do budoucna zbudován z bývalého Kina Květen • Informace o akcích nejsou dostatečně propagovány
20. Mladcová	• Dětský den • Vodění medvěda • Hoblovačka • Fašank	• Hasiči • Fotbalisti • Zálesák	• František Bartoš	• Hřiště • Hasičská zbrojnice • Ulice	• Nejsou – vhodné by bylo vybudovat	• Hasičská zbrojnice • Klub zahrádkářů		• Nedostatečná dostupnost kultury v lokalitě

					například dětské hřiště, místo pro setkávání			
21. Příluky	- Dětský den - Filmové léto - Rozsvícení Vánočního stromu	- sdružení pro zdravé Příluky - Místní OSVČ	- Kapličky - Pomníky padlým - Bývalé kino Jas (dnes restaurace Přístav)	- Hřiště FK Příluky - Prostranství křižovatky ul. Pekárenská a ul. Přístav	Prostranství nejsou dostatečně vybavena, chybí připojení na elektřinu, ozvučení, kulturní dům – plocha, podium	Vnitřní prostory nejsou k dispozici		
22. Salaš	- Dětský den - Posezení se seniory - Lampionový průvod - Rozsvěcení stromečku	- J Sokol - KMČ Salaš - ČČK	Kaplička	- Náves před cukrárnou - Kulturní dům s hřištěm	Ucházející vybavení, ale je prostor pro zlepšení	Kulturní dům 60	doplnění vybavení	- Více akcí, např. promítání filmů - Více dětských prvků
23. Štípa	- Štípský beránek - Pálení čarodějnic - Štípská pouť - Aktivity Sokol Štípa - Taneční zábavy FK Štípa - Rozsvěcení Vánočního stromu - Noc kostelů - Dětský den - Noc Sokoloven - Týden zdraví - Soutěže hasičů	- SDH - ČSŽ - FK Štípa - ŘKF Štípa - SPŠ při ZŠ Štípa - KMČ - Svaz žen - Farní společenství - TJ Sokol	- Kostel Narození Panny Marie - Větrný mlýn Větrák - ZOO Zlín	- Mariánské nám. - Hřiště FK Štípa - Prostranství u hasičské zbrojnice - Hřiště u ZŠ Štípa - Prostranství u ul. Na Výpustě - Školní zahrada - Louka pod Čupem - Sokolská zahrada	- Chybí sociální zařízení - Protidešťové vybavení	- OC Štípa - Sokolovna Štípa - Nový prostor patřící ŘKF Štípa - Hasičská zbrojnice - Prostory KMČ - Občanské centrum - Farní kavárna	Relativně dostačující	Občanské centrum má limitovanou kapacitu, nájem pro drobnou vzdělávací nebo kulturní činnost je vysoký

	• Silvestrovské akce							
24. Veliková	• Velíkovské kosení • Pout' • Pohádkový les • Cyrilometodějské slavnosti • Mikulášská besídka • Lampionový průvod • Pálení čarodějnic • Akce klubu seniorů • Karneval	• Barbora Hubáčková • Spolek Živel • SDK • SK • Centrum pro rodinu	• Kaplička • Křížová cesta	• U kapličky • Výletišť • U multifunkční budovy	• Chybí sociální zázemí (lavičky) • Areál Výletišť: největším problémem je absence WC, kvalita kuchyňky, parkování	• Multifunkční sál • Budova školy	• Modernizace vybavení (sál budovy školy: komplikovaný proces předávání sálu a nemožnost výpůjčky některých částí vybavení)	
25. Klečůvka	• Fašank • Hody • Košť slivovice • Dětský den • Drakiáda • Mikulášská dílna • Zdobení Vánočního stroměčku • Setkání rodáků 1x za 10 let	• SDH • Sdružení za spokojenou Klečůvku	• Státní okresní archiv Zlín se sídlem v klečůvském zámku • Okolní zámecký park • Kříž na okraji obce	• Hřiště s krytým posezením	• Není dostatečně vybaveno. Zlepšit by se mělo zázemí pro pořadatele, místnost pro uložení materiálu, WC pro veřejnost.	• Místní "Hustá hospoda" • Multikulturní sál v Obecním domě	• Tyto prostory jsou vyhovující	• Dostupnost kultury v centru Zlína je pro občany nevyhovující zejména o víkendech, a to kvůli špatnému autobusovému spojení.

26. Prštné	- Akce pořádané SDH - Dětský den - Pálení čarodějnic - Pivní slavnosti - Zábavy	- SDH - KMČ	- TJ Sokol - SDH Prštné	- Cvičiště SDH - Sál hasičské zbrojnice - Náves u Kačáku	- Prostranství nejsou dostatečně vybavena - Chybí prostor jak krytý, tak venkovní pro pořádání akcí - SDH sál nebývá vždy k dispozici	Sál SDH Prštné (sál je v patře bez možnosti bezbariérového přístupu)	- Není bezbariérový přístup - Sál nebývá vždy k dispozici	
27. Podhoří	Žádné akce se nekonají		Pramen potoka Slanice			Jídelna pro seniory na sídlišti	Nedostatečně vybaveno	
28. Letná	- Pohádkový les a podobné akce pro děti - Procházky po architektuře - Komunitní akce spolků - Letná žije	- Spolek Letná žije - Spolek aArchitektura	Baťovské domky	- Dětské hřiště Pod rozhlednou - Les - Areál Horizont Zlín	Nejsou vhodné venkovní prostory	- Sportovní hala - Aula UTB - Astra Kotěrova	- Nejsou primárně pro kulturní akce - Akce lze dělat primárně venkovní (chybí zázemí, menší sál/ prostor, který by se dal pronajímat více aktéry na menší akce (promítání, přednášky, komunitní setkávání)	- Centrum města snadno dostupné - Zde chybí zejména prostor pro komunitní setkávání - Zlínu chybí obyčejný neambiciózní otevřený kulturní dům či Sokolovna, kde by se dali dělat menší akce bez potřeby velké návštěvnosti a zisku

29. Jaroslavice	- Anenská pouť - Dětský den - Prázdninové loučení pro děti	- KMČ - Jaroslavická Beseda - SDH Jaroslavice - SK Jaroslavice	- Kaple sv. Anny 4 historické kříže - Pasekářská stezka - Fotbalové hřiště - Budova bývalé školy	- Pozemek před budovou Anenská 119 - Prostory návsi - Březová ul. - Fotbalové hřiště - Jaroslavice střed u altánku - Pozemek u budovy školy	- Úprava terénu na návsi (srovnání) - Chybí WC, přívod vody	- Sál na Anenské 119 - Hospoda na hřišti - Sál na škole	- potřeba odhlučnění sálu na Anenské 119 - Doplnění vybavení - Malá kapacita	
--------------------	--	---	--	--	--	---	--	--

Zdroj: dotazníkové šetření s aktéry KKO ve Zlíně, ONplan 2022

Akce a aktivity

Tabulka 59 Akce zařazené pod žánr "jiné"

Název akce	Odbor/aktér, který akci organizuje	Typ akce
Hlavní pout' ve Štípe	Římskokatolická farnost Štípa	jiné
Anenská pout' v Jaroslavcích	Jaroslavická beseda, z. s. + SMZ – místní část Jaroslavice	kulturně-komunitní akce
Festival Neznámá země	Piranha Film s.r.o.	jiné
Oslava 1. máje	Nadace Tomáše Bati	kulturně-komunitní akce
Paraparáda	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	jiné
Němá tvář	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	jiné
Pivní slavnosti Lužkovice	FK Lužkovice – Želechovice	jiné
Básníci v prostoru Zlín	Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, p.o.	jiné
Den Zlínského kraje	Zlínský kraj	kulturně-komunitní akce
Culturea	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	festival
Velikonoce v parku	Inspirace Zlín, z. s.	kulturně-komunitní akce
Galerijní a muzejní noc	14 15 Baťův institut, p.o.	kulturně-vzdělávací akce
SKRZ PRSTY	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	festival
MASKA	Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, p.o.	festival
ZUŠKA? ZUŠKA! ("Malí velcí filharmonici")	Spolek ZUŠKA? ZUŠKA!	festival
Prvomájový průvod	AVION BIG BAND z. s.	jiné
Putování za tajemným zlínským hradem	Inspirace Zlín, z. s.	jiné
Slavnosti pivovaru Malenovice	Pivovar Malenovice s.r.o.	kulturně-komunitní akce
Lampionový průvod	Živý Zlín – kulturní a kreativní centrum	jiné
(H)RADOVÁNKY – zahájení sezony na hradě Malenovice	Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně	jiné
Zlín uprostřed světa	14 15 Baťův institut, p.o.	kulturně-komunitní akce
Lobby	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	jiné

Zdroj dat: Magistrát města Zlín, vlastní zpracování 2022

Dostupnost kultury

Tabulka 60 Návrh řešení bariér v dostupnosti kultury pro specifické cílové skupiny

Typ reakce na bariéru / skupina	Cizinci a národnostní menšiny	Děti, mládež, rodina	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Osoby se zdravotním postižením	Senioři
Kulturní a kulturně volnočasový program	Aktivity v cizích jazycích, aktivity blízké kultuře cizinců v regionu	Kroužek pro děti se specifickými potřebami	Organizace, neziskovka, která by pro osoby sociálně vyloučené připravovala akce, aktivity (např. „bezdomovecké divadlo“- aktéři bezdomovci, ping pong, fotbal, kluby pro tyto osoby – pro mladé dospělé, pro osoby závislé, pro osoby bez domova...	Mít možnost zapůjčení sluchátek pro audiovizuální popis těžce zrakově postiženým osobám při promítání filmů. Od toho se odvíjí i to, aby nabídka takových filmů byla k dispozici.	- Akce přivést do obcí, do lokalit – lokální akce - Pokračovat v akci „I senioři umí žít naplno“
Koordinace a informace		Kontakt a nabídka aktivit přes služby, kde jsou rodiny klienty	V rámci organizace, která by s těmito osobami intenzivně pracovala, by docházelo k předávání informací a plánování kulturních akcí a volnočasových aktivit	Informace o kulturních a volnočasových aktivitách přizpůsobit typu postižení (zrakově, sluchově aj.)	- Odkaz na akce pro seniory v Magazínu Zlín - rozdělit akce podle skupin (pro rodiny, pro seniory) - Více komunikačních kanálů - Vkládaná informační lišta v celostátních televizích - Adresné oslovování - Využít informování o akcích pro seniory přes předsedy Zlínských klubů seniorů

				• Vhodné akce na klíč – nabídka, zajištění, objednání, doprava (vše v jednom) • Dobrovolníci jako doprovod
Finanční podpora	• Akce v místě bydliště • Nadační podpora	• V rámci nějakého projektu	• Dobrovolníci jako doprovod by měli vstup zdarma na představení	• Zvýhodněné vstupné – divadlo, kino, filharmonie • Zachovat zdarma divadelní představení pro Zlínské kluby seniorů a neziskové organizace pracující se seniory – OSV
Společenská podpora	• Aktivita pro rodiny s podobnou zkušeností, cílovou skupinou	• Představit tuto skupinu osob v jiném světě	• Neizolovat zdravotně postižené zvlášť na akce, ale co nejvíce se snažit o propojení zdravých a postižených • Informovat veřejnost a vysvětlovat jim možné rozdíly v reakcích osob se specifickými problémy	• Členství v klubech (ponechat minimálně v současném stavu) • Levnější vstupné na generálky v divadle, seniorský klub v kině
Zlepšení prostorové dostupnosti	• Více míst s free Wi-Fi (mladí chodí do Zlatého Jablka zejména v zimě, ale jsou vyháněni ochrankou, když jen sedí a povídají si. Zbytečně vznikají konflikty)	• Bezbariérové kluby, pomoc dobrovolníků při doprovodech	• Všechny rekonstrukce společenských prostor, kulturních zařízení provádět citlivě s důrazem na bezbariérovost	• Senior taxi

Zdroj: Šetření s aktéry z oblasti sociálních služeb, ONplan 2022

Tabulka 61 Role návštěvy kulturního programu v rámci školy / dopady při nenavštívení

Mateřské školy	Základní školy
Nezastupitelná role v oblastech: • Rozšíření obzorů • Budování vztahu ke kultuře • Společný emocionální prožitek kolektivu (sdílení zážitků) • Osvojení různých společenských rolí, pravidel (zdvořilost, spolupráce, ohleduplnost, slušnost) • Rozvoj postojů k umění, kultuře a tradicím, socializace, získání informací o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, rozvoj fantazie • Pokud není domácí prostředí dítěte dostatečně podnětné v oblasti kultury, plní škola významnou a nenahraditelnou úlohu (Jen asi necelá polovina rodičů navštěvuje společně s dětmi různé kulturní programy. Pokud by nešly děti na kulturní program s MŠ, některé by se vůbec neměly šanci s kulturními institucemi a jejich nabídkou seznámit) V případě nenavštívení: • Nemožnost sdílet zážitky s kolektivem (pocit vyloučení) • Menší kulturní gramotnost • Dopad na další vzdělávání	Nedílná součást vzdělávání (vzdělávací i socializační role) • Pokud rodiče nemají možnost, čas, finance nebo nejsou kulturně založení, mají mnohdy děti možnost navštívit kulturní akce pouze se školou • Prožitek zanechává významnější stopu v paměti, žáci si znalost lépe zapamatují • Utužování kolektivu díky sdílenému prožitku • Rozvoj dovedností v oblasti společenského chování, získávání nových poznatků, estetický zážitek, relaxace, motivace, jak trávit volný čas • Probouzení pozitivního zájmu o umění, rozšíření kulturních obzorů a rozvoj porozumění jednotlivým druhům a formám umění • Mnohdy díky školnímu programu do kulturních zařízení žák přivede i rodinné příslušníky, kteří jinak podobné akce nenavštěvují • Pro děti na prvním stupni jde v mnoha případech o první setkání s kulturou obecně • Rozvoj tolerance k různým kulturám V případě nenavštívení: • Nemožnost sdílení společných zážitků se spolužáky • Žáci z méně podnětného rodinného prostředí se jinak nemají možnost se do kulturních institucí dostat a jejich všeobecný přehled je omezen. • Nemají možnost si v praxi vyzkoušet pravidla kulturního chování a vhodného odívání. • vliv na chování v rámci kolektivu a také na navazující vzdělávací proces.

Zdroj: Dotazníkové šetření se zástupci mateřských a základních škol, ONplan 2022

5.3 Seznam použitých zkratk

14 15 BI	14 15 Baťův institut
ALT	Alternativa – kulturní institut Zlín
A.T.I.C. ČR	Asociace turistických informačních center ČR
CCRVM	Centrála cestovního ruchu Východní Moravy
DM	Destinační management
FAME UTB	Fakulta managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně
FBM	Filharmonie Bohuslava Martinů
FEDO	Mezinárodní festival dechových orchestrů a folklorních souborů
FK	Fotbalový klub
FMK UTB	Fakulta multimediálních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně
ICT	Informační a komunikační technologie
ITI	Integrované teritoriální investice
KAM	Kancelář architekta města Zlína
KGUV	Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně
KKFB	Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně
KKO	Kulturně kreativní odvětví
KMČ	Komise místní části
KOMAG	Komunikační agentura
KUC	Kongresové centrum Zlín
LŠU	Lidová škola umění
MDZ	Městské divadlo Zlín
MJMZ	Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně
MK ČR	Ministerstvo kultury ČR
MMZ	Magistrát města Zlín
NKP	Národní kulturní památka
OKaPP	Odbor kultury a památkové péče
ORP	Obec s rozšířenou působností
OTaCR	Odbor tiskový a cestovního ruchu
PTB	Památník Tomáše Bati
RIS3	Regionální inovační strategie
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SK	Sportovní klub
SMZ	Statutární město Zlín
TIC	Technologické Inovační Centrum Zlín
UTB	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
VaVal	Věda výzkum a inovace
VP	Veřejný prostor

ZAM	Zlínský architektonický manuál
ZKK	Zlínský kreativní klastr
ZUŠ	Základní umělecká škola
ŽZ	Živý Zlín

5.4 Seznam tabulek

Tabulka 1 Přehled analyzovaných dokumentů	8
Tabulka 2 Přehled hlavních problémů, cílů a opatření strategických dokumentů ve vztahu ke kultuře města Zlína	9
Tabulka 3 Vyhodnocení míry realizace doporučení Lii Gilhardi	11
Tabulka 4 Hodnoty a problémy ve vztahu ke strategickému uchopení KKO ve Zlíně	14
Tabulka 5 Silné stránky zlínských kulturních organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou	22
Tabulka 6 Hlavní problémy zlínských kulturních organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou – souhrnný přehled	23
Tabulka 7 Rozvojové cíle v oblasti procesů, fyzické infrastruktury a financí	24
Tabulka 8 Rozvojové cíle a příležitosti v oblasti propagace, komunikace a spolupráce	25
Tabulka 9 Rozvojové cíle a příležitosti v oblasti programu	26
Tabulka 10 Oborové a společenské trendy	27
Tabulka 11 Přehled žadatelů, kteří obdrželi v součtu podporu 50 000 Kč a více mezi lety 2019–2021 z Fondu kultury MMZ	29
Tabulka 12 Problémy a potřeby v oblasti výtvarného umění	32
Tabulka 13 Problémy a potřeby v oblasti scénického umění	33
Tabulka 14 Problémy a potřeby v oblasti hudby a hudebního průmyslu	33
Tabulka 15 Problémy a potřeby v oblasti literatury, knihy a tisku	34
Tabulka 16 Problémy a potřeby v oblasti architektury	34
Tabulka 17 Problémy a potřeby v oblasti designu	35
Tabulka 18 Problémy a potřeby v oblasti reklamy	35
Tabulka 19 Problémy a potřeby v oblasti filmu, videa, rozhlasu a televize	35
Tabulka 20 Problémy a potřeby v oblasti videoher a her	36
Tabulka 21 Problémy a potřeby v oblasti řemesel	37
Tabulka 22 Hodnoty a problémy	38
Tabulka 23 Struktura klasifikace kulturně komunitní infrastruktury	41
Tabulka 24 Stálá kulturně komunitní zařízení	42

Tabulka 25 Mezní kulturně komunitní zařízení	47
Tabulka 26 Přehled veřejných prostranství, na kterých se konají kulturní akce	54
Tabulka 27 Přehled drobných památek a uměleckých děl ve veřejném prostoru	60
Tabulka 28 Hodnocení vybaveností místních částí Zlína pro pořádání kulturních akcí.....	68
Tabulka 29 Kulturní profil centra Zlína z pohledu vybavenosti veřejných prostranství pro kulturní dění i vybaveností vnitřními prostory.	70
Tabulka 30 Plánované projekty – tematická oblast BUDOVA (rekonstrukce, stavba).....	75
Tabulka 31 Plánované projekty – tematická oblast VEŘEJNÝ PROSTOR	77
Tabulka 32 Plánované projekty – tematická oblast UMĚLECKÉ DÍLO	77
Tabulka 33 Plánované investiční akce u organizací ovládaných Zlínem nebo Zlínským krajem	78
Tabulka 34 Hodnoty a problémy kulturně komunitní infrastruktury ve Zlíně	79
Tabulka 35 Opakované kulturní akce – leden až červen	81
Tabulka 36 Opakované kulturní akce – červenec až prosinec	83
Tabulka 37 Hodnoty a problémy v oblasti akcí a aktivit ve Zlíně	88
Tabulka 38 Nabídka a dostupnost kulturního programu pro cílové skupiny	93
Tabulka 39 Bariéry v dostupnosti kultury pro specifické cílové skupiny	95
Tabulka 40 Co z pohledu škol nefunguje a co by se mohlo zlepšit nebo změnit?.....	110
Tabulka 41 Dostupnost kultury v jednotlivých místních částech Zlína – průměrné hodnocení	111
Tabulka 42 Hodnoty a problémy v oblasti dostupnosti kultury ve Zlíně	116
Tabulka 43 TOP 10 nejnavštěvovanějších turistických cílů dle témat	117
Tabulka 44 nemovité památky architektury 20. století.....	121
Tabulka 45 Hodnocení dostatku kapacit na jednotlivé typy agendy a činností v oblasti kultury	127
Tabulka 46 Typické nástroje podpory mimo p. o. a vlastní pořádané akce ve městech ČR a jejich zastoupení ve městě Zlín na straně veřejné správy, akademického i soukromého sektoru.....	128
Tabulka 47 Dotační programy Zlína v oblasti KKO v roce 2021	130
Tabulka 48 Nástroje propagace kulturních aktivit.....	131
Tabulka 49 Nástroje využití veřejného majetku	132

Tabulka 50 Nástroje podpory kultury ve Zlíně – podrobnější komentář shrnutí	133
Tabulka 51 Přehled analyzovaných strategických dokumentů ve vztahu ke kultuře ve Zlíně	136
Tabulka 52 Národní kontext rozvoje kultury, cestovního ruchu a KKO ve Zlíně.....	137
Tabulka 53 Krajský kontext rozvoje kultury, cestovního ruchu a KKO ve Zlíně.....	141
Tabulka 54 Obraz kultury ve strategických dokumentech Zlína	145
Tabulka 58 Krize jako příležitost u zlínských kulturních organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou	150
Tabulka 59 Trendy v oboru u zlínských kulturních organizací a zařízení ovládaných veřejnou správou	151
Tabulka 62 Kulturní profil – Zlín centrum.....	153
Tabulka 63 Kulturní profily jednotlivých místních částí Zlína	155
Tabulka 64 Akce zařazené pod žánr "jiné"	164
Tabulka 65 Návrh řešení bariér v dostupnosti kultury pro specifické cílové skupiny.....	165
Tabulka 66 Role návštěvy kulturního programu v rámci školy / dopady při nenavštívení	167

5.5 Seznam obrázků

Obrázek 1 Stálá kulturní zařízení – Zlín celek	43
Obrázek 2 Stálá kulturní zařízení – Zlín centrum	44
Obrázek 3 Knihovny – Zlín celek	45
Obrázek 4 Mezní kulturně komunitní zařízení – Zlín celek	48
Obrázek 5 Mezní kulturně komunitní zařízení – Zlín centrum	49
Obrázek 6 Kulturní zařízení a veřejná prostranství, na kterých se konají kulturně komunitní aktivity v kontextu významu veřejných prostranství – Zlín širší centrum	52
Obrázek 7 Vytížení veřejných prostranství konáním kulturně komunitních akcí – Zlín celek	55
Obrázek 8 Vytížení veřejných prostranství konáním kulturně komunitních akcí – Zlín centrum	56
Obrázek 9 Drobné památky a umění ve veřejném prostoru – Zlín celek.....	62
Obrázek 10 Drobné památky a umění ve veřejném prostoru – Zlín centrum	63
Obrázek 11 Identifikovaná subcentra lokalit a rozmístění kulturních zařízení a veřejných prostranství, na kterých se konají kulturně komunitní aktivity ve vztahu k docházkové vzdálenosti od subcenter – Zlín celek	71
Obrázek 12 Prostorová dostupnost stálých kulturně komunitních zařízení – Zlín celek.....	113
Obrázek 13 Dostupnost mezních kulturně komunitních zařízení – Zlín celek	114
Obrázek 14 Dostupnost knihoven – Zlín celek	115
Obrázek 15 Cenná architektura 20. století	122

5.6 Seznam grafů

Graf 1 Rozdělení financí z Fondu kultury mezi žadatele v letech 2019–2021 dle tematických oblastí (zahrnuty jsou subjekty, které v součtu za uvedené období získaly od města příspěvky vyšší než 50 000 Kč.)	28
graf 2 Datace umístění drobných památek a umění ve veřejném prostoru	64
Graf 3 Žánrové rozdělení akcí opakovaného kalendáře	84
Graf 4 Žánrové rozložení akcí opakovaného kulturního kalendáře podle let jejich vzniku	85
Graf 5 Význam akcí opakovaného kulturního kalendáře pro cestovní ruch	86
Graf 6 Akce opakovaného kulturního kalendáře dle počtu návštěvníků a jejich významu pro cestovní ruch.....	87
Graf 7 Silné stránky Zlína v oblasti kultury	90
Graf 8 Nejčastěji zmíněná témata a jejich deficity	91
Graf 9 Nabídka a dostupnost kulturního programu pro cílové skupiny	94
Graf 10 Studijní obory respondentů	98
Graf 11 Počet navštívených kulturních akcí v letním semestru 2022	99
Graf 12 Kulturní vyžití ve městě (známkování jako ve škole)	99
Graf 13 Kulturní události, na kterých se studenti UTB podílejí	100
Graf 14 Návštěva kultury ve městě dle žánrů a typů aktivit.....	101
Graf 15 Návštěva festivalů a slavností	102
Graf 16 Co studentům UTB v oblasti kulturního vyžití ve Zlíně nejvíce chybí	103
Graf 17 Nejoblíbenější akce studentů UTB	104
Graf 18 Nejoblíbenější místa ve Zlíně u studentů UTB	105
Graf 19 Bariéry v návštěvě kultury ve Zlíně	106
Graf 20 Důvody nenavštěvování kulturních akcí	107
Graf 21 Zdroje informací o kulturním dění ve Zlíně	108
Graf 22 Procento kapacit, které je agendě věnováno oddělením kultury	126

5.7 Zpracovatelský tým

Zpracoval ONplan lab s.r.o. ve spolupráci s experty magistrátu města Zlína a kanceláří architekta města.

6 Zdroje

- BEDNÁŘ, Pavel a kolektiv, 2016. *Metodika mapování kulturních a kreativních průmyslů na lokální a regionální úrovni* [online]. Institut umění – Divadelní ústav [cit. 2022-08-20]. ISBN 978-80-7008-372-7. Dostupné z: <https://prospero.divadlo.cz/download/epub.php?id=792>
- CZECHTOURSIM, 2019, *Návštěvnost turistických cílů 2019* [online]. In: tourdata.cz [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://tourdata.cz/data/ntc2019/>
- GHIRALDI, Lia., 2014. Kreativní a aktivní Zlínsko [online]. In: [idu.cz](https://www.idu.cz). Institut umění – divadelní ústav [cit. 2022-08-19]. Dostupné z: https://www.idu.cz/dokumenty/kreativni-a-aktivni-zlinsko_lia-ghilardi.pdf
- LIEBERZEIT, Pavel; MARIANOVSKÁ, Veronika; ŠKOCHOVÁ, Olga, 2020. *Metodika mapování kultury v hl. m. Praze*. Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

Umění
plánovat.
Společně.